

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞ'

Τρίτη 10 Μαΐου 2005

Αθήνα, σήμερα στις 10 Μαΐου 2005, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.36' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΣΩΤΗΡΗ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Κατ' αρχάς, θέλω να σας ευχηθώ «χρόνια πολλά».

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Νικόλαο Γεωργιάδη, Βουλευτή Κερκύρας, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Θωμάς Καρράς, Επόπτης Στέγης Ανηλίκων Καρδίτσας, ζητεί την οικονομική ενίσχυση της Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων Καρδίτσας.

2) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Οροπεδίου Λασιθίου ζητεί την αντικατάσταση της διοικούσας επιτροπής του «Καμπανείου Ιδρύματος».

3) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι εργαζόμενοι στο Κτηματολογικό Γραφείο Αγίου Νικολάου ζητούν την αξιοποίησή τους κατά τη μεταβατική περίοδο λειτουργίας των Άμισθων και Έμμισθων Υποθηκοφυλακείων Αγίου Νικολάου, ως Κτηματολογικών Γραφείων.

4) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Πυροσβεστών Πυρόσβεσης Διάσωσης ζητεί απαντήσεις σε ερωτήματα εργασιακά, ασφαλιστικά, υγιεινής και ασφάλειας, τα οποία απασχολούν τους συμβασιούχους Πυροσβέστες.

5) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γεώργιος Καμπούρης, κάτοικος Άργους, ζητεί την επίσπευση από το NAT συνταξιοδοτικής του υπόθεσης, η οποία εκκρεμεί στο ΙΚΑ.

6) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας και ζητεί ενημέρωση, για το αίτημα του Τοπικού Συμβουλίου Κριτσάς να ανακηρυχθεί η Κριτσά σε ανεξάρτητο Δήμο.

7) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται σε δικαίωμα επιδότησης ελαιοπαραγωγών.

8) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γιάννης Τσαντάκης κάτοικος Σητείας, ζητεί την ικανοποίηση συνταξιοδοτικού του αιτήματος, από το ΙΚΑ.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη χρηματοδότηση του Βιοτεχνικού Πάρκου Αγίου Νικολάου.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις αποζημιώσεις των μελισσοκόμων της Κρήτης.

11) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην καθυστέρηση της εκτέλεσης του οδικού έργου από τον Αυχένα Αγκαθιά μέχρι το Χαμέζι.

12) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη διαφήμιση των δημόσιων έργων.

13) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην μη ανανέωση συμβάσεων συντήρησης ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.

14) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Νομού Εύβοιας ζητεί την αποδοχή προτάσεων για την ουσιαστική αστυνόμευση στην Εύβοια και στη Σκύρο.

15) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κοινωνικοί Φορείς του Νομού Εύβοιας ζητούν την ένταξη του Νομού Εύβοιας σε αναπτυξιακά προγράμματα και την κατασκευή έργων οδοποιίας κλπ.

16) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Δήμοι Κηρέως, Ελυμνίων και Νηλέως Εύβοιας ζητούν την καταβολή δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζόμενους της ΒΙΟΜΑΓΝ, την επαναλειτουργία αυτής κλπ.

17) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ κατέ-

θεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο στεγαστικό πρόβλημα του ΤΕΕ Καινουρίου.

18) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μελιβοίας Λάρισας ζητεί την ενίσχυση του δικτύου ηλεκτροδότησης του Δήμου του.

19) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Άνδρου ζητεί τη δημιουργία γραφείου υποστήριξης τουρισμού στην Άνδρο.

20) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Μήλου ζητεί την απόσπαση υπαλλήλου στο Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης Μήλου.

21) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργατοϋπαλλήλων της ΠΕΠΣΙ-ΚΟΛΑ Θεσσαλονίκης «Η ΕΝΩΣΗ» διαμαρτύρεται για διώξεις συνδικαλιστικών στελεχών.

22) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ίδρυμα Προστασίας Τυφλών Βορείου Ελλάδος «Ο ΗΛΙΟΣ» ζητεί να περιληφθεί στους συνδικαιούχους της παραχώρησης του 0,3% των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της ιδιωτικής τηλεόρασης.

23) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται σε απόφαση του ΣΤΕ σχετικά με τη διάνοξη του ορυχείου Μαυροπηγής.

24) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται σε κινητοποιήσεις ενάντια της ΔΕΗ, των κατοίκων του Δήμου Αγίας Παρασκευής Κοζάνης.

25) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Δημητρίου Υψηλάντη, Φορείς και Συνδικάτα του Νομού Κοζάνης διαμαρτύρονται για την ανεξέλεγκτη ρύπανση από τη λειτουργία των ΑΗΣ και των ορυχείων της ΔΕΗ.

26) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Υπάλληλοι της Δ/σης Υγείας – Πρόνοι-ας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κοζάνης ζητούν τη χορήγηση επιδόματος.

27) Ο Βουλευτής Ν. Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Καπνοβιομηχανίας «Θ.Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ» «Ο ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ» ζητεί τη δίκαιη επιβολή φορολογικών μέτρων μεταξύ πολυεθνικών και ελληνικών εταιρειών παραγωγής τσιγάρων.

28) Ο Βουλευτής Ν. Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Υπουργείου Πολιτισμού και ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων ζητούν παράταση της ημερομηνίας που έχει οριστεί για την κατάθεση των απόψεών τους, πάνω στο Σχέδιο Νόμου «Οργανισμός του Υπουργείου Πολιτισμού».

29) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ηλίας Καββάς και λοιποί κάτοικοι Οινόφυτων και Αγ. Θωμά Δήμου Οινόφυτων Βοιωτίας ζητούν την κατάργηση της απαγόρευσης που αφορά στην εκτέλεση έργων πλησίον του υδραγωγείου Αγίου Θωμά Οινόφυτων.

30) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Κάτω Λεωνίων Βόλου ζητεί την καταβολή αποζημίωσης στους ελαιοπαγωγούς του Πηλίου που επλήγησαν από τον παγετό.

31) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Βόλου ζητεί ενημέρωση για το ζήτημα της δημιουργίας Πολιτικού Αεροδρομίου στη Λάρσα.

32) Οι Βουλευτές Ν. Αττικής και Β' Αθηνών κύριοι ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ αντίστοιχα κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων ΤΣΑ Αθηνών – Περιχώρων «Ο Άγιος Χριστόφορος» ζητεί την απόδοση των πόρων του ΤΣΑ από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κ.λπ.

33) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών και Ν. Αττικής κύριοι ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ και ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ αντίστοιχα κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Ανέργων ζητεί τη συνταξιοδοτική δικαίωση των μακροχρόνια ανέργων αναπήρων οι οποίοι έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας τους κ.λπ.

34) Ο Βουλευτής Ν. Αττικής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Κεφαλονιάς και Ιθάκης ζητεί τη μόνιμη επαγγελματική αποκατάσταση της κας Στέλλας Παπαδοπούλου.

35) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή Φορέων και Πολιτών Γαλασίου ζητεί την αξιοποίηση του Ολυμπιακού Γυμναστηρίου και του Κτήματος Βείκου για αθλητικούς και πολιτιστικούς σκοπούς.

36) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας ζητεί να του καταβληθούν οι καθυστερούμενες οφειλές του ΥΠΕΧΩΔΕ.

37) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας ζητεί την προστασία του Ποικίλου Όρους από καταπατήσεις.

38) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Εργαζομένων της ΕΜΥ ζητούν την επίλυση αιτημάτων τους που αφορούν στο ωράριο εργασίας και στις αμοιβές του πολιτικού προσωπικού της ΕΜΥ.

39) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας ζητεί την απομάκρυνση των Στρατοπέδων Χαϊδαρίου και Αγίων Αναργύρων και την παραχώρηση των χώρων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

40) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ζωγράφου διαμαρτύρεται για τις διατάξεις του σχεδίου νόμου που αφορά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και Κοινωνική Αξιοποίηση των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων.

41) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Οροπεδίου Λασιθίου εκφράζει τις απόψεις του για την ορθή αξιοποίηση του έργου του φράγματος Αποσελέμη.

42) Ο Βουλευτής Ν. Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Ιδιοκτήτες, ασκετών – μη οικοδομημένων – οικοπέδων σε περιμετρικά οικοδομικά τετράγωνα, περιοχής Ροδοπόλεως Αττικής ζητούν τη νομοθετική ρύθμιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των οικοπέδων τους.

43) Η Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ – ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών – Εμπόρων Νομού Ηρακλείου ζητεί να μην υπάρξει αλλαγή στο ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων.

44) Οι Βουλευτές Β' και Α' Θεσσαλονίκης κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ αντίστοιχα κατέθεσαν αναφορά με την οποία Εκπρόσωποι των Δασικών Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης, Καβάλας και Χαλκιδικής ζητούν την επαναισθητοποίηση του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας

και Δασών, την αύξηση των πιστώσεων για τα δάση κ.λπ.

45) Οι Βουλευτές Μαγνησίας και Λάρισας κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ αντίστοιχα κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού ζητεί να μη διακοπεί το σήμα μετάδοσης του δορυφορικού προγράμματος της ΕΡΤ στην Αφρική.

46) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας με το οποίο ζητείται η λήψη άμεσων μέτρων αστυνόμευσης του Κέντρου Υγείας Σοφάδων.

47) Ο Βουλευτής Ξάνθης κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας Ξάνθης ζητεί να ανακληθεί η απόφαση μετακίνησης πυροσβεστών της περιφέρειάς του στη Διοίκηση Αττικής.

48) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ζητεί την ανάκληση της απόφασης απόσπασης πυροσβεστών της περιφέρειάς της στη Διοίκηση Αττικής.

49) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Καρκινοπαθών Ελλάδος ζητεί την αλλαγή του χαρακτήρα του αντικαρκινικού εράνου.

50) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Σάμου ζητεί τη μονιμοποίηση των 21 εργαζομένων στους βρεφονηπιακούς σταθμούς του Δήμου Βαθέος Σάμου.

51) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικοι Ενορίας Αγίας Τριάδος Μοναστηρίου Οξυάς του Δήμου Μουζακίου Καρδίτσας ζητούν την άμεση αποπεράτωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Μοναστήρι - Μουζάκι Καρδίτσας.

52) Ο Βουλευτής Αργολίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αποφοίτων του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών ζητεί οι προσλήψεις μονίμων εκπαιδευτικών μουσικής ΠΕ16 να έχουν αποκλειστικά ως νόμιμο προσόν διορισμού το πτυχίο του τμήματος μουσικών σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

53) Η Βουλευτής Εύβοιας κ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΛΕΠΕ - ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αυλώνος ζητεί χρηματοδότηση για την αποκατάσταση ζημιών στο οδικό δίκτυο του Δήμου του.

54) Η Βουλευτής Εύβοιας κ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΛΕΠΕ - ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Υπαλλήλων ΤΕΒΕ ζητεί την έγκριση υπερωριών για τους υπαλλήλους του ΤΕΒΕ.

55) Η Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αλληλεγγύης Πολιτών Β. Έβρου «ΑΚΡΙΤΕΣ» αντιτίθεται στις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις των γεωργικών τους εκτάσεων από το στρατό.

56) Η Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Εγνατίας ζητεί να γίνει επέκταση των αστικών συγκοινωνιών από τον ΟΑΣΘ καθώς και την οικονομική ενίσχυση του υπάρχοντος φορέα «ΚΤΕΛ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ».

57) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το ΔΣ της ΕΛΜΕ Ηρακλείου ζητεί την επίλυση του προβλήματος της Σχολικής Στέγης στο Νομό Ηρακλείου.

58) Ο Βουλευτής Ν. Αττικής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Συνταξιούχων ΟΤΕ ζητεί την ικανοποίηση ασφαλιστικών και οικονομικών αιτημάτων που αφορούν στους συνταξιούχους του κλάδου του.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 4695/3-11-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Δημητρίου Βαρβαρίγου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 853/17-12-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δ. Βαρβαρίγος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τον καθορισμό των αποδεκτών προς πληρωμή ποσοτήτων ελαιολάδου διαβιβάζεται συνημμένα το με αριθμ. πρωτ. 99360/22-11-04 έγγραφο του Προέδρου του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), που απαντάει σχετικά.

Σημειώνεται ότι η ποσότητα ελαιολάδου που έγινε αποδεκτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ενίσχυση στην παραγωγή περιόδου 2002/2003, ανέρχεται στο ύψος των 473.820 τόν. (στην ποσότητα αυτή περιλαμβάνεται ελαιόλαδο, 8% πυρηνέλαιο και 14.853 τόν. ισοδύναμο ελαιολάδου για τις επιτραπέζιες ελιές).

Ο Υφυπουργός
Α. ΚΟΝΤΟΣ

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

2. Στην με αριθμό 4697/3-11-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Δημητρίου Βαρβαρίγου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 854/17-12-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δ. Βαρβαρίγος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Για την χορήγηση της ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου περιόδου 2003-2004 διαβιβάζεται συνημμένα το με αριθμ. πρωτ. 99661/22-11-2004 έγγραφο του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ που απαντάει σχετικά.

Β. Για την ελαιοκομική περίοδο 2003-2004 η ενημέρωση του ΣΓΠ-ΕΤ έχει αποφασιστεί να δοθεί σε αναδόχους που θα προκύψουν από τον εν εξελίξει διαγωνισμό της ενημέρωσης των μητρώων.

Τα σφάλματα που διαπιστώνονται κατηγοριοποιούνται, ώστε να αντιμετωπιστούν το συντομότερο δυνατόν και ανάλογα με το είδος τους ή από την αρμόδια Δ/ση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή από τους τοπικούς φορείς ή από τους νέους αναδόχους που θα προκύψουν από τον διαγωνισμό της ενημέρωσης των μητρώων, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη.

Οι παραγωγοί που είναι εγγεγραμμένοι στα παραπάνω μητρώα ή έχουν υποβάλει αίτηση τροποποίησης ή νέας εγγραφής στο πλαίσιο της ενημέρωσης των μητρώων, έχουν κατοχυρώσει όλα τα δικαιώματα συμμετοχής τους σε Κοινοτικά προγράμματα και ενισχύσεις που αφορούν στις εν λόγω καλλιέργειες, με την επιφύλαξη της επεξεργασίας των δηλώσεών τους, όπως αναφέρεται παραπάνω.

Ο Υφυπουργός
Α. ΚΟΝΤΟΣ

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

3. Στην με αριθμό 4750/3-11-04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 863/17-12-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Α. Ξηροτύρη - Αικατερινάρη για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως αρμόδιο για τη χορήγηση των εγκρίσεων κυκλοφορίας στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, φυτοφάρμακα (φ.π.), τα εγκρίνει μόνο όταν πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίστηκαν με την Οδηγία 91/414 της Ε.Ε., βάσει των οποίων θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι, όταν χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην έγκρισή τους, είναι κατάλληλα για το σκοπό που προορίζονται και δεν έχουν μη αποδεκτή επίδραση στο περιβάλλον, τους χρήστες τους και τους καταναλωτές των παραγόμενων προϊόντων.

Στην ετικέτα κάθε φυτοπροστατευτικού προϊόντος αναγράφονται με λεπτομέρεια όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την ορθή αποθήκευση και χρήση του, διασφαλίζοντας τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Αρμόδιες Υπηρεσίες για τον έλεγχο της ορθής χρήσης των φ.π., σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν. 721/77, είναι οι κατά τόπους Διευθύνσεις Γεωργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Για την ορθή χρήση και φύλαξη των φυτοπροστατευτικών προϊόντων από τους αγρότες, παρότι σε κάθε συσκευασία, όπως προαναφέρθηκε, αναγράφονται όλες οι απαραίτητες οδηγίες και προφυλάξεις, αφενός γίνονται συνεχείς ενημερώσεις, κυρίως μέσω των κατά τόπους Διευθύνσεων Γεωργίας, αφετέρου διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι, επιτόπιοι ή εργαστηριακοί.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με βάση τα στοιχεία ελέγχου των Δ/σεων Γεωργίας, επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το άρθρο 32 του Ν. 721/77 διοικητικές κυρώσεις, που είναι χρηματικά πρόστιμα από 1.500 - 30.000 _ και κατάσχεση και καταστροφή των τροφίμων και ζωοτροφών που περιέχουν υπολείμματα φυτοφαρμάκων ανώτερα από τα επιτρεπόμενα.

Β. Στο πλαίσιο εφαρμογής του Εγγράφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης 2000 - 2006 και στον άξονα 3 «Γεωργο-περιβαλλοντικά Μέτρα», εφαρμόζεται το Μέτρο 3.5 «ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΝΙΤΡΟΥΠΑΝΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ».

Το Μέτρο 3.5 εφαρμόζεται σε εθελοντική βάση στους κάτωθι Νομούς:

Θεσσαλία	(έχουν εγκριθεί έως	600.000 στρ.)
Βοιωτία	(έχουν εγκριθεί έως	300.000 στρ.)
Ηλεία	(έχουν εγκριθεί έως	30.000 στρ.)

και κύριος σκοπός του, μεταξύ άλλων, είναι:

- Η προστασία των υδάτων από τη νιτροϋπάνση γεωργικής προέλευσης.

- Η προστασία των υδατικών πόρων από εξάντληση.

- Η αποκατάσταση της ποιότητας των υπογείων υδροφορέων.

Τα Μέτρα 3.1, 3.6, 3.9 και 3.10 εφαρμόζονται σε όλη τη χώρα και στις καλλιέργειες Αραβοσίτου, Βάμβακος και Ρυζιού, με στόχο τη μείωση της χρήσης των φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων, των λιπασμάτων και τη μείωση κατανάλωσης νερού στη γεωργία.

Γ. Για την αρδευτική καταλληλότητα του νερού της χώρας διαβιβάζεται συνημμένα το με αριθμ. πρωτ. 4131/22-11-04 έγγραφο του Ειδικού γραμματέα του Γ' ΚΠΣ που απαντάει σχετικά.

Ο Υφυπουργός
A. ΚΟΝΤΟΣ

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

4. Στην με αριθμό 4746/3-11-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννου Παρασκευά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 861/17-12-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βου-

λευτής κ. Ι. Παρασκευάς, σας πληροφορούμε τα εξής:

Μετά την παράδοση του έργου του ΣΓΠ - ΕΤ και του ΑΜ από τον ανάδοχο που είχε αναλάβει την κατάρτιση των μητρώων στα Νησιά Αιγαίου, οι επιτροπές παραλαβής, σε συνεργασία με τον τεχνικό σύμβουλο του έργου, πραγματοποίησαν τους απαραίτητους ποιοτικούς ελέγχους. Η επιτροπή παραλαβής ζήτησε διορθώσεις στα αρχεία των Μητρώων από την ανάδοχο εταιρεία, προκειμένου να προβεί στην οριστική παραλαβή του έργου όπως προβλέπεται από τη σχετική σύμβαση που έχει συνάψει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον εν λόγω ανάδοχο.

Παράλληλα στάλθηκαν από τον ανάδοχο στους παραγωγούς τα αποσπάσματα των ορθοφωτοχαρτών μέσω των Δ.Α.Α. και των τοπικών φορέων.

Στο πλαίσιο της κατάρτισης του εν λόγω μητρώου, πραγματοποιήθηκαν αναρτήσεις με τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των δηλώσεων των παραγωγών στο ΣΓΠ-ΕΤ. Όσοι παραγωγοί διαφώνησαν με τα αναρτηθέντα στοιχεία, είχαν το δικαίωμα ένστασης.

Τα σφάλματα που διαπιστώνονται κατηγοριοποιούνται, ώστε να αντιμετωπιστούν το συντομότερο δυνατόν και ανάλογα με το είδος τους ή από την αρμόδια Δ/ση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή από τους τοπικούς φορείς ή από τους νέους αναδόχους που θα προκύψουν από τον διαγωνισμό της ενημέρωσης των μητρώων ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη.

Για τη νέα ελαιοκομική περίοδο 2004-05, οι παραγωγοί που έχουν διαπιστώσει λάθη στα αποσπάσματα που τους έχουν αποσταλεί, μπορούν να υποβάλουν αίτηση τροποποίησης στο σύστημα της ενημέρωσης του ΣΓΠ-ΕΤ. Οι αιτήσεις αυτές θα υποβληθούν συγχρόνως με τις αιτήσεις τροποποίησης για όσους παραγωγούς έχουν μεταβολές στην Δήλωση Καλλιέργειας στο ΣΓΠ-ΕΤ ή νέας εγγραφής για όσους παραγωγούς δεν εγγράφηκαν στο ΣΓΠ-ΕΤ. Οι δηλώσεις αυτές αφορούν την ελαιοκομική περίοδο 2004-05 και οι αιτήσεις γίνονται από 1 έως 30 Νοεμβρίου του 2004.

Οι παραγωγοί που είναι εγγεγραμμένοι στα παραπάνω μητρώα ή έχουν υποβάλει αίτηση τροποποίησης ή νέας εγγραφής στο πλαίσιο της ενημέρωσης των μητρώων, έχουν κατοχυρώσει όλα τα δικαιώματα συμμετοχής τους σε Κοινοτικά προγράμματα και ενισχύσει που αφορούν στις εν λόγω καλλιέργειες, με την επιφύλαξη της επεξεργασίας των δηλώσεών τους, όπως αναφέρεται παραπάνω.

Οι αιτήσεις τροποποίησης ή νέας δήλωσης που υποβλήθηκαν για την ελαιοκομική περίοδο 2003-2004, θα καταχωρηθούν στο ΣΓΠ-ΕΤ από ανάδοχο εταιρεία που θα προκύψει από το διαγωνισμό ενεξελίξει της ενημέρωσης των μητρώων. Αναμένεται απάντηση από το ΣτΕ για μια προσφυγή που κατατέθηκε για τον εν λόγω διαγωνισμό.

Μετά την απάντηση αυτή, το συντομότερο δυνατό, θα γίνει η αξιολόγηση των τεχνικών και οικονομικών προσφορών για την ανάδειξη αναδόχου.

Ο Υφυπουργός
A. ΚΟΝΤΟΣ

5. Στην με αριθμό 4929/9-11-04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 964/17-12-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Α. Ξηροτύρη -Αικατερινάρη, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 23 του νόμου 998/79, που αφορούν απαγορεύσεις δημιουργίας χώρου απορρίψεως και καύσης απορριμμάτων για αποτροπή πρόκλησης πυρκαγιών, σύμφωνα με το άρθρο 6 του νόμου 2612/98, η αρμοδιότητα ανήκει στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Για το εν λόγω θέμα έχει εκδοθεί η Πυροσβεστική Διάταξη 9/2000 που περιγράφει μέτρα αποτροπής εκδήλωσης πυρκαγιών και αρμόδιες για την εφαρμογή των είναι οι κατά τόπους Πυροσβεστικές Αρχές.

2. Σύμφωνα με την Υγειονομική Διάταξη Υ1Β 2000, ΦΕΚ 343/Β/4-5-1995, όλες οι κτηνοπτηνοτροφικές μονάδες, πρέπει να έχουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας. Η εγκατάσταση, ο έλεγχος της λειτουργίας των ανωτέρω μονάδων, καθώς και η έκδοση των ανωτέρω αδειών είναι αποκλειστικά αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της οικείας Νομαρχίας.

3. Όσον αφορά τη Δημόσια Υγεία σχετικά με τον έλεγχο των διοξινών και των άλλων τοξικών ουσιών, οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διενεργούν σε ετήσια βάση ελέγχους δειγματοληπτικά για PCB's και βαρέα μέταλλα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το έτος 2003 έγιναν 390 δειγματοληψίες για βαρέα μέταλλα, 44 δειγματοληψίες για διοξίνες και 204 δειγματοληψίες για PCB's. Σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος, διερευνάται ο τρόπος που προκλήθηκε η μόλυνση και συστήνονται διορθωτικά μέτρα για τη λύση του προβλήματος.

Ο Υφυπουργός

Α. ΚΟΝΤΟΣ»

6. Στην με αριθμό 5826/7-12-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Σούρλα δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ. 9000/4373/7668/22-12-04 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 5826/7-12-2004 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Σούρλας, με θέμα την ακίνητη περιουσία του ΥΠΕΘΑ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Ταμείο Εθνικής Άμυνας (Τ.ΕΘ.Α) παρακολουθεί τα στρατιωτικά ακίνητα αρμοδιότητας Γενικού Επιτελείου Στρατού σε όλη την Επικράτεια.

Στα ως άνω ακίνητα περιλαμβάνονται Στρατόπεδα, Πεδία Βολής, Αποθήκες Πυρομαχικών και Καυσίμων, Στρατιωτικά Οικήματα Αξιωματικών (ΣΟΑ), Λέσχες Αξιωματικών Φρουράς (ΛΑΦ), Φυλάκια, Κέντρα Αποκατάστασης Απωλειών Υγείας (ΚΑΑΥ), Στρατιωτικές Οδοί κλπ. και είναι όλα καταγεγραμμένα ανεξάρτητα από την ιδιοκτησιακή τους κατάσταση.

Στην υπηρεσία τηρούνται πίνακες όπου φαίνονται ανά γεωγραφικό διαμέρισμα της χώρας τα στρατιωτικά ακίνητα συνολικού αριθμού 1414 που παρακολουθεί το Τ.ΕΘ.Α με το εμβαδόν τους και το ποσοστό της κυριότητας επ' αυτών του ΤΕΘΑ-ΥΕΘΑ, το υπόλοιπο δε ποσοστό ανήκει στο Δημόσιο (Υπουργεία Γεωργίας και Οικονομίας και Οικονομικών) ή σε άλλους φορείς (Δήμοι- Κοινότητες, Εκκλησία της Ελλάδος- Ιδιώτες κλπ.)

Ο αριθμός των στρατιωτικών ακινήτων και κυρίως το εμβαδόν τους αυξομειώνεται συνεχώς, καθ' όσον ανάλογα με τις στρατιωτικές ανάγκες και πάντοτε κατόπιν γνωματεύσεων του Γενικού Επιτελείου Στρατού/ΔΥΠΟ, ολόκληρα στρατιωτικά ακίνητα ή τμήματα αυτών αποδεσμεύονται ενώ παράλληλα, άλλα αποκτώνται με αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, με αγορές, με παραχωρήσεις κατά χρήση ή κατά κυριότητα, με ρυμοτομήσεις ή με κληροδοτήματα προς το ΥΕΘΑ- ΤΕΘΑ.

Για την αξιοποίηση Στρατοπέδων τα οποία κρίθηκαν από το Γενικό Επιτελείο Στρατού ότι δύνανται να αποδεσμευτούν έχει συσταθεί σύμφωνα με το νόμο 2745/99 (ΦΕΚ 224/99 τ.Α') η Υπηρεσία Αξιοποίησης Μετεγκατάστασης Στρατοπέδων (ΥΑΜΣ).

Εάν κάποιο από τα υπόλοιπα στρατιωτικά ακίνητα κριθεί ότι δύναται να αποδεσμευτεί, τότε το ΤΕΘΑ ενεργεί βάσει της κείμενης νομοθεσίας και ανάλογα με την ιδιοκτησιακή του κατάσταση ως ακολούθως:

1. Εάν ανήκει στην ακίνητη περιουσία του ΤΕΘΑ εκποιείται ή εκμισθώνεται κατόπιν δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού ή απ' ευθείας προς έτερα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή εκποιείται απ' ευθείας προς τον ΑΟΟΑ και αφού προηγηθούν σχετική γνωμάτευση του ΓΕΣ/ΔΥΠΟ και απόφαση της ΔΕ/ΤΕΘΑ.

2. Εάν ανήκει στην κυριότητα άλλου φορέα αποδίδεται (επιτρέφεται) στο φορέα που ανήκει με πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, αφού προηγηθεί σχετική γνωμάτευση ΓΕΣ/ΔΥΠΟ.

Το ΤΕΘΑ σε συνεργασία με τους Στρατιωτικούς Σχηματισμούς αντιμετωπίζει βάσει της Πάγιας Διαταγής 9-9/1

982/ΓΕΣ/ΤΕΘΑ/1ο τις περιπτώσεις καταπάτησης τμημάτων στρατιωτικών ακινήτων, προκειμένου να εκδοθούν Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής και Καθορισμού Αποζημίωσης Αυθαίρετης Χρήσης από τις αρμόδιες Κτηματικές Υπηρεσίες και να διωχθούν ποινικά οι καταπατητές από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών.

Η ακίνητη περιουσία του Π.Ν. έχει καταγραφεί, παρακολουθείται δε από το Ταμείο Εθνικού Στόλου (Τ.Ε.Σ.) και περιλαμβάνει:

Α. Αστικά ακίνητα πλήρους κυριότητας ΤΕΣ ή συνιδιοκτησίας.
Β. Ακίνητα πλήρους κυριότητας ΤΕΣ, ναυτικά οχυρά και ναυτικά κλιμάκια.

Γ. Ακίνητα ψιλής κυριότητας ΤΕΣ.

Δ. Αγροτικά ακίνητα πλήρους κυριότητας ΤΕΣ ή συνιδιοκτησίας.

Ε. Ακίνητα για τα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αποκτήσεως της κυριότητας και νομής τους από το ΤΕΣ.

Στ. Ακίνητα που έχουν παραχωρηθεί από δημόσιους φορείς (Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Γεωργίας κ.α.) για χρήση στο Π.Ν.

Μέρος της παραπάνω ακίνητης περιουσίας εκμισθώνεται σε τρίτους αποδίδοντας ετησίως 439.000 Ευρώ περίπου, το δε υπόλοιπο δεν αποδίδει εισόδημα, καθόσον έχει διατεθεί για την εξυπηρέτηση λειτουργικών, εκπαιδευτικών ή επιχειρησιακών αναγκών του Π.Ν. καθώς και για κάλυψη αναγκών κοινωνικής μέριμνας και αναψυχής, όπως είναι το Θέρετρο Αξιωματικών Ναυτικού (ΘΑΝ) και η Ναυτική Βάση Νοτίου Ευβοϊκού (ΝΒΝΕ).

Επιπρόσθετα το Π.Ν. στο πλαίσιο του κοινωνικού του ρόλου, ανταποκρίνεται πάντα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στα λογικά αιτήματα διαφόρων φορέων, με την αποδέσμευση κατά τη διάρκεια των τελευταίων 40 χρόνων από τη χρήση των εκτάσεων συνεκτιμώντας κατά περίπτωση τη σοβαρότητα του αιτήματος σε συνδυασμό με τις δικές του επιχειρησιακές ανάγκες και απαιτήσεις.

Πλέον των παραπάνω, εξετάζεται από το ΓΕΝ η συμμετοχή του Π.Ν στο στεγαστικό πρόγραμμα του Υπουργείου Εργασίας με τη διάθεση εκτάσεων του στην περιοχή του Σχιστού-Περάματος (Ναυτικό Οχυρό ΔΕΝ) και στην περιοχή Αγγελοχωρίου - Θεσσαλονίκης (Ναυτικό Οχυρό Αγγελοχωρίου), με σκοπό την κάλυψη στεγαστικών αναγκών και του προσωπικού του Π.Ν.

Οι εγκαταστάσεις της Πολεμικής Αεροπορίας στο μέγιστο τμήμα τους είναι ανεπτυγμένες σε εκτάσεις που έχουν απαλλοτριωθεί «Υπέρ και Δαπάναις του Δημοσίου».

Το γεγονός αυτό έχει σαν συνέπεια οι εκτάσεις που δεν χρησιμοποιούνται από την Π.Α., εφόσον κριθεί επιτελικά, να αποδεσμεύονται και να διατίθενται στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου για περαιτέρω εκμετάλλευση.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Π.Α. δεν έχει τη δυνατότητα να προβεί στην καθιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευση των ακινήτων στα οποία είναι ανεπτυγμένες οι εγκαταστάσεις της.

Τέλος, τμήμα των εγκαταστάσεων, κυρίως εξυπηρέτησης προσωπικού, αποτελεί ιδιοκτησία του Ταμείου Αεροπορικής Αμύνης (ΤΑΑ).

Το Υπουργείο μελετά την ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος σχεσιακής βάσης δεδομένων που θα περιλαμβάνει τα πληροφοριακά στοιχεία των ακινήτων που βρίσκονται στην κυριότητά του. Μέσω αυτής θα έχει την οικονομική παρακολούθηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων καθώς και το εργαλείο για την απαραίτητη υποστήριξη των επιχειρηματικών αποφάσεων σχετικά με τη διαχείρισή της.

Ο Υπουργός

ΣΠΗΛΙΟΣ Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ»

7. Στην με αριθμό 5901/8-12-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιλτιάδου Βαρβιτσιώτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β- 1753/23-12-04 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 5901/8-12-2004 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης, σχετικά με τους όρους δόμησης στο πρώην αεροδρόμιο του

Ελληνικού, κατά το λόγο αρμοδιότητας του Υπ.Μ.Ε., σύμφωνα και με το με αριθμό ΥΠΑ/Δ13/Α/50896/2081/20-12-2004 έγγραφο της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, κατά το λόγο αρμοδιότητας του Υπ.Μ.Ε., σας πληροφορούμε τα πιο κάτω:

Έχοντας επίγνωση του κοινωνικού προβλήματος της περιοχής πέριξ του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού υπό τους εισέτι υφιστάμενους περιορισμούς ως προς το επιτρεπόμενο ύψος δόμησης, η Υ.Π.Α. συγκρότησε ειδική για την μελέτη του θέματος επιτροπή εμπειρογνομώνων.

Η εν λόγω Επιτροπή έχει ήδη ολοκληρώσει το έργο της και έχει υποβάλει εισηγήσεις, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΛΗΣ Κ. ΛΙΑΠΗΣ

8. Στην με αριθμό 4798/4-11-04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Χρύσας Αράπογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ90022/31599/1907/17-12-04 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή η Βουλευτής κ. Χρ. Αράπογλου, και διαβιάστηκε στην υπηρεσία μας από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης την 24/11/2004 και σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με τις ισχύουσες στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ διατάξεις, προβλέπεται η χορήγηση πλήρους ή μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος σε ασφαλισμένες μητέρες ανηλίκων ή ανίκανων προς κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών με τη συμπλήρωση του 55ου ή 50ού έτους της ηλικίας τους αντίστοιχα, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει 5.500 ημέρες ασφάλισης. Σημειώνεται δε ότι το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης, ακόμα και στην περίπτωση λήψης της στο 50ο έτος, δεν μπορεί να υπολείπεται του πλήρους κατωτάτου ορίου λόγω γήρατος.

2. Επιπλέον, στις μητέρες τριών ή περισσότερων τέκνων, παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης μετά από 20 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας, χωρίς να εξετάζεται η ηλικία των παιδιών. Η διάταξη αυτή ισχύει για τους εργαζόμενους στην Τράπεζα Ελλάδος, στην Εθνική, την Αγροτική, την ΕΤΒΑ, την Ιονική - Λαϊκή, τον ΟΤΕ, τον ΟΣΕ, τα ΕΛΤΑ, τους ΗΣΑΠ, τη ΔΕΗ και τους ασφαλισμένους στο ΤΑΠ- «Η ΕΘΝΙΚΗ» και του ΤΑΥΣΟ.

3. Ειδικές διατάξεις για τη συνταξιοδότηση των μητέρων ισχύουν και για τις νεοασφαλιζόμενες σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.93 και εφεξής. Συγκεκριμένα η μητέρα εργαζόμενη με ανήλικο ή ανάπηρο παιδί μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση 20 χρόνων ασφάλισης και του 55ου έτους της ηλικίας (πλήρης σύνταξη) ή του 50ου σε περίπτωση λήψης μειωμένης σύνταξης.

Επίσης μέριμνα έχει ληφθεί και για τις μητέρες που έχουν τουλάχιστον τρία παιδιά και ανεξάρτητα από την ηλικία αυτών. Γι' αυτή την κατηγορία των ασφαλισμένων γυναικών προβλέπεται μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης (65ου) κατά 3 έτη για κάθε παιδί και μέχρι του 50ου έτους, αν έχει 5 παιδιά.

Οι ανωτέρω διατάξεις είναι ειδικές και αποτελούν έμπρακτη στήριξη της μητέρας-εργαζόμενης, ανεξάρτητα αν η οικογένεια είναι μονογονεϊκή ή όχι, και αναγνώριση του πολλαπλού ρόλου της, αφού τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης λόγω γήρατος των γυναικών ασφαλισμένων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και των λοιπών ταμείων κύριας ασφάλισης, που δεν πληρούν πιο προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων, είναι υψηλότερα σε όλες τις περιπτώσεις.

4. Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ.7 του άρθρου 2 του ν.3029/2002 δόθηκε για πρώτη φορά η δυνατότητα στις μητέρες ασφαλισμένες του ΙΚΑ για κάθε παιδί που αποκτούν από 1.1.2003 και εφεξής να αναγνωρίσουν πλασματικό χρόνο 1 έτους για το πρώτο παιδί, 1 ½ για το δεύτερο και 2 ετών για το τρίτο προκειμένου να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και να συνταξιοδοτηθούν.

5. Με τις διατάξεις του ν. 1483/84, παρασχέθηκε η δυνατότητα στους εργαζόμενους γονείς που συγκεντρώνουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, μετά την άδεια λόγω μητρότητας και

μέχρι το παιδί να συμπληρώσει τα 2,5 έτη της ηλικίας του, να ζητήσουν και μια επιπλέον άδεια χωρίς αποδοχές. Η άδεια επιτρέπεται σε οποιονδήποτε στον γονέα να μένει εκτός εργασίας μέχρι 3,5 μήνες συνολικά (άρ. 25 του ν.2639/98) και να ασχολείται με την ανατροφή του παιδιού του, διατηρώντας την ασφαλιστική του κάλυψη για όσους κλάδους και λογαριασμούς καλυπτόταν κατά την αμέσως πριν τη γονική άδεια μισθολογική περίοδο, εκτός του κλάδου των βαρέων επαγγελματιών και του επαγγελματικού κινδύνου. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν από 8/10/1984.

6. Σκοπός της θεσμοθέτησης του ΕΚΑΣ είναι η ουσιαστική οικονομική ενίσχυση των χαμηλοσυνταξιούχων με τις μεγαλύτερες ανάγκες και η βελτίωση του επιπέδου διαβίωσής τους. Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, οι συνταξιούχοι λόγω θανάτου και γήρατος, εκτός των καθορισμένων εισοδηματικών κριτηρίων, χρειάζεται να έχουν συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας τους. Όριο ηλικίας δεν απαιτείται για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας και τα τέκνα που δικαιούνται τη σύνταξη του θανόντος γονέα.

Πάντως, μελετάται η δυνατότητα τροποποίησης των εισοδηματικών κριτηρίων χορήγησης του ΕΚΑΣ καθώς και των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης του, ώστε να διευρυνθεί ο κύκλος των δικαιούχων και να εξασφαλίζεται η δικαιότερη κατανομή του εν λόγω επιδόματος.

Για όσους, πάντως, δεν δικαιούνται το ΕΚΑΣ, η Πολιτεία με τις αυξήσεις των κατωτάτων ορίων των συντάξεων, οι οποίες για το έτος 2005 θα κινηθούν πάνω από τον πληθωρισμό, θα στηρίξει το πραγματικό τους εισόδημα.

7. Σε ό,τι αφορά την επιτάχυνση έκδοσης συνταξιοδοτικών αποφάσεων:

Το νομοθετικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο κρίνεται το αίτημα για συνταξιοδότηση διαφέρει σε αρκετές περιπτώσεις, ανάλογα με το είδος της εργασίας ή και την τυχόν αλλαγή αυτής. Ανάλογα με το νομικό καθεστώς που ισχύει τηρούνται διαδικασίες διαπίστωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος για κάθε περίπτωση (όπως π.χ. για τη συνταξιοδότηση με τις διατάξεις των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών απαιτείται η διαπίστωση του χρόνου που διανύθηκε πριν από την υπαγωγή της ειδικότητας του ασφαλισμένου στα βαρέα ή στην περίπτωση κρίσης αιτήματος για συνταξιοδότηση με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης, όπου έχει διανυθεί χρόνος ασφάλισης σε άλλους ασφαλιστικούς φορείς απαιτείται η διαδικασία της αλληλογραφίας με τα αρμόδια ταμεία για την εξακρίβωση του χρόνου ασφάλισης και του ποσού της συμμετοχής τους στη συνταξιοδότηση), οι οποίες απαιτούν ικανό χρόνο προς διεκπεραίωση.

Επειδή όμως έχει παρατηρηθεί σε αρκετές περιπτώσεις καθυστέρηση στην έκδοση των συντάξεων, που δεν δικαιολογείται από τυχόν ιδιαίτεροί, δόθηκαν από το Υπουργείο οδηγίες για την πιστή εφαρμογή των π.δ 258/83 και 392/85, που προβλέπουν έκδοση προσωρινών αποφάσεων συνταξιοδότησης μετά την παρέλευση 2 μηνών από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης και εφόσον βέβαια οι δικαιούχοι συγκεντρώνουν τις βασικές ελάχιστες προϋποθέσεις (ηλικία, ημέρες εργασίας) για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και έχουν υποβάλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ με τη υπ' αρ. 79/25-9-2001 εγκύκλιό του έδωσε οδηγίες στα υποκαταστήματά του για την έκδοση προσωρινών αποφάσεων συνταξιοδότησης μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, με χορήγηση του κατωτάτου ορίου σύνταξης. Σημειωτέον, ότι τα ως άνω προεδρικά διατάγματα δεν αφορούν μόνο το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αλλά όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Παράλληλα, συνεχίζονται με εντατικό ρυθμό οι εργασίες για την εφαρμογή του ΟΠΣ-ΙΚΑ, το οποίο εγκαθίσταται σταδιακά στα Υποκαταστήματα του Ιδρύματος, με την ολοκληρωμένη λειτουργία του οποίου θα δοθεί η δυνατότητα στις Υπηρεσίες Συντάξεων να εκδίδουν συνταξιοδοτικές αποφάσεις σε ελάχιστο χρόνο.

Στο πλαίσιο αυτό αναλαμβάνονται και επικουρικές δράσεις, όπως αυτή με την οποία εκδόθηκε η με αρ. Φ10021/26672/1866/

10.11.2004 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Σύσταση Οργανωτικού Σχήματος για την περάτωση εκκρεμών συνταξιοδοτικών υποθέσεων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με κύριο έργο την επιτάχυνση Απονομής Συντάξεων», με σκοπό την επίσπευση της έκδοσης συνταξιοδοτικών αποφάσεων, την εκτέλεση αυτών (πληρωμές συντάξεων) και την περάτωση συνταξιοδοτικών περιπτώσεων που εκκρεμούν επί μακρό χρονικό διάστημα σε πολλά Υποκ/τα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, Περιφερειακά και Τοπικά, στην Περιφέρεια του Ν. Αττικής αλλά και στη Θεσσαλονίκη. Με την ολοκλήρωση του υπερωριακού έργου των Υποομάδων Εργασίας που περιλαμβάνονται στο Οργανωτικό Σχήμα της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, επιδιώκεται η εξάλειψη των εκκρεμοτήτων, ώστε με την εισαγωγή στη νέα ηλεκτρονική διαδικασία του ΟΠΣ-ΙΚΑ να εκδίδονται πλέον άμεσα οι συνταξιοδοτικές αποφάσεις επί τρεχουσών αιτήσεων συνταξιοδότησης, χωρίς εκκρεμότητες από το παρελθόν.

8. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 του Ν.2676/99, η σύνταξη λόγω θανάτου χορηγείται ολόκληρη στον επιζώντα σύζυγο (ανεξαρτήτως φύλου) για μια τριετία, η οποία αρχίζει από την πρώτη του επομένου μήνα από εκείνο κατά τον οποίο επήλθε ο θάνατος. Καθοριστική προϋπόθεση για τη συνέχιση καταβολής της και μετά την πρώτη τριετία είναι η συμπλήρωση εκ μέρους του επιζώντα συζύγου του 40ου έτους της ηλικίας κατά την επέλευση του θανάτου.

Εάν δεν υφίσταται η ανωτέρω προϋπόθεση διακόπτεται η καταβολή της σύνταξης και επαναχορηγείται στον επιζώντα με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του, υπό την προϋπόθεση όμως ότι δεν εργάζεται ή δεν λαμβάνει κύρια σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος. Εάν συντρέχει κάποια από αυτές τις προϋποθέσεις τότε χορηγείται το 70% της δικαιούμενης σύνταξης.

Προκειμένου να μη μειώνεται το οικογενειακό εισόδημα το ποσό της σύνταξης του επιζώντος το οποίο διακόπηκε ή το υπόλοιπο σε περίπτωση που καταβάλλεται μειωμένη, επιμερίζεται στα τέκνα σε ίσα μέρη, εφόσον είναι ανήλικα και μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους ή και μέχρι του 24ου έτους της ηλικίας τους, αν σπουδάζουν. Επιπλέον, προβλέπεται ότι στην περίπτωση που ο επιζών των συζύγων, κατά την ημερομηνία του θανάτου, είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη για όσο χρόνο διαρκεί η αναπηρία, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, έχοντας διαπισώσει τις αδικίες που προκαλεί η εν λόγω διάταξη, με ιδιαίτερη ευαισθησία, εκτιμώντας τις οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους του θέματος θα προχωρήσει στη διευθέτησή του με νέα νομοθετική ρύθμιση.

Ο Υπουργός
ΠΑΝ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ»

9. Στην με αριθμό 5790/6-12-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Θαλασσινού Θαλασσινού δόθηκε με το υπ' αριθμ. 482/23-12-04 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντησή του με αριθ. πρωτ. 5790/06-12-2004 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Θ. Θαλασσινού που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Η διάθεση επιχειρησιακών μέσων στις Λιμενικές Αρχές για την αντιμετώπιση των επιχειρησιακών τους αναγκών αποτελεί θέμα άμεσης προτεραιότητας για το ΥΕΝ.

2. Οι Λιμενικές Αρχές Σάμου και Ικαρίας και οι υφιστάμενοι Λιμενικοί Σταθμοί με τα επιχειρησιακά μέσα και το προσωπικό που διαθέτουν διενεργούν συνεχείς αλιευτικούς ελέγχους για τη δίωξη της παράνομης αλιείας.

3. Επίσης διατέθηκε πρόσφατα, στη Λιμενική Αρχή Σάμου, ένα νέο σύγχρονο περιπολικό σκάφος υψηλών ταχυτήτων για την αστυνόμευση - επιτήρηση της ευρύτερης θαλάσσιας περιοχής και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας προμήθειας νέων ταχυπλόων περιπολικών σκαφών η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, θα εξεταστεί και η ενίσχυση των Λιμενικών Σταθμών των προαναφερόμενων νησιών με περιπολικά σκάφη.

4. Το ΥΕΝ καταβάλλει προσπάθειες για την αναδιοργάνωση του συστήματος ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων με την καθιέρωση κοινών πρακτικών διαδικασιών, τη διαρκή επιμόρφωση του προσωπικού σε θέματα αλιευτικών επιθεωρήσεων κ.α., με στόχο την αποτελεσματικότερη άσκηση των αλιευτικών ελέγχων.

Ο Υπουργός
ΜΑΝΩΛΗΣ Κ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»

10. Στην με αριθμό 5927/8-12-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Στυλιανού Ματζαπετάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 492/23-12-04 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντησή του με αριθ. πρωτ. 5927/08-12-2004 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Σ. Ματζαπετάκη που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε ότι το αίτημα για την ένταξη του Σωματείου Σημειωτών στον «ΟΛΠ Α.Ε.» αντιβαίνει στις διατάξεις του ν. 2190/1994 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αφορά στη σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και στη ρύθμιση θεμάτων διοίκησης.

Ο Υπουργός
ΜΑΝΩΛΗΣ Κ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»

11. Στην με αριθμό 4685/2-11-04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Χρύσας Μανωλιά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 43550/ΥΔ/3021/23-11-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση Βουλευτού στη Βουλή των Ελλήνων με αριθμό 4685/2-11-2004, σχετικά με τους Οδικούς Άξονες στο Διασυνδυαστικό Πρόγραμμα INTERREG IIIA / PHARE CBC Ελλάδα - Βουλγαρία, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το ενδεικτικό Έργο των Καθέτων Αξόνων της Εγνατίας Οδού που αφορά τον Νομό Ροδόπης είναι ο Κάθετος Άξονας: Κομοτηνή - Νυμφαία - Μάκαζα (Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα)

Το έργο αυτό βρίσκεται στο στάδιο των μελετών οι οποίες μελέτες χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων με την σύμφωνη γνώμη του INTERREG με σκοπό την ένταξή τους στο Πρόγραμμα αυτό.

2. Με την οριστικοποίηση των εν λόγω μελετών και τον καθορισμό του προϋπολογισμού του κάθε άξονα θα οριστούν οι προτεραιότητες με βάση τους διαθέσιμους πόρους του Προγράμματος INTERREG.

3. Ως προς αυτό οι πόροι θα καθοριστούν σε σχέση με την πρόοδο υλοποίησης των άλλων έργων του Μέρους 1.1 «Οδικοί Άξονες».

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

12. Στην με αριθμό 4664/2-11-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασιλείου Κεγκερόγλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 59582/24-11-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Κεγκερόγλου Βασίλειος, σχετικά με το αντικείμενο του θέματος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημά σας, για την κάλυψη του κόστους που θα προκύψει στους Δήμους από τη μονιμοποίηση των συμβασιούχων, σας γνωρίζουμε ότι το θέμα θα εξετασθεί από το Υπουργείο μας στα πλαίσια των πιστώσεων που διατίθενται για τη χρηματοδότηση των ΟΤΑ της Χώρας από τους ΚΑΠ, η οποία γίνεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση κατανομής αυτών κάθε έτος, κατόπιν πρότασης της ΚΕΔΚΕ, που αφορά τα κριτήρια και τη διαδικασία κατανομής τους.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι οι πηγές εσόδων των ΚΑΠ προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία και συγκεκριμενοποιούνται με την ψήφισή του Κρατικού Προϋπολογισμού κάθε έτος από την Εθνική Αντιπροσωπεία, ύστερα από την κατάρτισή του από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημά σας, σας γνωρίζουμε ότι με την Α.Π. ΔΙΠΙΔΔ/Β18/238/οικ.16084/20-7-2004 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης έχουν δοθεί οδηγίες για την εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα».

Για επιπλέον διευκρινίσεις που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 164/2004 στους Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού έχουν υποβληθεί ερωτήματα στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, που θα κοινοποιηθούν, όταν οι σχετικές γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβούλου γίνουν αποδεκτές από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης.

Ο Υφυπουργός
A. ΝΑΚΟΣ

13. Στην με αριθμό 4689/3-11-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Χρήστου Πρωτόπαπα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 59607/24-11-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης και σε ότι αφορά την αρμοδιότητά μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι αποφάσεις των Περιφερειακών Συμβουλίων καθορίζουν την αναγκαιότητα και τις προτεραιότητες για ένταξη έργων στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και η θετική άποψη αποτελεί κριτήριο για την αξιολόγηση και την απόφαση ένταξης.

Οι εντάξεις των έργων στη συνέχεια γίνονται μετά από πρόσκληση υποβολής προτάσεων από τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος, υποβολή των προτάσεων από τους ενδιαφερομένους φορείς, αξιολόγηση των προτάσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που τίθενται από την πρόσκληση (επιλεξιμότητα στα πλαίσια του προκηρυσσόμενου μέτρου, συμβατότητα με εθνικές και κοινοτικές πολιτικές, πληρότητα του έργου, ωριμότητα της πράξης, σκοπιμότητα του προτεινόμενου έργου, λοιπά κατά περίπτωση κριτήρια) και μετά από συντονισμό με τα συναρμόδια Υπουργεία.

Όσον αφορά το έργο «Διαμόρφωση (πεζοδρόμηση - ηλεκτροφωτισμός) κεντρικού δρόμου Νυδρίου» υπεβλήθη πρόταση από τη Ν.Α. Λευκάδας σε προκήρυξη του σχετικού μέτρου. Η πρόταση απορρίφθηκε βάσει της αξιολόγησης της Διαχειριστικής Αρχής γιατί δεν πληρούσε τα κριτήρια που αφορούσαν το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου στα πλαίσια του Προγράμματος, δεδομένου ότι το έργο εξηρτάτο άμεσα από την κατασκευή και άλλων έργων.

Για τα υπόλοιπα αναφερόμενα στην ερώτηση έργα δεν έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα προτάσεις σε προκηρύξεις αντίστοιχων μέτρων του ΠΕΠ. Ειδικά για τα έργα «Εγκάρσιος οδικός άξονας Νυδρί - Αγ. Νικήτας», «Λιμένας Δήμου Ελλομένου» και «Διαμόρφωση κεντρικού δρόμου Νυδρίου» έχει ανατεθεί η εκπόνηση των μελετών με μέριμνα της Ν.Α. Λευκάδας και χρηματοδότηση από το Π.Δ.Ε. (ΣΑΝΑ/3).

Εάν τα εν λόγω έργα εξακολουθούν να είναι στις προτεραιότητες των αρμοδίων φορέων του Νομού Λευκάδας, είναι δυνατόν σε επόμενες προκηρύξεις μέτρων να υποβληθούν προτάσεις (εφ' όσον έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες τους και πληρούν τα σχετικά κριτήρια) για να αξιολογηθούν στα πλαίσια των υφιστάμενων πιστώσεων του ΠΕΠ Ιονίων Νήσων.

Ο Υφυπουργός
A. ΝΑΚΟΣ

14. Στην με αριθμό 4650/2-11-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννου Κουτσούκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 59616/24-11-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, σας πληροφορούμε ότι ύστερα από πρόταση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, εντάχθηκε, με την αριθμ. 573/15.04.2003 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 13 του Ν.2539/1997, στο Ειδικό Πρό-

γραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ) Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για το Δήμο Σκικλούντος το έργο «Αποκατάσταση ζημιών του οδικού δικτύου και άλλων υποδομών του Δήμου Σκικλούντος Ν.Ηλείας», προϋπολογισμού 150.000,00 .

Για την εκταμίευση των πιστώσεων που έχουν εγκριθεί για το εν λόγω έργο αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών προς το οποίο κοινοποιούμε αντίγραφο της Ερώτησης.

Ο Υφυπουργός
A. ΝΑΚΟΣ

15. Στην με αριθμό 4643/2-11-04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ευαγγελίας Σχοινάρη - Ηλιάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 59606/24-11-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, σχετικά με τη δημιουργία νέου βρεφονηπιακού σταθμού Δήμου Ηρακλείου και ύστερα από ενημέρωση που είχαμε από την Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ Κρήτης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στα πλαίσια της προκήρυξης 5006/06/08/2004 που αφορά στο Μέτρο 4.2 «Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Ποιότητα Ζωής-Τομέας: Κοινωνική Υποδομή και Δημόσια Υγεία», έχει υποβληθεί από τον Οργανισμό Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Δ. Ηρακλείου το υπ' αριθμ. 6682/25-10-2004 Τεχνικό Δελτίο του Έργου «Δημιουργία Νέου Βρεφονηπιακού σταθμού Δήμου Ηρακλείου» το οποίο βρίσκεται σε φάση αξιολόγησης.

Ο Υφυπουργός
A. ΝΑΚΟΣ

16. Στην με αριθμό 4641/2-11-04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Αθανασίας Μερεντίτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1512/23-11-04 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμ. πρωτ. 4641/02-11-04 που κατέθεσε στη Βουλή η Βουλευτής κ. Αθανασία Μερεντίτη, σας πληροφορούμε ότι:

Με το Β-1308/27-10-04 έγγραφό μας απαντήσαμε σε πρόσφατη σχετική με τα παρόντα θιγόμενα θέματα Ερώτηση της κας Βουλευτού. Πέραν των αναφερομένων στο έγγραφο αυτό θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

α) Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, τα βαρέα φορτηγά (μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 3,5 τόνων) υπόκεινται σε ετήσιο περιοδικό τεχνικό έλεγχο στα ΚΤΕΟ των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, κατά τον οποίο ελέγχονται και τα συστήματα ασφαλείας του οχήματος.

Επιγραμματικά αναφέρουμε ότι συστήματα των οχημάτων που σχετίζονται με την ασφαλή κυκλοφορία τους (συστήματα πέδησης - διεύθυνσης - άξονες - τροχοί - ελαστικά - ανάρτηση - φωτισμός - σύστημα μετάδοσης κίνησης - τροφοδοσίας - πλαίσιο υπερακατασκευής - αμάξωμα κ.α.) αποτελούν ξεχωριστή θεματική ενότητα με καθορισμένα σημεία ελέγχου. Οι διαπιστούμενες ελλείψεις είναι διαβαθμισμένες, ως προς τη σοβαρότητά τους, σε δευτερεύουσες, σοβαρές και επικίνδυνες. Σε περίπτωση διαπίστωσης επικίνδυνων ελλείψεων προβλέπεται επί τόπου αφαίρεση των στοιχείων κυκλοφορίας του οχήματος.

β) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που κυρώθηκε με το ν. 2696/99 (Α' 57), οι Αστυνομικές Αρχές μπορούν να διατάσσουν τον έκτακτο τεχνικό έλεγχο των οχημάτων για τα οποία δημιουργούνται αμφιβολίες για την ασφαλή κυκλοφορία τους.

γ) Τα Μικτά Κλιμάκια ελέγχου (Μ.Κ.Ε.), τα οποία συγκροτούνται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας, διεξάγουν οδικούς τεχνικούς ελέγχους και σε φορτηγά αυτοκίνητα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 3,5 τόνων και επιβάλλουν πρόστιμο και αφαίρεση της άδειας και των πινακίδων κυκλοφορίας στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι προβλεπόμενες τεχνικές απαιτήσεις ελέγχου.

Τα σημεία ελέγχου της ως άνω διαδικασίας (οδικοί έλεγχοι) καθορίζονται από την κοινοτική οδηγία 2000/30/ΕΚ όπως εναρ-

μονίστηκε με την Κ.Υ.Α. Φ2/55009/4626/02 (1028Β') και σ' αυτά περιλαμβάνεται έλεγχος των τροχών - ελαστικών, των ράβδων του συστήματος διεύθυνσης, των αναρτήσεων κ.α.

δ) Τέλος, πληροφορούμε ότι Το θέμα της φόρτωσης των Φ.Δ.Χ. οχημάτων ρυθμίζεται με το άρθρο 32 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ν.2696 (ΦΕΚ 57/23-3-1999), που καθορίζει τον τρόπο φόρτωσης και τον καθορισμό του υπέρβαρου και για υπέρβαση σε ποσοστό άνω του 20% με διάταξη του ν. 2800/2000, όπως ισχύει.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΛΗΣ Κ. ΛΙΑΠΗΣ»

17. Στην με αριθμό 4689/3-11-04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Χρήστου Πρωτόπαπα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 43699/ΕΥΣ8589/23-11-04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης και σε ότι αφορά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με βάση τις προβλεπόμενες διαδικασίες από τις διατάξεις εφαρμογής του Γ ΚΠΣ και το Ν. 2860/00, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί ένα έργο από πόρους του Γ ΚΠΣ τηρούνται συγκεκριμένες διαδικασίες μεταξύ των οποίων προβλέπεται υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από δυνητικούς τελικούς δικαιούχους συνοδευόμενο από αντίστοιχο Τεχνικό Δελτίο Έργου στο πλαίσιο σχετικής πρόσκλησης. Η ανωτέρω Υπηρεσία μετά από τους προβλεπόμενους σχετικούς ελέγχους για τη φύση και το είδος, τη συμβατότητα, την πληρότητα, την ωριμότητα, και τη σκοπιμότητα των προτεινόμενων έργων και υποέργων, προτείνει στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας την ένταξή τους στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Αυτή η διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί και για τα έργα που αναφέρονται στην ερώτηση του θέματος.

Επιπλέον σας γνωρίζουμε ότι μέχρι σήμερα στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών δεν έχει υποβληθεί πρόταση προς ένταξη των έργων του θέματος πλην του έργου «Διαμόρφωση κεντρικού δρόμου Νυδρίου» (σημείο γ της Ερώτησης) το οποίο απορρίφθηκε (Α.Π. 2585ΠΕ/12-2-03) διότι δεν πληρούσε τα κριτήρια που αφορούσαν το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου εντός της προγραμματικής περιόδου.

Τα αναλυτικά στοιχεία όλων των μέχρι σήμερα ενταγμένων έργων που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Ιονίων Νήσων του Γ' ΚΠΣ δημοσιεύονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση .www.hellas-kps.gr

Ο Υφυπουργός
ΧΡ. ΦΩΛΙΑΣ»

18. Στην με αριθμό 5639/1.12.04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Δημητρίου Γαλαμάτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 8770/20.12.04 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμ. 5639/2004 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Δ. Γαλαμάτη, σχετικά με την υποχρεωτική εκπαίδευση Ελλήνων μαθητών και ειδικότερα στο δεύτερο ερώτημα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) στα πλαίσια εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» Γ' ΚΠΣ είναι φορέας υλοποίησης και διαχείρισης Προγραμμάτων Κατάρτισης Ανέργων.

Με το ν. 2956/2001 τα Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης Ανέργων όλης της χώρας, στο εξής έχει αναλάβει και υλοποιεί η Εταιρεία του ΟΑΕΔ «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε.», η οποία προγραμματίζει τις δράσεις της σε συνεργασία με την Εταιρεία του ΟΑΕΔ «Παρατηρητήριο Απασχόλησης-Ερευνητική Πληροφορική Α.Ε.» και σε συνεργασία με τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης - ΚΠΑ ΟΑΕΔ, βάσει των αναγκών της κάθε τοπικής αγοράς και τις ομάδες-στόχους των ανέργων της κάθε περιοχής όπως προσδιορίζεται στο Γ' ΚΠΣ.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά την εκπαίδευση των ατόμων, τα οποία δεν έχουν ολοκληρώσει την εννεαετή υποχρεωτική

εκπαίδευση, σας ενημερώνουμε ότι, η εταιρεία «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε.», προγραμματίζει να υλοποιήσει με το σύστημα της Συνεχιζόμενης και Εναλλασσόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης Προγράμματα στις παρακάτω ειδικότητες:

α) ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

1. Σέρβις επισιτιστικών τμημάτων ξενοδοχείων
2. Οροφοκομία
3. Μαγειρική-Ζαχαροπλαστική
4. Βοηθητικό προσωπικό ιαματικών πηγών
5. Τεχνίτες πράσινου
6. Εργατοτεχνίτες μουσειακών χώρων-επιστάτες

β) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

1. Αποθηκάριοι
2. Εργατοτεχνίτες μονάδων βιολογικού καθαρισμού

Κοπτική-Ραπτική

γ) ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

1. Βιολογικές καλλιέργειες
2. Τεχνικές Θερμοκηπιακών καλλιεργειών

Για τα υπόλοιπα θέματα αρμόδια να σας απαντήσει είναι τα συνεργωτάμενα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ο Υπουργός
ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ»

19. Στην με αριθμό 5783/6.12.04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Στυλιανού Ματζαπετάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Α.Π.Φ 21/88/ΑΣ3345 δις./14.12.04 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Η Ελληνική Κυβέρνηση και οι καθ' ύλην αρμόδιοι φορείς καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να προστατευθούν τα δικαιώματα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Τούτο, ως κυρίαρχο μέλημα της Ελληνικής Κυβέρνησης, εκφράζεται διαρκώς σε όλα τα επίπεδα, τόσο κατά τις διμερείς επαφές της με την Κυβέρνηση της Τουρκίας, όσο και με τους Ευρωπαίους ομολόγους της.

Παράλληλα η χώρα μας, παρακολουθώντας με αδιάλειπτο ενδιαφέρον την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, υποστηρίζει την προσπάθεια προσαρμογής της στο κοινοτικό κεκτημένο. Η υποστήριξη, την - , οποία παρέχει η Ελλάδα, αποβλέπει στην υιοθέτηση από τη γείτονα, εκείνων των κανόνων και πρακτικών που εξασφαλίζουν την ισότιμη μεταχείριση και αντιμετώπιση όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως θρησκείας ή εθνικής καταγωγής.

Από την πλευρά της, η Τουρκία, έχει αναλάβει συγκεκριμένες δεσμεύσεις έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανάμεσα στις οποίες σημαντική θέση κατέχουν τα πολιτικά κριτήρια της Συνόδου της Κοπεγχάγης, αναπόσπαστο τμήμα των οποίων αποτελεί ο σεβασμός της θρησκευτικής ελευθερίας και η προστασία των μειονοτικών δικαιωμάτων. Στα πλαίσια αυτά, η Έκθεση Προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία κυκλοφόρησε στις 6 Οκτωβρίου, καταγράφει τα προβλήματα της θρησκευτικής ελευθερίας στην Τουρκία και αναφέρεται, εκτενώς, σε εκείνα που αντιμετωπίζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Γ. ΜΟΛΥΒΙΑΤΗΣ»

20. Στην με αριθμό 5831/7.12.04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Νόρας Κατσέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1744/20.12.04 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 5831/7.12.04, που κατέθεσε στη Βουλή η Βουλευτής κ. Νόρα Κατσέλη, κατά το λόγο αρμοδιότητας του ΥΠ.Μ.Ε., σας πληροφορούμε ότι:

Η Ελλάδα έχει προσαρμόσει τη νομοθεσία της, με την οδηγία 2000/56/ΕΚ, με την κοινή απόφαση 47919/5195/03 (Β1205) των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών. Έτσι, οι κοινοτικοί κωδικοί αριθμοί που προβλέπονται στην οδηγία αυτή, χρησιμοποιούνται πλήρως από τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος ανάπηρος επιθυμεί να οδηγήσει περισσότερα του ενός διασκευασμένα ειδικά για την πάθησή του, οχήματα, τότε, η αρμόδια Υπηρεσία Μ.Ε., αφού ελέγξει αν και τα οχήματα αυτά έχουν την ίδια διασκευή με το αρχικό όχημα, αναγράφει στην άδεια οδήγησης τους αριθμούς κυκλοφορίας όλων των διασκευασμένων οχημάτων, τα οποία επιτρέπεται να οδηγεί ο ενδιαφερόμενος.

Ειδικά για την περίπτωση όπου, ο ενδιαφερόμενος ανάπηρος επιβάλλεται να οδηγήσει όχημα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, δεν αναγράφεται, στην άδεια οδήγησης, συγκεκριμένος αριθμός κυκλοφορίας οχήματος, αλλά ο κοινοτικός κωδικός αριθμός 78, που σημαίνει ότι, μπορεί να οδηγήσει όλα τα οχήματα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΣ ΛΙΑΠΗΣ»

21. Στην με αριθμό 5856/7.12.04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ.ΓΡ.ΥΦΥΠ.Κ.Ε/485/16.12.04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 5856/7-12-04 ερώτησης της Βουλευτού κ. Ασ. Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Πολλά από τα ξενοδοχεία «ΞΕΝΙΑ» παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα που οφείλονται είτε στη φυσιολογική γήρανση των υλικών της κατασκευής, είτε στην πλημμελή συντήρηση.

Το Υπουργείο Πολιτισμού, έχει δώσει εντολή σε όλες τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων και Εφορείες Νεωτέρων Μνημείων να προωθούν όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τα «ΞΕΝΙΑ» προς τη Διεύθυνση Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, προκειμένου να υπάρξει ενιαία αντιμετώπιση από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, είναι προφανές ότι οι υποθέσεις των ξενοδοχείων «ΞΕΝΙΑ» εξετάζονται με μεγάλο ενδιαφέρον από το Υπουργείο Πολιτισμού καθώς επίσης και η δυνατότητα υπαγωγής αυτών στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1β του Ν. 3028/2002 προκειμένου τα ως άνω να χαρακτηριστούν ως μνημεία.

Ο Υφυπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ»

22. Στην με αριθμό 5765/3.12.04 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ευαγγελίας Σχοιναράκη-Ηλιάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1735/20.12.04 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 5765/3-12-04, που κατέθεσε στη Βουλή η Βουλευτής κ. Ευαγγελία Σχοιναράκη-Ηλιάκη, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Τα αναφερόμενα απορρίμματα και άλλα άχρηστα υλικά, που πράγματι σωρεύονται στην εξωτερική Νότια και Βορειοδυτική πλευρά του ΚΑΗΚ, δεν προέρχονται από δραστηριότητες του Αερολιμένα ούτε και εναποτίθενται εκεί από υπαλλήλους ή Αναδόχους εργολαβιών του Αερολιμένα.

2. Οι χώροι, στους οποίους εναποτίθενται τα υπ' όψιν υλικά ανήκουν στον Δήμο Αλικαρνασσού, προς τον οποίο ο Κρατικός Αερολιμένας Ηρακλείου έχει επανειλημμένα απευθυνθεί, με παραστάσεις, διαβήματα και άλλες ενέργειες, έχοντας πλήρη συναίσθηση των αρνητικών εντυπώσεων, που ευλόγως δημιουργούνται στους επιβάτες τόσο για τον ίδιο τον Αερολιμένα όσο και για την ευρύτερη περιοχή.

3. Ωστόσο, παρά τις ενέργειες και την όλη ευαισθητοποίηση του Αερολιμένα, δεν έχει υπάρξει αποτέλεσμα μέχρι σήμερα.

4. Συναφώς, σας κοινοποιούμε αντίγραφο έγγραφη ζαπτευθείας απαντήσεως του ΚΑΗΚ στο δημοσίευμα της εφημερίδας «ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ», που αποτέλεσε και την αφορμή για την υπ' όψιν ερώτηση.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΣ Κ. ΛΙΑΠΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

23. Στην με αριθμό 5842/7.12.04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΦΥΠ/ΚΕ/484/16.12.04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αρ. πρ 5842/7-12-2004 ερώτησης του Βουλευτή κ. Γ. Παπαγεωργίου, σχετικά την αξιοποίηση του ιστορικού μαντείου στο Τελαίθριο, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η πρόσβαση στο διατηρημένο τμήμα του αρχαίου τοίχου που υπάρχει είναι, λόγω μεγάλου ύψους σε βραχώδες έδαφος, εξαιρετικά δύσκολη και επικίνδυνη. Προκειμένου λοιπόν να μην υπάρχει κίνδυνος για τους επισκέπτες απαιτείται μεγάλο και δαπανηρό έργο, αφού όπως είναι γνωστό η περιοχή είναι ιδιαίτερα σεισμογενής ήδη από την αρχαιότητα. Επίσης σύμφωνα με τα στοιχεία της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων απαιτείται τοπογράφηση του χώρου και αφού γίνουν έργα προσβασιμότητας και αντιστήριξης αλλά και ανασκαφή του χώρου, τότε είναι δυνατή η μελέτη ανάδειξης και επισκεψιμότητας του χώρου.

Ο Υφυπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ»

24. Στην με αριθμό 5757/3.12.04 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μάρκου Μπόλαρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1010/17.12.04 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Σας διαβιβάζουμε συνημμένα το με αριθμ. πρωτ. 23070/8-12-2004 έγγραφο του Προέδρου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης του Βουλευτή κ. Μ. Μπόλαρη.

Ο Υφυπουργός
Α. ΚΟΝΤΟΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Γεωργιάδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 12 Μαΐου 2005.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παραγράφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 903/9.5.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Μάξιμου Χαρακόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την επίτευξη υλοποίησης του προγράμματος αναδασμών στο Νομό Λάρισας.

2. Η με αριθμό 899/9.5.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Γείτονα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τα προβλήματα στη διαδικασία υποβολής του εντύπου Ε9 στις εφορίες για τους κλειστούς ημιυπαίθριους χώρους κλπ..

3. Η με αριθμό 900/9.5.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμούζιδη προς τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με την καταβολή των δεδουλευμένων στους εργαζομένους στην κοινοπραξία εταιρειών που έχουν αναλάβει τη λειτουργία του βιολογικού καθαρισμού Θεσσαλονίκης.

4. Η με αριθμό 904/9.5.2005 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την καθυστέρηση εφαρμογής του συστήματος κτηνιατρικής ηλεκτρονικής ενημέρωσης.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130

παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 902/9.5.2005 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Χρύσας Μανωλιά προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τις νέες περικοπές δικαιωμάτων καλλιέργειας βάμβακος και συνυπευθυνότητας.

2. Η με αριθμό 901/9.5.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Πατσιλινά-

κου προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τις ελλείψεις σε μόνιμο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στην Ικαρία.

3. Η με αριθμό 905/9.5.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τις ελλείψεις σε μόνιμο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στην Ικαρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Αναφορές και ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Είναι η με αριθμό 6162/16-12-2004 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Χρίστου Βερελή προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την ανάθεση έργων με το «ΣΥΣΤΗΜΑ της ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ».

Το περιεχόμενο της ερώτησης του κ. Βερελή έχει ως εξής:

«Την τελευταία δεκαετία υλοποιήθηκαν στη χώρα μας μεγάλα έργα υποδομών με μεγάλη επιτυχία και σε εξαιρετικά περιορισμένους χρόνους με το σύστημα της Συγχρηματοδότησης (σύστημα παραχώρησης).

Η πριν από το 2000 προδιαγραφείσα θετική εξέλιξη στην κατασκευή των εν λόγω έργων, οδήγησε την τότε πολιτική ηγεσία ΥΠΕΧΩΔΕ, την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, να ξεκινήσει τη διαδικασία δημοπράτησης πολλών μεγάλων έργων με το ίδιο σύστημα.

Τα πρώτα μεγάλα έργα δημοπρατήθηκαν με τη μέθοδο παραχώρησης σε δύο ομάδες (πακέτα). Αναφέρθηκαν στην 6162/16.12.04 ερώτησή μου.

Ήδη πέρασαν δεκαετίες μήνες από τις εκλογές του ΜΑΡΤΗ του 2004 και η εξέλιξη που υπάρχει για τα έργα αυτά μέχρι σήμερα, δεν είναι παρά μία έντονη φημολογία από κύκλους της Υπηρεσίας για κατάργηση των προεπιλογών για κάποια από αυτά τα έργα.

Μετά τα παραπάνω, ερωτάται ο κύριος Υπουργός,

1. Εάν η Κυβέρνηση προτίθεται και αυτή να προωθήσει το ΣΥΣΤΗΜΑ με ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ για την ανάθεση των Δημοσίων Έργων.

2. Εάν για τα εν λόγω Έργα ολοκληρωθεί η τρέχουσα διαδικασία και ανατεθούν τελικά αυτά τα έργα με το ΣΥΣΤΗΜΑ της ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ.

3. Ποιο το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση καθενός από τα εν λόγω έργα.

4. Εάν προχωρήσει η κατασκευή της Ιόνιας Οδού και ποιο το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής της».

Ο Υφυπουργός κ. Ξανθόπουλος έχει το λόγο.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ομολογώ ότι είμαι λίγο έκπληκτος από το περιεχόμενο αυτής της ερώτησης και επειδή εκτιμώ τον κ. Βερελή, ξέρω ότι δεν μπορεί να έχει γράψει ο ίδιος μία ερώτηση, η οποία έχει προφανείς ανακρίβειες και αγνοεί γεγονότα που έχουν πάρει ευρεία δημοσιότητα. Θα τον παρακαλέσω άλλη φορά να τηλεφωνήσει στην ταπεινότητά μου να τον ενημερώσω προσωπικά ο ίδιος, πριν προχωρήσει σε τέτοιου είδους κείμενα.

Τι συμβαίνει ακριβώς στην πραγματικότητα; Πρώτα-πρώτα, για να είμαστε αντικειμενικοί αναφερόμενοι στο παρελθόν, τα έργα τα οποία αναφέρονται –δηλαδή το Αεροδρόμιο των Σπátων, το Ρίο-Αντίρριο και η Αττική Οδός- κάθε άλλο παρά σε εξαιρετικά περιορισμένους χρόνους έγιναν και βέβαια και οι όροι είναι αμφισβητήσιμοι για το αν ήταν πραγματικά επωφελείς ή όχι.

Λέω χαρακτηριστικά ότι η Αττική Οδός ξεκίνησε να μελετιέται το 1976-1981 και είκοσι πέντε χρόνια μετά άρχισε να ισχύει η σύμβαση παραχώρησης. Από την έναρξη του διαγωνισμού μέχρι την υπογραφή της σύμβασης πέρασαν οκτώ χρόνια και δύο μήνες.

Για το Ρίο-Αντίρριο η μελέτη ξεκίνησε το 1979 και τον Ιανουάριο του 1991 άρχισε ο διαγωνισμός. Μετά από επτά χρόνια έγινε η έναρξη της σύμβασης παραχώρησης, τέθηκε η σύμβαση σε ισχύ.

Το ίδιο συμβαίνει περίπου και στον Αερολιμένα Αθηνών.

Συνεπώς ούτε γρήγορα έγιναν –κάθε άλλο μάλιστα, έγιναν αργά- και επαναλαμβάνω ότι ο χρόνος έναρξης σχεδιασμού μέχρι την υλοποίηση είναι είκοσι χρόνια.

Πράγματι, προς τιμήν της προηγούμενης κυβέρνησης, ξεκίνησαν επτά έργα παραχώρησης μεγάλων αυτοκινητοδρόμων, τα οποία όμως δυστυχώς εγκαταλείφθηκαν λίγο-πολύ στην τεχνική τύχη τους. Εξ ου και όταν τα παραλάβαμε εμείς, από τα έξι στάδια που προαπαιτούνται για να προχωρήσει μία σύμβαση παραχώρησης με σοβαρότητα, δηλαδή, ο ακριβής προσδιορισμός του φυσικού αντικείμενου του έργου –σχεδιασμός, μελέτη, κλπ- δεν υπήρχε ούτε καν το πρώτο σε πολλά απ' αυτά, διότι θέλει κόπο και αποφάσεις πολιτικές επί τόπου. Δεν μπορεί η υπηρεσία μόνη της να αποφασίσει πώς θα πάει ένας άξονας διακοσίων είκοσι χιλιομέτρων και με ποιες προτεραιότητες θα πάει.

Οι παλιοί για να χαράξουν ένα δρόμο περνούσαν χρόνια για να μπορέσουν να τα βρουν και πολιτικά με τους ενδιαφερόμενους για τη χάραξη του δρόμου αυτού.

Τι έγινε στην πραγματικότητα από το Μάρτη πέρσι μέχρι φέτος; Σε πρώτη προτεραιότητα ο ίδιος ο Υπουργός, ο κ. Σουφλιάς, με όλους εμάς μαζί, δουλεύοντας ως πολιτικοί και ως μηχανικοί, σπρώξαμε αυτά τα έργα μπροστά.

Και αρχίζουν οι άλλες ανακρίβειες τώρα που είναι και προφανείς, γιατί ο Τύπος τα έχει γράψει αυτά και μάλιστα με πηχυσίους τίτλους. Λέτε μέσα ότι ο Μαλιακός - Κλειδί είναι έργο του οποίου δεν γνωρίζετε την τύχη του μετά τη 14η Απριλίου που έγιναν κάποιες παρατηρήσεις. Μα, είναι γνωστό ότι όλη η Ευρώπη τώρα δουλεύει για να κάνει τις προσφορές που κατατίθενται στις 18 Μαΐου. Το ξέρουν όλοι αυτό στην αγορά.

Περνάμε στη συνέχεια στην επίσης περίφημη ιστορία των προεπιλογών στην Ιόνια Οδό. Μα, στην Ιόνια Οδό είναι γνωστό επίσης ότι στις 8 Απριλίου μοιράσαμε στους ενδιαφερόμενους όλες τις μελέτες και τα οικονομικά στοιχεία και προχωρούν ταχύτατα οι ενδιαφερόμενοι για να ετοιμάσουν τις προσφορές. Αναμένονται δε οι προσφορές, όπως είπαμε, ουσιαστικώς αμέσως μετά το καλοκαίρι, γιατί θέλουν χρόνο για να ετοιμάσουν την προσφορά τους και το Δεκέμβριο θα υπάρχει σύμβαση. Έχουν ανακοινωθεί αυτά και έχουν ήδη μοιραστεί στους ενδιαφερόμενους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε, στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ο κ. Βερελής έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η πορεία των έργων αυτών είναι γνωστή. Είναι γνωστή επίσης και η μεγάλη καθυστέρηση η οποία έχει υπάρξει, όταν μετά το 2002 ανετέθησαν μία σειρά από μελέτες γεωλογικές, γεωτεχνικές, τοπογραφικές, ώστε στο τέλος του 2003 που έληξαν και οι χρόνοι προκειμένου να συνταχθούν οι μελέτες αυτές, να δίνονταν στους υποψήφιους αναδόχους για να υπάρξει ο τελικός διαγωνισμός για να ανακοινωθούν τα έργα.

Οι μελέτες αυτές στην πλειοψηφία τους καθυστερούν ακόμη και σήμερα. Εκτός από τις δύο περιπτώσεις που ανέφερε ο κύριος Υπουργός, για τα υπόλοιπα πέντε έργα οι μελέτες αυτές δεν έχουν παραδοθεί. Υπάρχει μια μέση καθυστέρηση των μελετών αυτών, η οποία υπερβαίνει το ενάμισι έτος. Άλλωστε, είναι γνωστό, κύριε Υφυπουργέ, ότι οι τελευταίοι δεκατέσσερις μήνες ήταν για τα δημόσια έργα μία περίοδος για την οποία δεν μπορεί κανείς να έχει θετικές εντυπώσεις.

Θα σας θυμίσω εγώ ότι από δεκατέσσερις μήνες μέχρι και σήμερα δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη εργασίες ούτε σε ένα μεγάλο έργο. Έχουν γίνει κάποιες αναθέσεις, αλλά δεν έχουν ξεκινήσει εργασίες ούτε σε ένα μεγάλο έργο. Εξ αυτού του γεγονότος σαράντα χιλιάδες άνθρωποι που δουλεύουν στον κατασκευαστικό τομέα έχουν πάει στην ανεργία. Αυτό είναι κάτι, το οποίο δεν μπορεί να καλυφθεί με δηλώσεις, οι οποίες γίνονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

Να θυμίσω επίσης ότι 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ είναι οι οφειλές στις τράπεζες των εισηγμένων κατασκευαστικών εταιρειών. Ένας ολόκληρος κλάδος παραπαίει αυτήν τη στιγμή ως αποτέ-

λεσμα της πολιτικής σας.

Να σας πω δε ακόμη ότι το 2003, με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης είχαμε δεκατέσσερις χιλιάδες αναθέσεις κατασκευαστικών έργων πάσης φύσεως. Ξέρετε πόσες ανατέθηκαν το 2004; Δεν υπερέβησαν τις τρεις χιλιάδες αναθέσεις. Τι φταίει γι' αυτό; Φταίνε τα διαρκώς ανανεούμενα νέα τιμολόγια σας, τα οποία δεν αφήνουν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης να αναθέσουν έργα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω με μία φράση, κύριε Πρόεδρε.

Ξέρετε επίσης ότι μόνο για τα αεροδρόμια στο δεκατετράμηνο που πέρασε έγιναν τέσσερις δημοπρατήσεις, σε σχέση με τις είκοσι οκτώ που είχαν γίνει το 2003. Υπάρχει, λοιπόν, μία πραγματικότητα που αφορά έναν ολόκληρο κατασκευαστικό τομέα και αυτήν την πραγματικότητα δεν νομίζω ότι μπορείτε να την ωραιοποιήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Βερελή.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Λυπάμαι που θα στεναχωρήσω τον αγαπητό συνάδελφο μηχανικό και πρώην Υπουργό, τον κ. Βερελή, αλλά τα πράγματα είναι πάλι ακριβώς αντίθετα απ' ό,τι τα παρουσιάζει.

Είναι γνωστό ότι από τον Απρίλιο του 1993 και μετά, δηλαδή, επί ενάμιση χρόνο σταμάτησαν πράγματι όλες οι αναθέσεις, διότι μπλοκαρίστηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα ελληνικά δικαστήρια ο περίφημος μαθηματικός τύπος. Όλα τα έργα σταμάτησαν για δικαστικές εμπλοκές, πέραν του ότι θα μας κόσθουν σε λίγο, σε μερικές μέρες, κάποιο δισεκατομμύριο ευρώ ενδεχομένως, λόγω και του μαθηματικού τύπου της περιόδου 2000-2003.

Τα έχετε ακούσει αυτά. Αντί, δηλαδή, εγκαίρως να αλλάξετε το σύστημα ανάθεσης δημοσίων έργων ως οφείλατε να κάνετε ως υπεύθυνη κυβέρνηση το 2002 και το 2003, εσείς περιμένετε να φθάσει ο κόμπος στο χτένι και να σταματήσουν τα έργα. Έτσι, εκ των πραγμάτων αναγκάστηκαν ο Υπουργός κ. Σουφλιάς και οι συνεργάτες του μέσα σε χρόνο ρεκόρ, μέσα σε πέντε μήνες, να κάνουν νέο νόμο για τα έργα. Αυτή είναι η πραγματικότητα όσον αφορά τις καθυστερήσεις. Αποκλειστική

ευθύνη φέρει το μπλοκάρισμα που δεν προλήφθηκε εγκαίρως από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Προχωρώ στα υπόλοιπα θέματα. Εμείς αναθέσαμε έως τώρα έργα ύψους 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ και σας πληροφορώ ότι οκτώ εργοτάξια ήδη έχουν ξεκινήσει. Πηγαίνετε μία βόλτα στην Εγνατία Οδό και θα δείτε ότι τρία έργα, τα οποία αναθέσαμε εμείς τον Αύγουστο του 2004, ήδη δουλεύουν στο φουλ και υπάρχουν άλλα πέντε εργοτάξια σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα.

Επιπλέον, επειδή οι προοπτικές είναι πράγματι δύσκολες στην παρούσα φάση μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά καλές για το μέλλον, ήδη στις επόμενες δεκαπέντε με είκοσι ημέρες προωθούνται έργα της τάξεως των 2,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Δηλαδή η αγορά θα ανασάνει μέσα από ένα υγιές σύστημα δημοσίων έργων στο οποίο ένας και μόνο, δηλαδή, ο μειοδότης, παίρνει το έργο χωρίς εμπλοκές, χωρίς περιπέτειες και στησίματα μέσω του μαθηματικού τύπου.

Τέλος, σας λέω ότι αισιόδοξα είναι τα πράγματα και στα υπόλοιπα έργα με παραχώρηση, τα οποία επαναλαμβάνω ότι προχωρούν ταχύτατα. Έχουμε καταγράψει τουλάχιστον εκατό ώρες συσκέψεων στο γραφείο του κ. Σουφλιά. Θα πηγαίναμε τέσσερα με πέντε χρόνια πίσω, αν προχωρούσαμε με τον προηγούμενο ρυθμό όπου η υπηρεσία καλείται να αποφασίζει, δεν αποφασίζει και κάποια στιγμή η πολιτική ηγεσία είναι σε αδιέξοδο. Ευτυχώς, πέρασε με τα μούτρα στη δουλειά και μέχρι τον Απρίλιο του 2006, δηλαδή μέσα σε ένα χρόνο, θα έχουμε αναθέσει έργα ύψους 7,2 δισεκατομμυρίων ευρώ με συμβάσεις παραχώρησης. Αυτό είναι ένα πρωτοφανές ρεκόρ και για την Ελλάδα και για την Ευρώπη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Αναφορές και Ερωτήσεις δεύτερου κύκλου.

Η με αριθμό 8849/16-3-2005 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Μιλιτιάδη Βέρρα προς τον Υπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης, σχετικά με την κατασκευή αυτοκινητοδρόμου στην Πάτρα διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη της νομοθετικής εργασίας, θα διακόψουμε για λίγα λεπτά.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση. Εύχομαι χρόνια πολλά σε όλους και Χριστός Ανέστη. Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση και λήψη απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 116 του Κανονισμού της Βουλής, επί της προτάσεως, που υπέβαλαν ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Γεώργιος Παπανδρέου, η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Αλέκα Παπαρήγα, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξανδρος Αλαβάνος και οι Βουλευτές των κομμάτων τους, καθώς και οι ανεξάρτητοι Βουλευτές κύριοι Ανδρέας Ανδριανόπουλος και Στέφανος Μάνος, με την οποία ζητείται, σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2 εδάφιο δεύτερο του Συντάγματος και το άρθρο 116 του Κανονισμού της Βουλής, η διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το ψηφισμένο νομοσχέδιο: «Κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης».

Σύμφωνα με το άρθρο 116 του Κανονισμού της Βουλής, η συζήτηση της πρότασης διεξάγεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 95 έως 100, δηλαδή, των άρθρων που ισχύουν για τη νομοθετική εργασία και ολοκληρώνεται μέσα σε τρεις το πολύ συνεδριάσεις.

Ο αριθμός των συνεδριάσεων που θα απαιτηθούν στο πλαίσιο των τριών συνεδριάσεων θα εξαρτηθεί από το σύνολο των ομιλητών οι οποίοι θα εγγραφούν στον κατάλογο ως το τέλος της ομιλίας των δυο πρώτων εισηγητών. Δηλαδή το πότε θα τελειώσει η συζήτηση θα το αποφασίσουμε μετά το πέρας των εγγραφών.

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 116 του Κανονισμού η ψηφοφορία για την αποδοχή ή όχι της πρότασης είναι ονομαστική και για την έγκρισή της απαιτείται πλειοψηφία των 3/5 του συνόλου των Βουλευτών.

Τέλος, η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε ομοφώνως να προτείνει στο Σώμα οι δώδεκα πρώτοι ομιλητές να ομιλήσουν με εναλλαγή και χρόνο ομιλίας οκτώ λεπτών σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού της Βουλής. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι χρόνοι των αγορεύσεων του άρθρου 97.

Το λόγο έχει τώρα ο εισηγητής της Μειοψηφίας και προτείνων κ. Χρήστος Παπουτσης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Γιώργος Παπανδρέου και το σύνολο των Βουλευτών του κινήματος υπογράψαμε την κοινή πρόταση όλων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης για την διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το ψηφισμένο νομοσχέδιο κύρωσης της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2 εδάφιο β' του Συντάγματος.

Προτείνω στην Εθνική Αντιπροσωπεία να αποφασίσει σύμφωνα με το άρθρο 116 του Κανονισμού την εφαρμογή κατ' αναλογία του νόμου 350/76 τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος με το ερώτημα ναι ή όχι στο νομοσχέδιο για την κύρωση της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης.

Οι συνάδελφοι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, του Κομμουνιστικού Κόμματος και του Συνασπισμού που υπογράψαμε την πρόταση διεξαγωγής του δημοψηφίσματος είναι προφανές ότι δεν έχουμε την ίδια προσέγγιση για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και μάλιστα έχουμε και ορισμένες διαφορετικές θέσεις όσον αφορά τη συνταγματική συνθήκη αυτή καθ' αυτή.

Άλλοι εξ ημών καταψήφισαν την πρόταση για την κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης πριν από μερικές εβδομάδες και άλλοι, η συντριπτική πλειοψηφία υπερψήφισαμε καθώς θεωρούμε ότι αποτελεί ένα ουσιαστικό βήμα, οπωσδήποτε ένα καλύτερο πλαίσιο από το προηγούμενο και ότι δίνει νέες δυνατότητες για την κατοχύρωση των συμφερόντων της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας.

Το κοινό μας αίτημα βασίζεται στην κοινή μας αντίληψη για το

ρόλο των πολιτών, για την αναγκαιότητα της συνειδητής συμμετοχής των λαών στις εξελίξεις, στις αποφάσεις που τους αφορούν και διαμορφώνουν το ευρωπαϊκό οικοδόμημα στο οποίο θα ζήσουν οι επόμενες γενιές.

Το κοινό μας αίτημα για διεξαγωγή του δημοψηφίσματος, η πρώτη κοινή πολιτική πράξη των τριών κομμάτων μετά από πολλά χρόνια, βασίζεται στην κοινή μας αντίληψη για πλήρη και ολόπλευρη ενημέρωση του λαού ως απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία της δημοκρατίας μας και ως προωθητική δύναμη της κοινωνίας των ενεργών πολιτών. Ισχυρή και δημοκρατική κοινωνία είναι εκείνη που πρώτα απ' όλα έχει ενημερωμένους πολίτες. Είναι εκεί που εκφράζεται η λαϊκή κυριαρχία, είναι τότε που ενισχύονται οι θεσμοί και η δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος. Ενημερωμένοι, συνειδητοποιημένοι και ενεργοί πολίτες είναι το βασικό εμπόδιο των συντηρητικών και αντιδραστικών δυνάμεων να διευρύνουν την επιρροή τους. Γι' αυτό η δεξιά παντού στην Ευρώπη επιδιώκει τη σύγχυση και τον αποπροσανατολισμό.

Σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, σε όλα τα κράτη – μέλη η αριστερά και οι προοδευτικές δυνάμεις είναι αυτές που επιμένουν στον ανοιχτό, στο διαφανή, στον ουσιαστικό διάλογο και κυρίως –το τονίζω αυτό– στην ενεργοποίηση και τη συμμετοχή των πολιτών.

Το άρθρο 44 παράγραφος 2, εδάφιο 2 του Συντάγματος και το άρθρο 116 του Κανονισμού της Βουλής αναφέρουν ότι το δημοψήφισμα προκηρύσσεται και για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, εκτός από τα δημοσιονομικά.

Η δημοκρατία, η ελευθερία, η αλληλεγγύη, η βιώσιμη ανάπτυξη, η πλήρης απασχόληση, τα ατομικά δικαιώματα των πολιτών, η συνοχή, η περιφερειακή ανάπτυξη, ο σεβασμός των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού στην οικονομική δραστηριότητα, η κατοχύρωση των υπηρεσιών του δημοσίου συμφέροντος, η προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, ο κοινωνικός έλεγχος, όλα αυτά μαζί και το καθένα ξεχωριστά, αποτελούν σοβαρό κοινωνικό ζήτημα για το παρόν και το μέλλον. Όπως είναι σοβαρό θέμα της ελληνικής κοινωνίας, εάν συμφωνεί στους θεσμούς και τις νέες λειτουργίες που προτείνονται, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών που κατοχυρώνονται, στο καινούργιο πρότυπο οργάνωσης που προωθείται για την ευρωπαϊκή κοινωνία του μέλλοντος.

Η δεξιά αποσιωπά το γεγονός ότι η Συνταγματική Συνθήκη κατοχυρώνει με τον πιο καθαρό τρόπο ότι η ευρωπαϊκή κοινωνία οικοδομείται με βάση την προστασία και τη διεύρυνση μάλιστα των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, την απόρριψη του ρατσισμού και την κατάργηση κάθε είδους διακρίσεων. Και είναι προφανές ότι πρόκειται για μια σοβαρή επιλογή για την κοινωνία. Όπως είναι προφανείς οι λόγοι της αποσιώπησης που επιχειρεί η δεξιά. Είναι λόγοι αυτοπροστασίας και περιφρούρησης της συνοχής της συντηρητικής παράταξης, η οποία κλονίζεται κάθε φορά που τίθενται θέματα που αφορούν μια ανοιχτή δημοκρατική, ανεκτική κοινωνία στην Ευρώπη, στην κοινωνία της ελευθερίας και της αλληλεγγύης.

Προφανώς η Συνταγματική Συνθήκη αφορά σοβαρό κοινωνικό θέμα, καθώς εισάγει την κοινωνική ρήτρα ως οριζόντια δέσμευση όλων των πολιτικών να υπηρετούν τη συνοχή, την αλληλεγγύη και την πλήρη απασχόληση. Και επιπλέον η Συνταγματική Συνθήκη που κατοχυρώνει ένα νέο πλαίσιο υποχρεώσεων για τις κυβερνήσεις και τα δικαιώματα για τους πολίτες, εισάγει το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος καθίσταται νομικά δεσμευτικός για την Ένωση, τους θεσμούς, τα όργανα, αλλά και για τα ίδια τα κράτη – μέλη, όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης.

Και θέλω να υπενθυμίσω ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αποτελεί το πληρέστερο κείμενο προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι ο Χάρτης των Δικαιωμάτων δεν δημιουργεί μία νέα νομιμότητα, ότι κανένα δικαστήριο δεν πρόκειται να κρίνει ως κανόνα δικαίου τα δικαιώματα που περιλαμβάνει. Ακραία τυπολατρική προσέγγιση, εξαιρετικά συντηρητι-

κή και θα έλεγα λαθεμένη πολιτική αντίληψη, λαθεμένη αντίληψη για την ίδια την πολιτική διαδικασία, γιατί απλά και μόνο η κατοχύρωση στη Συνταγματική Συνθήκη των δικαιωμάτων των πολιτών, η δεσμευτική της αναφορά στις κοινοτικές πολιτικές, νομιμοποιεί και ενισχύει τον αγώνα των λαών για την ένταξη αυτών των δικαιωμάτων και στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών – μελών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαμορφώνεται, όπως όλοι γνωρίζουμε, συνεχώς και έτσι θα διαμορφώνεται και στο μέλλον. Και όσο και αν επιμένουν ορισμένοι να στέκονται στην οικονομική της διάσταση, η μοναδική αλήθεια είναι ότι με την εξέλιξη των ευρωπαϊκών πραγμάτων διαμορφώνεται ένας χώρος κοινών ευρωπαϊκών αντιλήψεων για την ελευθερία, τη δημοκρατία, την αξία του κοινωνικού κράτους και την αλληλεγγύη.

Η πρόταση για τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος είναι μία πολιτική πρόταση για την υπεύθυνη ένταξη, για την ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή της ελληνικής κοινωνίας στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, μία πρόταση για στράτευση στην κοινή πορεία των λαών της Ευρώπης και στην οικοδόμηση της Ευρώπης των πολιτών, των πολιτών που ενημερώνονται, που συμμετέχουν, που κινητοποιούνται, που αντιδρούν αλλά και δημιουργούν. Η ελληνική κοινωνία έχει σταθερό ευρωπαϊκό προσανατολισμό, αλλά οι πολίτες είναι προφανές ότι χρειάζονται περισσότερη ενημέρωση και καθαρότερη εικόνα για τη λειτουργία του θεσμικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτό αποτελεί μεγάλη ευθύνη όλων μας όσων συμμετέχουμε με τον έναν ή τον άλλον τρόπο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Και αναφερόμαστε σε όλους, σε όλα τα πολιτικά κόμματα, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, στα συνδικάτα, στους κοινωνικούς φορείς, στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, στους μηχανισμούς και τους θεσμούς της πολιτείας.

Σε μία πρόσφατη μάλιστα μέτρηση του ευρωβαρόμετρου που διεξήχθη στη χώρα μας τον περασμένο Νοέμβριο και δημοσιεύτηκαν τα αποτελέσματα τον προηγούμενο Γενάρη, είχαμε πραγματικά απογοητευτικά αποτελέσματα. Στο ερώτημα που ετέθη στους πολίτες αν έχουν προσωπικά ακούσει κάτι ή εάν γνωρίζουν κάτι για το σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, 49% απάντησαν ότι δεν έχουν ακούσει τίποτε, 45% απάντησαν ότι κάτι έχουν ακούσει, αλλά γνωρίζουν ελάχιστα και μόλις το 6% απάντησε ότι γνωρίζει το περιεχόμενό του. Η ευθύνη όλων μας είναι μεγάλη.

Ορισμένοι είναι επιφυλακτικοί, γιατί θεωρούν ότι το δημοψήφισμα θα οδηγήσει στην έκφραση ενός αυξημένου ευρωσκεπτικισμού. Δεν φοβόμαστε την αντίθετη άποψη. Με την προϋπόθεση ότι θα έχουμε εγγυηθεί επαρκή χρόνο δημόσιας συζήτησης, αντικειμενική παρουσίαση όλων ανεξαιρέτα των απόψεων με υπευθυνότητα, το αποτέλεσμα θα ήταν σε κάθε περίπτωση θετικό για την κοινωνία, θετικό για το πολιτικό μας σύστημα, θετικό για τη χώρα. Γιατί θα έχουν εκφραστεί όλες οι απόψεις, γιατί θα έχουν εκφραστεί όλες οι κοινωνικές δυνάμεις σε σχέση με τη δική τους ευρωπαϊκή προοπτική και την προοπτική του συνόλου της χώρας, γιατί θα έχει ενισχυθεί η δημοκρατική λειτουργία και βεβαίως, η λαϊκή κυριαρχία.

Σας διαβεβαιώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τη δική μου εμπειρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση στα θεσμικά της όργανα ότι επιδεικνύεται μεγάλος σεβασμός και ενδιαφέρον στα κράτη-μέλη τα οποία συμμετέχουν με δημιουργικό τρόπο στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής έννομης τάξης εκφράζοντας χωρίς να το κρύβουν τις ανησυχίες των λαών, τις ανησυχίες της κοινωνίας, τις ανησυχίες των κοινωνικών τους δυνάμεων. Όσο οι πολίτες παραμένουν χωρίς πλήρη ενημέρωση, όσο μένουν με την εντύπωση ότι δεν μπορούν να εκφραστούν και να επηρεάσουν τις εξελίξεις, να προβληματιστούν, όσο δεν αισθάνονται ότι μπορούν να κινητοποιηθούν, να διεκδικήσουν και να κερδίσουν κάτι από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, τόσο αυτό το κλίμα θα λειτουργεί εις βάρος της αξιοπιστίας των θεσμών και της ίδιας της ευρωπαϊκής προοπτικής. Και το αποτέλεσμα στα κράτη-μέλη και στην ευρωπαϊκή κοινωνία θα είναι η καλλιέργεια ενός φόβου για τα ευρωπαϊκά δρώμενα που στη συνέχεια γίνεται πρόσφορο έδαφος για πάσης φύσεως πολιτική εκμετάλλευση.

Ορισμένοι είναι επιφυλακτικοί με το δημοψήφισμα υποστηρί-

ζοντας ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να εξηγήσεις τη θεσμική λειτουργία της Ένωσης και να υποστηρίξεις ότι η Συνταγματική Συνθήκη βελτιώνει πράγματι τη λειτουργία τους και ίσως να έχουν δίκιο. Αλλά εάν αρκεστούμε σ' αυτό, τότε αποδεχόμαστε μία εξαιρετικά συντηρητική προσέγγιση για την ίδια την ευρωπαϊκή πραγματικότητα περιορίζοντας τη συζήτηση μόνο στη βελτίωση των θεσμών, ενώ ο στόχος είναι –και τελικά αυτή θα ήταν και η συμβολή του δημοψηφίσματος– η διαμόρφωση μιας κοινής ευρωπαϊκής συνείδησης των πολιτών και η ανάδειξη της αναγκαιότητας για κινητοποίηση, για διαρκή επαγρύπνηση για συμμετοχή των λαών στην Ευρώπη που οικοδομούμε.

Εμείς επιθυμούμε η ευρωπαϊκή πορεία της χώρας να έχει τη συνειδητή υποστήριξη των πολιτών. Γιατί είναι η πορεία της ίδιας της κοινωνίας και αφορά το μέλλον του κάθε πολίτη ξεχωριστά. Και αφορά πάνω απ' όλα τους νέους ανθρώπους, το δικό τους μέλλον. Γιατί τώρα διαμορφώνεται το πλαίσιο της κοινωνικής, της οικονομικής και της πολιτικής εξέλιξης της Ευρώπης για τα επόμενα πενήντα χρόνια.

Το ΠΑΣΟΚ ποτέ δεν αποδέχθηκε την ευρωπαϊκή εξέλιξη ως μια διαδικασία παρασκηνίων, ως μια διαδικασία διευθυντηρίων, ως αποκλειστική υπόθεση των τραπεζιτών και των γραφειοκρατών. Εμείς πιστεύουμε στη δύναμη της κοινωνίας. Πιστεύουμε στην ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών. Θέλουμε την κοινωνία σε κίνηση. Θέλουμε τις κοινωνικές δυνάμεις σε εγρήγορση πάντα για το καλύτερο και για την πρόοδο. Θέλουμε τη νέα γενιά στο προσκήνιο. Καθώς το μέλλον της Ευρώπης τους αφορά αποκλειστικά και καθ' ολοκληρία. Καθώς η νέα γενιά είναι το μέλλον της χώρας μας, είναι το μέλλον της Ελλάδας, είναι το μέλλον της Ευρώπης.

Η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται ακριβώς στην αντίθετη κατεύθυνση, βυθισμένη μέσα σε αντιφάσεις και σε αμηχανία. Αμηχανία μεγάλη που έχει προκαλέσει η διαπίστωση ότι τελικά η κυβερνητική εξουσία για να ασκηθεί χρειάζεται σοβαρότητα, ευθύνη, μετριοπάθεια, αποφασιστικότητα και πάνω απ' όλα χρειάζεται όραμα και στρατηγική. Στοιχεία δηλαδή, τα οποία απουσιάζουν παντελώς από την Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επιλέγει είτε την αδράνεια και την προσμονή των διεθνών και ευρωπαϊκών εξελίξεων, είτε –για να δικαιολογήσει τον προεκλογικό της λαϊκισμό– επινοεί και οργανώνει αχρείαστα μέτωπα αντιπαράθεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση και μάλιστα με το χειρότερο δυνατό αποτέλεσμα: τη μείωση του κύρους της χώρας, τη μείωση της αξιοπιστίας της ελληνικής Κυβέρνησης και ταυτόχρονα την καλλιέργεια ενός ιδιότυπου αντι-ευρωπαϊσμού στην κοινωνία.

Ορισμένοι, κυρίως στη Νέα Δημοκρατία, θεωρούν ότι το δημοψήφισμα είναι μετακύλιση του διλήμματος και της ευθύνης στην πλάτη του λαού. Άλλοι υποστηρίζουν ότι τα κόμματα της Αντιπολίτευσης επιθυμούμε το δημοψήφισμα για να δημιουργήσουμε σύγχυση. Ορισμένοι συνάδελφοι, μάλιστα, της Νέας Δημοκρατίας επιχειρηματολογούν ήδη εναντίον του δημοψηφίσματος για να μην αποκτήσει, όπως λένε, η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη ισχυρότερη δημοκρατική νομιμοποίηση έναντι του ελληνικού Συντάγματος. Επιχειρήματα, δηλαδή, τα οποία στην πραγματικότητα αποτελούν προφάσεις για να δικαιολογηθεί η επιλογή της άρνησης.

Η Νέα Δημοκρατία πρέπει να εξηγήσει στην Εθνική Αντιπροσωπεία για ποιους συγκεκριμένους λόγους αρνείται το δημοψήφισμα. Η Νέα Δημοκρατία υποτιμά τον πολίτη και τη νομιμότητά του. Υποτιμά τη δυνατότητα που να αντιληφθεί και κυρίως να εκφραστεί για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Η Νέα Δημοκρατία αρέσκει να αυτοαποκαλείται ως το πλέον φιλο-ευρωπαϊκό κόμμα της χώρας. Και την ίδια στιγμή που η Ευρώπη έχει ανάγκη περισσότερο από ποτέ την ευρύτερη δυνατή νομιμοποίηση, την ίδια στιγμή που εισάγονται στη συνθήκη οι διατάξεις περί συμμετοχικής δημοκρατίας και των δικαιωμάτων των πολιτών, η Νέα Δημοκρατία αρνείται να δώσει το λόγο στον πολίτη και να ζητήσει τη γνώμη του, αρνείται το δικαίωμα του λαού να αποφασίσει για ένα θέμα που αφορά πρώτα απ' όλα και πάνω απ' όλα τον ίδιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ορισμένοι είχαμε εκφράσει επιφυλάξεις στο παρελθόν για την ανάγκη επικύρωσης των προηγούμενων συνθηκών με δημοψήφισμα. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, που προσδιόρισε τα χαρακτηριστικά και το πλαίσιο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η κυβέρνηση της εποχής, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν είχε κανένα απολύτως ενδιαφέρον για δημοψήφισμα. Οι Συνθήκες του Άμστερνταμ και αργότερα της Νίκαιας έφεραν νέες τροποποιήσεις, χωρίς όμως να αλλάζουν το βασικό πυρήνα της κοινοτικής ένωσης τάξης και τη λειτουργία του θεσμικού πλαισίου. Και ως εκ τούτου η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επέλεξε την κύρωση μέσω της κοινοβουλευτικής διαδικασίας και ορθώς. Στην προκειμένη περίπτωση όμως έχουμε μια νέα συνθήκη. Μια νέα συνθήκη η οποία αποτελεί πρόπλασμα, τη βάση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος για πρώτη φορά στην υπερ-πεντητάχρονη ιστορία της Ένωσης.

Η πρόταση του ΠΑΣΟΚ για δημοψήφισμα έρχεται τώρα, μετά από ομόφωνη απόφαση του πρόσφατου συνεδρίου μας που υιοθέτησε την πρόταση του Προέδρου μας, Γιώργου Παπανδρέου, μια πρόταση η οποία έτσι κι αλλιώς είχε διατυπωθεί δημοσίως πολύ πριν την εκλογή του από την εποχή που ως Υπουργός Εξωτερικών, εκπρόσωπος της ελληνικής Κυβέρνησης, συμμετείχε στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς του ΠΑΣΟΚ λέμε «ναι» στο δημοψήφισμα, γιατί λέμε «ναι» στην ενδυνάμωση των θεσμών και την εμβάθυνση της δημοκρατικής διαδικασίας τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Λέμε, όμως, «ναι» και στην Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη.

Δεν είναι το όραμά μας για την Ευρώπη που θέλουμε, αλλά ένα καινούργιο πλαίσιο που παρέχει περισσότερες δυνατότητες για να πετύχουμε την προοπτική της διαμόρφωσης μιας ευρωπαϊκής κοινωνίας βασισμένης στην ανάπτυξη, στην ειρήνη, στην ασφάλεια και στην αλληλεγγύη.

Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας ευχαριστώ κι εγώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής, είκοσι πέντε μαθητές και πέντε συνοδοί-δάσκαλοι από το 5ο Δημοτικό Σχολείο Καλλιθέας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθέριος Ζαγορίτης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΖΑΓΟΡΙΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, Χρόνια Πολλά, Χριστός Ανέστη.

Με την Ευρωπαϊκή Συνθήκη πραγματοποιείται ένα πολύ σημαντικό βήμα στην πορεία για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ένα πολύ σημαντικό βήμα για το μέλλον και της χώρας μας και της Ευρώπης.

Η Ελλάδα στην ιστορική της αυτή στιγμή για την ευρωπαϊκή οικογένεια βρίσκεται στην πρωτοπορία. Ανταποκρίνεται στην ευρωπαϊκή πρόκληση. Ανήκει στην πρώτη σειρά των κρατών που κυρώνουν τη Συνταγματική Συνθήκη.

Με συντριπτική πλειοψηφία ήδη η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη υπερψηφίστηκε από τη Βουλή. Εννέα στους δέκα Έλληνες Βουλευτές εξέφρασαν την ανάγκη να διαμορφωθεί ένα πιο σύνθετο και ανταγωνιστικό μεν, αλλά πιο ελπιδοφόρο σκηνικό στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Για εμάς το αποτέλεσμα αυτό αποτελεί δικαίωση της διορατικότητας του ιδρυτή της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλή, που ξεπερνώντας την τότε σκληρή διεθνή συγκυρία και τις στείρες εσωτερικές κραυγές της οπισθοδρόμησης, κύριε Παπουτσή, κατάφερε να εντάξει τη χώρα μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Αναδεικνύει το ρόλο της παράταξής μας, τη διαχρονική ορθότητα των ευρωπαϊκών επιλογών μας, τη σταθερότητα, τη συνέπεια και την αξιοπιστία που επιδεικνύει όλα αυτά τα χρόνια η Νέα Δημοκρατία.

Με τη Συνθήκη για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης δεν δημιουργείται εξ υπαρχής νέο νομικό καθεστώς. Σε πολύ μεγάλο βαθμό το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ενσωματώνει διατάξεις και προβλέψεις που έχουν εγκριθεί τα τελευταία χρόνια. Γίνεται κωδικοποίηση όλων των ευρωπαϊκών συνθηκών -με εξαίρεση τη συνθήκη για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας- όλων των συνθηκών που έχουν κυρωθεί και ισχύουν μέχρι σήμερα σε ενιαίο κείμενο, των ιδρυτικών συνθηκών της Ευρώπης, της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης, των Συνθηκών του Μάαστριχτ, της Νίκαιας, του Άμστερνταμ, πιο απλουστευμένων και πιο λειτουργικών, όπως διατυπώθηκαν μέσα από εξαντλητικές διαπραγματεύσεις.

Ταυτόχρονα, έχουμε νέες, πολύ σημαντικές προβλέψεις, πέραν αυτών που μέχρι σήμερα ισχύουν, όπως ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ευρωπαίου πολίτη.

Με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα συμβολίζεται η βούληση των κρατών και των πολιτών της Ευρώπης ενωμένοι να οικοδομήσουν το κοινό τους μέλλον, να ισχυροποιηθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών. Μπαίνουν στην άκρη παλιές αντιπαλοότητες. Εμβαθύνεται ο δημοκρατικός χαρακτήρας της Ένωσης. Ενισχύεται η κοινωνική διάσταση της Ευρώπης, η κοινωνία των ενεργών πολιτών, η συμμετοχή του Ευρωπαίου πολίτη στα δρώμενα. Η Ευρώπη γίνεται πιο αποτελεσματική, πιο δυνατή.

Η Συνθήκη για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα δεν υποκαθιστά τα συντάγματα των κρατών-μελών. Συνυπάρχει μ' αυτά και καθορίζει το πλαίσιο δράσης της Ένωσης. Σέβεται την πολυμορφία των κρατών-μελών. Δεν καθιερώνει ένα ευρωπαϊκό υπερκράτος. Η Ευρώπη στέκεται στο προσκήνιο χωρίς να είναι ισοπεδωτική για τις εθνικές ιδιαιτερότητες και τα συμφέροντα των μελών της.

Αντίθετα, η πολυφωνική και πολυπολιτισμική Ευρώπη γίνεται πολιτικά περισσότερο αποτελεσματική, ισχυρότερη. Με τη Συνθήκη οριοθετούνται σαφέστερα οι αρμοδιότητες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών-μελών, ενισχύεται η δημοκρατική αρχή ως θεμελιώδης βάση των λειτουργιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βελτιώνεται το σύστημα λήψης αποφάσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτά ανθρωποκεντρικό στόχο και χαρακτηριστικά και νομικά δεσμευτικό κατάλογο θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλοί θα ήθελαν -και εμείς θα το θέλαμε- μια Συνθήκη πιο τολμηρή, μια Συνθήκη πιο απλή. Μην ξεχνάμε όμως ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα αποτελεί προϊόν μακράς διαδικασίας διαλόγου και αντανάκλα συνεννόησης και συμβιβασμού, σύνθεση διαφορετικών απόψεων. Ασφαλώς επιθυμούμε περαιτέρω εμβάθυνση της ομοσπονδιακής προοπτικής της Ευρώπης, πιο αποφασιστικές ρυθμίσεις στην κοινωνική πολιτική και πιο αποτελεσματική κοινή εξωτερική πολιτική. Είναι προφανές ότι δεν εκπληρώθηκε το σύνολο των επιθυμιών μας. Σε όλες όμως τις θεμελιώδεις και σταθερές επιδιώξεις μας σημειώθηκε σταθερή πρόοδος.

Έτσι, με τη νέα Συνθήκη η Ελλάδα είναι πιο κοντά στους στόχους της. Για την κύρωση της Συνθήκης, για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης επελέγη και αυτήν τη φορά η διαδικασία που εγκαίνιασε η Κυβέρνηση του αείμνηστου Κωνσταντίνου Καραμανλή όταν το 1980 έφερε για κύρωση το μεγαλύτερο ιστορικό επίτευγμα της σύγχρονης Ελλάδας: την ένταξη μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Ακολουθήθηκε η διαδικασία της κύρωσης διά της κοινοβουλευτικής οδού που υπήρξε πάγια συνταγματική πρακτική. Έκτοτε, όλα τα χρόνια σε όλα ανεξαιρέτως τα μεγάλα βήματα της ευρωπαϊκής μας πορείας η δημοκρατική διαδικασία επικύρωσης που προβλέφθηκε από το 1975 στο άρθρο 28 του Συντάγματος αποδεικνύεται με τον πιο επίσημο, τον πιο ρητό και κατηγορηματικό τρόπο όχι μόνο ως επαρκής, αλλά και ως η πλέον κατάλληλη για τα ευρωπαϊκά ζητήματα, γεγονός που υπαγορεύεται και από τη σχετική ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε κατά την πρόσφατη συνταγματική αναθεώρηση και υπερψηφίστηκε από τη μεγάλη πλειοψηφία της Αναθεωρητικής Βουλής, σύμφωνα με την οποία το άρθρο 28 αποτελεί θεμέλιο για τη συμμετοχή της χώρας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Λόγω αυτής της συνταγματικής πρόβλεψης η Ελλάδα, σε

αντίθεση με πολλές άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν χρειάστηκε να κινήσει την πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία της αναθεώρησης για να πάρει μέρος στα μεγάλα θεσμικά βήματα της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Η κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης έγινε με συντριπτική πλειοψηφία από τη Βουλή των Ελλήνων, που έχει μάλιστα και πρόσφατη λαϊκή εντολή από τον ύψιστο θεσμό έκφρασης της λαϊκής βούλησης σε μια αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Στη Βουλή έγινε ένας πραγματικά εποικοδομητικός διάλογος για το ευρωπαϊκό μας μέλλον. Τόσο στη διευρυμένη ειδική διακομματική επιτροπή όσο και στην Ολομέλεια δόθηκε η ευκαιρία να συζητηθούν όλες οι απόψεις, όλες οι πλευρές.

Αναρωτιόμαστε, λοιπόν, γιατί το ΠΑΣΟΚ σήμερα απαξιώνει το άρθρο 28 του Συντάγματος, που έγινε ευρύτατα αποδεκτό ως το συνταγματικό θεμέλιο της κορυφαίας, σε σχέση με την Ευρώπη, απόφασής μας, δηλαδή της προσχώρησης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προτείνει τη διενέργεια δημοψηφίσματος; Γιατί ζητά δημοψήφισμα για τη Συνθήκη που ήδη έχει κυρωθεί από τη Βουλή με τη μεγαλύτερη από ποτέ πλειοψηφία; Για ποιο λόγο να κάνουμε δημοψήφισμα για κάτι στο οποίο και το ΠΑΣΟΚ ομόφωνα συμφώνησε και ψήφισε και μάλιστα όταν η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών της χώρας μας είναι αναμφισβήτητα υπέρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπέρ της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης;

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι οι Έλληνες πολίτες είναι από τους πλέον ενθέρμους υποστηρικτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι δε τυχαίο ότι η Ελλάδα έχει ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στις εκλογές για το Ευρωκοινοβούλιο σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η διενέργεια δημοψηφίσματος για την έγκριση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος δεν έχει να προσθέσει τίποτα πιο ουσιαστικό στην ευρύτερη πολιτική συναίνεση που έχει ήδη διαμορφωθεί στη Βουλή και στον κόσμο. Και αναφέρομαι ειδικότερα στο ΠΑΣΟΚ, στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, διότι οφείλω να διαχωρίσω τη στάση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και του Συνασπισμού από τον υποκριτικό πολιτικό καιροσκοπισμό του ΠΑΣΟΚ. Διαχρονικά τα κόμματα της Αριστεράς υποστήριζαν πως έπρεπε να γίνουν δημοψηφίσματα και για προγενέστερες Συνθήκες και διαχρονικά το ΠΑΣΟΚ αρνείτο να ικανοποιήσει τα αντίστοιχα αιτήματα της Αριστεράς, της τότε αντιπολίτευσης, στο παρελθόν. Έρχεται, λοιπόν, όψιμα το ΠΑΣΟΚ και ζητά τη διενέργεια δημοψηφίσματος, το ΠΑΣΟΚ που, ενώ δεσμευόταν να προκηρύξει δημοψήφισμα πριν πάρει την εξουσία, όταν πήρε την εξουσία το 1981, τέτοιο δημοψήφισμα δεν έκανε ποτέ, το κόμμα που, όσο ασκούσε την εξουσία, όχι μονάχα δεν έθετε κανένα ζήτημα δημοψηφίσματος, αλλά υποστήριζε τα ακριβώς αντίθετα.

Να θυμίσω μόνο ότι ο πρώην Πρωθυπουργός και Αρχηγός του ΠΑΣΟΚ κ. Σημίτης ρητά και κατηγορηματικά απέκλειε κάθε ενδεχόμενο δημοψηφίσματος. «Είναι πάγια τακτική» έλεγε «ότι στην Ελλάδα δεν αποφασίζονται τα θέματα των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με δημοψήφισμα αλλά μέσα από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Σύνταγμα, από τη Βουλή. Το ΠΑΣΟΚ τώρα τάσσεται υπέρ του δημοψηφίσματος, προκειμένου –τάχα- να υπάρξει ενημέρωση των πολιτών για τη Συνθήκη. Το ίδιο θυμάμαι ότι είχε πει και ο κ. Σημίτης στην ομιλία του στην Εθνική Αντιπροσωπεία για το Ευρωσύνταγμα λίγο πριν από το Πάσχα.

Δεν θέλω να σχολιάσω αυτού του είδους τις αιτιολογίες. Είναι, τουλάχιστον, φτωχές. Είναι προσχηματικές. Δείχνουν ότι το ΠΑΣΟΚ επιδίδεται σε καιροσκοπικού χαρακτήρα ασκήσεις αντιπολίτευσης, δήθεν δημοκρατικής ευαισθησίας, περνώντας στην ακριβώς αντίθεση θέση από αυτήν που μέχρι πρότινος υποστήριζε. Άλλα ως συμπολίτευση, άλλα ως Αντιπολίτευση. Αντιφάσεις, αμχανία, υποκρισία, έλλειψη σταθερού πολιτικού προσανατολισμού, ασκήσεις που προκαλούν τη νοσηρότητα, όλα μαζί; Δεν θα επιλέξω εγώ τι από όλα αυτά ισχύει. Ο κόσμος καταλαβαίνει ποιος είναι συνεπής και ποιος όχι, κύριε Παπουστή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2 του Συντάγματος, το οποίο επικαλείται η Αντιπολίτευση, υπάρχουν δύο περιπτώ-

σεις για τις οποίες προκηρύσσεται δημοψήφισμα. Η πρώτη αφορά την περίπτωση δημοψηφίσματος με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης για κρίσιμα εθνικά θέματα. Η δεύτερη αφορά προκήρυξη δημοψηφίσματος για ψηφισμένα νομοσχέδια που ρυθμίζουν σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, εφόσον αυτό αποφασιστεί από τα τρία πέμπτα του συνόλου των Βουλευτών ύστερα από πρόταση των δύο πέμπτων του συνόλου και όπως ορίζει ο Κανονισμός της Βουλής.

Καθ' όλην τη διάρκεια της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας ουδέποτε αξιοποιήθηκε το άρθρο αυτό. Όπως προκύπτει από την ως τώρα πορεία της χώρας μας, ουδέποτε και από καμιά κυβέρνηση δεν τέθηκε θέμα δημοψηφίσματος για τα θέματα αυτά. Από το 1980 που εντάχθηκε η χώρα μας στην τότε ΕΟΚ μέχρι σήμερα, όπως όλοι καλά γνωρίζουμε, δεν έγινε δημοψήφισμα. Όλες οι Συνθήκες επικυρώθηκαν από τη Βουλή με βάση τις συνταγματικές προβλέψεις και υποθέτω ότι δεν αμφισβητείτε, κυρίες και κύριοι του ΠΑΣΟΚ, ούτε το Σύνταγμα ούτε τη Βουλή. Και βέβαια, εννοείται ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η πρόταση που συζητείται. Ασφαλώς, κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακολουθεί τη δική της πορεία, έτσι όπως προβλέπεται από το συνταγματικό πλαίσιο και την παράδοση κάθε χώρας.

Επιτρέψτε μου, πριν κλείσω, να αναφερθώ συνοπτικά με ποιο τρόπο κάθε μια από τις άλλες είκοσι τέσσερις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κύρωσαν ή σκοπεύουν να κυρώσουν τη Συνθήκη του Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

Ήδη τέσσερις χώρες, η Ιταλία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία και η Σλοβενία έχουν κυρώσει τη Συνθήκη μέσω των εθνικών τους κοινοβουλίων, ενώ η Ισπανία το έπραξε διενεργώντας συμβουλευτικό μη δεσμευτικό δημοψήφισμα και θα επικυρωθεί η Συνθήκη μέσω της κοινοβουλευτικής οδού.

Την κοινοβουλευτική οδό θα ακολουθήσουν και η Γερμανία, η Αυστρία, το Βέλγιο, η Εσθονία, η Κύπρος, η Λετονία, η Μάλτα, η Σλοβακία, η Σουηδία και η Φινλανδία. Αν όπως λέγεται, στο Βέλγιο και στη Γερμανία διεξαχθεί δημοψήφισμα, αυτό δεν προβλέπεται από το Σύνταγμά τους και κατά συνέπεια, δεν μπορεί να είναι δεσμευτικό. Δεσμευτικό δημοψήφισμα θα γίνει σε τέσσερις μόλις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Γαλλία, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Δανία και την Ιρλανδία, εκ των οποίων στις δύο τελευταίες λόγω επιταγής του συντάγματός τους. Τέσσερα κράτη - μέλη, δηλαδή το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Πολωνία και η Πορτογαλία, επέλεξαν το συμβουλευτικό δημοψήφισμα. Τέλος στην Τσεχία δεν έχει αποφασιστεί ακόμη ποια διαδικασία θα ακολουθηθεί.

Όπως διαπιστώνετε, η μεγάλη πλειοψηφία των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακολουθούν την κύρωση μέσω της κοινοβουλευτικής οδού, ενώ λίγες μόνο χώρες προχωρούν σε δεσμευτικό δημοψήφισμα.

Πρέπει ακόμα να σημειώσω ότι από τη μέχρι τώρα εμπειρία της Ισπανίας δεν προκύπτει ότι η διεξαγωγή δημοψηφίσματος συνεπάγεται την καλύτερη ενημέρωση των πολιτών. Στην Ισπανία τη μόνη χώρα που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τώρα δημοψήφισμα και μάλιστα με ιδιαίτερα δαπανηρή εκστρατεία της κυβέρνησης, σε έρευνα του Ισπανικού Κέντρου Κοινωνιολογικών Ερευνών, που έγινε λίγες μέρες πριν το δημοψήφισμα, το 90% των πολιτών, δήλωναν ότι γνώριζαν λίγα για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Το ποσοστό συμμετοχής σ' εκείνο το δημοψήφισμα έφτασε το 42,32%, δηλαδή δεκαεπτά ολόκληρες ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από το δημοψήφισμα του '86 στην Ισπανία που αφορούσε την ένταξη της χώρας στο ΝΑΤΟ. Ήταν μάλιστα το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής των Ισπανών πολιτών σε συνολικά είκοσι δύο εκλογικές αναμετρήσεις στη σύγχρονη δημοκρατική ιστορία της χώρας.

Όσο για το επιχείρημα που εκτοξεύτηκε από το ΠΑΣΟΚ ότι πρέπει να γίνει δημοψήφισμα για να ασχοληθούν τα ΜΜΕ με το θέμα, αναδεικνύει, τουλάχιστον, πολιτική παθολογία καθώς και τα ρηχά επιχειρήματα που χρησιμοποιεί το ΠΑΣΟΚ για να δικαιολογήσει τις αντιφάσεις του. Αποδεικνύει ακόμη η ευρωπαϊκή εμπειρία ότι η συζήτηση που προηγείται ενός τέτοιου δημοψηφίσματος, περιστρέφεται πολλές φορές γύρω από θέματα εθνικού ή άλλου ενδιαφέροντος και όχι γύρω από την ουσία του

Ευρωσυντάγματος.

Η Κυβέρνηση σε αντίθεση με τα κενά περιεχομένου λόγια του ΠΑΣΟΚ που λαϊκίζει και που τάχα κόπτεται για έλλειμμα ενημέρωσης των πολιτών, προχωρά σε πράξεις με το ευρισκόμενο σε εξέλιξη πρόγραμμα ενημέρωσης και δημοσίου διαλόγου για τη νέα ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη που συντονίζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης, τα Υπουργεία Εσωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Μεταφορών. Απαντούμε με τον καλύτερο τρόπο στην ανάγκη να διασφαλίσουμε την ουσιαστική ενημέρωση των πολιτών για το ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Στο πλαίσιο αυτό έχει ξεκινήσει σειρά ημερίδων και εκδηλώσεων διαλόγου στις έδρες των περιφερειών της χώρας ώστε να απαντηθούν τα ερωτήματα των πολιτών. Λειτουργεί ήδη ιστοσελίδα στο διαδίκτυο για παροχή άμεσης πληροφόρησης των Ελλήνων. Υπάρχει και διανεμάται τυπωμένη Συνταγματική Συνθήκη σε μορφή εφημερίδας, ενώ ειδικά φυλλάδια που θα επεξηγούν τη Συνταγματική Συνθήκη θα διανεμηθούν στους μαθητές, ετοιμάζονται. Συνεχίζεται δε το πρόγραμμα του ευρωλεωφορείου και άλλα προγράμματα τα οποία στο μέλλον θα ανακινωθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΖΑΓΟΡΙΤΗΣ: Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε.

Είναι σημαντικό όλοι μας με τη βοήθεια και των ΜΜΕ να ασχοληθούμε εκτενέστερα μ' αυτό το τόσο σημαντικό ζήτημα. Όσο περισσότερη ενημέρωση υπάρχει, τόσο το καλύτερο. Γιατί το έλλειμμα ενημέρωσης το πλήρωσε ο κόσμος, οι Έλληνες, πριν από τρία μόλις χρόνια όταν στις αρχές του 2002 μπήκε στη ζωή με το ευρώ χωρίς ή τότε κυβέρνηση, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, να φροντίσει να ενημερώσει όσο και όπως έπρεπε για το ζήτημα αυτό, χωρίς να αποτρέψει την κερδοσκοπία και την αισχροκέρδεια που οδήγησε στη συρρίκνωση των εισοδημάτων των πολιτών με το ευρώ.

Το ΠΑΣΟΚ προσπαθεί να καλύψει τώρα το εγκληματικό λάθος που έκανε τότε για να αναπληρώσει το έλλειμμα ενημέρωσης που υπήρξε, προτείνοντας σήμερα δημοψήφισμα – ενημέρωση. Τώρα είναι αργά. Το τρένο πέρασε. Ο κόσμος πλήρωσε την ανεπάρκεια του ΠΑΣΟΚ, όπως πλήρωσε και την αντίστοιχη στάση του ΠΑΣΟΚ στο Χρηματιστήριο, όταν δεν προστάτευσε τον κόσμο από τις φούσκες. Και η Ελλάδα πλήρωσε το ότι, επί είκοσι χρόνια με ευθύνη του ΠΑΣΟΚ η χώρα μας δεν αξιοποίησε όσο έπρεπε τα πλεονεκτήματα της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα χρόνια που πέρασαν η Ελλάδα δεν αξιοποίησε ικανοποιητικά τα πλεονεκτήματα της συμμετοχής μας, σε αντίθεση με άλλες χώρες, που ξεκίνησαν από το ίδιο ή από υποδεέστερο σε σχέση με εμάς σημείο. Η χώρα μας δεν αξιοποίησε τις ευκαιρίες που μας δόθηκαν και χάσαμε απίστευτα ποσά από κοινοτικά κονδύλια. Μείναμε πίσω. Η χώρα τα πλήρωσε όλα αυτά και όλοι μας το γνωρίζουμε. Είναι καιρός να μπει πλέον τέρμα στις χαμένες ευκαιρίες του παρελθόντος. Αυτό είναι το σημαντικό. Ακριβώς πενήντα έξι χρόνια μετά την πρώτη διακήρυξη για την Ευρώπη του Ρομπέρ Σουμάν είμαστε αποφασισμένοι να διεκδικήσουμε για την πατρίδα μας καλύτερους όρους στο ίδιο, τουλάχιστον, επίπεδο ευημερίας και ασφάλειας με την υπόλοιπη Ευρώπη. Θα το πετύχουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντώνης Σκυλλάκος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Το ουσιαστικό μέρος της συζήτησης για την Ευρωπαϊκή Συνθήκη ολοκληρώθηκε πριν από μερικές ημέρες. Με τις ψήφους της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ κυρώθηκε νομοθετικά αυτή η Συνθήκη, μια Συνθήκη η οποία ενισχύει τα συμφέροντα της πλουτοκρατίας σε βάρος του ποιοτικού επιπέδου και των κοινωνικών δικαιωμάτων του λαού, μια Συνθήκη που θωρακίζει την εξουσία των πολυεθνικών της Ευρώπης σε βάρος των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, μια Συνθήκη που κατοχυρώνει μια Ευρωπαϊκή Ένωση με χαρακτήρα ακόμη περισσότερο στρατιωτικό, επιθετικό, ιμπεριαλιστικό.

Από εκείνη τη συζήτηση φάνηκε καθαρά ότι υπάρχουν δύο γραμμές πλεύσης σε σχέση με την προοπτική της Ένωσης. Τα κόμματα πλην του ΚΚΕ τάσσονται υπέρ της ολοκλήρωσης, ανεξάρτητα από τους όρους, τις προϋποθέσεις και το σκεπτικό του κάθε κόμματος. Εμείς που τασσόμαστε κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης δηλώσαμε τότε ότι αν γινόταν δημοψήφισμα θα ζητούσαμε ένα διπλό όχι από το λαό, δηλαδή όχι στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη και όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ουσιαστικό μέρος, λοιπόν, ολοκληρώθηκε και μπαίνουμε στη συζήτηση ενός διαδικαστικού εν πολλοίς ζητήματος, αν θα έπρεπε να γίνει ή όχι δημοψήφισμα. Αυτό το θέμα είναι λίγο άχαρο, γιατί παίρνει καθαρά τυπικό χαρακτήρα μια και ακολουθείται η διαδικασία εκ των υστέρων και μετά την επικύρωση της Βουλής να συζητάμε εάν θα ερωτηθεί ο λαός ή όχι. Και αυτό πολύ περισσότερο όταν είναι καθαρό ότι η κυβερνητική πλειοψηφία δεν έχει αλλάξει άποψη και ότι δεν πρόκειται να δεχθεί και μετά από αυτήν τη συζήτηση να γίνει δημοψήφισμα. Παρ' όλα αυτά εμείς ως ΚΚΕ υπογράψαμε αυτό το κείμενο για να εξαντληθεί κάθε δυνατότητα έστω θεωρητική να γίνει αυτό το δημοψήφισμα στην περίπτωση βέβαια που θα συγκεντρώνονταν η απαιτούμενη πλειοψηφία στη Βουλή.

Όμως δεν είναι μόνο αυτός ο λόγος, ούτε είχαμε αυταπάτες ότι η Νέα Δημοκρατία θα αλλάξει ξαφνικά και θα πει ναί στο δημοψήφισμα. Μας δίνεται η δυνατότητα απ' αυτήν τη συζήτηση να πούμε μερικά πράγματα που έχουν σχέση με τα δημοψηφίσματα, με το δικαίωμα του λαού στην πληροφόρηση και με τη δημοκρατία γενικότερα.

Σε κρίσιμα ζητήματα το πρώτο που θέλουμε να πούμε είναι, υπάρχει γνώση ή άγνοια σε σχέση με τα ευρωπαϊκά ζητήματα γενικότερα και με το ζήτημα της Ευρωπαϊκής Συνθήκης ειδικότερα; Για τα ζητήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχει παντελής άγνοια, είναι περιορισμένης γνώσης γιατί έχουμε μακρά πορεία μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έγινε αντικείμενο αντιπαράθεσης και βεβαίως είναι μονόπλευρη η ενημέρωση που γινόταν όλα αυτά τα χρόνια. Η διαφορετική άποψη είχε πολύ λιγότερο χρόνο, τουλάχιστον στα μέσα ενημέρωσης, να ακουστεί αλλά εν πάση περιπτώσει όμως υπάρχει και η αρνητική πείρα του λαού μας και δεν είναι μόνο το ζήτημα της ενημέρωσης από τις συνέπειες που υπέστη με τόσα χρόνια παραμονής και λειτουργίας της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για την Ευρωπαϊκή Συνθήκη τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα, η άγνοια είναι τεράστια. Αν στην Ισπανία ήταν 10% αυτοί που γνώριζαν, στην Ευρώπη είναι 6% αυτοί που γνωρίζουν σχετικά κάποια πράγματα για την Ευρωπαϊκή Συνθήκη, πιστεύω στην Ελλάδα ότι το ποσοστό των πολιτών που γνωρίζουν είναι ακόμα μικρότερο.

Τώρα πώς αντιμετώπισε η Κυβέρνηση το θέμα. Με σχεδόν καθόλου ενημέρωση, δείτε την κρατική τηλεόραση πώς αξιοποιήθηκε για να υπάρξουν συζητήσεις. Υπήρξαν και δικές μας προτάσεις προς την κρατική τηλεόραση, στοιχειώδεις διαδικασίες για να ακουστούν όλες οι απόψεις γι' αυτήν τη σοβαρή υπόθεση τελικά δεν προχώρησαν. Χειρότερη είναι η κατάσταση στα ιδιωτικά κανάλια. Συζήτηση στη Βουλή χωρίς να προβάλλεται από την κρατική τηλεόραση, μια και η τηλεόραση της Βουλής έχει περιορισμένη τηλεθέαση. Από αυτήν την άποψη υπάρχει σοβαρό πρόβλημα και για το ζήτημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικά για το θέμα της Ευρωπαϊκής Συνθήκης.

Ένα άλλο θέμα η υποχρέωση της οποίας κυβέρνηση για πλουραλιστική ενημέρωση. Τι μέτρα παίρνει μια κυβέρνηση ώστε να γίνεται πράξη το δικαίωμα του λαού στην πληροφόρηση. Οι μόνοι κανόνες που υπάρχουν και αυτοί δεν είναι εντελώς δίκαιοι υπάρχει και εκεί μεγάλη ανισοτιμία είναι στις τριάντα ημέρες της προεκλογικής περιόδου. Καθ' όλην τη διάρκεια της τετραετίας και για τα ευρωπαϊκά ζητήματα και για όλα τα ζητήματα υπάρχει μονόπλευρη ενημέρωση. Η όποια διαμάχη για τα ζητήματα του τι δείχνει η τηλεόραση και τι λένε τα ραδιόφωνα ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία αφορά ποιο κόμμα θα έχει το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας. Είναι εσωτερική διαμάχη στα πλαίσια του δικοματισμού για το ποιος θα έχει το πάνω χέρι στην ενημέρωση. Το δικαίωμα του λαού να πληροφορείται και την αντίθετη άποψη με όλες τις αποχρώσεις έχει

πεταχτεί και από το ΠΑΣΟΚ παλαιότερα και από τη Νέα Δημοκρατία σήμερα στο καλάθι των αχρήστων.

Αν θέλουμε κύριοι να μιλήσουμε για την Ευρωπαϊκή Ένωση η έλλειψη αντιπαράθεσης και πλήρους ενημέρωσης έχει σχέση με το αν υπάρχει άλλος δρόμος πέρα από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την οικονομία και την πολιτική εξέλιξη μιας χώρας.

Εκεί ακόμα περισσότερο υπάρχουν μεγάλα προβλήματα, όπως υπάρχει και το γενικότερο πρόβλημα των εναλλακτικών λύσεων που προτείνουν τα κόμματα και είναι λειψή –πολύ λειψή- η όποια δυνατότητα κομμάτων που έχουν άλλη αντίληψη, όπως είναι το ΚΚΕ, να πουν την άποψή τους και να γίνει γνωστή αυτή στον ελληνικό λαό.

Όσον αφορά στα δημοψηφίσματα, υπάρχει απέχθεια και από τη Νέα Δημοκρατία και από το ΠΑΣΟΚ. Απέχθεια!

Συζητήσαμε εδώ επανειλημμένα στη Βουλή για την αναθεώρηση του Συντάγματος και είπαμε να υπάρξουν ορισμένοι θεσμοί στο Σύνταγμα, θεσμοί που υπάρχουν και σε άλλες χώρες, οι οποίες δεν είναι πρώην σοσιαλιστικές ή άλλοι προ-σανατολισμού –καπιταλιστικές χώρες είναι- στις οποίες «μαζεύονται» υπογραφές και γίνονται κάποια δημοψηφίσματα υποχρεωτικού χαρακτήρα, δηλαδή το αποτέλεσμα θα είναι υποχρεωτικό. Αναφέρθηκαν εδώ από τον προηγούμενο ομιλητή τέσσερις χώρες. Θα μπορούσαν όμως να γίνονται και δημοψηφίσματα έστω συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Τι έγινε με την αναθεώρηση του Συντάγματος; Άρνηση και από το ΠΑΣΟΚ και από τη Νέα Δημοκρατία για να προκαλείται δημοψήφισμα με υποχρεωτικό χαρακτήρα από το λαό! Άρνηση! Πόσα δημοψηφίσματα έγιναν από το 1974 μέχρι σήμερα; Ένα! Έγινε ένα δημοψήφισμα για το πολιτειακό. Κανένα άλλο!

Και για πολλά χρόνια κυβερνούσε το ΠΑΣΟΚ το οποίο σήμερα ξαφνικά θυμήθηκε το δημοψήφισμα. Στο Μάαστριχτ που αποτέλεσε μια κρίσιμη καμπή και ένα σταθμό, γιατί έγινε η ποιοτική μεταπήδηση από την τότε ΕΟΚ στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και τότε κατοχυρώθηκαν οι τέσσερις ελευθερίες, τι έλεγε τότε η Νέα Δημοκρατία; Ήταν κυβέρνηση και είπε όχι στο δημοψήφισμα, αλλά με τη σύμπλευση του ΠΑΣΟΚ.

Πρώτω, λοιπόν, τώρα το εξής: Το ΠΑΣΟΚ κάνει αυτοκριτική για εκείνη τη στάση του; Ακούμε για δημοψήφισμα τώρα. Δεν μας λέει όμως αν ήταν σωστή η άποψή του τότε! Τι έγινε με τις εκατό χιλιάδες υπογραφές που μαζέψαμε και καταθέσαμε στον Πρόεδρο της Βουλής; Και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ τις πέταξαν στον κάλαθο των αχρήστων!

Αυτή η πρακτική βάζει ερωτηματικά για τη στάση του ΠΑΣΟΚ. Δεν μας πείθουν αυτά τα οποία λέει. Είναι ευκαιριακή η τοποθέτησή του υπέρ του δημοψηφίσματος και κατά τη γνώμη μου υποκρύπτει πρώτον, μία προσπάθεια διαφοροποίησης από τη Νέα Δημοκρατία –μιας και συμφωνεί όσον αφορά στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη με τη Δεξιά, με τη Νέα Δημοκρατία- στο θέμα της διαδικασίας και όχι της ουσίας ζητώντας δημοψήφισμα. Προσπαθούν, δηλαδή, να δείξουν ότι έχουν τάχα μεγαλύτερη δημοκρατική ευαισθησία από ό,τι η Νέα Δημοκρατία.

Δεύτερον, δεν ξεχνούν να πουν «ναι εμείς θέλουμε δημοψήφισμα», προκειμένου ο ελληνικός λαός να πει «ναι» στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη και να γίνει συνέννοχος –είναι η λεγόμενη «δημοκρατική νομιμοποίηση»- και με την ψήφο του σε αυτό το κατασκεύασμα υπέρ του κεφαλαίου που λέγεται «Ευρωπαϊκή Συνθήκη». Αυτούς τους στόχους υπηρετεί η ξαφνική αλλαγή στάσης του ΠΑΣΟΚ με την ευκαιρία της Ευρωπαϊκής Συνθήκης.

Εμείς επιμένουμε ότι θα έπρεπε να γίνει δημοψήφισμα. Και αναρωτιόμαστε γιατί η Νέα Δημοκρατία το αρνήθηκε. Γιατί και παλαιότερα τα δύο κόμματα μαζί αρνιόντουσαν δημοψήφισμα για τα ευρωπαϊκά ζητήματα.

Κοιτάτε να δείτε! Το ψέμα έχει κοντά ποδάρια. Ο λαός της χώρας μας και άλλοι λαοί στην Ευρώπη ζουν στο πετσί τους τις συνέπειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι μόνο ο ευρωσkeptικισμός. Είναι αντίθεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ρεύμα της αντίθεσης και του «όχι» μεγαλώνει. Μην κοιτάτε τις χώρες που πρόσφατα άλλαξαν κοινωνικό σύστημα και ελπίζουν ότι θα τρώνε με χρυσά κουτάλια, όπως ήλπιζαν και στην Ελλάδα τα πρώτα χρόνια. Η πείρα είναι αρνητική. Η αντίθεση εκφράζεται

και με την αποχή. Γυρίζουν τις πλάτες σ' αυτό το οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά εκφράζεται και με το «όχι».

Γι' αυτό στη Γαλλία πλειοψηφεί αυτήν τη στιγμή το «όχι». Γι' αυτό φοβούνται για το αποτέλεσμα στην Ολλανδία. Παλαιότερα στη Δανία και στην Ιρλανδία. «Όχι» ειπώθηκε και στην Ελβετία και στη Νορβηγία παλαιότερα, αν θα ενταχθούν ή όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ρεύμα αυτό δυναμώνει.

Δεν θέλουν η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, εν προκειμένω, και παλαιότερα και τα δύο κόμματα να εκφραστεί αυτό το ρεύμα. Γιατί; Γιατί και στην Ελλάδα δεν ξέρω αν το ποσοστό του «όχι» θα έφθανε να πλειοψηφήσει. Όμως θα ήταν πολύ μεγαλύτερο από τις πολιτικές δυνάμεις που λένε «όχι» στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη. Θα ήταν πολύ μεγαλύτερο από το ποσοστό του ΚΚΕ που λέει «όχι» στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό δημιουργεί μια άλλη λογική. Ενισχύει τον αγώνα ενάντια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ενισχύει τον αγώνα ενάντια σε τέτοιες συνθήκες και δεν το θέλει η κυρίαρχη άποψη. Οι κυρίαρχες δυνάμεις δεν θέλουν αυτήν την προοπτική στη χώρα μας.

Είναι εύκολο να λέμε ότι το 90% και παραπάνω του ελληνικού λαού, η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού επικύρωσε αυτήν τη Συνθήκη, μετρώντας τους Βουλευτές των δύο μεγαλύτερων κομμάτων που πράγματι την επικύρωσαν προ ημερών στη Βουλή αυτήν τη Συνθήκη. Είναι γνωστό, όμως, ότι πολύ συχνά άλλα λένε τα κόμματα, άλλα λέει η κοινοβουλευτική πλειοψηφία και άλλα ψηφίζει ο λαός. Έχουμε συγκεκριμένα παραδείγματα σε μία σειρά από χώρες.

Για το αν σεβόμαστε ή όχι ή για το αν θα σεβόμασταν το αποτέλεσμα ως κρατήσουμε κάποιες επιφυλάξεις. Ακόμα και εκεί που επικράτησε το «όχι» επιδιώχθηκε πλυσήν εγκυφάλου και δεύτερο και τρίτο και τέταρτο, εάν χρειαζόταν, δημοψήφισμα μέχρι να ψηφίσει ο λαός «ναι». Αυτή είναι η πρακτική. Αυτό θα συνέβαινε και στη χώρα μας. Δεν έχουμε αυταπάτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Τέλος, είναι εκ του πονηρού το επιχείρημα ότι η έκφραση του «όχι» θα νόθευε την πολιτική ζωή της χώρας, από την άποψη ότι θα αθροίζονταν προοδευτικοί και συντηρητικοί ψήφοι, ότι από διαφορετικές αφετηρίες θα εκφραζόταν ένα «όχι» και αυτό δεν θα ήταν μια καθαρή θέση, γιατί θα νόθευε το πολιτικό σκηνικό, την πολιτική εικόνα της χώρας. Δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Τις συνέπειες από την ένταξη και την παραμονή της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση τις ζουν και οι αριστεροί και οι ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ και οι ψηφοφόροι της Νέας Δημοκρατίας. Όλων των πολιτικών δυνάμεων οι ψηφοφόροι ζουν αυτήν την πραγματικότητα. Αυτοί, λοιπόν, που θα ψήφιζαν «όχι», κατά τη δική μας άποψη, θα ψήφιζαν «όχι» στην οικονομική πολιτική που εφαρμόζεται, που είναι η γενική πολιτική κατεύθυνση που έρχεται από τις Βρυξέλλες. Θα ψήφιζαν «όχι» στην κατάσταση στα μεροκάματα και στην ανεργία. Θα ψήφιζαν «όχι» στον περιορισμό των δημοκρατικών δικαιωμάτων και στην υπονόμευση των ατομικών δικαιωμάτων. Θα ψήφιζαν «όχι» στις επεμβάσεις στη Γιουγκοσλαβία, στο Αφγανιστάν, στο Ιράκ, στη στρατιωτικοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό θα ψήφιζαν ανεξάρτητα τι ψηφίζουν στις βουλευτικές εκλογές. Οι ψήφοι, λοιπόν, θα είχαν προοδευτική κατεύθυνση. Το «όχι» που θα ήταν πολύ ισχυρό θα ήταν σε προοδευτική κατεύθυνση.

Τελειώνω συνοψίζοντας με το εξής: Το ΚΚΕ επιμένει να ζητάει δημοψήφισμα. Για τόσο μεγάλα και κρίσιμα ζητήματα χρειάζονται δημοψηφίσματα. Χρειάζεται να ρωτιέται ο λαός. Δεν μπορεί να παίρνονται αποφάσεις μόνο στους τέσσερις τοίχους της Βουλής, ερήμην του ελληνικού λαού. Πρώτον, διότι με αυτό θα διευκολύνονταν η ενημέρωση του ελληνικού λαού. Δεύτερον, διότι πρέπει σε τέτοια σοβαρά ζητήματα –το επαναλαμβάνω- να λείπει η γνώμη του. Τρίτον, για να του δοθεί η δυνατότητα να πει ένα ισχυρό «όχι» και στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βεβαίως, δεν πιστεύουμε ότι την τελευταία στιγμή η Νέα Δημοκρατία θα ανακρούσει πρύμναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη –και αυτή που έγινε εδώ στην ελληνική Βουλή– δεν μπορεί να διαγραφεί από το πεδίο της πραγματικότητας τα ορατά και ενοχλητικά δημοκρατικά, πολιτικά, κοινωνικά και θεσμικά ελλείμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης η όλη συζήτηση για το «ναι» ή το «όχι» στη συγκεκριμένη Συνθήκη τείνει να πάρει ένα χαρακτήρα θρησκευτικού τύπου, με ρητορείες είτε σωτηριολογικές είτε καταστροφολογικές για το μέλλον της Ευρώπης, ανάλογα με το εάν επικρατήσει το «ναι» ή το «όχι».

Έτσι, με αυτόν τον τρόπο η πολιτική, για μια ακόμη φορά, περιφρονεί τον ορθό λόγο και επιδίδεται σε παραδοξολογίες. Αποτελεί πολιτική παραδοξολογία να υιοθετείς και να προωθείς το πολιτικό πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ελεύθερης αγοράς και της στρατηγικής μονοκρατορίας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, αντί να οικοδομήσεις εναλλακτικές στρατηγικές, ώστε η Ενωμένη Ευρώπη να μην εγκλωβιστεί στην ενιαία σκέψη της νεοφιλελεύθερης διαχείρισης, ούτε στη μονοδιάστατη επιλογή του ευρωατλαντισμού και του οικονομισμού της αγοράς.

Αποτελεί επίσης πολιτική παραδοξολογία, να αναγορεύεται σε συνταγματικού επιπέδου κοινωνικοπολιτικό καθεστώς ο ανόθευτος ανταγωνισμός της αγοράς και να παγιώνονται έτσι ως κοινές πολιτικές, υποχρεωτικές για όλα τα κράτη – μέλη και τις κυβερνήσεις τους, οι κρατούσες σήμερα πολιτικές, που οδηγούν τις κοινωνίες σε αναστάτωση και ανασφάλεια και τη δημοκρατία, τις δημοκρατικές κυβερνήσεις σε αναξιοπιστία.

Τέλος, αποτελεί πολιτικό παραλογισμό να συνυπάρχουν στην υπό έγκριση συνταγματική συνθήκη διακηρύξεις, για την κοινωνική δικαιοσύνη και την πλήρη απασχόληση, μαζί με ρήτρες, που αναγορεύουν την αγορά σε συνταγματικό θεσμό και τον ανόθευτο ανταγωνισμό σε εποικοδόμημα της δημοκρατίας – για να μιλήσουμε και με άλλους όρους. Γιατί αυτό γίνεται. Όπως επίσης αποτελεί πολιτικό παραλογισμό να συνυπάρχουν στόχοι για την ειρήνη, την ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, μαζί με την καθιέρωση ως βασικής δομής για την αμυντική πολιτική ευρωπαϊκών χωρών της δομής του NATO και της πολιτικής του ευρωατλαντισμού.

Η αντίληψη ότι όλα αυτά θα ξεπεραστούν, μέσα από την εφαρμογή της αρχής της διαπραγμάτευσης και τις νέες θεσμικές λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί άλλη μια εκδήλωση πολιτικού ανορθολογισμού από τους δήθεν ευαγγελιστές της ρεαλιστικής προσαρμογής. Είναι ο νεοδογματισμός της διαχείρισης της εξουσίας, που αντί να αντιμετωπίζει κοινωνικά προβλήματα, πολιτικές αιτίες, που παράγουν αυτά τα προβλήματα, και δημοκρατικές στρεβλώσεις, που ανακυκλώνουν αυτά τα προβλήματα, αναλώνεται αυτός ο νεοδογματισμός της εξουσίας σε κηρύγματα περί του θριάμβου του καλού στο ενορατικό μέλλον.

Το θετικό είναι ότι γύρω από το «ναι» ή το «όχι», άνοιξε στην Ευρώπη πολιτικός διάλογος για τη διαφορετική στρατηγική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, για την κοινωνική συνοχή και την ανθρώπινη ευημερία, με προβληματισμούς και δείκτες πέραν των εισοδηματικών δεικτών και των δεδομένων μοντέλων ανάπτυξης. Άνοιξε συζήτηση για τη διαφορετικού τύπου σχέση πολιτικής, οικονομίας, διακυβέρνησης και κοινωνίας των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κυριαρχία της ανταγωνιστικότητας της αγοράς, ως επιθυμητής συνθήκης για τις ανθρώπινες κοινωνίες, για τη δημοκρατική προοπτική και την πολιτισμική τους πρόοδο, είναι επίφοβη κατάσταση. Και αν υπάρχουν κοινωνικές και δημοκρατικές κατακτήσεις, έγιναν από τους αγώνες των λαών και των κοινωνιών, για να υπάρξουν εγγυήσεις κοινωνικού κράτους και κράτους δικαίου εναντίον του οικονομισμού και ανταγωνισμού.

Σήμερα δημοσιεύεται και στην Ελλάδα ένας προβληματισμός καίριος του Γκίντερ Γκρας, που σημειωτέον είναι μάλλον υπέρ των απόψεων που λένε «ναι» κατ' οικονομία.

Επανερχόμαστε στο θεμελιώδες ερώτημα: κατά πόσον είναι σε θέση να δράσει η κοινοβουλευτική δημοκρατία; Κατά τη

γνώμη μου οι ελεύθερα εκλεγμένοι Βουλευτές δεν είναι πια ελεύθεροι να αποφασίσουν, λέει ο Γκίντερ Γκρας. Οι πελατειάκες, κομματικές πιέσεις δεν είναι ο βασικός λόγος. Μάλλον ισχυρά λόμπι με ποικίλα συμφέροντα επηρεάζουν και διαμορφώνουν τη βούλησή τους. Χάρες μικρές και ενίοτε μεγάλες στρώνουν το δρόμο προς αυτό το νομοθετικό έργο. Μήπως σήμερα αυτή η ελευθερία δεν είναι τίποτα παραπάνω από ένα χρηματιστηριακό κέρδος;

Η ανώτατη συνταγματική κατοχυρωμένη αξία δεν προστατεύει πλέον τα ατομικά δικαιώματα ως βασική προτεραιότητα, αλλά αναλώνεται σε εκπτώσεις, αφού εξυπηρετεί την επονομαζόμενη οικονομία της ελεύθερης αγοράς στο πλαίσιο του νεοφιλελεύθερου ανταγωνισμού.

Ως συνειδητοποιημένοι δημοκράτες θα πρέπει να αντισταθούμε στην ισχύ του κεφαλαίου που αντιμετωπίζει την ανθρωπότητα σαν άθροισμα καταναλωτών και παραγωγών. Όσοι θεωρούν το δώρο της ελευθερίας ισότιμο με ένα χρηματιστηριακό κέρδος, μάλλον δεν έχουν καταλάβει ότι μάς διδάσκει κάθε χρόνο η 8η Μαΐου». Και αναφέρεται με αυτήν την αποστολή στην επέτειο επ' ευκαιρία των εξήντα χρόνων από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ας στοχαστούμε, λοιπόν, με λιγότερη αυταρέσκεια όσοι από εμάς μετέχουν σε μεγάλα πλειοψηφικά κόμματα, που θαρρούν πως κόβουν φέτες κατά τις ορέξεις τους, το παρόν και το μέλλον των κοινωνιών και της δημοκρατίας.

Αυτοί οι στοχασμοί μπήκαν στην ημερήσια διάταξη του πολιτικού διαλόγου σε άλλες χώρες και όχι οι μικρολογίες γύρω από τις αντιπαραθέσεις των κομματικών συμφερόντων, ανάλογα με το ποιος είναι στην αντιπολίτευση και ποιος στη διακυβέρνηση.

Η πρόταση των κομμάτων της αντιπολίτευσης για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος δίνει την ευκαιρία να ειπωθούν ορισμένες κρίσιμες, κατά τη γνώμη μου, παρατηρήσεις. Και θα πούμε τα πράγματα απερίφραστα, με το όνομά τους.

Η επιλογή κύρωσης από τη Βουλή της Συνταγματικής Συνθήκης δεν καλύπτει το έλλειμμα ενημέρωσης και γνώσης των πολιτών, ούτε την απόσταση μεταξύ κοινωνικής πραγματικότητας και θεσμικών λειτουργιών του συστήματος. Το ελληνικό Σύνταγμα του 2001 εξακολουθεί να εμφανίζει αναπηρίες, αντιφάσεις και λειτουργικές αδυναμίες που το αποδυναμώνουν ουσιαστικά στην πολιτική συνείδηση της κοινωνίας. Οι λειτουργίες του πολιτικού συστήματος νομοθετικής εξουσίας, του κοινοβουλευτικού ελέγχου και της διακυβέρνησης εγκλωβίζονται σε αυτές τις στρεβλές ανεπαρκείς ή και σκόπιμες θεσμικές ρήτρες, τις οποίες με αλαλαγμούς συναίνεσης ψηφίσατε τα δύο μεγάλα κόμματα, χωρίς να δίνετε λογαριασμό στον ελληνικό λαό, γιατί αυτό το Σύνταγμα δεν μπορεί μέχρι σήμερα να εφαρμοστεί. Εσείς το ψηφίσατε και πανηγυρίσατε, για το καλύτερο Σύνταγμα του 21ου αιώνα, αλλά τρία έως τέσσερα χρόνια μετά την ψήφισή του, δεν μπορεί να εφαρμοστεί και να ολοκληρωθεί η έκδοση των εκτελεστικών νόμων. Κάνετε δε όλοι σαν να μην καταλαβαίνετε.

Απόδειξη; τα θέματα διάκρισης των ρόλων κράτους - εκκλησίας, βασικού μετόχου, ασυμβίβαστου και άλλων. Στο ελληνικό Σύνταγμα είναι παγκόσμια πρωτοτυπία η εργασία να θεωρείται κώλυμα εκλογιμότητας. Διαιωνίζεται έτσι μία αριστοκρατική και τεχνοκρατική αντίληψη έναντι της λαϊκής κυριαρχίας. Οι ειδικοί επιστήμονες ξέρουν και αρχίζουν μία περιπλοκή των θεσμικών διατυπώσεων και εγγυήσεων, αναγορεύονται σε τεχνικούς της εξουσίας και έτσι απομακρύνουν τη νομιμοποίηση της πολιτικής από τη δημοκρατική κοινωνική της βάση.

Το 1975-1976 προβλέπεται το νομοθετικό δημοψήφισμα με απλό διάταγμα του Προέδρου της Δημοκρατίας για κρίσιμα εθνικά θέματα. Εκδόθηκε από το 1976 ο ν. 350 που καθορίζει τον τρόπο διεξαγωγής των νομοθετικών δημοψηφισμάτων. Δεν εφαρμόστηκαν ποτέ. Δεν υπήρξαν από τότε μέχρι σήμερα κρίσιμα εθνικά θέματα; Υπήρξαν.

Σέβομαι την άποψη εκείνων οι οποίοι είναι επιφυλακτικοί, από πλευράς δημοκρατικών εγγυήσεων, στη χρήση των δημοψηφισμάτων. Θεωρώ, όμως, από πλευράς δημοκρατικής ουσίας ότι τα δημοψηφίσματα είναι μορφές διευρυμένης δημοκρατίας και

συμμετοχής, όταν βεβαίως δεν γίνονται για τα μάτια του κόσμου ή για λόγους υφαρπαγής της λαϊκής έγκρισης, ή ακόμη και για λόγους εσωτερικής αντιπαλότητας. Η λαϊκή νομιμοποίηση, η έκφραση της λαϊκής θέλησης δεν πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στην εκλογή για την ανάδειξη πλειοψηφιών και συσχετισμών στη Βουλή.

Είναι παρωχημένη αντίληψη για την αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Η διευρυμένη δημοκρατία θέλει νέες μορφές συμμετοχής και νέους θεσμούς νομιμοποίησης. Το Σύνταγμα μας αναθεωρήθηκε τα έτη 1985 - 1986 και αναθεωρήθηκε επίσης το 2000-2001. Δεν πρέπει να είμαστε ευτυχείς γι' αυτές τις δύο αναθεωρήσεις. Δεν θα εγγραφούν ως θετικές αναθεωρήσεις στη συνταγματική ιστορία του τόπου.

Καθιερώθηκε, τότε, η πρωτοβουλία της Κυβέρνησης για την προκήρυξη δημοψηφισμάτων, μετά τη σωστή απομάκρυνση από τη λογική των υπερεξουσιών του προέδρου. Και πάλι οι σχετικές διατάξεις παραμένουν ανενεργές ή περιγράφονται. Δεν θέλησαν τα δύο μεγάλα κόμματα, να προβλέψουν στο Σύνταγμα του 2001 τη δυνατότητα προκήρυξης δημοψηφισμάτων είτε με πρωτοβουλία της Βουλής και αίτηση των εκατόν είκοσι Βουλευτών, των 2/5 δηλαδή, είτε με πρωτοβουλία ενός σεβαστού αριθμού πολιτών, ενός εκατομμυρίου τουλάχιστον.

Τότε, το ΠΑΣΟΚ ως κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία ως αντιπολίτευση, υποθέτησαν τη λογική που θέλει την πάση θυσία ενίσχυση της εκτελεστικής εξουσίας, ως αποκλειστικού διαχειριστή του πολιτικού συστήματος, με τον αποκλεισμό πρωτοβουλιών προς κάθε άλλο αντιπροσωπευτικό θεσμό, με υποβαθμισμένο το ρόλο της Βουλής στα κρίσιμα αυτά θέματα και χωρίς συνταγματική ενθάρρυνση των κοινωνικών κινημάτων, να διαδραματίσουν ρόλο θεσμικού πυλώνα μιας διευρυμένης δημοκρατίας.

Τι μιλάμε τώρα περί κοινωνίας των πολιτών; Πού την ενσωματώσατε την κοινωνία των πολιτών στο νέο Σύνταγμα, εσείς τα δύο μεγάλα κόμματα; Πού ενθαρρύνετε την πρωτοβουλία της λαϊκής βάσης ή την πρωτοβουλία έστω του θεσμού της λαϊκής κυριαρχίας της Βουλής, για να έχει ένα μερίδιο πρωτοβουλιών εξουσίας έναντι της εκτελεστικής διακυβέρνησης; Την εκτελεστική εξουσία τα δύο μεγάλα κόμματα την έχετε ταυτίσει με την ύπαρξη σας στην κυβέρνηση.

Η Κυβέρνηση προκειμένου για την κύρωση της Συνθήκης για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα επικαλείται το άρθρο 28 παράγραφος 3 του Συντάγματος. Προσφεύγει έτσι γι' αυτό το μείζον τυπικό θέμα, γι' αυτό το μείζον πολιτικό και εθνικό θέμα στην τυπική διαδικασία κύρωσης με την απόλυτη πλειοψηφία των εκατόν πενήντα ένα Βουλευτών, όπως για κάθε διεθνή συνθήκη.

Αρνείται ταυτοχρόνως την πρωτοβουλία που έχει από το Σύνταγμα για διενέργεια δημοψηφίσματος κατά το άρθρο 44 παράγραφος 2 του Συντάγματος για κρίσιμο εθνικό θέμα, με απόφαση εκατόν είκοσι Βουλευτών, που λαμβάνεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου και απευθύνεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για υλοποίηση.

Η Συνθήκη για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα θέτει κρίσιμο εθνικό θέμα; Αναμφισβητήτως θέτει κρίσιμο εθνικό θέμα. Αναγνωρίζονται σε διεθνή όργανα αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Σύνταγμα, διαμορφώνονται συνθήκες που περιορίζουν τις εγγυήσεις για τα κοινωνικά δικαιώματα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλάζουν οι σχέσεις εθνικού κράτους και του υπερεθνικού σχήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποβαθμίζεται ο ρόλος του Εθνικού Κοινοβουλίου σε ρόλο επικουρικότητας και εναρμόνισης.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν θεωρεί ότι συντρέχει κρίσιμο εθνικό θέμα. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με αυτήν την ερμηνεία και την προσέγγιση περιγράφει, παρακάμπτει και σχηματοποιεί το Σύνταγμα, αλλά και εσείς, κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τι κάνετε; Σπεύδετε να προσφέρετε τη συνδρομή σας στην Κυβέρνηση, προβάλλοντας δήθεν λογική αντιπολίτευσης.

Λέτε να στη Συνθήκη και δεν θελήσατε την πολιτική πίεση, προς την Κυβέρνηση, για προκήρυξη δημοψηφίσματος, πριν από την κύρωση στη Βουλή. Λέτε δηλαδή ναι, στην άποψη της Κυβέρνησης, ότι δεν πρόκειται για κρίσιμο εθνικό θέμα. Γιατί

αυτή, επιτρέψτε μου να πω, η διγλωσσία; Διαφωνείτε συμφωνούντες;

Έχετε κοινή θέση, ότι δεν πρόκειται για κρίσιμο εθνικό θέμα. Φθάσαμε έτσι να συζητάμε την πρωτοβουλία των κομμάτων της Αντιπολίτευσης ως μόνη δυνατότητα, που μας απέμεινε, για να λειτουργήσουμε στα όρια του Συντάγματος. Πρωτοβουλία των κομμάτων της Αντιπολίτευσης για δημοψήφισμα ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. Βουλευτή)

Δώστε μου δύο λεπτά, κυρία Πρόεδρε.

«...κατά το άρθρο 44 παράγραφος 2 του Συντάγματος για ψηφισμένο νομοσχέδιο, που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό θέμα». Δηλαδή η σχηματοποίηση του Συντάγματος από τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ, με τις διαδοχικές στρεβλωτικές συναινετικές εκτιμήσεις, διαμορφώνει, για τα άλλα κόμματα και τους απλούς Βουλευτές όλων των κομμάτων, πειστικές συνθήκες, που τους ωθούν στα όρια πια της κοινοβουλευτικής λειτουργίας. Θα έλεγα ότι οι «μεταπτυχιακές» λογικές, που αποκτούν οι καθηγητές ως τεχνικοί της εξουσίας, στους θώκους της εξουσίας είναι επιζήμιες για την επιστημονική ευθύνη και τον ορθό λόγο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν πρόκειται για κοινωνικό θέμα, αλλά για κρίσιμο εθνικό ζήτημα. Δεν πρόκειται για ψηφισμένο νομοσχέδιο, αλλά για κύρωση διεθνούς συνθήκης. Το ψηφισμένο νομοσχέδιο αποτελεί νόμο, που ψηφίζεται κατά την ενάσκηση της νομοθετικής εξουσίας. Εδώ έχουμε διεθνή συνθήκη, της οποίας η Κυβέρνηση, ως εκτελεστική εξουσία, ζητάει την ένταξη στο εσωτερικό δίκαιο. Ως διεθνής συνθήκη αναφέρεται στις σχέσεις και στα δικαιώματα της χώρας και επομένως έχει χαρακτηριστικά και ουσία εθνικού ζητήματος. Η αντιμετώπιση της Συνθήκης, ως κοινωνικού θέματος, αποτελεί θεσμική καταστρατήγηση, πολιτική στρέβλωση και καταχρηστική λογική.

Και κάτι ακόμη: Τα λεγόμενα «νομοθετικά δημοψηφίσματα» προβλέπονται, για να γίνει αποδεκτή η πολιτική θέληση της λαϊκής βάσης, είτε ως επικύρωση είτε ως αρνησικυρία. Διενεργούνται δε, κατά τη λογική τάξη, πριν εκδοθεί και δημοσιευθεί το ψηφισμένο νομοσχέδιο, πριν, δηλαδή, καταστεί νόμος. Όλα τα άλλα είναι έξω από το πνεύμα και το γράμμα του Συντάγματος. Πρόκειται για προφάσεις εν αμαρτίαις, όσων αρνήθηκαν τη συνταγματική πρόβλεψη νομοθετικών δημοψηφισμάτων, με θεσμοποίηση σχετικής πρωτοβουλίας και εκτός Κυβερνήσεως. Πρόκειται επίσης για σκιμαχία, η οποία δεν μπορεί να εξηγήσει αυτά τα οποία συντελούνται μπροστά μας, να συμφωνούν ΝΔ και ΠΑΣΟΚ σε όλα και δήθεν ν' αντιδικούν για ένα.

Έτσι η έκφραση της λαϊκής θέλησης, της λαϊκής γνώμης, δεν έχει ούτε καν συμβουλευτικό χαρακτήρα. Στα δημοψηφίσματα ζητάμε από το λαό τη βούλησή του, για να την συνεκτιμήσουμε ως δημοκρατική παράμετρο πολιτικής και κοινωνικής νομιμοποίησης. Ζητάμε τη γνώμη των πολιτών. Δεν την προκαταλαμβάνουμε, ούτε εκ προοιμίου την καθιστούμε ανενεργό.

Στη Βουλή, η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ είπαν «ναι» στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη. Η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ αρνήθηκαν πρωτοβουλία δημοψηφίσματος, προκειμένου περί εθνικού θέματος, πριν από την κύρωση. Η στάση αυτή περιόρισε οριακά τη δυνατότητα κοινοβουλευτικής πολιτικής πρωτοβουλίας του Συνασπισμού και του ΚΚΕ και των μεμονωμένων βουλευτών. Έστω, όμως, και έτσι, εκείνο που επισημαίνουμε είναι ότι η λαϊκή βάση του «ναι» είναι πολύ μικρότερη από την κοινοβουλευτική σύμπραξη της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ. Αυτή είναι η πραγματική αιτία που δεν έγινε δημοψήφισμα, όταν μπορούσε να γίνει, πριν την κύρωση. Αυτή είναι η πραγματική αιτία, που φαλκιδεύεται η σημερινή διαδικασία.

Εμείς, στα όρια της θεσμικής λειτουργίας, ζητάμε αυτό το δημοψήφισμα, έστω και με την καταχρηστική λογική ότι πρόκειται περί κοινωνικού θέματος και ψηφισμένου νομοσχεδίου, για να υποστηρίξουμε το «όχι» σ' αυτήν τη Συνθήκη, προκειμένου να προωθήσουμε την εναλλακτική στρατηγική της Ευρώπης.

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, επικαλούμενος αυτό το οποίο είπα και εισαγωγικά. Όχι άλλες ακροβασίες πια στην ερμηνεία και την εφαρμογή του Συντάγματος και του πλαισίου δεοντολο-

γίας στη λειτουργία των θεσμών της Πολιτείας. Δεν είναι κοινωνικό θέμα. Είναι εθνικό θέμα. Έπρεπε να πιεστεί η Κυβέρνηση να γίνει δημοψήφισμα πριν από την κύρωση. Δεν είναι ψηφισμένο νομοσχέδιο. Είναι διεθνής συνθήκη, η οποία κυρώνεται με την πρωτοβουλία της εκτελεστικής εξουσίας.

Αναζητούμε προσχήματα για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε κοινοβουλευτικά, πολιτικά και δημοκρατικά, όταν τα δύο μεγάλα κόμματα με αυτές τις παραφθορές τις θεσμικές εξαντλούν στα όρια τους κάθε δημοκρατική αρχή νομιμότητας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε στον κατάλογο των εγγεγραμμένων ομιλητών θέλω να σας γνωρίσω ότι έχουν εγγραφεί για να ομιλήσουν επί του θέματος πενήντα συνάδελφοι. Προτείνω -μετά και από κάποια διαβούλευση που έγινε- να συνεχίσουμε τη συζήτησή μας απόψε μέχρι τις 12.30', να επαναλάβουμε τη συζήτησή μας την Πέμπτη μετά από τον κοινοβουλευτικό έλεγχο και να πάμε συνέχεια, μέχρις ότου εξαντληθεί ο κατάλογος, και στο τέλος να γίνει η ονομαστική ψηφοφορία. Ελπίζω ότι συμφωνείτε.

Τώρα προχωρούμε στον κατάλογο των ομιλητών. Είδε ότι εδόθη κάποια εύλογη ανοχή στους εισηγητές. Τώρα όμως θα τηρηθεί ο χρόνος και παρακαλώ οι συνάδελφοι να μείνουν μέσα στα όρια του οκταλέπτου.

Καλείται ο πρώτος ομιλητής, ο συνάδελφος κύριος Κωνσταντίνος Βρεττός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις 30 Απριλίου κατά τη διάρκεια της εαρινής συνόδου του Συμβουλίου της Ευρώπης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης συζητήθηκε και υιοθετήθηκε πρόταση που αφορούσε στην ανάγκη διενέργειας δημοψηφισμάτων σε σοβαρά ή θέματα των χωρών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτής, λοιπόν, αναφέρθηκε ότι τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης εμφανίζουν αυξητική τάση στη χρήση των δημοψηφισμάτων, μία τάση που φαίνεται ότι αυξήθηκε ακόμη περισσότερο επειδή υπάρχουν οι ανάγκες επικύρωσης της Συνταγματικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμφωνήθηκε επίσης και αποτυπώθηκε σε σχετικό ψήφισμα, ότι τα δημοψηφίσματα ως θεσμοί άμεσης δημοκρατίας πρέπει να συμπληρώνουν τους υφιστάμενους δημοκρατικούς θεσμούς και τα κράτη-μέλη πρέπει να τα χρησιμοποιούν σε, όσο είναι δυνατόν, μεγαλύτερη έκταση. Αυτή είναι η πρόταση που έγινε στο Συμβούλιο της Ευρώπης στην Κοινοβουλευτική του Συνέλευση, όπως επίσης ειπώθηκαν και ορισμένα άλλα που αφορούν τα δημοψηφίσματα, όπως η ύπαρξη σωστού νομοθετικού πλαισίου, η καθαρότητα στο θέμα που συζητείται και ψηφίζεται, η οργάνωση της ψηφοφορίας, η οργάνωση του διαλόγου και της προβολής των θέσεων, όπως επίσης και οι διαστάσεις της συμμετοχής των μεταναστών, καθώς και η χρήση του διαδικτύου στη διενέργεια των δημοψηφισμάτων.

Τέλος, προτάθηκε ο θεσμός του ευρωπαϊκού δημοψηφίσματος.

Τα λέω όλα αυτά κύριοι συνάδελφοι, για να δείξω ότι, ενώ στην υπόλοιπη Ευρώπη υπάρχει μία μεγάλη κινητικότητα και αυξητική τάση λειτουργίας των δημοψηφισμάτων, εδώ έχουμε τον αντίστροφο δρόμο. Εδώ η χώρα μας έχασε τη δυνατότητα και την ευκαιρία να αναβαθμίσει την πολιτική μας ζωή με τη διενέργεια δημοψηφισμάτων για την κύρωση της Ευρωπαϊκής Συνθήκης. Η Κυβέρνηση δυστυχώς υποβάθμισε τον Έλληνα πολίτη με το αιτιολογικό που και ο σημερινός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας παρουσίασε, ότι το δημοψήφισμα πιθανόν να αποπροσανατολιστεί σε άλλα θέματα εκτός από εκείνο που αφορούσε τη Συνταγματική Συνθήκη. Αλλά αυτή η δικαιολογία που στηρίζεται ασφαλώς σε υπαρκτά προβλήματα από την πρακτική εφαρμογή των δημοψηφισμάτων δεν αντέχει πολιτικά. Η υποστήριξη του κορυφαίου αυτού θεσμού θέλει ένα ναι ή ένα όχι. Ή τον υποστηρίζεις ή δεν τον υποστηρίζεις. Διότι αν ψάχνεις να βρεις δικαιολογίες για να μην τον εφαρμόσεις με την ίδια ακριβώς λογική θα μπορούσες να το κάνεις και για τους υπόλοιπους δημοκρατικούς θεσμούς. Έτσι θα μπορούσες να αμφισβητήσεις και την ίδια τη λειτουργία του κοινοβουλευτικού θεσμού.

Συνεπώς, αν φοβόμαστε να κάνουμε δημοψηφίσματα, τότε φοβόμαστε τη δημοκρατία. Αυτή είναι η πραγματικότητα, αυτή είναι η αλήθεια.

Αντί για τη συμμετοχή των πολιτών στην ευρωπαϊκή ενοποίηση, η Κυβέρνηση επέλεξε ως τη σοβαρότερη δράση της για την ενημέρωση του λαού για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα να αποστείλει ένα λεωφορείο ανά τη χώρα με διαφημιστικό υλικό. Αυτό εγώ εισέπραξα σαν σοβαρότερη λειτουργία της Κυβέρνησης για τη Συνταγματική Συνθήκη για την ενημέρωση του λαού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσωπικά δεν έχω αυταπάτες ότι μπορεί να αποφασιστεί σήμερα ένα δημοψήφισμα. Δεν μπορεί η Νέα Δημοκρατία να υιοθετήσει την πρόταση που της κάνουμε. Όμως, με την ευκαιρία της σημερινής συζήτησης ήθελα να επανέλθω σε μία παλαιότερη πρότασή μου που είχα κάνει δύο φορές στο Κοινοβούλιο και νομίζω ότι με την ευκαιρία της σημερινής συζήτησης μπορώ να την επαναλάβω όχι για να την υιοθετήσουμε σήμερα ασφαλώς, αλλά για να την έχουμε στο μυαλό μας για το μέλλον. Αφορά την ευρωπαϊκή και την εθνική μας πολιτική έναντι των δημοψηφισμάτων.

Η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, όπως γίνεται, παρέσχε την ευκαιρία σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διενεργήσουν δημοψηφίσματα για την επικύρωσή της, ενώ κόμματα εξουσίας χωρών-μελών έχουν δεσμευθεί ότι θα ακολουθήσουν την πρακτική αυτή και σε διευρύνσεις. Θυμίζω τη Γαλλία, την Αυστρία και άλλες χώρες. Δηλαδή, πριν γίνει η νέα διεύρυνση θα περάσει από δημοψήφισμα στις χώρες τους.

Στην Ελλάδα, όπως είπα, δεν έγινε χρήση δημοψηφίσματος για την επικύρωση της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης, γεγονός που αποστερεί από τον Έλληνα πολίτη τη δυνατότητα τόσο της διεύρυνσης της γνώσης του πάνω στα ευρωπαϊκά θέματα όσο κυρίως τη συμμετοχή του σε κορυφαίες εξελίξεις που αφορούν τον ίδιο και τις επόμενες γενιές.

Όμως οι εξελίξεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν πρόκειται να σταματήσουν. Νέες σημαντικές τροποποιήσεις της Ευρωπαϊκής Συνθήκης θα έλθουν, όπως και νέες διευρύνσεις έχουν ήδη ξεκινήσει ή θα ξεκινήσουν με χώρες της Ευρώπης και κυρίως με χώρες των Βαλκανίων. Αυτές οι διευρύνσεις θα απαιτήσουν την επικύρωσή τους από τα κράτη-μέλη.

Εδώ, λοιπόν, από αυτές τις διεργασίες νομίζω ότι δεν θα πρέπει να απέχει πλέον ο Έλληνας πολίτης. Εδώ πρέπει να διαδραματίσουμε έναν πιο ενεργό ρόλο με τη διενέργεια δημοψηφισμάτων για τις διευρύνσεις κυρίως των χωρών που αφορούν τη γειτονιά μας.

Η προοπτική δημοψηφισμάτων για την ένταξη της Τουρκίας, για την ένταξη της Αλβανίας, της FYROM νομίζω ότι θα λειτουργήσει θετικά και για τις χώρες αυτές γιατί θα επιταχύνουν την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως επίσης θα επιταχύνουν την επίλυση προβλημάτων που υπάρχουν ανάμεσα σε εμάς και σε εκείνες. Άλλωστε, έχει πολύ μεγάλη σημασία να θέλει η χώρα μας, να θέλουν οι πολίτες της χώρας μας να μπει η Τουρκία και η Αλβανία και η FYROM στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι οι εκάστοτε κυβερνήσεις ή τα εκάστοτε κόμματα. Τότε θα διεύρυνση γι' αυτές τις χώρες θα είναι πιο ασφαλή και τότε θα μπορέσουμε πιο μονιασμένα να βαδίσουμε στην ευρωπαϊκή μας προοπτική. Πιστεύω ότι οι σχέσεις μας από τη διενέργεια των δημοψηφισμάτων θα γίνουν πιο σταθερές και πιο ανθεκτικές σε αυτή μας την ευρωπαϊκή πορεία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτήν την πρόταση, όπως σας είπα και προηγουμένως, την είχα κάνει δυο φορές στη Βουλή. Την επαναλαμβάνω και τώρα, με την ευκαιρία που είναι εδώ και η Υπουργός Παιδείας, που γνωρίζει πολύ καλά τα Ευρωπαϊκά θέματα. Ας λάβει και εκείνη υπόψη την πρόταση που κάνω γιατί η χώρα μας πρέπει παράλληλα με την ευρωπαϊκή να ασκεί και την εθνική της πολιτική.

Θα πρέπει και οι χώρες που μας περιβάλλουν να καταλάβουν ότι ίσως στο εξής θα πρέπει να απευθύνονται όχι μόνο στις κυβερνήσεις και στα κόμματά μας, αλλά στον ίδιο μας το λαό.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο

συνάδελφος κύριος Ιωάννης Μπούγας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι η συζήτηση για το Ευρωσύνταγμα ελάχιστα απασχόλησε τους λαούς της Ευρώπης, αν και η επικύρωσή του πρόκειται να επιφέρει σημαντικές αλλαγές και βελτιώσεις στην καθημερινότητα των πολιτών.

Συγκεκριμένα, στην Ευρώπη το 85% των πολιτών δηλώνει ότι ελάχιστα γνωρίζει για τη Συνταγματική Συνθήκη. Αυτό συμβαίνει όχι επειδή οι πολίτες της Ευρώπης δηλώνουν απρόθυμοι να ενημερωθούν, αλλά διότι οι πολιτικές δυνάμεις αποφεύγουν να μιλήσουν για τα συγκεκριμένα ζητήματα που ρυθμίζει το Ευρωσύνταγμα και για λόγους εξυπηρέτησης κομματικών σκοπιμότητων, κυρίως, παραπληροφορούν και αποπροσανατολίζουν τους πολίτες, για ζητήματα γενικά, που έχουν κατά το παρελθόν κριθεί και πολλά από αυτά αποτελούν αυτονόητες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των κρατών τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ΠΑΣΟΚ, υπό το πρόσχημα της καλύτερης ενημέρωσης των Ελλήνων πολιτών για το Ευρωσύνταγμα, εντελώς υποκριτικά έθεσε καταρχήν στην αρμόδια επιτροπή μια σειρά διαδικαστικών ζητημάτων σχετικά με τη διαδικασία και την αναγκαιότητα κατά το άρθρο 28 πλειοψηφία και, εν τέλει, ζητά τη διενέργεια δημοψηφίσματος, ενώ πριν από μερικές ημέρες υπερψήφισε τη Συνταγματική Συνθήκη, δίχως να διατυπώσει την παραμικρή επιφύλαξη.

Όσο για την πρόταση διεξαγωγής δημοψηφίσματος, που σήμερα συζητούμε, αποτελεί από μέρους του ΠΑΣΟΚ, από μέρους της Αξιωματικής Αντιπολιτευσης, απλώς ένα ατυχές πολιτικό τέχνασμα, με σκοπό αφενός να εναρμονιστεί το ΠΑΣΟΚ με τα κόμματα της Αριστεράς, τα οποία τάχθηκαν με το μέρος της Κυβέρνησης στο πρόσφατο ζήτημα του «Βασικού Μετόχου» και οδήγησαν έτσι τον κ. Παπανδρέου και το κόμμα του σε απομόνωση, και αφετέρου να οδηγήσει τη Νέα Δημοκρατία σε μια γενικευμένη αντιπαράθεση σε έναν χώρο τον οποίο θεωρεί το ίδιο, ατυχώς και πεπλανημένα, προνομιακό, όπως είναι τα ευρωπαϊκά και τα διεθνή θέματα.

Η διεξαγωγή δημοψηφίσματος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ελάχιστα θα συμβάλει στην ενημέρωση των Ελλήνων πολιτών για τα θέματα της Ευρωπαϊκής Συνθήκης. Πρόσφατο είναι άλλωστε το παράδειγμα της Ισπανίας που η συμμετοχή στο δημοψήφισμα που διεξήχθη ήταν πολύ μικρή και λίγοι γνώριζαν τι πραγματικά ψήφισαν. Αυτό ασφαλώς δεν σημαίνει ότι δεν υποστηρίζω την με κάθε μέσο και τρόπο ανάγκη διαρκούς ενημέρωσης των πολιτών για το Σύνταγμα. Ενημέρωσης, όμως, που δεν θα οδηγήσει σε αποσυντονισμό και παραπληροφόρηση αλλά στην παροχή όλων των αναγκαίων πληροφοριών για να μάθουν οι Έλληνες και ιδιαίτερα οι νέοι μας τι πραγματικά είναι, πώς πρόκειται να λειτουργήσει, πώς και πόσο θα τους επηρεάσει η προσφάτως κυρωθείσα από το Ελληνικό Κοινοβούλιο Συνταγματική Συνθήκη.

Όπως είναι γνωστό, η συνταγματική αναθεώρηση του 1986 τροποποίησε το άρθρο 44 παράγραφος 2 του Συντάγματος και προστέθηκε η δυνατότητα διεξαγωγής δημοψηφίσματος για νομοσχέδιο που ήδη έχει ψηφιστεί και ρυθμίζει «σοβαρό κοινωνικό ζήτημα». Από την γραμματική, ιστορική και συστηματική ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 44 του ισχύοντος Συντάγματος προκύπτει ότι υπάρχει μία σαφής διαφορά. Μία διαφορά μεταξύ δημοψηφίσματος για «κρίσιμα εθνικά θέματα», για το οποίο η πρωτοβουλία ανήκει στην εκάστοτε κυβέρνηση και δημοψηφίσματος για ψηφισμένα νομοσχέδια που ρυθμίζουν «σοβαρό κοινωνικό ζήτημα» και η πρωτοβουλία μπορεί να αναληφθεί από την Βουλή.

Οι όροι «κρίσιμο εθνικό θέμα» και «σοβαρό κοινωνικό ζήτημα» αποτελούν αόριστες έννοιες, ο προσδιορισμός των οποίων είναι αναγκαίος προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συγκεκριμένο ζήτημα υπάγεται στην πρώτη ή την δεύτερη περίπτωση.

Ανατρέχοντας κανείς στα Πρακτικά της Ε' και ΣΤ' Αναθεωρητικής Βουλής και στη θεωρία του Συνταγματικού Δικαίου διαπιστώνει ότι η διάκριση «κρίσιμου εθνικού θέματος» και «σοβαρού κοινωνικού ζητήματος» είναι μεν δυσχερής, καθόσον ένα εθνικό

θέμα μπορεί να έχει και το χαρακτήρα σοβαρού κοινωνικού ζητήματος και το αντίθετο, αλλά ωστόσο αναγνωρίζεται ένας θεματικός πυρήνας κάθε μιας από τις παραπάνω έννοιες και, κατ' επέκταση, ορισμένα θέματα που ανήκουν στην μία έννοια και δεν μπορούν να υπαχθούν και στην άλλη.

Κοινωνικό σοβαρό, αλλά όχι εθνικό κρίσιμο θα μπορούσε να θεωρηθεί για παράδειγμα, το ζήτημα της ευθανασίας ή ορισμένες αμφιλεγόμενες περιπτώσεις της ιατρικής υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Ή, παλαιότερα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως «σοβαρό κοινωνικό ζήτημα» η καθιέρωση του πολιτικού γάμου. Αντίθετα, ως «κρίσιμο εθνικό θέμα» αναγνωρίζεται κατ' εξοχήν το ζήτημα που άπτεται των διεθνών σχέσεων της χώρας, της εθνικής άμυνας, της ασφάλειας ή σχετίζεται με την εξωτερική πολιτική ή αφορά στην ένταξη και περαιτέρω συμμετοχή της χώρας μας σε διεθνείς οργανισμούς. Επομένως, η Συνταγματική Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να ενταχθεί σε εκείνο τον κύκλο θεμάτων που δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν «κοινωνικά σοβαρά ζητήματα» και, συνεπώς, η πρωτοβουλία διεξαγωγής του δημοψηφίσματος δεν μπορεί να προέλθει από την Βουλή.

Αλλά, και εάν ακόμη η Συνταγματική Συνθήκη υπαγόταν στην έννοια του «κοινωνικού ζητήματος» δεν θα πληρούσε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε καμία περίπτωση τις προϋποθέσεις της «σοβαρότητας» και «κρίσιμότητας», οι οποίες πρέπει να συντρέχουν για να μπορέσει να πληρωθεί η έννοια του Συντάγματος.

Υπό την έννοια της συνταγματικής διάταξης, ένα θέμα, τότε μόνο είναι αρκετά σοβαρό για να δικαιολογήσει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, όταν διαιρεί τους πολίτες, απειλεί την κοινωνική συνοχή, διχάζει την κοινωνία, την εθνική αντιπροσωπεία ή τους πολιτειακούς παράγοντες.

Ο νόμος με τον οποίο κυρώνεται η Συνταγματική Συνθήκη, ο οποίος, εν πολλοίς, συστηματοποιεί το δίκαιο των ιδρυτικών συνθηκών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δεν μπορεί να υποστηριχθεί σοβαρά ότι θέτει, σύμφωνα με όσα ειπώθηκαν παραπάνω, «σοβαρό κοινωνικό ζήτημα». Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί με σοβαρότητα ότι διαιρούνται οι πολίτες από την ψήφιση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος ή ότι απειλείται η κοινωνική συνοχή, ούτε βέβαια ότι διχάζεται η εθνική αντιπροσωπεία ή οι πολιτειακοί παράγοντες, όταν η Συνθήκη κυρώθηκε πρόσφατα με συντριπτικά μεγάλη πλειοψηφία από τα δύο κόμματα στην εθνική αντιπροσωπεία.

Όσο για το θέμα της πληρέστερης ενημέρωσης, για το οποίο έγινε επίκληση από τους προηγούμενους ομιλητές, ασφαλώς και δεν αποτελεί κρίσιμο κατά την έννοια του Συντάγματος κοινωνικό ζήτημα και δεν πρέπει αυτή η συνταγματική έννοια να ερμηνεύεται με επικοινωνιακούς όρους.

Θα μου επιτρέψετε να σας θυμίσω, επίσης, ότι και κατά το παρελθόν, όσες φορές στη χώρα μας έγιναν δημοψηφίσματα, η διεξαγωγή τους δεν συνδέθηκε με το δίλημμα της αποδοχής ή όχι του Συντάγματος, αλλά με το θέμα της μορφής του πολιτεύματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απ' όσα παραπάνω ανέφερα, νομίζω ότι γίνεται απόλυτα σαφές ότι η Αντιπολιτευση, ζητώντας τη διενέργεια δημοψηφίσματος, προσπαθεί να κάνει μία αυθαίρετη ερμηνεία της συνταγματικής διάταξης, για να εξυπηρετήσει κομματικές σκοπιμότητες και για να προκληθούν στον ελληνικό λαό εντυπώσεις.

Η κύρωση της συνταγματικής συνθήκης ορθώς έγινε με τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 28 του Συντάγματος, όπως συνέβη και με τις προηγούμενες ευρωπαϊκές συνθήκες. Η διάταξη του άρθρου 28, σύμφωνα και με την ερμηνευτική δήλωση η οποία προσετέθη κατά την τελευταία αναθεώρηση, αποτελεί την ασφαλέστερη οδό για τη συμμετοχή της χώρας μας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Κυρίες και κύριοι, η πρόταση για διεξαγωγή δημοψηφίσματος που σήμερα συζητείται, με βάση όσα είχα την τιμή να αναφέρω στο Σώμα, είναι συνταγματικά μη παραδεκτή. Και ενώ για τα κόμματα της Αριστεράς αναδεικνύει τουλάχιστον μία συνέπεια σε μια πάγια πολιτική τους θέση, για το ΠΑΣΟΚ μόνο ως πολιτική υστεροβουλία μπορεί να εκληφθεί. Διότι το ΠΑΣΟΚ ως

κυβέρνηση απέρριπτε όσα επίμονα ως Αντιπολίτευση, σήμερα ζητά. Η διεξαγωγή δημοψηφίσματος έγινε τώρα αναγκαία για το ΠΑΣΟΚ ενώ δεν ήταν το 1987, δεν ήταν το 1997, δεν ήταν το 2001 όταν κυρώθηκαν από τη Βουλή η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και οι Συνθήκες του Άμστερνταμ και της Νίκαιας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ. Πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Ανάλογες πρακτικές και μεθοδεύσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οδηγούν στο θλιβερό για το επίπεδο του πολιτικού μας πολιτισμού συμπέρασμα ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση αδυνατεί να αντιληφθεί τη σημασία της συνταγματικής συνθήκης και επιχειρεί απλώς να εκμεταλλευτεί το γεγονός πολιτικά, προς άγρα εντυπώσεων.

Σ' αυτό το ολίσιγμα όμως δεν θα την ακολουθήσει η Εθνική Αντιπροσωπεία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι στο βάθος της Αιθούσης, παρακαλώ να επισπεύδονται οι σχετικές διαδικασίες για να υπάρχει ηρεμία στην Αίθουσα.

Το λόγο τώρα έχει ο συνάδελφος κ. Άγγελος Τζέκης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι γνωστοί οι λόγοι για τους οποίους το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει καταψηφίσει αυτή την Ευρωσυνθήκη –αναφέρθηκε ο Εισηγητής μας σ' αυτό– γιατί πιστεύουμε ότι και αυτή η συνθήκη, όπως έχουμε πει, ενισχύει τα καπιταλιστικά, ιμπεριαλιστικά χαρακτηριστικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια πορεία πολιτικής ενοποίησης, γιατί στο επίκεντρό της έχει ως κύριο στόχο τη στήριξη των συμφερόντων του κεφαλαίου και μέσα στα πλαίσια αυτών των συμφερόντων προσαρμόζει και όλες τις ανάγκες της εργατικής τάξης και των άλλων κοινωνικών στρωμάτων.

Στα πλαίσια αυτά, χαράσσεται η οικονομική, νομισματική πολιτική, αλλά και η εξωτερική πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που καθορίζονται βέβαια από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με τους γενικούς προσανατολισμούς που έχουν ως στόχο να αυξάνεται η κερδοφορία του κεφαλαίου και απεναντίας να μειώνονται συνεχώς οι μισθοί και τα μεροκάματα, να θυσιάζονται τα εργασιακά τα κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα, να εμπορευματοποιούνται η παιδεία, η υγεία και ο πολιτισμός.

Βέβαια, τονίσαμε και αποδείξαμε ότι αυτοί οι προσανατολισμοί επιφέρουν τη στρατικοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να θωρακίσει αυτό το ιμπεριαλιστικό, καπιταλιστικό οικοδόμημα από τον κύριο εχθρό, «τον εχθρό λαό», αφού ασπάζεται και θεσμικά τον προληπτικό πόλεμο.

Επομένως, προς τι οι θριαμβολογίες που ακούστηκαν και σήμερα για τον περίφημο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, αφού πολλά δικαιώματα όχι μόνο συρρικνώνονται αλλά και αμφισβητούνται;

Το ζήτημα για μας, όσον αφορά σ' αυτό που είπε ο προηγούμενος ομιλητής, είναι ότι εκχωρούνται κυρίαρχα δικαιώματα της χώρας σε ένα υπερεθνικό όργανο και αυτό είναι και ο βασικός μέτοχος.

Η θέση τουλάχιστον του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ήταν ξεκάθαρη. Θεωρούσε το ζήτημα πολιτικό και όχι νομικό. Η Κυβέρνηση, αλλά και η Αξιωματική Αντιπολίτευση, επέλεξαν τη στάση της υποτέλειας προς ένα υπερεθνικό όργανο, απέναντι στην υπεράσπιση ενός και αστικού ακόμα Συντάγματος, όπως είναι το ελληνικό.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Νέα Δημοκρατία νομίζει ότι, με το να αρνηθεί την πρότασή μας για τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος, απέφυγε την αποκάλυψη αυτού του χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τον ελληνικό λαό. Και αποδεικνύεται για μια ακόμη φορά ότι αυτή η περίφημη δημοκρατία την οποία υπερασπίζεστε, η αστική δημοκρατία, δεν αντέχει να βάλει ούτε σε δοκιμασία στρατηγικής κατεύθυνσης νομοθετήματα, δηλαδή δοκιμασία προς το λαό. Του στερείτε, δηλαδή, το δικαίωμα της ενημέρωσης, της πληροφόρησης, αλλά κυρίως της απόφασης, όχι μόνο βέβαια αυτής της Ευρωσυνθήκης που

μας φέρατε εδώ, αλλά και του ίδιου του περιεχόμενου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι φοβήθηκε επομένως η πλειοψηφία; Τι φοβήθηκε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και δεν δέχθηκε αυτό το αίτημα σήμερα της Αντιπολίτευσης για δημοψήφισμα;

Εμείς πιστεύουμε ότι έκρινε ανώριμο τον ελληνικό λαό. Πιστεύουμε ότι φοβήθηκε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, γιατί μέσα από ένα δημοψήφισμα μπορεί να βγει ενισχυμένο το «όχι» του ελληνικού λαού και προς αυτή την Ευρωσυνθήκη, αλλά ακόμα να αρχίσει να κλονίζει και τα θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένα τέτοιο «όχι». Γιατί ένα «όχι» που εμείς το υπολογίζουμε, μπορεί να στραφεί σε μια κατεύθυνση και να ανοίγει ευρύτερες προϋποθέσεις για συσπειρώσεις και συμμαχίες και να αμφισβητούσε μόνο τη Συνθήκη για την οποία μιλάμε, αλλά και αυτό το χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και βέβαια αυτή την κατεύθυνση το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας τη στήριξε και τη στηρίζει με ξεκάθαρα λόγια, χωρίς υποκρισία και χωρίς διγλωσσία.

Γι αυτό, άλλωστε, ζητούσαμε με συνέπεια και ζητάμε τη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων για τέτοια σοβαρά ζητήματα. Είχαμε αυτή τη θέση από τη σκοπιά ότι μπορεί μέσα από όλη αυτή τη διεργασία της ενημέρωσης, της πληροφόρησης να ενισχυθεί το κίνημα στον αγώνα του κατά των συνεπειών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά γιατί όχι και για την ανατροπή των πολιτικών συσχετισμών και στη δική μας χώρα, αλλά και μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση γενικότερα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το ΠΑΣΟΚ ως νέο κόμμα, με νέα ηγεσία, με την πρότασή του για δημοψήφισμα, τη στιγμή που μαζί με τη Νέα Δημοκρατία υπερψήφισαν την Ευρωσυνθήκη και μάλιστα καταχειροκρότησαν όρθιοι μαζί με τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας το τελικό αποτέλεσμα, ξεχνά ότι για τρεις-τέσσερις φορές στο παρελθόν αρνήθηκε τη συνεπή στάση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας για τη διεξαγωγή των δημοψηφισμάτων και για την ενιαία ευρωπαϊκή πράξη το 1987 και για τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και για το Άμστερνταμ και για τη Νίκαια, αλλά και για την είσοδό μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Γι αυτό και δεν γίνεται αποδεκτή η συμπεριφορά του, όχι από εμάς, αλλά από τον ίδιο τον ελληνικό λαό, ο οποίος έχει γνωρίσει και τα έργα και τις ημέρες του και στην οικονομική και στην κοινωνική, αλλά και στην εξωτερική πολιτική, που είναι πολιτικές που συναποφασίστηκαν μέσα στα συλλογικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφαρμόστηκαν εδώ για πολλά χρόνια από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ.

Μάλιστα, εκτιμάμε ότι αυτή η στάση καλύπτει την αντιπολιτευτική του τακτική, γιατί σε άλλα επίπεδα δεν μπορεί να ασκήσει επί της ουσίας αντιπολίτευση προς την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, αφού σε όλα τα στρατηγικής σημασίας ζητήματα συμφωνεί.

Αλλά πιστεύουμε ότι ευθύνες έχουν και όλα εκείνα τα κόμματα και μέσα στη χώρα μας, αλλά και μέσα στην Ευρώπη που καλλιέργησαν συνειδητά και καλλιεργούν τις αυταπάτες, ότι στα πλαίσια αυτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να υπάρξει φιλολαϊκό «Ευρωσύνταγμα». Άλλωστε οι δηλώσεις του κ. Νταλέμα στον οποίο κάποιοι είχαν προσανατολισμό για τον προληπτικό πόλεμο των Ηνωμένων Πολιτειών και για την εξαγωγή της δημοκρατίας προς άλλες χώρες, μάλλον πρέπει να βάσει σε μεγάλη σκέψη όλους αυτούς οι οποίοι στήριξαν –για το λαό μιλάω– τις περίφημες κεντροαριστερές εκφράσεις.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για εμάς οι εργάτες, οι υπάλληλοι, τα μικρομεσαία στρώματα της πόλης και του χωριού, οι συνταξιούχοι, η νεολαία έχουν την εμπειρία τους και ζουν στο πετσί τους τις πολιτικές των κυβερνήσεων και της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό τους καλούμε να κάνουν το δικό τους δημοψήφισμα σε καθημερινή βάση. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει οι αγώνες να μαζικοποιηθούν, να πολιτικοποιηθούν σε καθημερινή βάση και να είναι προς μία ταξική κατεύθυνση αυτές οι αγωνιστικές κινητοποιήσεις που θα αμφισβητούν καθημερινά την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και την άνευ ουσίας αντιπολιτευτική τακτική του ΠΑΣΟΚ. Γιατί εμείς πιστεύουμε ότι, όπου τελειώνει ο ορίζοντας του καπιταλισμού,

εκεί μπορεί να ξεκινήσει μία νέα αρχή και αυτή δεν μπορεί να είναι άλλη παρά η αρχή της λαϊκής εξουσίας, δηλαδή του σοσιαλισμού.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εμείς καλούμε όλους τους εργατές, τους υπαλλήλους, όλο το λαϊκό κίνημα αύριο να συμμετέχει συνειδητά στις εκδηλώσεις για την 1η του Μάη. Είναι εργατική η Πρωτομαγιά και καλούμε τον λαό να πάρει μέρος σε εκείνες τις συγκεντρώσεις που θα έχουν πραγματικά ταξικά χαρακτηριστικά, γιατί είναι ταξικός και ο αγώνας της εργατικής τάξης απέναντι στο κεφάλαιο και απέναντι σε όσους υπηρετούν το κεφάλαιο είτε είναι η σημερινή Κυβέρνηση είτε όλες οι προηγούμενες είτε οι διάφορες μορφές κεντροαριστερών κυβερνήσεων που υπάρχουν μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρία Πρόεδρε, κλείνοντας, θα καταθέσω στα Πρακτικά αυτό που αύριο θα αποφασίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και είναι η διευθέτηση του εργασιμού χρόνου που αποδεικνύει ότι αυτήν την ώρα, που εμείς μιλάμε για την Ευρωσυνθήκη, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει βάλει στο στόχαστρό της όλα τα εργατικά δικαιώματα, τα οποία χτυπά. Όμως, στο χτύπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κεφαλαίου χρειάζεται αντιμετώπιση από το λαό.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Άγγελος Τζέκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει η κα Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύ έγκαιρα είχαμε ζητήσει από την Πρόεδρο της Βουλής να μην έρθει εσπευσμένα στη Βουλή η Συνταγματική Ευρωπαϊκή Συνθήκη, αλλά να δοθεί η δυνατότητα να συζητήσει ο ελληνικός λαός και να αναπτυχθεί ένας ευρύτερος διάλογος, ιδίως θεωρούμε ότι πρόκειται για ένα πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα που αφορά το παρόν, αλλά και το μέλλον της χώρας μας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτό, βέβαια, είναι πάντα σε συνάρτηση με τη γνωστή θέση που είχε πάντα ο Συνταγματικός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και για άλλες συνθήκες. Όμως, ιδιαίτερα αυτή η Συνταγματική Συνθήκη πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να τεθεί στην κρίση του ελληνικού λαού στα πλαίσια ενός λαϊκού δημοψηφίσματος πριν από τη συζήτησή του στη Βουλή, γιατί θεωρούμε ότι ένα από τα πιο κεντρικά ζητήματα του Ευρωσυντάγματος είναι η διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Πιστεύουμε ότι για ένα θέμα που θα καθορίσει τη ζωή της χώρας και των πολιτών για δεκαετίες θα πρέπει να αποφανθεί ο κυρίαρχος ελληνικός λαός.

Κατά συνέπεια, λοιπόν, είναι μεγάλη η ευθύνη πρωτίστως της Κυβέρνησης, αλλά και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που δεν προώθησαν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος πριν από την επικύρωση της Συνθήκης από την Ελληνική Βουλή.

Κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Γαλλία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Ιρλανδία, η Πολωνία, η Δανία, η Μεγάλη Βρετανία έχουν ευρύτερη και βαθύτερη δημοκρατική διαδικασία και προχωρούν στην έγκριση ή στην απόρριψη του σχεδίου του Ευρωσυντάγματος με δημοψήφισμα, ενώ στην Ελλάδα δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό.

Επίσης, δεν μπορούμε να δεχθούμε αυτήν τη σύντηξη διαδικασιών που έγινε, όταν ο χρόνος, τον οποίο διαθέτουν οι άλλες χώρες-μέλη για να εγκρίνουν ή για να απορρίψουν το δημοψήφισμα, φθάνει μέχρι και το τέλος του 2006. Συγκεκριμένα η Μεγάλη Βρετανία θα προχωρήσει σε δημοψήφισμα το καλοκαίρι του 2006.

Γιατί, λοιπόν, έτσι εσπευσμένα; Γιατί έτσι, ερήμην, θα έλεγε κανείς, της κοινωνίας και των πολιτών της χώρας;

Ζητάμε έστω και τώρα, εκ των υστέρων, να υπάρξει και στην Ελλάδα δημοψήφισμα, κατ' αρχήν λαμβάνοντας υπόψη ότι και το πνεύμα και το γράμμα του Συντάγματος είναι ότι σε μεγάλα εθνικά θέματα υπάρχει η δυνατότητα να γίνει δημοψήφισμα και να τοποθετηθεί ο ίδιος ο λαός και δεύτερον για να δοθεί ένας

ευρύτερος χρόνος για συζήτηση και μάλιστα για μία συζήτηση που δε θα έχει μόνο έναν ή δύο συνομιλητές.

Με τη διαδικασία του δημοψηφίσματος θα επιβληθεί τελικά στα κρατικά, αλλά ιδιαίτερα στα ιδιωτικά μέσα ενημέρωσης να δημιουργήσουν πολυφωνικά πάνελς γι' αυτήν τη συζήτηση και αυτό έχει μεγάλη σημασία, δεδομένου ότι αυτό το σχέδιο Συντάγματος δεν προέκυψε από μία εκλεγμένη συνταγματική συναίνεση και δεν έχει δημοκρατική νομιμοποίηση. Υπήρξε αυτή η ιδιότυπη συνέλευση η οποία έγινε με εκπροσώπηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, αλλά και των κυβερνήσεων και της Κομισιόν, η οποία όμως τελικά είχε συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Οι υποστηρικτές του «ναι» λένε ότι επιτέλους θα αποκτήσει Σύνταγμα η Ευρώπη. Με ποια διαδικασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έγινε αυτό; Το απέκτησε, όπως είναι γνωστό, μέσω της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης και στη συνέχεια το σχέδιο συζητήθηκε στη Διακυβερνητική Διάσκεψη.

Πώς συγκροτήθηκαν αυτά τα όργανα; Συγκροτήθηκαν από το λαό μέσω δημοκρατικών εκλογικών διαδικασιών, όπως γίνεται σήμερα για όλα τα σύγχρονα συντάγματα; Δεν έγινε έτσι. Το κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης είναι προϊόν τελικά διακυβερνητικών διαπραγματεύσεων και στερείται λαϊκής και δημοκρατικής νομιμοποίησης. Έτσι, δεν μπορεί να θεωρηθεί Σύνταγμα. Η σύντηξη των διαδικασιών για τη συζήτηση που έγινε στη χώρα μας απομακρύνει ακόμη περισσότερο τον ελληνικό λαό απ' όλη αυτήν τη διαδικασία που, όπως είπα, είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Ο ελληνικός λαός πρέπει να ακούσει τα επιχειρήματα του «ναι» και του «όχι» γιατί πρέπει να του πούμε τι έχουμε κληθεί να κρίνουμε με τη νέα Συνθήκη. Έχουμε, παραδείγματος χάρη, να κρίνουμε μία Συνθήκη σαν της Νίκαιας; Φοβάμαι πως όχι, γιατί πρόκειται για μία Συνθήκη η οποία δεν έχει μόνο στόχο να βελτιώσει τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή τα όργανα να γίνουν πιο αποτελεσματικά κλπ, αλλά είναι μία Συνταγματική Συνθήκη, ένας θεμελιώδης νόμος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα ορίσει το πλαίσιο με βάση το οποίο θα καθορίζεται το μέλλον και θα έλεγα επί μακρόν με ελάχιστες ως μηδενικές δυνατότητες αλλαγών. Σ' αυτό θα στηρίζονται η οργάνωση και η δράση των πολιτικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι σχέσεις των κρατών-μελών και οι σχέσεις του κάθε κράτους με την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεν είναι αυτά ουσιαστικά πράγματα για να τα καταλάβει ο ελληνικός λαός; Δεν πρέπει να καταλάβει ότι καλούμαστε με την ψήφιση αυτής της Ευρωπαϊκής Συνθήκης να πούμε ένα «ναι» ή ένα «όχι» στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μ' ένα διαφορετικό τρόπο –επιμένω– διαφορετικό τρόπο απ' αυτόν που οι λαοί της οραματίζονται;

Τελικά καλούμαστε να νομιμοποιήσουμε τους ιδεολογικούς και πολιτικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα, σε μία περίοδο όπου η νεοφιλελεύθερη διαχείριση της παγκοσμιοποίησης και η αφόρητη πίεση των ΗΠΑ έχουν σχεδόν διαμορφώσει το πολιτικό οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βάση του ανταγωνισμού και της αποδόμησης του κοινωνικού κράτους. Μας καλούν να αποδεχθούμε έναν τρόπο διακυβέρνησης της Ευρώπης με μόνιμο και διαρκές δημοκρατικό έλλειμμα με την Επιτροπή και τα υπουργικά συμβούλια τα οποία δεν λογοδοτούν ευθέως στο λαό.

Θέλουμε, λοιπόν, με το δημοψήφισμα να δοθεί η δυνατότητα να το εξηγήσουμε αυτό αναλυτικά στον ελληνικό λαό, να μοιραστούμε με το λαό την ανησυχία μας, αλλά και το όραμά μας για μία άλλη Ευρώπη. Για μας το όραμα της ανταγωνιστικότητας του αμερικανικού μοντέλου που θέλει να επιβληθεί στην Ευρώπη δεν είναι βέβαια το όραμα για την ήτμή μας.

Και γι' αυτό εμείς θέλουμε να ενημερώσουμε τον ελληνικό λαό, έστω και εκ των υστέρων μέσω αυτής της διαδικασίας του δημοψηφίσματος, ότι το σημερινό μας «όχι» σε αυτήν τη Συνταγματική Συνθήκη είναι το αυριανό «ναι» για την Ευρώπη των λαών.

Ο ελληνικός λαός πρέπει να ενημερωθεί ότι με τη Συνταγματική αυτή Συνθήκη μειώνεται το κοινωνικό κράτος, ότι τελικά η Συνταγματική Συνθήκη δίνει εντολή να μειωθούν οι κατακτήσεις

των λαών της Ευρώπης. Δεν υπάρχει θετική παρέμβαση του κράτους στην κοινωνική προστασία. Αυτό πρέπει να το συνεκτιμήσουν οι λαοί. Πρέπει να το συνεκτιμήσει ο λαός ότι θα ξεκινήσουν νέοι αγώνες, γιατί χρειάζεται πλέον αυτή η Συνθήκη σοβαρές ανατροπές.

Το διπλό «ναί» που δίνεται από τα φιλελεύθερα και σοσιαλιστικά δημοκρατικά κόμματα σήμερα στην Ευρώπη αντιπροσωπεύει τελικά τις βαθύτερες συγκλίσεις που έχουν στην οικονομική πολιτική. Ενώ με τον περιορισμένο διάλογο, με τη μη διεξαγωγή δημοψηφίσματος δεν αναδεικνύονται οι όποιες διαφορές υπάρχουν σε αυτά τα συστήματα. Δεν αναδεικνύεται η διαφορετική πολιτική προσέγγισης στην οικονομία, αλλά τελικά διαμορφώνεται ως κυρίαρχη η ελεύθερη οικονομία, η άκρως ανταγωνιστική οικονομία. Καταργείται τελικά η πολιτική και η βούληση του κυρίαρχου λαού να μπορεί να αλλάξει αυτόν τον τρόπο. Νομίζουμε ότι αυτό τουλάχιστον δικαιούται ο ελληνικός λαός να το καταλάβει πολύ καλά και να πάρει τα μέτρα του για τους αγώνες που τον περιμένουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Φαρούδα): Ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Γείτονας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρόνια πολλά.

Σύσσωμη η Ευρώπη γιορτάζει αυτές τις ημέρες πανηγυρικά τα 60 χρόνια από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η φρίκη των πολεμικών συγκρούσεων, αλλά και ο πόθος και το όραμα για ειρήνη, ελευθερία και ευημερία ήταν άλλωστε που ώθησαν και προώθησαν την ιδέα της Ενωμένης Ευρώπης.

Η ιστορική αυτή συγκυρία συμβολίζει έντονα τις συζητήσεις που γίνονται σε όλη την Ευρώπη για τη Συνταγματική Συνθήκη, Συνθήκη που παρά τους συμβιβασμούς -είχαμε την ευκαιρία, όταν συζητούσαμε για την κύρωσή της να τα αναφέρουμε- και τις αδυναμίες αποτελεί για μένα όχι απλά ένα βήμα, αλλά ένα άλμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Και ακριβώς αυτό το ειδικό, ποιοτικό και ουσιαστικό βάρος της Συνθήκης είναι που συνιστά και την ευρύτερη λαϊκή νομιμοποίηση.

Η Ευρώπη έρχεται με τη Συνθήκη πιο κοντά στους πολίτες και από υπόθεση των ολίγων, μιας ελίτ των Βρυξελλών, εξελίσσεται σε μια υπόθεση πραγματικά των λαών.

Είχαμε προτείνει στην Κυβέρνηση με βάση το άρθρο 44 παράγραφος 2 και εδάφιο πρώτο να αναλάβει την πρωτοβουλία για το δημοψήφισμα. Η Κυβέρνηση, όμως, επέλεξε και προχώρησε στην κύρωση της Συνθήκης με βάση το άρθρο 28 παράγραφος 3. Επανερχόμαστε και ζητάμε δημοψήφισμα από κοινού τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, με διαφορετικές αφητηρίες, αλλά με κοινό παρονομαστή μια συναντίληψη για την ανάγκη πληρέστερης ενημέρωσης των πολιτών. Ζητάμε το δημοψήφισμα με βάση το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 44 παράγραφος 2. Επιμένουμε και συναντάμε πάλι την πεισματική άρνηση της Κυβέρνησης.

Ερωτώ την κυρία Υπουργό, τι φοβάται πράγματι η Κυβέρνηση; Για μας ο δημόσιος διάλογος είναι πάντα σε όφελος των μεγάλων επιλογών. Και εδώ πρόκειται για μεγάλη επιλογή.

Ακούσαμε τον Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας να μας μιλά για όλα, εκτός από τους λόγους που η Κυβέρνηση αρνείται το δημοψήφισμα. Μας επέκρινε για προσχηματικό αίτημα, για καιροσκοπική, όπως είπε, άσκηση αντιπολίτευσης, αλλά δε μας είπε τους λόγους της πεισματικής άρνησης της Κυβέρνησης.

Να δώσω εγώ μια εξήγηση; Πρόκειται για συντηρητικό αταβισμό της Νέας Δημοκρατίας. Είναι η γνωστή δεξιά λογική που επενδύει στο φόβο, στη σύγχυση. Είναι η λογική εκείνη που δεν θέλει ενημερωμένους τους πολίτες, που δεν θέλει ενεργό τον πολίτη. Είναι η ίδια η λογική που την είδαμε και στο θέμα της Πρωτομαγιάς, όπου πέρα από τους αλλαλούμ χειρισμούς, απέδειξε η Κυβέρνηση ότι είναι μία δεξιά κυβέρνηση αδέξιων χειρισμών και Υπουργών.

Στη χώρα μας πράγματι -ακούσθηκε αυτό, γι' αυτό και το επισημαίνω- πλην των περιπτώσεων για το πολίτευμα, δεν υπάρχει η κουλτούρα των δημοψηφισμάτων. Το αναθεωρημένο Σύνταγμα προωθεί όμως αυτήν την ιδέα της άμεσης δημοκρατίας. Εμείς πιστεύουμε ότι η περίπτωση αυτής της Συνθήκης είναι η κατ' εξοχήν περίπτωση που προσφέρεται για δημοψήφισμα.

Λένε από την Κυβέρνηση, ότι δεν έχει νόημα το δημοψήφισμα. Είναι σαφές -λένε- και εκφρασμένη -αν θέλετε- η λαϊκή βούληση της πλειοψηφίας υπέρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άλλωστε λένε η Κυβέρνηση και κάποιοι άλλοι -πώς θα μπορέσει να εκφραστεί με ένα ΝΑΙ ή ένα ΟΧΙ ο πολίτης σε ένα τόσο πολυσύνθετο κείμενο;

Εγώ πιστεύω, επειδή ακριβώς περνάμε σε μια νέα φάση πολιτικής ενοποίησης -γι' αυτό μίλησα προηγουμένως για άλμα- ότι χρειάζεται η προσφυγή στη γνώμη των πολιτών. Άκουσα τον εισηγητή και επιχειρείται γενικώς από τη Νέα Δημοκρατία να γίνει σύγκριση ως ανάλογο με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ ή της Νίκαιας. Δεν υπάρχει όμως ανάλογο. Εκεί δεν άντεξε η θεσμική δομή της Ένωσης.

Και χρειάζεται η ενημέρωση των πολιτών, η προσφυγή στους πολίτες όχι μόνο για να ενημερωθούν για τα θετικά ή αρνητικά αυτής της Συνθήκης, αλλά για να συζητηθούν, με αφορμή αυτή τη Συνθήκη, οι προοπτικές, το παρόν και το μέλλον της Ένωσης, τα προβλήματα που ανακύπτουν.

Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Ευρώπη σ' αυτήν τη φάση της έχει ανάγκη από ανανεωτική πνοή, μία ποιοτική αν θέλετε στροφή, που μόνο οι πολίτες μπορούν να τη δώσουν. Και με το αυξημένο ενδιαφέρον τους μπορούν να συντρέξουν πραγματικά στο ευρωπαϊκό όραμα. Δεν μπορούμε να αποφασίσουμε τη νέα θεσμική αρχιτεκτονική της Ευρώπης, που προσδιορίζει το πλαίσιο για το μέλλον μας, ερήμην των πολιτών.

Εγώ ισχυρίζομαι ότι αυτό το μεγάλο βήμα, το άλμα που είπα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, πρέπει να είναι ενσυνειδητό. Γι' αυτό και πολλές χώρες επέλεξαν, παρά τα όσα συνταγματικά προσδιορίζονταν στις χώρες τους, το δημοψήφισμα. Και γιατί επιπλέον υπάρχουν λόγοι ευρύτερου προβληματισμού.

Στην Ευρώπη σήμερα βλέπουμε τις κοινωνίες διχασμένες. Παραδείγμα η μάχη, η διαμάχη του ουί και του νοπ στη Γαλλία.

Η διεύρυνση και το Ευρωσύνταγμα έχουν αναβιώσει στην Ευρώπη έντονο ευρωσκεπτικισμό. Εγώ γενικώς θεωρώ θετικό τον σκεπτικισμό. Εδώ όμως έχουμε ένα πρόβλημα. Κινδυνεύει ο θετικός σκεπτικισμός να εξελιχθεί σε ευρωφοβία. Και σ' αυτό πιστεύω ευθύνεται η έλλειψη ενημέρωσης. Άλλωστε στην Ελλάδα -το είπε και ο εισηγητής μας, ο κ. Παπουτσής- πρόσφατα το ευρωβαρόμετρο έδειξε μεγάλο έλλειμμα ενημέρωσης. Ο ευρωσκεπτικισμός που αναπτύσσεται έχει να κάνει λιγότερο με την ίδια τη Συνθήκη και πολύ περισσότερο με τα μεγάλα προβλήματα, όπως είναι της διεύρυνσης, της εισόδου της Τουρκίας, της ανασφάλειας των πολιτών από την ανεργία, της μεταναστευσης, της εισβολής των κινεζικών προϊόντων που τείνει να αποδιαιρθώσει το παραγωγικό σύστημα της Ευρώπης.

Σ' αυτά τα θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και στην Ευρώπη και στην Ελλάδα πιστεύω ότι ο δημόσιος διάλογος θα μπορούσε να ρίξει φως, να ενημερώσει τους πολίτες, να δώσει απαντήσεις. Για το πώς παραδείγματος χάρι με τη νέα Συνθήκη ενισχύεται ο κοινωνικός χαρακτήρας της Ευρώπης, για το πώς αναβαθμίζεται ο ρόλος της Ευρώπης στην παγκόσμια σκακιέρα. Και αυτό είναι προς όφελος της ειρήνης, της δικαιοσύνης στον κόσμο. Για το πώς η Συνθήκη υπερκαλύπτει με προστιθέμενη αξία το οποιοδήποτε έλλειμμα που προκύπτει από την εκχώρηση εθνικής κυριαρχίας. Αν θέλετε, τέλος, για το πώς οι λαοί κρατούν, μπορούν να κρατήσουν στα χέρια τους την κατεύθυνση που θα ακολουθήσει στο μέλλον η Ευρώπη.

Αυτή η συνειδητοποίηση, λοιπόν, των πολιτών ή ήταν η μεγάλη προστιθέμενη αξία ενός δημοψηφίσματος.

Κάποιοι, τέλος -και θέλω να σχολιάσω αυτήν την άποψη, γιατί την είδα και σε αρθρογραφία - ισχυρίζονται ότι θα είχε νόημα ένα γενικό πανευρωπαϊκό δημοψήφισμα που με συγκεκριμένες πλειοψηφίες θα έδινε τυπική ισχύ στη συνθήκη. Η συνθήκη βέβαια είναι προϊόν της Συνέλευσης, δεν εμπεριέχει διαδικασίες τυπικού Συντάγματος. Δεν ιδρύει ομοσπονδία και αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν από όσους εκφράζουν αυτές τις απόψεις.

Εμείς -και τελειώνω, κυρία Πρόεδρε- υπερψηφίσαμε στη Βουλή τη συνθήκη συνειδητά. Θέλουμε όμως τον Έλληνα πολίτη ενημερωμένο, συμμετέχο και όχι παρατηρητή στις εξελίξεις.

Πιστεύουμε ότι η Ευρώπη είναι υπόθεση των πολιτών και όχι διαχειριστών. Γι' αυτό και επιμένουμε στο δημοψήφισμα. Αλλωστε, αυτό ήταν μια άποψη που εκφράστηκε από τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Γιώργο Παπανδρέου από το 2003 και είναι και κάτι που αποφάσισε το συνέδριό μας. Το ΠΑΣΟΚ σε κάθε περίπτωση θα συνεχίσει μαζί με τις προοδευτικές και σοσιαλιστικές δυνάμεις της Ευρώπης τον αγώνα για μια καλύτερη Ευρώπη. Θέλουμε τη στήριξη των συμπολιτών μας όχι μόνο σ' αυτό αλλά και στον συνεχή αγώνα για μια ισχυρή Ελλάδα μέσα στην Ευρώπη. Σ' αυτήν την κατεύθυνση πιστεύουμε ότι το δημοψήφισμα θα έδινε προστιθέμενη αξία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Γεωργιάδης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση για διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το Ευρωσύνταγμα κατά τη γνώμη μου δεν είναι σύννομη. Το Σύνταγμα πολύ ξεκάθαρα στο άρθρο 44 παρ.2 περιγράφει τις αναγκαίες και ικανές συνθήκες, για να διοργανωθεί δημοψήφισμα στη χώρα. Αναγκαίες συνθήκες είναι να χαρακτηριστεί το συγκεκριμένο κείμενο κρίσιμο εθνικό θέμα ή να θεωρήσουμε ότι ρυθμίζει κάποιο σοβαρό κοινωνικό ζήτημα και εγώ νομίζω ότι είναι απόλυτα προφανές ότι ούτε το ένα είναι ούτε το άλλο ισχύει. Μάλιστα, είδα με αρκετή έκπληξη και ενδιαφέρον τους εκ των εισηγητών της πρότασης, τον κ. Παπουτσή να υποστηρίζει ότι ρυθμίζει κάποιο σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, τον κ. Κωνσταντόπουλο να επιχειρηματολογεί υπέρ του ότι το κείμενο αυτό αποτελεί ένα μέζον και κρίσιμο εθνικό θέμα. Πιστεύω, δηλαδή, ότι δεν υπάρχει συνεννόηση ακόμα και ανάμεσα στους συναδέλφους που υπέγραψαν αυτήν την πρόταση.

Το σχέδιο συνθήκης για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, όπως είδαμε και στην επιτροπή που το επεξεργάστηκε, δεν αποτελεί το τελικό στάδιο της θεσμικής αναμόρφωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρότι είναι ένα σημαντικό βήμα, ίσως ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα των τελευταίων ετών μαζί με τη διεύρυνση. Πολλοί συνταγματολόγοι, όλοι όσοι τουλάχιστον έχω διαβάσει εγώ, έχουν τονίσει ότι δεν αποτελεί Σύνταγμα, αλλά μία παραλλαγή και βελτίωση των προηγούμενων συνθηκών συνιστώντας έτσι ένα υβρίδιο, όπως άλλωστε υβριδική είναι και η σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση. Αποτελεί μια συνέχεια και όχι μια τομή σε σχέση με το σημερινό πολιτικό σύστημα και νομίζω ότι δύο παραδείγματα αρκούν, για να αποδειχθεί το γεγονός αυτό: Οποιαδήποτε αλλαγή αυτής της συνθήκης συνεχίζει να απαιτεί ομοφωνία ανάμεσα στα κράτη-μέλη. Μάλιστα, η ομοφωνία αυτή παραμένει ακόμα και για τις δημοσιονομικές προοπτικές της Ένωσης. Κανένα Σύνταγμα στον κόσμο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν απαιτεί πλειοψηφία 100% για την αναθεώρησή του ούτε επιβάλλει συμφωνία των συνιστωσών του, για να αυξήσει τη φορολογία ή κεντρική διοίκηση. Στα δύο αυτά βασικά ζητήματα λοιπόν αλλά και σε πολλά άλλα το Ευρωσύνταγμα παραμένει μια διακρατική συνθήκη.

Ακούσαμε τα περί ενημέρωσης και συμμετοχής των πολιτών. Εδώ νομίζω ότι πρέπει να δούμε το παράδειγμα της Γαλλίας, το οποίο δείχνει τους κινδύνους των δημοψηφισμάτων. Η συζήτηση που εκτυλίσσεται εκεί έχουμε όλοι παρατηρήσει ότι εκφεύγει πλήρως από το πραγματικό ερώτημα και επεκτείνεται σε άλλα άσχετα θέματα, τη γενική οικονομική κατάσταση, την ικανοποίηση των πολιτών από τη συγκεκριμένη κυβέρνηση και άλλα ευρύτερα γεγονότα, όπως την παγκοσμιοποίηση, τη μεταβιομηχανική κοινωνία, τη μείωση του εθνικού προστατευτισμού, για τα οποία ένα Σύνταγμα δεν μπορεί και τελικά δεν πρέπει να διαδραματίζει κάποιο ουσιαστικό ρόλο. Η όποια έκφραση δυσανεξίας των πολιτών -που και στην Ελλάδα υπάρχει και ενδεχομένως δικαιολογημένα- δεν πρέπει να αγνοηθεί από τους πολιτικούς και ιδιαίτερα από τη Βουλή.

Λέμε όχι στο δημοψήφισμα, όχι επειδή φοβόμαστε την κρίση των πολιτών, αλλά επειδή θεωρούμε ότι η κρίση και η κριτική πρέπει να απευθύνεται στους πραγματικούς αίτιους, τους εθνικούς πολιτικούς, εμάς και όχι προς την Ευρώπη.

Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι πολύ συχνά και έχουμε πολλά

πρόσφατα παραδείγματα στην Ελλάδα- όλες οι κυβερνήσεις - και συχνά και οι αντιπολιτεύσεις- χρησιμοποιούν την Ευρωπαϊκή Ένωση σαν ένα κουτί της Πανδώρας και σαν αποδιοπομπαίο τράγο ταυτόχρονα. Όλα τα κακά προέρχονται από τις Βρυξέλλες και από την Ευρώπη και εμείς, παρά το ότι βέβαια μέσα μας και στην ουσία θέλουμε να τα πετύχουμε αυτά, φαινόμαστε σαν να είμαστε υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε κάποιες επιταγές εξωθεν. Πρόκειται όμως για συμπεριφορές που σταδιακά απομακρύνουν τους πολίτες από την ευρωπαϊκή ιδέα. Και η κρίση του δημοψηφίσματος σήμερα στη Γαλλία αποδεικνύει το κοντόφθαλμο της συμπεριφοράς αυτής.

Η διοργάνωση στην Ελλάδα ενός δημοψηφίσματος θα αντιμετώπιζε σίγουρα αντίστοιχα προσχώματα: βαμβάκοπαραγωγοί κατά των μειωμένων επιδοτήσεων, έμποροι κατά των κινεζικών προϊόντων, υποστηρικτές του ελληνικού Συντάγματος κατά του ευρωπαϊκού, θρησκόληπτοι, ακροδεξιοί, αντιευρωπαϊστές, όλοι μαζί θα εξέφραζαν όλες τις απόψεις χωρίς καμία να είναι σχετική με το κείμενο της συνθήκης για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα που κυρώσαμε με συντριπτική πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο.

Έως ότου εμείς οι πολιτικοί μάθουμε ότι δεν πρέπει να παίζουμε με την Ευρώπη για εθνικά μικροσυμφέροντα, η προσφυγή στο λαό θα αποτελεί κίνδυνο όχι για την πολιτική ή το λαό αλλά για την ίδια την Ευρώπη. Η ανάγκη δημιουργίας ενός πραγματικά ευρωπαϊκού πολιτικού συστήματος, η ανάδειξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ουσιαστική κυβέρνηση της Ευρώπης, σε περιορισμένους αλλά διακριτούς τομείς, είναι προϋπόθεση για να αποκτήσει η Ευρώπη πρόσωπο και να υπάρξει πραγματική λογοδοσία των ευρωπαϊκών πολιτικών στους πολίτες.

Το πραγματικό Σύνταγμα της Ευρώπης, που ενώ προσωπικά προσδοκώ και αγωνίζομαι με όποιες δυνάμεις έχω να υπάρξει, θα περιλαμβάνει τέτοια στοιχεία. Και τότε βέβαια, νομίζω όλοι, και προφανώς και εγώ μαζί, θα ζητήσω δημοψήφισμα με το οποίο ο ελληνικός λαός να κρίνει άπαξ και δια παντός βέβαια αν θέλει ο πολίτης στο νέο πολιτικό σχήμα της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας ή όχι. Αλλά θα είναι ένα δημοψήφισμα που θα έχει ένα ουσιαστικό αντικείμενο, όχι ένα ψευδεπίγραφο κείμενο που υπερψηφίσαμε ελλείψει καλύτερου.

Οφείλουμε να υπογραμμίσουμε ότι ουδέποτε διοργανώθηκε από το κράτος μας δημοψήφισμα για τη σχέση της χώρας μας με την Ευρώπη. Το είπαν και άλλοι ομιλητές. Ίσως αυτό να ήταν λάθος. Ίσως να ήταν λάθος που δεν έγινε δημοψήφισμα το 1980. Ίσως ακόμα να ήταν λάθος το γεγονός ότι δεν το έκανε ο Ανδρέας Παπανδρέου παρά τις εξαγγελίες του το 1981. Βέβαια γνωρίζουμε εκ των υστέρων γιατί δεν το έκανε. Διότι περιέπεσε σ' αυτό το οποίο περιέγραψα στην αρχή της ομιλίας μου. Άλλα έλεγε και άλλα εννοούσε. Δεν εννοούσε «ΕΟΚ και NATO το ίδιο συνδικάτο», αυτά όμως έλεγε και βέβαια δεν μπόρεσε να κάνει το δημοψήφισμα. Ακόμα και η Κυβέρνηση του Μάστροιχ με την οποία παραχωρήσαμε εθνική κυριαρχία, τη νομισματική μας πολιτική, ακόμα και αυτή η εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος δεν πέρασε με δημοψηφίσματα και κανείς δεν τα ζήτησε τα δημοψηφίσματα αυτά. Και βέβαια ούτε η Συνθήκη του Άμστερνταμ, ούτε η Συνθήκη της Νίκαιας, που πραγματικά ρύθμιζε σημαντικά κοινωνικά ζητήματα επί πρωθυπουργίας Κώστα Σημίτη, δεν πέρασαν από δημοψηφίσματα.

Στην Ελλάδα λοιπόν έχει διαμορφωθεί μια ξεκάθαρη παράδοση αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, ίσως καλή, ίσως κακή. Εγώ ακούγοντας τον κ. Κωνσταντόπουλο σήμερα σκέφτηκα ότι ενδεχομένως να μην είναι και η καλύτερη. Αλλά έτσι έχουν τα πράγματα.

Συμπερασματικά, λοιπόν, η διοργάνωση δημοψηφίσματος για το παρόν κείμενο Συνταγματικής Συνθήκης είναι κατά τη γνώμη μου αλυσιστελής, είναι υπερβολική, είναι χωρίς ουσιαστικό αντικείμενο και δεν υπάρχει κανένα πραγματικό διακύβευμα. Αποτελεί αν θέλετε για μένα μια παράδοση απομάκρυνση του ΠΑΣΟΚ από παλιότερες θέσεις του η οποία δικαιολογείται μόνον ίσως από κάποια επιθυμία να επιδείξει ένα δήθεν λαϊκό ή λαϊκίστικο -κατά τη γνώμη μου- προφίλ για να προσεταιριστεί ενδεχομένως αριστερούς ψηφοφόρους που ιδεολογικά είναι αντίθετοι με τη διαδικασία ευρωπαϊκής ενοποίησης. Δεν εξηγείται αλλιώς.

Το κείμενο επί του οποίου ζητείται σήμερα η διοργάνωση δημοψηφίσματος δεν αποτελεί κρίσιμο εθνικό ζήτημα. Δεν είναι συνταγματικός χάρτης. Δεν συνιστά ρήξη αλλά είναι μια απλή συνέχεια. Και δεν απαγορεύει βέβαια τη μεταγενέστερη υπαναχώρηση της χώρας. Δηλαδή, δεν είναι αναπόδραστο. Οι λόγοι που επικαλείται το ΠΑΣΟΚ –γενική συζήτηση για το μέλλον της Ελλάδας στην Ευρώπη και το μέλλον της Ευρώπης- πρέπει πρώτα να αποσαφηνιστούν μέσα στα ίδια τα πολιτικά κόμματα και κατόπιν να παρουσιαστούν στους πολίτες. Νομίζω ότι αυτό δεν έχει γίνει. Και νομίζω ότι υπό το φως αυτών των γεγονότων ένα δημοψήφισμα στην Ελλάδα σήμερα δεν θα εξυπηρετούσε κανένα, μα κανένα σκοπό απολύτως.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει η Υπουργός Παιδείας κ. Γιαννάκου.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρία Πρόεδρε, ζήτησε το λόγο η κ. Κανέλλη να μιλήσει προ εμού και το δέχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κυρία Κανέλλη, έχετε το λόγο.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Υπουργέ.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εξαιρετικής, σημειωτικής σημασίας η ημερομηνία η οποία αποφασίστηκε γι' αυτή τη συζήτηση.

Χθες, 9 Μαΐου, ήταν η ημερομηνία που κατέδειξε εξήντα χρόνια μετά ποιος στα αλήθεια και με τι τρόπο, με τι θυσίες, με πόσο αίμα, με τι αριθμό νεκρών απελευθέρωσε την Ευρώπη από το ναζισμό. Και αύριο είναι η αναγκαστικώς μετατεθείσα γιγάντια απεργία του ελληνικού λαού για την Πρωτομαγιά. Και ενδιαμέσως, σφήνα, αυτό το απόγευμα εμείς εδώ, το βράδυ, συζητάμε αν θα κάνουμε ή δεν θα κάνουμε, με βάση το χ ή ψ άρθρο του Συντάγματος, δημοψήφισμα για την ήδη ψηφισθείσα από τα δύο μεγάλα κόμματα Συνταγματική Συνθήκη.

Είμαστε, λοιπόν, οι «άλλοι». Δεν χρειάζεται να το πούμε εμείς από εδώ. Το είπε ο Μπους στη Μόσχα μόλις χθες: «Οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι άλλοι», οι οποίοι άλλοι τώρα πρέπει να βρουν ένα τρόπο να ξεπεράσουν την ανοχή τους ως Ευρωπαίοι και την ενοχή τους ως Ευρωπαίοι στη συμμετοχή μιας ουσιαστικής ιμπεριαλιστικής ολοκλήρωσης σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης. Και πρέπει να συμμετέχουμε κι εμείς.

Οι προλαλήσαντες όμως και ειδικά οι υποστηρικτές του δημοψηφίσματος όλως αφηνιδώς, ωσάν να επρόκειτο περί λαμπράς ιδέας η οποία χτύπησε ξαφνικά το ΠΑΣΟΚ μετά από τόσα χρόνια που έχει κυβερνήσει την Ελλάδα, μας είπαν ότι είμαστε στον παράδεισο. Και έχει πολύ μεγάλη σημασία αφού είμαστε στον ευρωπαϊκό παράδεισο να γίνει ένα δημοψήφισμα για να επικυρωθεί με «ναι» και η συμμετοχή του ΠΑΣΟΚ σ' αυτόν τον παράδεισο. Είμαστε σε έναν παράδεισο συγκλονιστικών, απίστευτων εργασιακών σχέσεων.

Στη θέση μου αν ήταν σήμερα, τώρα εδώ, ένας από τους οκτακόσιους Σλοβένους Ευρωπαίους που εντάχθηκαν σ' αυτόν τον παράδεισο που τους έχουν βάλει σε ένα πούλμαν και τους μεταφέρουν σε άλλες χώρες τη αιτήση των αφεντικών ως φθηνά εργατικά χέρια. Είναι παράδεισος, δεν λέω.

Οι γαλέρες πριν από τριακόσια χρόνια, ήταν οι γαλέρες που ξέρουμε και βλέπουμε στις ταινίες. Οι σύγχρονες γαλέρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι λεωφορεία με air condition που κυνηγάνε χαμηλά μεροκάματα εντός, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και νοικιάζουν εργαζόμενους. Δεν είμαστε στην εποχή της δουλείας. Στα αλήθεια, έχει φτιάξει καταστατικό χάρτη αυτή η Συνταγματική Συνθήκη, χαμηλότερο από το επίπεδο του ΟΗΕ, για τα ανθρώπινα δικαιώματα, χαμηλότερου επιπέδου ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Έχει ένα μικρό κωδικό. Απαγορεύεται, λέει, η δουλεία. Βεβαίως, απαγορεύεται η δουλεία. Έχει μετονομαστεί σε ενοικίαση εργαζομένων. Φθηνά εργατικά χέρια εντός, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αμφιβάλλει κανείς για αυτόν τον παράδεισο; Δεν μπορεί να αμφιβάλλει. Είμαστε σ' αυτόν τον παράδεισο και πρέπει να

συναινέσουμε.

Είμαστε, επίσης, σε έναν άλλο παράδεισο. Είμαστε στον παράδεισο της ασφάλειας, της ειρήνης και της δημοκρατίας της Χάγης. Διότι ως γνωστόν αν κάτι συμβεί θα έρθει η Κάρολ Ντελ Πόντε με ένα ελικόπτερο και θα πάρει τα κακά αφεντικά να τα δικάσει για να μπορούν οι εργαζόμενοι να ζουν καλύτερα. Και αυτοί οι εργαζόμενοι είναι ασφαλείς, αισθάνονται πάρα πολύ καλά σ' αυτόν τον παράδεισο.

Γι' αυτό δεν πρέπει να κάνουμε δημοψήφισμα. Ποιος θα χρειάζεται να πει «ναι» ή «όχι» στον παράδεισο; Είμαστε σε έναν παράδεισο υπό τις κάμερες, τους νόμιμους χαφιέδες, τα ευρωεντάλματα, τις ευρωσυλλήψεις, τις ευρωκατηγορίες, το «Μεγάλο Αδελφό», το ευρωπαϊκό Έσσελον απέναντι στο αμερικάνικο Έσσελον. Πώς θα γίνει; Γιατί να έχουμε αντίρρηση; Παλαβοί είμαστε όλοι όσοι ζητάμε δημοψήφισμα τόσα χρόνια για τα μεγάλα πράγματα.

Και ακούγονται και νομικά που δεν στέκουν εδώ. Έχει καμία νομιμοποίηση λαϊκής κυριαρχίας αυτό το οποίο βαφτίζετε έτσι αβρόχοις ποσι εδώ Σύνταγμα; Για ποια λαϊκή κυριαρχία εν ονόματι της οποίας, δια της οποίας καταρτίζονται συντάγματα και εφαρμόζονται υπέρ του λαού; Πού είδατε τη λέξη «λαός»; Ο λαός στο ευρωπαϊκό αυτό οικοδόμημα –διότι πρόκειται περί οικοδομήματος, ενός πολύ μεγάλου καπιταλιστικού και ιμπεριαλιστικού ουρανοξύστη, ο οποίος φροντίζει το σύνολο των λαών των ευρωπαϊκών να το χώσει στα υπόγεια. Και τους τάζει και μετρό. Θα μπορούν να μετακινούνται από κελί σε κελί με μετρό οι εργαζόμενοι. Δεν υπάρχει αμφιβολία περί αυτού. Ένα μετρό για το οποίο θα πληρώνουν εισιτήριο με πιστωτική κάρτα. Εκεί θα πάμε. Είναι παράδεισος, δεν λέω. Για ποιους είναι, όμως, παράδεισος;

Είναι εξαιρετικά ταξικός ο παράδεισος και στέλνει στην κόλαση το σύνολο των εργαζομένων των ευρωπαϊκών λαών.

Δεν είναι τυχαίο ότι είχε βγει μόλις πριν από δύο ή τρία χρόνια ο Πρόεδρος των Γερμανών βιομηχάνων λέγοντας: «Χρειάζομαστε λευκούς, Καυκάσιους, να μην ενοχλούν, να μην δημιουργούν ρατσιστικά προβλήματα στην εποχή της Μουσουλμανοφαγίας» –είναι οι καινούριοι Κομμουνιστές, είναι οι καινούριοι Ινδιάνοι, οι καινούριοι οχτροί, τους οποίους όποτε τους χρειάζεται, τους κατασκευάζει το σύστημα με έναν ευκολότατο επικοινωνιακό τρόπο- «γιατί αυτοί θα μας κοστίσουν λιγότερο, έχουν ξοδέψει άλλοι λαοί για να τους σπουδάσουν και θα είναι φθηνά εργατικά χέρια με χαμηλότερα δικαιώματα». Θα τους νοικιάσει. Νοικιάζει επιστήμονες, νοικιάζει τα πάντα.

Μα, τι; Είναι διαφορετική η νέα τάξη από την παλιά τάξη πραγμάτων; Γιατί το χρειαζόμαστε το Σύνταγμα; Το χρειαζόμαστε για να νομιμοποιήσουμε με ψευδή λαϊκή κυριαρχία μετονομασθείσα σε κοινωνία των πολιτών. Άκουσον, άκουσον! Κι έρχεται η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ –είπατε «ναι» στο Ευρωσύνταγμα- να καυχάστε ότι ένα από τα βασικότερα πράγματα του Ευρωπαϊκού Συντάγματος είναι ότι δίνει τόση ελευθερία στην κοινωνία των πολιτών, ώστε ένα εκατομμύριο Ευρωπαίοι πολίτες θα μπορούν να μαζεύουν υπογραφές και να νομοθετούν. Μα, κοροϊδεύομαστε εδώ μέσα; Ουαί υμίν, υποκριτές και Φαρισαίοι με τα Πασχαλικά! Ποιοι πολίτες θα νομοθετούν; Εδώ τρέμετε να πάτε να τους ακούσετε αν είναι «ναι» ή «όχι» με αυτά που έχουν συγκεντρώσει ως εμπειρία από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για ποιο πράγμα μιλάμε; Μιλάμε για ένα Σύνταγμα; Δεν είναι Σύνταγμα. Είναι συνθήκη. Και είναι συνθήκη τακτοποίησης ενδοκαπιταλιστικών ανταγωνισμών και συμφερόντων. Γι' αυτό και είναι ένας όγκος γιγάντιος, ο οποίος έχει όλες τις προηγούμενες συνθήκες. Κάνει μία «κουρελού». Είναι μία διανοητική, πολιτική, νομική, συνταγματική και ιστορικός άκαιρη κυριολεκτικά νομική «κουρελού», η οποία αποκρύπτεται από το σύνολο των πολιτών σε όλες τις χώρες. Αλλού γίνονται συζητήσεις, αλλού γίνονται συζητήσεις με την επικαιρότητα και την πολιτική σκοπιμότητα της κάθε χώρας, αλλού δεν γίνεται τίποτα. Θέλετε να μου πείτε ότι είμαστε σε έναν παράδεισο, ο οποίος συντελεί στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση; Υπάρχει ευρωπαϊκή ολοκλήρωση χωρίς την πιθανότητα τη συνταγματική να υπάρξει ακόμα κι ένα κομμουνιστικό κράτος; Ή κοροϊδεύομαστε ότι βρισκόμαστε σε

μία Ευρώπη, η οποία ομολογεί ότι είναι τυραννία η Λευκορωσία και είναι δημοκρατία η Λιθουανία, που στήνει μνημεία στους Ες-Ες; Μπορούμε να μιλάμε για ευρωπαϊκή ολοκλήρωση; Αν σας έλεγε κανείς «ελάτε να ψηφίσετε ένα Σύνταγμα που επιτρέπει στη θέση του αγάλματος της μάνας ή του Βενιζέλου, που έχετε εδώ έξω, με όρους ουσιαστικής δημοκρατίας να στήσετε το άγαλμα του Τσολάτογλου», τι θα λέγατε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ; Ότι είναι ώρα να στήσουμε ένα άγαλμα του Τσολάτογλου, για να τελειώσει ο πόλεμος, όπως γράφουν σήμερα πρωτοσέλιδα όλες οι εφημερίδες; Με αυτό το Σύνταγμα θα πάμε; Έχουμε πολιτική συναίσθηση ότι πάμε με αυτό το Σύνταγμα να επικυρώσουμε δημοκρατίες που στερούν δικαιώματα, που ταξικοποιούν σε επίπεδο συνταγματικό όχι τον αγώνα;

Τι θα βγείτε να πείτε, εσείς της Νέας Δημοκρατίας, που λέτε «όχι» και που παίζετε παιχνίδι, λοταρία αν είναι απεργία ή αν δεν είναι απεργία, αν θα βγάλετε εγκύκλιο ή δεν θα βγάλετε εγκύκλιο; Τι θα πείτε αύριο στους εργαζόμενους; Ότι ψηφίστηκε το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα από τα δύο μεγάλα κόμματα γιατί κατοχύρωσε το ύψιστο ανθρωπινό δικαίωμα του lock out; Αυτό θα βγούμε να τους πούμε αύριο; Όχι. Εμείς θα πάμε να φωνάξουμε και θα τους ακούσουμε και θα περπατήσουμε στην πλατεία Συντάγματος ως βασικώς αμέτοχοι σ' αυτήν τη διαδικασία.

Άκουσα κι ένα επιχείρημα ότι μόνο για τα πολιτειακά γίνονται δημοψηφίσματα στην Ελλάδα. Δεν μου λέτε, μένει ίδιο το πολιτεύμα μετά απ' αυτό; Είσατε σίγουροι ότι θα νομοθετούμε εδώ μέσα χωρίς καθορισμένες οδηγίες από τα αφεντικά; Είσατε σίγουροι ότι την ιδιότητα του Βουλευτή και τα δημοσιονομικά ή μη δημοσιονομικά, τα νομισματικά ή μη νομισματικά, την άμυνά μας, το πώς θα λειτουργήσει ο κάμπος, το από πού θα περάσουν τα νερά, θα μπορείτε να το νομοθετείτε ελεύθερα; Όχι. Θα βρίσκεστε μπροστά στην Κομισιόν, στον όγδοης κατηγορίας υπάλληλο που θα σας λέει ότι αυτό δεν είναι συμβατό. Ακόμα κι αν πιστεύατε ότι στην Ελλάδα γίνονται δημοψηφίσματα μόνο για πολιτειακά λόγους, οφείλατε να πείτε «ναι». Αλλά είναι προφανές ότι η μεν Νέα Δημοκρατία δεν τολμάει να κάνει δημοψήφισμα διότι θα ακυρώσει το σύνολο της πολιτικής της, αλλά είναι συνεπέστερη από το ΠΑΣΟΚ γιατί η πολιτική της είναι ίδια από το 1974 μέχρι σήμερα σ' αυτό το ζήτημα και ξέρει ότι μπορεί να εισπράξει ένα «όχι» γιατί ξέρει τι έχει συσσωρεύσει ως εμπειρία ο ελληνικός λαός, το δε ΠΑΣΟΚ θέλει το δημοψήφισμα όλως αιφνιδώς για ένα πολύ σοβαρό λόγο: γιατί ξέρει ότι δεν θα γίνει. Και δεν θα γίνει γιατί έχετε ομοιογενή πολιτική απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Νέα Δημοκρατία, μόνο που την έχετε καθυστερημένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρία Κανέλλη, παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Κλείνω αμέσως, κυρία Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Έκανα και κατάχρηση του χρόνου και της παραχώρησης του μικροφώνου από την Υπουργό.

Επομένως ανάμεσα σε ένα «ναι» το οποίο είναι «ναι» φόβου, γιατί είναι προφανές ότι στην Ευρώπη έχουν ξεσηκωθεί οι λαοί και ο ευρωσκεπτικισμός είναι πια πρακτική αντίθεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ουσιαστική ενίσχυση του διπλού «όχι» που λέει εδώ και δέκα, δεκαπέντε, είκοσι χρόνια το ΚΚΕ, το ΠΑΣΟΚ έρχεται εκ του ασφαλούς να ζητάει ένα δημοψήφισμα, το οποίο έχει τη σιγουριά ότι δεν θα γίνει.

Κατ' αυτήν την έννοια, λοιπόν, κάθε συζήτηση εδώ απλώς αποκαλύπτει τους ρόλους και τα πράγματα. Οι πολίτες είναι σε θέση -και αν δεν είναι σήμερα θα είναι αύριο- και άνευ δημοψηφίσματος να μην εφαρμόσουν ένα Σύνταγμα που δεν κατάλαβαν ποτέ από ποιο λαό προήλθε, για τα συμφέροντα ποίου, τακτοποιώντας ποιες σχέσεις ποιας εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ευχαριστούμε, κυρία Κανέλλη.

Το λόγο έχει η Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γιαννάκου.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Το αίτημα για τη διενέργεια δημοψηφίσματος σήμερα υποστηρίζεται από τις τρεις κοινοβουλευτικές ομάδες, του ΠΑΣΟΚ, του Κομμουνιστικού Κόμματος και του Συνασπισμού. Είναι εξαι-

ρετικά ενδιαφέρον βέβαια ότι δεν υπάρχει αντίστοιχο ενδιαφέρον παρουσίας και συμμετοχής των κοινοβουλευτικών ομάδων που έκαναν το αίτημα και εξ ίσου ενδιαφέρον ότι οι εν τη αιτή-σει σύμμαχοι έχουν εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις για τη στρατηγική σε σχέση με ένα δημοψήφισμα. Αυτό το λέω ως γενική παρατήρηση.

Η κυριότερη βάση των επιχειρημάτων βέβαια είναι ότι το δημοψήφισμα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για καλύτερη ενημέρωση των πολιτών.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Το πρώτο που είπατε, για τη συμμετοχή, είναι λίγο αντιδεοντολογικό.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, τα γεγονότα είναι γεγονότα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Τότε, η Κυβέρνηση που συμμετέχει;

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, εσείς κάνατε το αίτημα και είστε επισπεύδοντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει μια ελευθερία στο Βήμα. Εσείς το ξέρετε πολύ καλά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Καλό είναι να μη βάζουμε ζητήματα αντιδεοντολογικά.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Λέτε για ενημέρωση των πολιτών. Εάν ετίθετο θέμα ενημέρωσης θα το είχατε κάνει ιδιαίτερα κατά την διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας αλλά και κατά τη διάρκεια των ετών 2001-2004, οπότε υπήρχε και θεσμοθετημένος διάλογος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντ' αυτού εμείς εισπράξαμε την απόφαση στη Χαλκιδική ότι η Κυβέρνηση περίπου έφτιαξε τη νέα Συνταγματική Συνθήκη και ότι δεν υπάρχει κανένα θέμα, διότι ο λαός είναι ενημερωμένος.

Υπενθυμίζω ότι ο κ. Σημίτης από το 1998 είχε απαντήσει ως εξής σε αιτιάσεις για δημοψήφισμα: «Είναι πάγια τακτική ότι στην Ελλάδα δεν αποφασίζονται τα θέματα των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με δημοψήφισμα αλλά μέσα από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Σύνταγμα από τη Βουλή και σε αυτό θα μείνουμε». Τούτο αυτό επανέλαβε και όταν εδήλωσε ότι πάμε για ομοσπονδία. Η σημερινή Συνθήκη, το Σύνταγμα το οποίο ψηφίστηκε, δεν έχει βέβαια ομοσπονδιακό χαρακτήρα. Πρώτον, γενικότερα δημιουργεί μια Συνταγματική Συνθήκη, περιλαμβάνοντας όλες τις παλιές Συνθήκες, και διευκολύνει την επικοινωνία και την γνώση των πολιτών για το ποιος κάνει τι και για ποιο λόγο. Δεύτερον, αποτελεί ένα βήμα προς την ολοκλήρωση, αποκτά ενιαία νομική προσωπικότητα η Ένωση. Φανταστείτε, λοιπόν, ότι το κόμμα της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης ήθελε και ομοσπονδία χωρίς δημοψήφισμα, αλλά σήμερα ζητά δημοψήφισμα, για το έλασσον.

Σε επίπεδο συνταγματικό υπενθυμίζω την ερμηνευτική δήλωση για το άρθρο 28 για το τι γίνεται δηλαδή, με τις Συνθήκες για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ευρωπαϊκά ζητήματα. Εκεί παραπέμπει ακριβώς η ερμηνευτική δήλωση, η οποία διατυπώθηκε κατά τη διάρκεια συζήτησης του Συντάγματος. Βεβαίως, πρόκειται για εκχώρηση αρμοδιοτήτων και για ζητήματα μείζονος εθνικού συμφέροντος και όχι για κατ' εξοχήν μείζον κοινωνικό ζήτημα. Βεβαίως είναι και κοινωνικό ζήτημα το ζήτημα της Ευρώπης, αλλά δεν είναι κατ' εξοχήν κοινωνικό ζήτημα.

Επομένως τόσο το αίτημα όσο και ο λόγος, ο ισχυρισμός δηλαδή ότι πρόκειται για καλύτερη ενημέρωση των πολιτών και για ευκαιρία, δεν υφίσταται. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Πολύ περισσότερο δεν υφίσταται, διότι η επιχειρηματολογία περιλαμβάνει και άλλα όπλα στη φαρέτρα της. Δηλαδή αφού θα ψηφίσουμε «ναι» έτσι και αλλιώς, γιατί ανησυχείτε; Αυτό είναι το θέμα ενός δημοψηφίσματος, όταν απαιτείται από το Σύνταγμα; Δεν νομίζω. Εγώ δεν είμαι νομικός, αλλά είναι σαφές και στη νομική του διάσταση και, κυρίως στην πολιτική του διάσταση. Βεβαίως δεν είναι καθόλου κακό να κάνουμε τέτοια συζήτηση εδώ. Ίσως, έπρεπε να είναι πολύ μεγαλύτερη η συμμετοχή.

Ας μιλήσουμε για την ενημέρωση των πολιτών. Είναι ένας θεμιτός σκοπός και η Κυβέρνηση τον υπηρετεί με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Υπενθυμίζω ότι η ενημέρωση που υπήρξε

για το Σύνταγμα και η οποία άρχισε από τις 17 Μαρτίου, με την ευκαιρία της Άνοιξης της Ευρώπης, θεσμοθετημένη από το 2003 και η εισαγωγή της ευρωπαϊκής εκπαίδευσης στα σχολεία για την γενικότερη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο τόμος που θα εκδοθεί από το Υπουργείο Παιδείας-και ευχαριστώ πολύ και τους Βουλευτές και τους Αρχηγούς των Κομμάτων που έχουν στείλει τις εισηγήσεις- και θα πάει σε όλα τα σχολεία της χώρας- αλλά και το «λεωφορείο» που μνημόνευσε ο κ. Βρεττός, αποτελούν συγκεκριμένες κινήσεις. Συγκεκριμένη κίνηση αποτελεί και η προσπάθεια της Βουλής μέσω του τηλεοπτικού καναλιού όπου με τη συμμετοχή σε συζητήσεις να εκφράσουν όλοι ελεύθερα την άποψή τους. Διότι εξυπακούεται ότι οι απόψεις είναι σεβαστές και η βαρύτητα της άποψης του καθενός είναι η ίδια. Αλλά στη δημοκρατία αποφασίζει η πλειοψηφία. Και πάντως, χωρίς αμφιβολία το δημοκρατικό σύστημα λειτουργεί με την έμμεση δημοκρατία. Και δεν νομίζω ότι μπορεί να το αμφισβητήσει κανείς αυτό.

Η διεξαγωγή δημοψηφίσματος, αν και κατ' αρχήν θεμιτό αίτημα, μπορεί να προσκρούσει στα εξής προβλήματα, που φαίνεται ότι παραβλέπονται από την αίτηση που έκαναν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης:

Πρώτον, δεν τεκμηριώνεται εμπειρικά ότι το δημοψήφισμα συντείνει στην καλύτερη ενημέρωση των πολιτών, όπως φάνηκε από τα ποσοστά άγνοιας των Ισπανών για το περιεχόμενο του Ευρωσυντάγματος, παρά το γεγονός ότι ψηφίστηκε με συντριπτική πλειοψηφία και με πολύ μικρό ποσοστό συμμετοχής. Σας σημειώνω ότι κατά τη διάρκεια του δημοψηφίσματος έγιναν εντονότερες προσπάθειες για ενημέρωση των πολιτών και το δημοψήφισμα στην Ισπανία ήταν συμβουλευτικό.

Δεύτερον, η κοινοβουλευτική διαδικασία είναι εξίσου δημοκρατική με τη διαδικασία του δημοψηφίσματος. Και αυτό συμβαίνει εάν λάβουμε υπ' όψιν μας ότι μπορούν να διεξαχθούν δημοψηφίσματα και εν τω μεταξύ να αναδειχθούν άλλα διακυβευόμενα άσχετα προς την ουσία και το στόχο της ψήφου των πολιτών, τα οποία μπορεί να αναδείξουν ένα πλήθος από παράγοντες στον κοινωνικό χώρο. Αυτό δεν συνεπάγεται ότι οι πολίτες είναι πάντοτε σε θέση να αξιολογήσουν το συγκεκριμένο πολιτικό ζητούμενο όταν μειώνεται η κεντρική πολιτική του σημασία από άλλους είδους ενημέρωση και προσεγγίσεις που υπάρχουν και το έχουμε δει επανειλημμένα.

Η προτεραιότητα της Κυβέρνησης είναι να ενεργοποιήσει τους πολίτες, τις πολιτικές δυνάμεις, τους κοινωνικούς φορείς και να τους καλέσει να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση αποτελεσματικότερων δημόσιων πολιτικών, οι οποίες θα μπορούν να αντιμετωπίσουν καλύτερα τα προβλήματα της χώρας μέσα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εγώ αντιλαμβάνομαι και η Κυβέρνηση αντιλαμβάνεται, ότι μπορεί να έχετε αλλάξει γνώμη. Θεμιτό είναι στην πολιτική. Κάποτε θεωρούσατε καταστροφή την Ένωση, εν συνεχεία θεωρήσατε ότι η ενιαία πράξη, που είναι ένα καταπληκτικό φιλελεύθερο μανιφέστο, το πιο σημαντικό στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήταν κάτι καλό και ψηφίστηκε με απλή πλειοψηφία το 1987. Αυτό έγινε και με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ, της Νίκαιας. Ουδέποτε ετέθη ζήτημα δημοψηφίσματος. Επομένως νομίζω ότι η κοινή λογική απαντά σε όσα αιτούνται σήμερα.

Είναι όμως μία ευκαιρία, παρά το γεγονός ότι δεν είμαστε πολλοί εδώ, να σημειώσουμε κανείς ορισμένα πράγματα. Βλέπουμε ότι σε όλα τα κράτη-μέλη σχεδόν η κοινοβουλευτική διαδικασία είναι η επιλεγόμενη. Και για να γίνω σαφέστερη, μόνο στη Δανία, στη Γαλλία και στην Πορτογαλία υπάρχει θέμα αποφασιστικού δημοψηφίσματος. Στην Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, την Ολλανδία, την Ισπανία και τη Βρετανία το δημοψήφισμα είναι συμβουλευτικό, είναι κοινοβουλευτική διαδικασία. Σε όλες τις υπόλοιπες χώρες πλην Τσεχίας και Πολωνίας που δεν έχουν ακόμη αποφασίσει, είναι κοινοβουλευτική διαδικασία. Άρα, οι κατ' αρχήν επιλογές του Συντάγματος ενισχύουν και αποφάσεις άλλων κρατών-μελών.

Υπενθυμίζω ότι στη Δανία και στην Ιρλανδία έγινε δύο φορές δημοψήφισμα για το ίδιο ζήτημα κάτω από την πίεση των πραγμάτων. Εδώ υπάρχει ένα βασικό ερώτημα. Πόσες φορές μπορεί

να κάνει μία χώρα δημοψήφισμα; Το Σύνταγμα προβλέπει. Το έθεσε το Κομμουνιστικό Κόμμα και είναι αντιληπτό. Ζητάμε λοιπόν να γίνει δημοψήφισμα επειδή ξέρουμε ότι δεν θα μπορούμε σε τέτοιο ρίσκο; Περί αυτού πρόκειται. Αλλά τότε πεδίων δόξης λαμπρόν, για την Αξιωματική Αντιπολίτευση που ψήφισε και πολύ καλά έκανε κατά τη δική μας γνώμη τη Συνταγματική Συνθήκη, να ξεκινήσει εκστρατεία ενημέρωσης. Σε αυτό είμαστε ανοικτοί για συνεργασία όχι μόνο ως κομματικοί σχηματισμοί, αλλά και μέσω των think tanks, των ινστιτούτων και όλων των υπολοίπων. Θα μπορούμε να συζητήσουμε και επιμέρους θέματα όπου μπορεί να έχουμε δυσκολίες. Μπορούμε να κάνουμε αποτίμηση της γενικότερης πολιτικής και να δούμε ποια είναι η πορεία της ολοκλήρωσης της Ευρώπης. Άλλωστε δεν είναι μονοπώλιο κανενός η υπόθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν μπορούμε να πούμε καν ότι είναι μονοπώλιο όλων μας έναντι των απόψεων του Κομμουνιστικού Κόμματος του οποίου οι απόψεις ως αντίθετες αλλά ευκρινώς διατυπούμενες κάθε φορά μπορούν να αποτελέσουν και μηχανισμό για άλλες σκέψεις που μπορεί να είναι πολύ χρήσιμες. Το ίδιο ισχύει και για τις απόψεις του Συνασπισμού που θέτει συγκεκριμένα ζητήματα. Άρα δεν υπάρχει τέτοιο μονοπώλιο.

Αυτό που έχει σημασία και είναι υπέρτατο καθήκον είναι να εξασφαλιστεί σε μακροχρόνιο ορίζοντα οι προϋποθέσεις δημοκρατικής διακυβέρνησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να αξιοποιήσουμε και να εκμεταλλευτούμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις δυνατότητες που δίνει η Συνταγματική Συνθήκη της Ένωσης έχοντας πάντα στο νου μας ότι η Ευρώπη συνεχώς θα ολοκληρώνεται. Και είναι βέβαιο ότι μόλις ψηφίσει και η τελευταία χώρα – εύχομαι όλες να ψηφίσουν υπέρ της Συνταγματικής Συνθήκης- θ' αρχίσει η συζήτηση και για το επόμενο βήμα.

Έγιναν σχόλια από τους συναδέλφους, από τον κ. Βρεττό, από τον κ. Γείτονα για τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για το δημοκρατικό έλλειμμα στη συμμετοχή των πολιτών. Η συμμετοχή των πολιτών είναι αυτή που δημιούργησε την κρίση στη Νίκαια, ενώ οι ηγεσίες στάθηκαν ανίκανες να τοποθετήσουν μέσα στη Συνθήκη τον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων, κάτι που ευτυχώς έγινε τώρα. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι χρειάζεται χρόνος για να προχωρήσουν συγκεκριμένα ζητήματα, για να πείσει ο καθένας το λαό του ότι εκχωρούνται αρμοδιότητες, για το πώς θα λειτουργούν οι αρμοδιότητες.

Το ζήτημα είναι, όπως τονίστηκε επανειλημμένα και ειδικά από τους ηγέτες στο Λάακεν, αν μπορούν οι πολίτες να συμμετέχουν με την όποια θέση τους στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Μπορούν οι πολίτες να γνωρίζουν ποιος κάνει τι και για ποιο λόγο; Αρκεί η κωδικοποίηση των Συνταγματικών Συνθηκών; Δεν αρκεί. Και είναι βέβαιο ότι ως Κοινοβούλιο έχουμε σοβαρές ευθύνες. Και γι' αυτό παρακάμπτω, αφού απήντησα με τα επιχειρήματά μας στην υπόθεση του δημοψηφίσματος, και μών στο ζήτημα της πραγματικής ενημέρωσης και της αξιοποίησης όλων όσων αναφέρονται στο Σύνταγμα που έχει ήδη ψηφιστεί, προκειμένου να επωφεληθούν οι πολίτες για να αναπτύξουν τη συμμετοχή τους. Για παράδειγμα μπορεί να θεωρείται αμελητέο το ότι ένα εκατομμύριο πολίτες από οκτώ χώρες μπορούν να κάνουν πρόταση στην ευρωπαϊκή Επιτροπή και αυτή να την φέρει στο προσκήνιο με νομοθετική πρωτοβουλία; Δεν είναι καθόλου δύσκολο ένα εκατομμύριο πολίτες να πάρουν τέτοια πρωτοβουλία. Δεν είναι καθόλου δύσκολο να κινητοποιηθεί ο κόσμος των media και οι πολίτες να αντιληφθούν πώς τα Κοινοβούλια συγκεκριμένων χωρών και οι πολίτες συγκεκριμένων χωρών θα ήθελαν να δουν να λειτουργούν ορισμένα ζητήματα. Δηλαδή δεν είναι μόνο ο τύπος που αναφέρεται στη Συνταγματική Συνθήκη. Πολλές φορές πολλά ζητήματα –και έτσι έχει προχωρήσει η Ευρώπη- φαίνονται απίθανα σήμερα, αλλά αύριο γίνονται σαφή και καταγεγραμμένα και μεθαύριο γίνονται.

Και κοιτάζω εσάς, κυρία Διαμαντοπούλου, το ξέρετε αυτό, το είδατε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι σημαντικό να συνεχίζονται δυνάμεις. Στο μεγάλο ερώτημα που τίθεται κάθε φορά «υπάρχει δρόμος επιστροφής» ή «γιατί εμείς» λέει το ΚΚΕ, «θα είμαστε εκεί και θα μας δίνουν εντολές;».

Κατ' αρχήν, δεν μας δίνει κανείς εντολές, συμμετέχουμε. Και

στα μείζονα ζητήματα, εξακολουθεί να παραμένει το ζήτημα της πλειοψηφίας. Παραδείγματος χάρη, στην εξωτερική πολιτική και την άμυνα μόνο εάν αποφασίσουν με ομοφωνία για το σε ποια ζητήματα μπορούν να αποφασίσουν με πλειοψηφία και αυτό υπάρχει από την εποχή της Συνθήκης του Μάαστριχτ, μπορεί κανείς να πει ότι αποφασίζουμε με πλειοψηφία, άρα η Ελλάδα μπορεί να μείνει έξω από συμμαχίες. Αλλά εάν ήμασταν απ' έξω, η Ελλάδα έτσι κι αλλιώς θα ήταν έξω από συμμαχίες και αυτό είναι ένα ζήτημα που το Κομμουνιστικό Κόμμα δεν το θέτει καθόλου. Δηλαδή πως θα ήταν δυνατό να είναι η Ελλάδα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν το σύνολο του κόσμου σχεδόν, χώρες της Αφρικής, χώρες από τα βόρεια της Ασίας, ζητούν να γίνουν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τουλάχιστον να αποκτήσουν κάποια ειδική σχέση, όταν η Τουρκία οδεύει προς την Ευρώπη;

Ανεξάρτητα από το τι πιστεύει κανείς, αν του αρέσει τελείως η σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση, αν αισθάνεται απόλυτη ικανοποίηση, όχι, δεν θα γίνουν όλα όπως τα θέλουμε εμείς. Μιλάμε για είκοσι πέντε χώρες και πρέπει να πω ότι πρόκειται για το μεγαλύτερο δημοκρατικό εγχείρημα από συστάσεως του παγκοσμίου συστήματος που έγινε με δημοκρατικές διαδικασίες και εξασφάλισε πρόοδο και ευημερία. Αν και είναι γεγονός ότι η ταχύτητα της προόδου και της ευημερίας σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι τόσο μεγάλη -λόγω παγκοσμιοποίησης, αλλά και λόγω κορεσμού, γιατί σε ορισμένα επίπεδα έχουμε φτάσει υψηλά, λόγω τεχνολογίας, λόγω επιστημονικών εξελίξεων- αυτό δεν σημαίνει ότι η κατάργηση αυτού του συστήματος δεν θα αποτελούσε μία μεγάλη καταστροφή.

Από την άλλη πλευρά, η παγκοσμιοποίηση είναι κάτι που αναζητούσαν από αρχαιότατων χρόνων οι πρόγονοί μας. Η οικονομική παγκοσμιοποίηση βέβαια είναι κάτι άλλο, που πολλές φορές καθιστά τις εθνικές αρχές αδύνατες. Γιατί άκουσα και ένα ζήτημα που αφορούσε στην εισαγωγή κινέζικων ειδών μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βεβαίως και αυτά θα συμβούν. Παραδείγματος χάρη, όταν η Γαλλία θέλει να πουλήσει αυτοκίνητα στο Μαρόκο, θέλει να αγοράσει πορτοκάλια από το Μαρόκο. Το ερώτημα δεν είναι γιατί η Γαλλία παίρνει πορτοκάλια από το Μαρόκο. Το ερώτημα είναι εμείς τι κάνουμε για να έχουμε εξαγωγές στο Μαρόκο. Και στο ερώτημα αυτό η απάντηση είναι πολύ δυσάρεστη. Άρα, η υποστήριξη της συνεργασίας, της ενότητας και της ολοκλήρωσης της Ένωσης έρχεται μέσα από τις δικές μας προσπάθειες εδώ. Και η Ευρώπη είναι εδώ φυσικά. Δεν είναι εκτός πραγματικότητας, δεν είναι έξω από εμάς.

Κατά συνέπεια υπό την έννοια ότι η σημερινή συζήτηση έχει νόημα, για να συζητήσουμε μετά την ψήφιση και άλλα θέματα ή να κληθούμε όλοι να προχωρήσουμε σε διαδικασίες μεγαλύτερης συμμετοχής των πολιτών, να θέσουμε στην ατζέντα το θέμα πρώτο, να μην το θυμόμαστε όταν πρόκειται να δικαιολογήσουμε κάτι δυσάρεστο, αλλά να κάνουμε και τις ανάλογες συγκρίσεις, να βλέπουμε και τις διμερείς συνεργασίες και συμμαχίες, να βλέπουμε πώς προχώρησαν άλλες χώρες όπως η Ιρλανδία, χωρίς να σημαίνει ότι όλα μπορούν να μεταφερθούν εδώ ή ότι θαυμάζουμε τα πάντα και, κυρίως να δούμε ως Κοινοβούλιο τι θα γίνει με τους εκτελεστικούς νόμους αυτού του Συντάγματος, το οποίο δεν είναι ακριβώς ένα Σύνταγμα γιατί υπάρχει ένα σύνολο κρατικών οντοτήτων και εμείς πάμε να δημιουργήσουμε μία Συνθήκη. Νομίζω πάντως ότι η μεγάλη πρόκληση είναι απ' ενός μεν η ενημέρωση ανεξάρτητα από δημοψήφισμα, απ' ετέρου δε, η προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε εδώ ώστε να εφαρμόσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις αρχές, να δούμε πώς θα λειτουργήσει η νομοθεσία και οι νόμοι - πλαίσιο που προβλέπονται εκεί και κυρίως ποια θα είναι η συμμετοχή μας στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχουμε τη Σύνοδο των Προέδρων που η Ελλάδα έχει να επιδείξει έργο και δράση μέχρι σήμερα και με τον κ. Κακλαμάνη, Πρόεδρο της Βουλής επί χρόνια και τώρα με την κα Μπενάκη. Έχουμε τις κοινές επιτροπές. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει υποχρέωση να καλεί σε στενή συνεργασία. Έχουμε το σύστημα της έγκαιρης προειδοποίησης. Πώς θα το χρησιμοποιήσουμε;

Όχι, κατ' ανάγκη για να πούμε όχι σε κάτι που προγραμματίζεται, αλλά και γιατί αυτό θα αποτελεί μία καλή άσκηση για συμ-

μαχίες, για κοινές συνεργασίες στο χώρο της Ευρώπης. Πολύ συχνά, το αντικείμενο της διμερούς συνεργασίας έχει παραμεληθεί, επειδή όλοι βλέπουμε στις Βρυξέλες. Είναι και αυτό ένα ζήτημα.

Άλλο ζήτημα αποτελούν και τα θέματα στα οποία μπορούμε να αποφασίζουμε με ομοφωνία. Τέτοια είναι τα κοινωνικά ζητήματα. Αυτό το θυμήθηκα, αν θέλετε, γιατί το αίτημα για μείζον κοινωνικό θέμα έμμεσα προσκρούει και σε κάτι άλλο. Προσκρούει στο γεγονός ότι τα κοινωνικά θέματα και η κοινωνική πολιτική παραμένουν υπόθεση εθνικών αρμοδιοτήτων. Χρειάζεται ομοφωνία.

Επίσης, ζητήματα που έχουν σχέση με την παιδεία, τον πολιτισμό, τους ανοιχτούς ορίζοντες, με την εφαρμογή της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Όλα αυτά μπορούν κάλλιστα εδώ να αναδειχθούν σε ζητήματα στα οποία το Κοινοβούλιο μας θα έχει τις μεγαλύτερες δυνατότες επιτυχίας. Να μην είμαστε εκείνοι που παρακολουθούμε. Να είμαστε αυτοί που παίρνουν πρωτοβουλίες και αν κάπου δεν είναι και προς τα στενά μας συμφέροντα, είναι απολύτως θεμιτό να κάνουμε το καλύτερο δυνατό.

Νομίζω ότι αυτός ο ρόλος αρμόζει στο ελληνικό Κοινοβούλιο, αρμόζει στην ιστορία του, αρμόζει στις απόψεις που έχουμε όλοι, όποιες και αν είχαμε στο παρελθόν, γιατί ευτυχώς σήμερα είμαστε εδώ που είμαστε και συζητάμε αρκετά ασφαλείς αυτήν την υπόθεση, χωρίς όμως να θεωρούμε ότι το ευρωπαϊκό παιχνίδι τελείωσε και ότι όλα είναι έτσι και τίποτα δεν μετακινείται και εμείς ακολουθούμε. Ε, λοιπόν, δεν ακολουθούμε.

Αυτή η Ευρώπη χρειάζεται να πρωτοστατούμε, όποια άποψη κι αν έχει ο καθένας. Και εάν πρωτοστατούμε, αν προχωρήσουμε με τις καλύτερες δυνατότες συνεργασίας και μέσα από το Κοινοβούλιο -αφού μάλιστα μπορούμε ευρύτερα να αναδείξουμε και θέματα που ενώ δεν μας βρίσκει όλους σύμφωνους η ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η λειτουργία της, μπορούμε να συμφωνήσουμε σε μείζονα θέματα, κάτι που έχει γίνει απολύτως κατανοητό στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε μείζονα θέματα- νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε.

Εγώ υπό αυτήν την έννοια, βλέποντας τη σημερινή συζήτηση, θέλω να πω ότι όλοι συμβάλλουμε θετικά, παρά το γεγονός ότι παρεξηγήθηκε στην αρχή από τον Πρόεδρο, όταν είπα ότι είμαστε λίγοι. Ναι, κύριε Πρόεδρε, αυτό είναι ένα πρόβλημα. Το είχαμε και στο παρελθόν.

Εν συνεχεία, ως κληθούν από τα κόμματα όλοι οι συνάδελφοι να ακολουθήσουμε μαζί νέες πρωτοβουλίες και νέες πολιτικές που θα μας φέρουν στην πρωτοπορία μιας Ένωσης, στα πλαίσια της οποίας η Ελλάδα είναι μια μεσαία χώρα, αλλά είναι πλέον ανάμεσα σε πάρα πολλούς.

Αυτό όμως έχει και την άλλη πλευρά. Έχουμε μεγαλύτερες δυνατότητες για συμμαχίες και οφείλουμε να δούμε και ζητήματα, όπου συμφέροντα αναγκαία και θεμιτά μπορούν να προσκρούουν σε συμφέροντα άλλων και ιδιαίτερα νέων χωρών, όπου εκεί είναι καλύτερα να βρούμε τους πιο καλούς δρόμους, ώστε να μην δημιουργήσουμε συγκρούσεις, αλλά να ικανοποιηθούν και τα δικά μας συμφέροντα και οι δρόμοι που έχουμε ξεκινήσει ως παλαιά, και στην ουσία όπως βλέπουμε σήμερα τα πράγματα, σχεδόν ως ιδρυτικό μέλος της Ένωσης, αφού είναι και η πρώτη συνδεδεμένη χώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Καστανίδης για μία παρέμβαση.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Θα κάνω μία σύντομη παρέμβαση, κυρία Πρόεδρε, δεδομένου ότι τις απόψεις μου για την ανάγκη διεξαγωγής του δημοψηφίσματος θα τις αναπτύξω διεξοδικά στην επόμενη συνεδρίασή μας.

Θα κάνω λίγες παρατηρήσεις, με αφορμή τα όσα είπε η κυρία Υπουργός Παιδείας. Είπε, λοιπόν, η Υπουργός Παιδείας ότι το 1998 ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Σημίτης απαντώντας σε σχετικό ερώτημα, επεσήμανε ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει την κοινοβουλευτική πρακτική συζήτησης και κύρωσης των Συνθηκών της Ευρώπης.

Όμως αυτό, κυρία Υπουργέ, αφορά τις Συνθήκες που κατά

καιρούς έχει ψηφίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και κυρώθηκαν από τις επιμέρους χώρες-μέλη. Συνεπώς ορθά απήντησε έτσι ο Πρωθυπουργός. Αναφέρεται σε Συνθήκες, όπως είναι του Άμστερνταμ ή της Νίκαιας ή παλιότερα του Μάαστριχτ και συνεπώς είναι μία πάγια τακτική και πρακτική της Ελλάδας τέτοιου είδους Συνθήκες να τις επικυρώνει με την κλασική κοινοβουλευτική οδό. Όμως, δεν πρόκειται τώρα περί αυτού. Το 1998 δεν υπήρχε ενώπιόν μας και προς εξέταση Συνταγματική Συνθήκη.

Η Συνταγματική Συνθήκη είναι κάτι ριζικά διάφορο από μια απλή συνθήκη. Η Συνταγματική Συνθήκη ουσιαστικά ορίζει την επανίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και όταν μιλούμε για επανίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μιλούμε ουσιαστικά για συστατική, γενετική πράξη που είναι κάτι ριζικά διάφορο από μια απλή συνθήκη ή την πράξη προσχώρησης στο παρελθόν.

Συνεπώς πρώτον, λάθος επικαλεστήκατε μια δήλωση που ανατρέπει σε άλλα ιστορικά και πραγματικά περιστατικά.

Δεύτερον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κυρία Υπουργός αναρωτήθηκε γιατί μεταξύ των ετών 2001 και 2004 δεν έγινε αναλυτική ενημέρωση. Μα, γιατί μεταξύ των ετών 2001 και 2004 υπήρξαν, όπως γνωρίζετε, οι εργασίες της Συνταγματικής Συνέλευσης. Διαμορφωνόταν τότε το κείμενο της σημερινής Συνταγματικής Συνθήκης. Υπήρχε μια περίτεχνος και πολύπλοκη διαδικασία εσωτερικών συμβιβασμών και συναινέσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είχε διαμορφωθεί ένα τελικό συμπέρασμα. Συνεπώς δεν θα ήταν δυνατόν, μέχρι τουλάχιστον να υιοθετηθεί επί ιταλικής προεδρίας το κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης, να υπάρξει μια αναλυτική ενημέρωση. Η αναλυτική ενημέρωση, λοιπόν, έπεται της υιοθέτησης της Συνταγματικής Συνθήκης και της ανάγκης κύρωσής της από τις χώρες-μέλη.

Είπε, επίσης, κυρία Πρόεδρε, η Υπουργός Παιδείας ότι το ΠΑΣΟΚ υπογράφει την πρόταση για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, επειδή γνωρίζει ότι δεν θα πραγματοποιηθεί. Αυτό με βάζει σε ορισμένες σκέψεις, κυρία Υπουργέ. Αν ήθελε υποτεθεί ότι άλλαζε γνώμη η Νέα Δημοκρατία...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Συγγνώμη, αλλά δεν είπα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Μισό λεπτό, κυρία Γιαννάκου. Δέχετε τη διακοπή, κύριε Καστανίδη;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Παρακαλώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κυρία Υπουργέ.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αυτό που είπα είναι –και ήταν επιχείρημα πολλών από τα στελέχη σας– τι φοβάται η Κυβέρνηση και δεν κάνει δημοψήφισμα, αφού ξέρει ότι η απάντηση θα είναι «να». Δεν είπα αυτό που είπατε. Αλίμονο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Άλλος ομιλητής το είπε, κύριε Καστανίδη, αυτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Σας παρερμήνευσα, κυρία Υπουργέ. Οπότε δεν χρειάζεται να συνεχίσω το σχολίο μου.

Είπατε, όμως, στον ίδιο κύκλο των επιχειρημάτων ότι αν θέλει το ΠΑΣΟΚ, μπορεί να προχωρήσει σε μια σειρά ενημερωτικών πρωτοβουλιών και εμείς θα συμπράξουμε σε αυτό. Το επιχείρημά σας φαντάζει εύλογο, αλλά δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Αν δεν υπάρχει ένα ισχυρό κίνητρο για τον πολίτη, αν δεν υπάρχει μια ισχυρή δεσμεύουσα διαδικασία, όπως είναι η ψήφος σε ένα δημοψήφισμα, είναι φανερό ότι λείπει το ενδιαφέρον για τη συζήτηση. Διαφορετικά, μέχρι τώρα, επειδή όλοι επιθυμούμε την ενημέρωση, θα είχαμε καταφέρει να την πραγματοποιήσουμε σε απόλυτο βαθμό. Όμως, είδατε ότι δεν το καταφέραμε. Η αντίληψή μας, λοιπόν, είναι ότι χρειαζόμαστε ένα ισχυρό μέσο, όπως είναι το δημοψήφισμα, μια ισχυρή δεσμευτική διαδικασία, που μπορεί να βοηθήσει τον πολίτη να προσέλθει σε ενημερωτικές συναντήσεις.

Τελειώνοντας, θέλω να πω το εξής: Κυρία Υπουργέ, δεν αποτελεί επιχείρημα αυτό που είπατε, καταπολεμώντας την άποψη ότι πρόκειται περί σοβαρού κοινωνικού ζητήματος, ότι είναι τελικά εθνικού ενδιαφέροντος θέμα η κοινωνική πολιτική και γι' αυτό απαιτείται ομοφωνία. Θα μου επιτρέψετε να σας πω το ακριβώς αντίθετο. Ακόμη και το γεγονός ότι συζητούμε ποιες

είναι οι κοινωνικές επιπτώσεις, αν αποτελεί εθνική πολιτική ή αντιθέτως ευρωπαϊκή πολιτική, αποδεικνύει τη σοβαρή κοινωνική διάσταση του ευρωπαϊκού Συντάγματος. Η οριζόντια κοινωνική ρήτρα δεν είναι ένα απλό κοινωνικό ζήτημα για το οποίο μπορείτε να διαβάσετε σε οποιαδήποτε σελίδα μιας τρέχουσας ανάγνωσης. Η οριζόντια κοινωνική ρήτρα, αν θα υπάρξει ή όχι, είναι θέμα που έχει άμεσες και σοβαρότατες κοινωνικές επιπτώσεις, είναι συνεπώς σοβαρότατο κοινωνικό θέμα, ώστε να ενδείκνυται η εφαρμογή του 44 παράγραφος 2.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστώ πολύ.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βύρων Πολύδωρας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να διατυπώσω μερικές σκέψεις πάνω στη βάση ότι οι αιτούντες επισπεύδοντες τη συζήτηση αυτή είναι εκτός συνταγματικής τάξεως.

Μπορώ να τους συγχαρώ για τις αγαθές τους προθέσεις. Μπορώ να συμφωνήσω για το έγκυρο θεματολόγιο από πλευράς διεθνών γεωπολιτικών ζητημάτων που θέτει το ΚΚΕ. Μπορώ να παρακολουθήσω το συλλογισμό του Συνασπισμού και μάλιστα από την αγόρευση του κ. Κωνσταντόπουλου αντλώ πρόσθετα επιχειρήματα στην αποδεικτική μου προσπάθεια να σας πω ότι αιτούντες επισπεύδοντες βρίσκονται εκτός συνταγματικής τάξεως.

Διότι, πρώτον, η συνταγματική τάξη δεν προβλέπει ελεύθερο δημοψήφισμα. Δεν προβλέπει δημοψήφισμα των υπογραφών. Δεν προβλέπει ακόμη δημοψήφισμα τη αιτήσε της παμψηφίας της Βουλής για κάποιο θέμα που η Βουλή θα εδέχετο, αορίστως.

Είναι πολύ, *stricto sensu*, αυστηρή η διάταξη του άρθρου 44. Το άρθρο 44 παράγραφος 2 έχει πολλές προϋποθέσεις. Δεν έχει μόνο το κοινωνικό ζήτημα, που ο κ. Κωνσταντόπουλος –εδώ πράττω αυτό που σας υποσχέθηκα: αντλώ ένα επιχείρημα– λέει εν τη κοινοβουλευτική ειλικρίνεια του. Δεν είναι κοινωνικό ζήτημα, είναι εθνικό ζήτημα το υπό συζήτηση θέμα. Κάμνομεν αβραϊάν, επινοούμε προσχήματα, λέει ο ρήτωρ που σας προανέφερα.

Σας λέω, λοιπόν, ότι το Σύνταγμα θέλει μια ιερή προσέγγιση –έτσι είναι η κοινοβουλευτική μας και πολιτειακή μας τάξη– και όχι προσχηματικές εφαρμογές. Εγώ μπορώ να σας πω γενναϊόδωρα ότι υπάρχουν και προσχηματικές εφαρμογές, κύριε Πρόεδρε, κύριε Κακλαμάνη, όπως παραδείγματος χάριν –δεν πειράζει, ως ιστορικοί αναλυτές το λέμε– όταν ζητούμε πρόωγη διεξαγωγή των εκλογών επικαλούμενοι εθνικούς λόγους. Εκεί είχαμε επανειλημμένως εφαρμογές του προσχήματος.

Όμως η περίπτωση του δημοψηφίσματος δεν μας παρέχει ευχέρειες για προσχήματα. Σας θυμίζω ότι το άρθρο 44 λέει ότι με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας έρχεται η υπόθεση για εθνικό θέμα της απευθύνσεως στο λαό και της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος. Αυτό λέει το άρθρο 44, παράγραφος 2, εδάφιο 1.

Με συγχωρείτε που λέω γνωστά πράγματα σε όλους και που, εν πάση περιπτώσει, δεν απαιτούν δύσκολες ερμηνευτικές ασκήσεις συνταγματικού δικαίου, αλλά σας λέω ότι εκάματε λάθος, διπλό λάθος στο ΠΑΣΟΚ και θα σας εξηγήσω γιατί.

Το άρθρο 44 παράγραφος 2 λέει λοιπόν ότι ψηφισμένο νομοσχέδιο μπορεί να έρθει σε δημοψήφισμα για μείζον κοινωνικό θέμα. Εδώ τι είναι το υπονοούμενο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Ότι για εν ομοφωνία ψηφισμένο νομοσχέδιο δεν μπορεί να δεχθεί, κατά την ταπεινή μου γνώμη, ο συνταγματικός νομοθέτης δημοψήφισμα. Υπονοείται μια λειτουργία θεραπείας ότι το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε από την πλειοψηφία μπορεί να θεραπευθεί από το λαό. Μόνον αυτό το κριτήριο είναι ισχυρό, κατά τη λογική ερμηνεία.

Εδώ όμως τι έχουμε; Δεν έχουμε μια διάσταση, δεν είναι διστάμενο το ζήτημα στο ψηφισμένο νομοσχέδιο της κύρωσης. Είναι ένα είδος μεγάλης, ευρύτατης πλειοψηφίας, συμφωνίας και συναίνεσης, που κατά την ταπεινή μου γνώμη –επαναλαμβάνω για τρίτη φορά– δεν μπορεί να τεθεί σε αμφισβήτηση, διότι θα είναι νομικό, συνταγματικό και πολιτικό παράδοξο. Και

η πολιτική ζωή της σοβαρότητας δεν θέλει παραδοξολογίες και σουρεαλισμούς.

Εγώ επιαινώ διπλά το ΠΑΣΟΚ γιατί είχε την ευθυκρισία, την ευθυδικία να πει «ναι» στη Συνταγματική Συνθήκη για την Ευρώπη με ένα σκεπτικό περίπου όμοιο με το δικό μου σκεπτικό.

Τα άλλα τα ζητήματα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, μείζονα πολιτικά ζητήματα που μπορεί να έχουν να κάνουν με την κινέζικη αγορά, μπορεί να έχουν να κάνουν με τα εcheions που λέει η κ. Κανέλλη, έχουν να κάνουν με πολλά ζητήματα (ζητήματα αντιπροσώπευσης).

Εγώ σας λέω εν παρενθέσει ότι είμαι ένθερμος υποστηρικτής της Συνταγματικής Συνθήκης, αρχαίος ευρωπαϊστής μαζί με τον αείμνηστο Κωνσταντίνο Καραμανλή για την ένταξη και για το μακρύ δρόμο της ελληνικής ευρωπαϊκής πορείας.

Χαιρετίζω με έμφραση το Χάρτη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προτασσόμενο στη Συνταγματική Συνθήκη. Είπα στην αγόρευσή μου στην άλλη συζήτηση που έγινε, ότι είναι καταπληκτική η επιτομή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ατομικών και κοινωνικών), όπως καταγράφονται ως παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές και ως κοινό κτήμα να φτιάξουμε το ευρωπαϊκό μέλλον.

Έρχομαι τώρα στο συλλογισμό μας. Πιστεύω ότι –κάνετε λάθος, δεν ξέρω γιατί το κάνετε, να δημιουργήσετε θέμα στην Κυβέρνηση, έχετε ψηφίσει με παρρησία- έπρεπε να ήσασταν προσεκτικότεροι οι επισηπεύοντες και κυρίως οι υπερψηφισαντες τη Συνθήκη, δηλαδή το ΠΑΣΟΚ, ώστε να μην επισπεύσετε παραπέρα διαδικασίες.

Η επίκληση του επιχειρήματος της ενημέρωσης: Ο κ. Καστανίδης περιέπεσε σε μια αντίφαση, διότι είπε ότι είναι κάτι μείζον. Δεν είναι σαν τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, δεν είναι σαν τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, δεν είναι σαν τη Συνθήκη της Νίκαιας, είναι κάτι σημαντικό. Δεν είναι σημαντικό το κοινωνικό ζήτημα του άρθρου 44 παράγραφος 2 εδάφιο 2. Αν ήταν, θα ήταν εθνικό, θα ήταν στην πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και μόνο. Δεν μπορούσε να στριμωχθεί ως θέμα ενημέρωσης στο κοινωνικό ζήτημα του άρθρου 44 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Ο κ. Καστανίδης είπε επανίδρυση. Μα, η ίδρυση δεν πέρασε από δημοψήφισμα. Το καθ' ημάς δηλαδή. Πώς η επανίδρυση είναι το πρόσθετο στοιχείο; Αυτά τα επεξεργάζομαι λογικά και τα εκθέτω στην κρίση σας και κυρίως υπάγω τον εαυτό μου και τα επιχειρήματά μου στην κρίση του ελληνικού λαού.

Ενημέρωση: Ότι είπε η κ. Γιαννάκου, ισχύει. Ιδού στάδιο δόξης λαμπρό και για την ενημέρωση και για τα πάντα. Υπενθυμίζω εν παρενθέσει με διάθεση κομματικής αντιδικίας, που δεν την έχω, ότι δεν κάνετε είκοσι χρόνια σοβαρή ενημέρωση για τα θέματα. Ξέρετε ποια είναι η μεγάλη αδυναμία της Ελλάδος στις ελληνοευρωπαϊκές σχέσεις; Το ξέρετε όλοι, κύριοι συνάδελφοι, ρητορικό το σχήμα μου. Ότι δεν ξέρει η ενδιαφέρουσα κατηγορία του πληθυσμού μας (επιστήμονες, νέοι άνθρωποι) τη γραφειοκρατία των Βρυξελλών. Τεράστιο πρόβλημα.

Σας ανακοινώνω, γιατί με έχουν ενημερώσει οι Υπουργοί μας, ότι μία από τις πρώτες προτεραιότητες της Κυβέρνησής μας είναι να συμφιλώσουμε παιδευτικά, συστηματικά τις ενδιαφέρουσες κατηγορίες των πολιτών μας –για να μην πω όλο το λαό- για τη γραφειοκρατία των Βρυξελλών. Εδώ πολλοί ενδιαφέροντες τομείς της κοινωνίας μας είναι, ως προς τις Βρυξέλλες, σαν τους αναλφάβητους την εποχή του 18ου αιώνα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Νομίζετε ότι οι άλλοι Ευρωπαίοι ξέρουν περισσότερα;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΥΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι, αλλά το πασχίζουν καλύτερα.

Ήμουν στην Πορτογαλία τις προάλλες –όχι στο ποδόσφαιρο- σε μια οργανωμένη επίσκεψή μου και θαύμασα νέους επιστήμονες και Βουλευτές και αυτούς που λέμε τεχνοκράτες, αστέρια στη γνώση, σε μεγάλο ποσοστό, της γραφειοκρατίας των Βρυξελλών, κύριε Κακλαμάνη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ: Τα λέτε στον κ. Παυλόπουλο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΥΛΥΔΩΡΑΣ: Αυτό τώρα δεν είναι για εμάς και προπαντός για εμάς τους δύο καταβάζει το επίπεδο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ**)

Το 1776, όταν η Αμερική έφτιαξε το Σύνταγμα, υπήρξαν τρεις

διανοούμενοι, ο Μάντισον, ο Χάμιλτον και ο Τζέι, οι οποίοι εξέδωκαν νομίζω πενήντα δύο –ή κάτι τέτοιο- εφημερίδες, τις λεγόμενες ομοσπονδιακές εφημερίδες, στη Βαλτιμόρη, στη Νέα Υόρκη, στη Νέα Υόρκη, προπαγανδίζοντας –επιτρέψτε μου τη λέξη- και αναφέροντας κείμενα των πολιτικών θεωριών τεράστιας αξίας.

Σε όλα τα πανεπιστήμια διδάσκονται οι ομοσπονδιακές εφημερίδες, τα λεγόμενα federal papers. Εκεί όσον αφορά το ομοσπονδιακό σύστημα της Αμερικής του 18ου αιώνα είχαμε και πολύ φιλόφρονες αναφορές για τις αμφικτιονίες μας, για τις ομοσπονδίες μας, για την Αιτωλική και Αχαϊκή κ.ο.κ., σαν επιχειρήματα από την ιστορία.

Έτσι λοιπόν εκτιμώ ότι το συνολικό ζήτημα για την ενημέρωση είναι ανοιχτό, ένα θέμα που ποτέ δεν κλείνει. Μπορεί να πάρει συστηματικές μορφές και όχι το επ' ευκαιρία. Ούτε χρειάζομαστε το επιχείρημα που είπε ο κ. Καστανίδης, ότι δηλαδή αντί να έχουμε μια πολιτική αντιδικία ή κάτι τέτοιο, ώστε να προκληθεί το ενδιαφέρον του λαού για να μάθει έτσι στην Ευρώπη. Μάλλον θα σκοπιστεί, δηλαδή θα γίνει περισσότερο θολό το τοπίο από την αντιδικία και τα επιχειρήματα. Τη συμφωνία μας να την υποστηρίξουμε, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, υπέρ της Ελλάδος εν τη Ευρώπη. Αυτός είναι ο στόχος. Έχουμε δρόμο να πάμε.

Θέλω να κάνω δύο παρατηρήσεις. Το είπα και την άλλη φορά. Ένας έγκριτος αναλυτής –και φιλικός προς το ΠΑΣΟΚ- υπό τον τίτλο «Τζάμπα κόπος» στις 13.4.2005 –εγώ τον παρακολουθώ συστηματικά- σας ελέγχει και σας επικρίνει για όλη αυτήν την ιστορία του λάθους για την πρόταση για δημοψήφισμα. Λέει: «Τι το θέλει; Για να δώσει την ευκαιρία στους άλλους να το καταψηφίσουν ή μήπως για να προσφέρει στον υπόκοφο σκοταδισμό της ελληνικής κοινωνίας την αφορμή να θορυβήσει και να ζυμωθεί; Τζάμπα ο κόπος, λοιπόν, του ΠΑΣΟΚ», καταλήγει. «Ούτως ή άλλως, απέναντι θα τους βρει και αυτούς και κάποιους άλλους, οι οποίοι θέλουν να κάνουν τη ρητορική διά ψήφου αντιπολίτευση. Και δεν είναι μόνο αντιπολίτευση για τη Νέα Δημοκρατία, είναι αντιπολίτευση για το ΠΑΣΟΚ και για όσους υπερψηφίζουν την ευρωπαϊκή γραμμή. Τζάμπα ο κόπος, λοιπόν, του ΠΑΣΟΚ. Ούτως ή άλλως απέναντι θα τους βρει αυτούς τους ετερόκλητους συμπολίτες μας που θα καταψηφίσουν. Αλλά την ίδια στιγμή κινδυνεύει να ηττηθεί, στο κυνήγι μιας ανύπαρκτης Αριστεράς, την ηγεμονία –μιλάει για λογαριασμό του ΠΑΣΟΚ και είναι έξυπνο- που τόσο χρειάζεται στο ζωτικό μεσαίο χώρο».

Καταλήγω, τα μεγάλα πράγματα έχω διαβάσει...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αν ήταν του ΠΑΣΟΚ, δεν θα έλεγε μεσαίο χώρο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΥΛΥΔΩΡΑΣ: Είναι, μην το αμφισβητείτε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Θα έλεγε για το δημοκρατικό κέντρο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΥΛΥΔΩΡΑΣ: Είναι θέμα ορολογίας. Το ότι είναι ΠΑΣΟΚ ο αναλυτής, είναι. Μη μας τον χαρίζετε.

Θέλω να σας πω τώρα ένα ακαδημαϊκό που το ξέρετε όλοι. Τα μεγάλα θέματα –το είπα και στην άλλη αγόρευση- δεν είναι αντικείμενο γνωστικής επεξεργασίας. Παραδείγματος χάρη, ξέρετε κανείς από τους Έλληνες συμπολίτες μας καλά το Σύνταγμα; Grosso modo, μια ιδέα. Το 114 ξέραμε, το 120 σήμερα και μακάρι να τα ξέρουμε συνειδητά. Τι είναι τα μεγάλα θέματα; Τα μεγάλα θέματα είναι βιωματικής άσκησης και βιωματικής πράξης μακρά, τίμια δημοκρατική διαδικασία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Πολύδωρα.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Ορέστης Κολοζώφ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η διεθνής συνθήκη, που πριν από λίγες μέρες ψήφισε το ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει, πρώτον, να συμφωνήσουμε όλοι ότι δεν είναι ένα σύνταγμα και δεύτερον να συμφωνήσουμε ότι αυτή η συνθήκη δεν υπερέρχει του ελληνικού Συντάγματος.

Οι ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας αλλά και η κυρία Υπουργός που μίλησε ουσιαστικά επιμένουν στο ζήτημα του Συντάγ-

ματος, ότι έχει συνταγματικό χαρακτήρα αυτή η συνθήκη. Και ακόμα η κυρία Υπουργός, διαισθανόμενη τον κίνδυνο που έχει αυτή η διατύπωση, συμπλήρωσε ότι: Ναι, δεν είναι πλήρως Σύνταγμα, αλλά περιέχει μέσα τέτοιες προτάσεις που έχουν συνταγματικό χαρακτήρα. Μείωσε κάπως την αίσθηση ότι αποτελεί Σύνταγμα.

Όμως δεν τοποθετήθηκε στο κατά πόσο αυτό υπερέχει του ελληνικού Συντάγματος. Και είναι ένα ζήτημα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, γιατί αυτή η συνθήκη, συνοδευόμενη από την άποψη που ορισμένα κόμματα εκφράζουν ή αφήνουν να εννοηθεί, ότι δήθεν αυτή η συνθήκη αποτελεί και το «Σύνταγμα της Ευρώπης» και ότι οι διατάξεις της υπερισχύουν του ελληνικού Συντάγματος, αποτελεί, στην ουσία, μία συνταγματική ανωμαλία.

Σήμερα, στην πραγματικότητα, –και από τη συζήτηση που προηγήθηκε στη Βουλή όταν κυρώθηκε αυτή η συνθήκη– αφέθηκε νεφελώδες το ζήτημα αυτό. Υπήρξε μία ασαφής τοποθέτηση των ομιλητών είτε του ΠΑΣΟΚ είτε της Νέας Δημοκρατίας στο ζήτημα αυτό, πράγμα που σημαίνει ότι σε μία δεύτερη φάση, όπου θα αρχίσουν να υλοποιούνται αυτά τα οποία –εάν τελικά κυρωθεί αυτή η συνθήκη– περιέχει η συνθήκη αυτή, θα είμαστε επιρρεπείς στο να τα αποδεχούμε. Άλλωστε έχουμε την εμπειρία ορισμένων ζητημάτων που προκύψανε εδώ πέρα, όπως η υπόθεση του «Βασικού Μετόχου». Η υπόθεση του «Βασικού Μετόχου» ήταν ένα αίτημα κυρίαρχο στην πολιτική ζωή της χώρας: να περιοριστεί η ασυδοσία αυτή ορισμένων επιτηδεϊών στη χώρα μας να ελέγχουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και να καρπώνονται προμήθειες από το κράτος. Και η πρώτη προσπάθεια που έκανε το ΠΑΣΟΚ και η δεύτερη, της Νέας Δημοκρατίας, έχουν έναν όρο: ο «Βασικός Μέτοχος» να έχει ορισμένο ποσοστό, είτε 5% είτε 1% είναι αυτό.

Το ζήτημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ποσοτικό. Δεν είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιδράει γιατί είναι πολύ μικρό αυτό το ποσοστό και θέλει μεγαλύτερο ποσοστό για να διευκολύνει τους κεφαλαιοκράτες. Όχι. Είναι ακριβώς το ότι μια τέτοια επιλογή, το να περιορίσουμε την ασυδοσία αυτών των κυριών, σκοντάφτει στη βασική αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης: της ελεύθερης διακίνησης του κεφαλαίου. «Δεν μπορεί», σου λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση, «για οποιονδήποτε λόγο, είτε είναι αυτός κοινωνικός είτε είναι εθνικός είτε οποιοσδήποτε άλλος, να βάλεις περιορισμούς στη δραστηριότητα του κεφαλαίου». Και βλέπετε ποια είναι η κατάσταση. Μηροστά στην αδυναμία της να υπερασπιστεί αυτόν το νόμο η Κυβέρνηση αναζητάει συμβιβασμούς μέσα στα πλαίσια της λογικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για μας αυτή η συνθήκη δεν είναι σύνταγμα και δεν είναι πάνω από το Σύνταγμα της χώρας.

Εάν, αγαπητοί φίλοι και σύντροφοι, δούμε ότι αυτές οι αλλαγές που προτείνονται σε αυτήν τη συνθήκη αποκτούν και ουσιαστικό περιεχόμενο και ουσιαστικά είναι πάνω από το Σύνταγμα μας, τότε στην πράξη προχωρούμε σε μία διολίσθηση συνταγματικού χαρακτήρα, όπου εκχωρούνται μία σειρά από δικαιώματα, μία σειρά από αρμοδιότητες του ελληνικού κράτους σε έναν υπερεθνικό οργανισμό.

Δεν λέω ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει, αλλά για να γίνει αυτό είναι απαραίτητη ή η συνταγματική διαδικασία ή η άμεση παρέμβαση του λαού είτε με δημοψήφισμα είτε με διαδικασίες αναθεώρησης του Συντάγματος, διαφορετικά πρόκειται για ένα συνταγματικό πραξικόπημα.

Αναφέρομαι σε μια σειρά από ζητήματα όπου εκχωρούνται αυτές οι αρμοδιότητες με αυτήν τη συνθήκη, που μπορεί να προϋπήρχαν και στις άλλες συνθήκες που ψηφίσαμε, όμως εδώ το ότι αποκτούν συνταγματικό χαρακτήρα έχει μία ποιοτική διαφορά, την οποία πρέπει να επισημάνουμε και να δούμε.

Άρθρο 1.13 και άρθρο 1.12: Αναφέρονται αποκλειστικές αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την έννοια ότι μόνο η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να νομοθετεί και να εκδίδει νομικά δεσμευτικές πράξεις σε συγκεκριμένους τομείς που αναφέρονται στο Ευρωσύνταγμα, ενώ τα κράτη-μέλη έχουν την εν λόγω αρμοδιότητα μόνο αν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή μόνο για να εφαρμόσουν τις πράξεις της

Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι τομείς αυτοί αναφέρονται σε αυτήν τη συνθήκη, που έχει χαρακτήρα Συντάγματος και είναι η τελωνειακή ένωση, η θέσπιση κανόνων ανταγωνισμού αναγκαίων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η νομισματική πολιτική για τις χώρες του ευρώ, η διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας, η κοινή εμπορική πολιτική, η αποκλειστική αρμοδιότητα για σύναψη διεθνούς συμφωνίας υπό προϋποθέσεις.

Παρακάτω στο άρθρο 1.14 σε συνδυασμό με το άρθρο 1.12 αναφέρονται οι συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την έννοια ότι σε συγκεκριμένους τομείς που αναφέρονται στο Ευρωσύνταγμα η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη μπορούν να νομοθετούν και να εκδίδουν νομικά δεσμευτικές πράξεις, όμως τα κράτη-μέλη ασκούν στους τομείς αυτούς την αρμοδιότητά τους κατά το μέτρο που η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ασκήσει τη δική της ή αποφάσισε να πάψει να την ασκεί.

Ενδεικτικά αναφέρω τους τομείς της εσωτερικής αγοράς, τη γεωργία, τις μεταφορές, τα διευρωπαϊκά δίκτυα, την ενέργεια, το χώρο ελευθερίας και ασφάλειας.

Τρίτο ζήτημα, άρθρο 1.16: Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. Η αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πεδίο αυτό καλύπτει όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν στην ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου και του προοδευτικού καθορισμού κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία μπορεί να οδηγήσει και σε κοινή άμυνα. Τα κράτη-μέλη υποστηρίζουν ενεργά και ανεπιφύλακτα την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας. Απέχουν από κάθε ενέργεια αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης ή βλαπτική για την αποτελεσματικότητά της.

Δεν μένω τώρα στις διαδικασίες που χρειάζονται για να ασκηθεί μία τέτοια πολιτική, γιατί ξέρουμε ότι εκεί πέρα ο συσχετισμός είναι δεδομένος και σε καμία περίπτωση κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ή κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν θα σηκώσει το ανάστημά της για να πει «όχι» σε μία σειρά από μέτρα που είναι αντίθετα και με το Σύνταγμα μας.

Τέτοια μέτρα υπάρχουν στο άρθρο 1.41 όπου αναφέρεται η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας. Η πολιτική αυτή αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξασφαλίζει στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα. Δηλαδή, η Ευρωπαϊκή Ένωση ομολογεί την άσκηση εξωτερικής πολιτικής και διά των όπλων, δεν το κρύβει.

Και η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές και δράσεις εκτός των συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να διασφαλίσει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας. Δηλαδή, η πολιτική αυτή μπορεί να αποφασίσει...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Το νέο δόγμα του NATO αυτό δεν είναι;

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Τουλάχιστον στο NATO δικαιολογείται, γιατί είναι μια στρατιωτική συμμαχία, η οποία έχει χαράξει το δρόμο των επεμβάσεων. Εδώ υποτίθεται ότι βρισκόμαστε σε μία Ευρωπαϊκή Ένωση της δημοκρατίας, της ειρήνης και της ασφάλειας των λαών και εδώ προβλέπεται προληπτική επέμβαση σε κράτη έξω από το χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση κρίνει ότι υπάρχει τρομοκρατία. Αυτό μάλιστα το τελευταίο στοιχείο δίνει τη δυνατότητα επεμβάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακόμα και σε κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, υπάρχουν και μία σειρά από ζητήματα που έχουν σχέση με την έκδοση πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης νομικά δεσμευτικών: ο ευρωπαϊκός νόμος, ο ευρωπαϊκός νόμος - πλαίσιο, ο ευρωπαϊκός κανονισμός και τέλος η ευρωπαϊκή απόφαση.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, και μόνον αυτά θα έφταναν για να πει κάποιος ότι είναι ζητήματα που αφορούν την εθνική κυριαρχία και θα έπρεπε να τα βάλουμε στην κρίση του ελληνικού λαού.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του δημοψηφίσματος. Εγώ επιμένω στο ζήτημα αυτό: Είναι μία διολίσθηση αλλαγής του Συντάγματος μας χωρίς να ακολουθηθούν οι διαδικασίες που προβλέπει το ίδιο το Σύνταγμα στο άρθρο 110.

Ερχόμαστε, λοιπόν, στο δημοψήφισμα. Να μην πω ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα από τη γέννησή του, ήθελε να υπάρχει αυτός ο θεσμός. Είμαστε όμως, σε μια περίοδο όπου το ΠΑΣΟΚ είναι κυρίαρχο στην πολιτική ζωή της χώρας και όπου δύο φορές γίνεται αναθεώρηση του Συντάγματος. Και στις δύο αυτές φορές εμείς βάζουμε το ζήτημα να ανοίξει ο δρόμος και να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες με δημοψηφίσματα να εκφράζουν την άποψή τους για διάφορα ζητήματα. Αυτή την ευκαιρία την είχε το ΠΑΣΟΚ και στην τελευταία Αναθεώρηση του Συντάγματος, όπου μάλιστα εμείς επιμέναμε ιδιαίτερα γύρω από αυτό το ζήτημα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Σωστό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Η Νέα Δημοκρατία ακολουθεί την παράδοσή της. Δεν θέλει τα δημοψηφίσματα. Άλλωστε αυτό βγήκε και από εδώ, από τις ομιλίες των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας που μίλησαν. Αλλά το ΠΑΣΟΚ; Το ΠΑΣΟΚ τότε έκανε μια επιλογή: να κλείσει το δρόμο και να ακολουθήσει την παράδοση του πολιτεύματος μας να μην ανοίξει ο δρόμος για τα δημοψηφίσματα. Είναι μία παράδοση, όμως –και εγώ θέλω να το υπογραμμίσω αυτό– συντηρητικής διακυβέρνησης της χώρας μετά τον εμφύλιο πόλεμο και διατηρεί αυτό το συντηρητικό χαρακτήρα ακόμα και σήμερα.

Επομένως δεν μπορεί σήμερα να λέει το ΠΑΣΟΚ ότι ανάνηψε και θέλει δημοψήφισμα και μάλιστα σε μία αντιφατική κατάσταση, όπου από τη μία είναι υπέρ της συνθήκης αυτής –θέλει να την υπερασπιστεί και να την υπερψηφίσει– και από την άλλη, βάζει θέμα δημοψηφίσματος όχι από την αρχή, για να δημιουργήσει πολιτικό ζήτημα και θέμα στα πολιτικά πράγματα της χώρας, αλλά αφού προχωρήσει η συζήτηση και ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία που ακολουθούσε και το ίδιο το ΠΑΣΟΚ, όταν ήταν κυβέρνηση.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ προς τους κυρίους της Κυβέρνησης ότι εμείς δεν λέμε ότι παρανομεί η Κυβέρνηση, όταν πάει με την κοινοβουλευτική διαδικασία να κυρώσει αυτήν τη συνθήκη. Νομικά είναι εντάξει τα πράγματα. Ούτε και στην Ισπανία υπάρχει θέμα νομικό από τη στιγμή που κάνουν το δημοψήφισμα. Πρόκειται όμως, για ουσιαστικό πυρήνα της σκέψης μας γύρω από το ζήτημα της δημοκρατίας: Τι είναι η δημοκρατία και πώς λειτουργεί η δημοκρατία.

Δεν μπορείς να λες «κάνω δημοψήφισμα και είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα» και το δημοψήφισμα να είναι αντίθετο με την απόφαση που φέρνει η Κυβέρνηση, γιατί τότε πρόκειται για μία υποκρισία πρώτου βαθμού. Σου λέει «κάνω δημοψήφισμα, αλλά ό,τι και να πεις, εγώ τις αποφάσεις μου τις παίρνω».

Ε, αυτή είναι η δημοκρατία της Ευρωπαϊκής Ένωσης! Γι' αυτήν τη δημοκρατία μιλάμε! Και είναι υποκριτικό όταν έρχονται εδώ πέρα άνθρωποι οι οποίοι κατά καιρούς παλέψανε για την πρόοδο αυτής της χώρας και λένε ότι αυτή η συνθήκη προσφέρει θετικά θεμελιώδη δικαιώματα. Ποια θεμελιώδη δικαιώματα; Το είπαμε και το συζητούσαμε στη Βουλή. Ποια θεμελιώδη δικαιώματα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, συντομεύετε.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι διακηρύξεις αρχών που μάλιστα βρίσκονται σε αντίθεση με το Σύνταγμά μας, το οποίο προβλέπει ότι το κράτος πρέπει να συμβάλει στην υλοποίησή αυτών των θεμελιωδών αρχών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Εδώ διακηρύσσονται μόνο! Όμως, όταν πρόκειται για την ελεύθερη διακίνηση του κεφαλαίου, των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών και των προσώπων, εκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση παίρνει μέτρα. Και αν το διαβάσετε όλο το κείμενο και κρατήσετε στατιστικά στοιχεία σχετικά με το πόσες φορές παρεμβαίνει γύρω απ' αυτά τα ζητήματα της θωράκισης του κεφαλαίου, θα καταλήξετε στο συμπέρασμα ότι αυτό το Σύνταγμα είναι Σύνταγμα του κεφαλαίου, έχει ταξικό χαρακτήρα και καλό είναι να γίνει δημοψήφισμα για να ενημερωθεί όσο το δυνατόν καλύτερα, ο ελληνικός λαός.

τερα, ο ελληνικός λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Λεβέντης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική πολιτική ιστορία είναι πλούσια σε εκλογικές αναμετρήσεις, αλλά φτωχή σε δημοψηφίσματα. Το πιο βασικό κείμενο μίας δημοκρατίας είναι το Σύνταγμα, αλλά ποτέ καμιά δημοκρατικά εκλεγμένη ελληνική κυβέρνηση δεν έφερε το Σύνταγμα που έφτιαξε η ίδια στο λαό για να το ψηφίσει.

Τα δημοψηφίσματα στην Ελλάδα είναι δύο λογιών: Καταφανεστάτα νόθα που έγιναν για να νομιμοποιήσουν δικτατορίες και δημοψηφίσματα για την τύχη της οικογένειας Γλύζμπουργκ. Η δημοκρατία μας δηλαδή αφήνει το λαό να αποφασίσει μόνο για το πρώτο άρθρο του Συντάγματος, για το αν το πολίτευμα θα είναι βασιλευμένη ή αβασίλευτη δημοκρατία και αδιαφορεί για το αν όλα τα άλλα, τα υπόλοιπα άρθρα του Συντάγματος, τυγχάνουν της λαϊκής έγκρισης ή όχι.

Όλη η εξουσία, σύμφωνα με το Σύνταγμά μας, πηγάζει από τον ελληνικό λαό. Σύμφωνα με την κοινή λογική, για να εκχωρήσει κάποιος μία εξουσία που έχει, πρέπει να συναινέσει ο ίδιος. Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε σαφή εκχώρηση εξουσιών από το λαό προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο λαός, όμως, δεν θα επικυρώσει αυτήν την εκχώρηση ο ίδιος. Μόνο εμείς σαν εκπρόσωποί του θα το κάνουμε. Αυτό, όμως, είναι επικίνδυνο καθώς δημιουργεί κρίση νομιμοποίησης.

Η δημοκρατία μας, εν αντιθέσει προς αυτήν της Αρχαίας Ελλάδας, δεν είναι άμεση. Είναι κοινοβουλευτική, δηλαδή έμμεση. Είναι μάλιστα η πιο σκληρά, θα λέγαμε, έμμεση δημοκρατία της Ευρώπης, αφού είναι η δημοκρατία που όλα τα δημοψηφίσματά της έχουν γίνει για ένα μόνο θέμα και κανένα άλλο. Όλες οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες δεν φοβούνται να καταφύγουν στην κρίση του λαού ακόμα και για μικρότερα ζητήματα. Πόσω μάλλον για ζητήματα που άπτονται βασικών συστατικών της λαϊκής κυριαρχίας.

Εμείς, όμως, φοβόμαστε; Δυστυχώς, ναι. Ο φόβος δεν είναι τόσο ότι το συγκεκριμένο Ευρωσύνταγμα δεν θα περάσει από τον ελληνικό λαό. Το Ευρωσύνταγμα, άλλωστε, πιθανόν να αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα, καθώς μπορεί η Μεγάλη Βρετανία ή η Γαλλία να το απορρίψουν. Ο φόβος, όμως, των ελληνικών κυβερνήσεων έγκειται στο ότι με το δημοψήφισμα δημιουργείται προηγούμενο. Η κυρίαρχη πολιτική κουλτούρα μας φοβάται το λαό. Φοβάται ότι ο λαός, άμα του ανοίξει η όρεξη, θα ζητήσει πολλά ακόμα πράγματα μέσα από δημοψηφίσματα και την επόμενη φορά μπορεί να θελήσει να πάρει πίσω κομμάτι της κυριαρχίας του για μία σειρά από ζητήματα.

Οι κυβερνήσεις δεν θέλουν να μοιραστούν την εξουσία τους και σίγουρα δεν τις θέλγει η ιδέα να αποδώσουν ένα μέρος αυτής της εξουσίας εκεί που πραγματικά ανήκει, δηλαδή στο λαό. Στην πραγματικότητα το ίδιο το Σύνταγμά μας είναι απαγορευτικό, καθώς θέλει την έγκριση εκατόν ογδόντα Βουλευτών, προκειμένου να διεξαχθεί δημοψήφισμα.

Όπως έχουμε διαπιστώσει, όμως, με τα εκλογικά συστήματα άλλωστε που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα, καμιά κυβέρνηση από το 1977 και μετά δεν έχαιρε της εμπιστοσύνης εκατόν ογδόντα Βουλευτών και είναι μάλλον απίθανο να προκύψει κάτι τέτοιο και στο μέλλον. Οι συντάκτες του άρθρου αυτού ήξεραν πολύ καλά τι έκαναν. Αντί να πουν ρητά ότι το ελληνικό Σύνταγμα δεν προβλέπει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, δυσχεραίνοντας έτσι το λαό, βρήκαν αυτόν τον πλάγιο τρόπο για να εξασφαλίσουν ότι δεν πρόκειται να γίνει δημοψήφισμα στην Ελλάδα, εκτός αν το θελήσουν για δικούς τους λόγους και τα δύο μεγάλα κόμματα, δηλαδή μόνο αν ένα θέμα είναι ουσιαστικά ακίνδυνο και ανώδυνο.

Χαιρόμαστε που η Αξιωματική Αντιπολίτευση συνυπέγραψε μαζί μας την πρόταση για το δημοψήφισμα, αν και ποτέ το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δεν έφερε κάποιο ζήτημα απευθείας στο λαό όσο ήταν Κυβέρνηση. Και αυτό, παρ' όλο που αρκετά ζητήματα που άπτονται της λαϊκής και της εθνικής κυριαρχίας τα βρήκε μπροστά της στο παρελθόν και κανονικά έπρεπε να τα φέρει στη λαϊκή έγκριση. Χαρακτηριστικό τέτοιο

παράδειγμα είναι η συμφωνία για τις Βάσεις το 1983.

Οφείλουμε, όμως, να αναγνωρίσουμε ότι η είσοδος της χώρας στην ΕΟΚ, η Συνθήκη του Μάαστριχτ και η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, δηλαδή οι τρεις συνθήκες που σαφέστατα απαιτούν παραχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων έγιναν επί κυβερνήσεων Νέας Δημοκρατίας, πράγμα αποτρεπτικό για δημοψηφίσματα. Να τολμήσουμε να ελπίσουμε ότι η Αξiomατική Αντιπολίτευση θα συνεχίσει να ζητά δημοψηφίσματα και για άλλα θέματα στο μέλλον; Το ελπίζουμε.

Ο Συνσπασμός, από το 1989 ακόμα, πρότεινε τη συχνή διεξαγωγή δημοψηφισμάτων. Η Αριστερά υποστηρίζει τους θεσμούς της άμεσης δημοκρατίας και το δημοψήφισμα είναι σαφέστατα τέτοιος θεσμός. Φθάνει βέβαια να επιτρέψει η διατύπωση των ερωτήματων μια σαφή εναλλακτική απάντηση. Πρόσφατα, όμως, είδαμε και μέλη της τωρινής Κυβέρνησης να υπεραμύνονται του αμεσοδημοκρατικού αυτού θεσμού.

Πριν από λίγα χρόνια ο Πρωθυπουργός και πολλά μέλη της σημερινής Κυβέρνησης είχαν σπεύσει να υπογράψουν την έκκληση της Εκκλησίας για δημοψήφισμα για το θέμα των ταυτοτήτων. Για τις ταυτότητες ασφαλώς και θα ήταν παράξενο να γίνει δημοψήφισμα, αφού δεν έχει γίνει για τόσα ζητήματα που σχετίζονται με τη λαϊκή κυριαρχία. Οι ταυτότητες δεν άγγιζαν κάποιο θέμα κυριαρχίας.

Αφού, όμως, ο κύριος Πρωθυπουργός και πολλοί από τους κυρίους Υπουργούς θεωρούσαν ότι έπρεπε να γίνει δημοψήφισμα γι' αυτό το θέμα των ταυτοτήτων, τότε με ποια λογική αρνούνται στον ελληνικό λαό το δικαίωμα να επιλέξει ο ίδιος αν θέλει αυτήν τη Συνταγματική Συνθήκη ή όχι;

Εγώ θα ήθελα να απευθυνθώ και στους αξιότιμους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Νομίζω πως οι περισσότεροι, όλοι θα έλεγα, θα συμφωνήσουν ότι το Ευρωσύνταγμα είναι μια πολύ σπουδαία υπόθεση. Θεωρούν σωστό να αποφασίσουν αυτοί ερήμην του ελληνικού λαού για την υπόθεση αυτή;

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ δεν ήλθε στο λαό για επικύρωση, όπως και η Συνθήκη Προσχώρησης της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Το προηγούμενο αυτό επικαλείται σήμερα η Κυβέρνηση και δεν συναινεί στη διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Δηλαδή επειδή έχουμε χάσει τόσες ευκαιρίες διεύρυνσης της δημοκρατίας στη χώρα μας στο παρελθόν πρέπει να κάνουμε το ίδιο λάθος και σήμερα;

Δεν πιστεύουμε ότι είναι σωστό να αποφασίζουν άλλοι για το λαό ερήμην του. Ο λαός είναι ώριμος να αποφασίσει, αφού ακούσει τα επιχειρήματα και τα συζητήσει διεξοδικά, αφού ενημερωθεί. Είμαστε εκπρόσωποι του λαού και όχι αντικαταστάτες του. Από πού προκύπτει ότι έχουμε το δικαίωμα να οικειοποιηθούμε τέτοιες αρμοδιότητες; Δεν νομίζουμε ότι προκύπτει από πουθενά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Λοβέρδος έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να σκεφθούμε πως ό,τι κάνουμε σήμερα στο Κοινοβούλιό μας το κάνουν δεν ήλθε στο λαό για εκπρόσωποι τετρακοσίων πενήντα εκατομμυρίων ανθρώπων στην Ευρώπη ή οι ίδιοι οι Ευρωπαίοι πολίτες. Είκοσι πέντε κράτη-μέλη, τα κοινοβούλια τους, οι λαοί των είκοσι πέντε κρατών κυρώνουν ένα κείμενο που η Συνέλευση που το θέσπισε, η Convention, το απεκάλεσε «Σύνταγμα». Όμως και οι Αρχηγοί των κρατών-μελών και οι Πρωθυπουργοί που το υπέγραψαν και αυτοί έτσι το απεκάλεσαν, «Σύνταγμα». Όλα τα υπόλοιπα περί συνθηκών αφορούν τη διαδικασία της κύρωσης αυτού του Συντάγματος. Το κείμενο, όμως, είναι Σύνταγμα. Είκοσι πέντε κράτη-μέλη, τετρακόσια πενήντα εκατομμύρια πολίτες στην Ευρώπη κυρώνουμε τη Συνθήκη για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι σαφές ότι αυτό το κείμενο στοχεύει στην πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης. Αυτό είναι το μεγάλο ζητούμενο που προκύπτει μέσα από τις διατάξεις του. Απαιτείται την πορεία μέχρι σήμερα αποδίδει αυτό το κείμενο και την πολύ έντονη προσπάθεια που πρέπει να γίνει, μία προσπάθεια που θα έχει και νίκες και ήττες και οπισθοχωρήσεις και

προόδους και που πάντως προϋποθέτει οπωσδήποτε αγώνες. Απαιτείται την προσπάθεια, λοιπόν, θέλει να αποδώσει αυτό το κείμενο με τον όρο «Σύνταγμα».

Με άλλα λόγια και χωρίς υπερβολές θα μπορούσε κάποιος να πει ότι ο συνταγματισμός του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα εκφράζεται και πάλι στην Ευρώπη. Αυτή τη φορά, όμως, εκφράζεται με ένα κείμενο πανευρωπαϊκής διάστασης, με ένα κείμενο που είναι το Σύνταγμα της Ευρώπης.

Δεν υπάρχει, λοιπόν, καμία αμφιβολία ότι αυτή η συγκυρία, αυτή η σύμπτωση των καιρών, δεν έχει προηγούμενο, είναι άνευ προηγούμενου στην ελληνική και την ευρωπαϊκή ιστορία. Εμείς, ως πολίτες, ως μέλη αυτών των τετρακοσίων πενήντα εκατομμυρίων Ευρωπαίων πολιτών ζούμε στιγμές μοναδικές, στιγμές που, όπως είπα, δεν έχουν προηγούμενο και που, αν καταλήξουμε οι είκοσι πέντε στο να κυρώσουμε αυτό το κείμενο, η πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης θα έχει και το συμβολικό, μα και το θεσμικό συνταγματικό της εργαλείο. Το κείμενο, που κυρώνουμε, θα είναι η θεμέλια λίθος αυτής της πολιτικής ενοποίησης.

Όμως, από την άλλη μεριά, εάν αυτές οι διαδικασίες δεν πάνε καλά, όπως εμείς επιθυμούμε ως ελληνικό σοσιαλιστικό κόμμα και προτείνουμε, αν κάτι, εν πάση περιπτώσει, δεν πάει καλά, θα είναι και πάλι αυτή η διαδικασία ανεπανάληπτη, διότι ουδέποτε στην ιστορία της Ευρώπης έχει υπάρξει άλλη προσπάθεια τόσο έντονη και τόσο σοβαρή για την πολιτική της ενοποίησης.

Τα επιχειρήματα πως εάν μπούμε στις κυρωτικές μέσω του δημοψηφίσματος διαδικασίες κινδυνεύουμε δήθεν να αυξήσουμε τα ποσοστά του ευρωσκεπτικισμού δεν είναι σοβάρ ή τουλάχιστον δεν είναι επιχειρήματα που μπορούν να βάλουν το φως της δημοσιότητας εν όψει αυτού που και οι είκοσι πέντε κατοχυρώνουμε στα Συντάγματά μας και που το Σύνταγμα της Ευρώπης εμπεριέχει, δηλαδή την προστασία της λαϊκής κυριαρχίας. Δεν νοείται να λες ότι δεν βάζεις κάτι υπό την κρίση της λαϊκής κυριαρχίας, επειδή φοβάσαι πως δήθεν τα ποσοστά αυτών που λένε «όχι» θα είναι μεγαλύτερα από αυτά που οι δημοσκοπήσεις δείχνουν. Νομίζω ότι αυτό μόνο κρυφή σκέψη μπορεί να είναι και όχι σκέψη η οποία να κατατίθεται ενώπιον της Βουλής των Ελλήνων. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, είτε το θέλουν είτε δεν το θέλουν κάποιες πολιτικές δυνάμεις, πως θεμέλιος λίθος για τις δημοκρατικές πορείες των κρατών, αλλά και για την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης είναι η λαϊκή κυριαρχία και αυτή, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, προϋποθέτει οπωσδήποτε ενημερωμένους πολίτες.

Είναι ώρα να ανταποκριθούμε σε κάτι που δεν τα καταφέραμε τόσα χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε όλοι ευθύνη να έχουμε πολίτες ενημερωμένους, όχι ενημερωμένους απλώς εν όψει ενός γεγονότος για το οποίο πρέπει κάτι να μάθουν, αλλά ενημερωμένους εν όψει του μείζονος γεγονότος ότι θα κληθούν να ασκήσουν σε λίγο τη θεμελιώδη τους υποχρέωση και το θεμελιώδες τους δικαίωμα, δηλαδή να ασκήσουν τη λαϊκή κυριαρχία. Αυτό είναι το πνεύμα μας. Το εξέφρασε και ο κ. Παπουτσης, το εξέφρασαν και ο κ. Βρεττός μέχρι στιγμής και ο κ. Γεϊτονας και θα το εκφράσουν και όλοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που θα περάσουν απ' αυτό το βήμα.

Δεν ήλθαμε στην Αίθουσα αυτή σήμερα για να κάνουμε πολεμική, ήλθαμε Βουλευτές των τριών κομμάτων για να ασκήσουμε την πειθώ μας, να καταθέσουμε τα επιχειρήματά μας, να πούμε τουλάχιστον στον κόσμο που μας ακούει ότι μπορεί η κοινοβουλευτική πλειοψηφία να μη δέχθηκε τα επιχειρήματά μας, όμως τα επιχειρήματά μας ήταν πραγματικά σωστά. Αυτή είναι η πρόθεσή μας. Είναι έξω από το σημερινό σκεπτικό μας όσα ακούστηκαν από Βουλευτές της Συμπόλιτευσης με ιδιαίτερα οξύ τρόπο, ότι δήθεν αυτά είναι λόγια προσχηματικά ή λόγια ομορτυνιστικά, όπως ένας συνάδελφος -ο εισηγητής σας- ανέφερε. Είπε ότι αρπάξαμε μία ευκαιρία να κάνουμε δήθεν δημαγωγία. Αυτό είναι μεγάλο λάθος και το επιχείρημα βάσης είναι λάθος ότι δήθεν το Σύνταγμα της Ευρώπης είναι με άλλα λόγια κάτι σαν συνθήκη, όπως αυτή του Μάαστριχτ, όπως της Νίκαιας ή του Άμστερνταμ.

Ξεχνάει η άποψη αυτή ότι η στιγμή τούτη της κύρωσης αυτού του κειμένου από τετρακόσια πενήντα εκατομμύρια πολίτες

είναι ανεπανάληπτη στιγμή. Ξεχνά ότι για όλες τις προηγούμενες στιγμές που υιοθετούσαμε επί μέρους κείμενα -το 1992 με ειδική Σύνοδο της Βουλής που το καλοκαίρι η τότε Πλειοψηφία είχε πάρει την πρωτοβουλία να συνέλθει- πήγαμε με κύρωση και μετά στο Άμστερνταμ και στη Νίκαια πήγαμε με κύρωση της Βουλής. Όλα τούτα δεν έχουν σχέση μ' αυτήν την άνευ προηγουμένου στιγμή. Μάλιστα, το σημερινό κείμενο, το Σύνταγμα της Ευρώπης, ενσωματώνει όλα τα προηγούμενα κείμενα και εμπεριέχει και τις άλλες ρυθμίσεις που τόσο διεξοδικά στη Βουλή αυτή έχουμε αναφέρει.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι προβληματική αυτή η τοποθέτηση από ένα κόμμα που ουδέποτε έχει πάρει πρωτοβουλία για να συζητήσουμε στη Βουλή δημοψήφισμα. Μία φορά μόνο αναφέρθηκε στα περί δημοψηφίσματος, τον καιρό των ταυτοτήτων. Εκείνο το θέμα το έκρινε ως άξιο να κινητοποιήσει τις μη θεσμικές μάλιστα διαδικασίες για δημοψήφισμα και όχι τούτο το ανεπανάληπτο κείμενο του Συντάγματος της Ευρώπης.

Αν ο Πρόεδρος μου επιτρέψει, θα καταθέσω μία τελευταία σκέψη. Δεν αφορά τη Νέα Δημοκρατία, αφορά το Συνασπισμό. Ρωτούν οι πολίτες και σ' αυτό ο Συνασπισμός δεν απαντά με ειλικρίνεια: «Καλά, εσείς γιατί, αφού η Βουλή ψήφισε τον κυρωτικό νόμο, θέλετε και δημοψήφισμα;». Η απάντηση είναι απλή, ότι αυτή είναι η μοναδική συνταγματική διόδος.

(Στο σημείο αυτό κυτπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Υπάρχει και άλλη μία στο άρθρο 44 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, όπου εκεί για μείζον εθνικό θέμα γίνεται δημοψήφισμα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μόνον εάν το προτείνει η Κυβέρνηση στη Βουλή, η Βουλή με την απόλυτη πλειοψηφία της το δεχθεί και ο Πρόεδρος στη συνέχεια το προκηρύξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Τελειώνω σε μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Η άλλη διόδος είναι αυτή που εμείς έχουμε χρησιμοποιήσει. Η πρωτοβουλία ανήκει στη Βουλή, άρθρο 44, παράγραφος 2, εδάφιο β'. Τι γίνεται σ' αυτήν την περίπτωση; Απαιτείται ψηφισμένο σχέδιο νόμου -από το Σύνταγμα αυτό, από την Αναθεώρηση του Συντάγματος του 1986 προβλέπονται αυτές οι διατάξεις- το οποίο τίθεται στην έγκριση της λαϊκής κυριαρχίας και έχουμε συνδυασμό έμμεσης δημοκρατίας και άμεσης δημοκρατίας. Αν κάποιος ακόμα επιμένει να ρωτά και γιατί το Σύνταγμα το είπε αυτό και γιατί δεν έλεγε «σχέδιο νόμου», ανεξαρτήτως αν αυτό έχει ψηφιστεί ή όχι, η απάντηση έχει δοθεί από τη δεκαετία του 1980: Για να μην υπάρχει περίπτωση μέσα από το δημοψήφισμα να πει ο λαός «ναι» σε κάτι και στη συνέχεια η Βουλή, που θα το διαβάσει δίνοντάς του την τελική μορφή, να το αλλάξει. Για το ανόθευτο της λαϊκής παρέμβασης έγινε αυτή η πρόβλεψη το 1986.

Κλείνοντας λοιπόν από την πλευρά των Βουλευτών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, καταθέτω την άποψή μου πως πράγματι είναι ιστορική ευκαιρία και αφορά όλους χωρίς αντεγκλήσεις και μικροκομματικές διαμάχες, να απευθυνθούμε στον ελληνικό λαό, να συζητήσουμε μαζί του και να του ζητήσουμε τη συμμετοχή για την κύρωση αυτού του πολύ σημαντικού κειμένου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο κ. Γιαννέλλης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, συζητείται σήμερα κοινή πρόταση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης να διεξαχθεί δημοψήφισμα για το ήδη ψηφισμένο νομοσχέδιο που κурώννει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Δεν θα αναφερθώ στην πρόταση του ΚΚΕ, το οποίο έχει πάγια και σταθερή θέση για την ενωμένη Ευρώπη και που καταψήφισε την κύρωση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, ούτε θα αναφερθώ στο κομμάτι της πρότασης που αφορά το Συνασπισμό γιατί και αυτό καταψήφισε τη Συνταγματική Συνθήκη. Οφείλω όμως να σχολιάσω το κομμάτι αυτό της πρότασης που έρχε-

ται σήμερα προς συζήτηση στη Βουλή, που αφορά το ΠΑΣΟΚ, το οποίο θεωρώ ότι είναι εντελώς παράδοξο και άκρως μικροπολιτικό.

Το ΠΑΣΟΚ πρώτα επικυρώνει τη Συνταγματική Συνθήκη και μετά ζητά τη συναίνεση από το λαό. Βέβαια αν μη τι άλλο την πρωθύστερη αυτή πολιτική πρόταση του ΠΑΣΟΚ τη θεωρώ άκρως υποκριτική και η οποία μπορεί να δημιουργήσει αδιέξοδο.

Την ίδια παρορμητική στάση έχει ακολουθήσει το ΠΑΣΟΚ στο δημοψήφισμα που έγινε για την Κύπρο πριν από μερικούς μήνες. Θυμάστε όλοι ότι θέλησε το ΠΑΣΟΚ να προκαταλάβει την άποψη της επίσημης ηγεσίας της Κύπρου τότε και εξέφρασε τη δική του άποψη πριν ακόμα εκφραστεί η επίσημη κυπριακή κυβέρνηση και ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος.

Θεωρώ συνεπώς πολιτικά ανέντιμο να τάσσεται κανείς υπέρ της Ενωμένης Ευρώπης, αλλά να μην επιθυμεί την υπερψήφισή της του Συντάγματος από το δικό μας Κοινοβούλιο, κάτι το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε ματαίωση αυτής της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Τι νόημα θα είχε μια Ενωμένη Ευρώπη χωρίς θεμελιώδεις κανόνες λειτουργίας που θα προσδιορίζονται από το δικό της Σύνταγμα; Ένωση κρατών χωρίς Σύνταγμα είναι καταδικασμένη στη διάλυσή της, εκτός αν το ΠΑΣΟΚ χρησιμοποιεί προσχηματικά το δημοψήφισμα για να δημιουργήσει μείζον εσωτερικό θέμα και να εκμεταλλευτεί συγκυριακά τη συμπίευσή του με τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Προβάλλει συνεπώς το ερώτημα, που ασφαλώς περιμένει και την απάντησή του αν υπάρχει, γιατί τότε που ετίθετο το θέμα της ένταξης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ΟΝΕ δεν ρωτήσατε τη γνώμη του ελληνικού λαού; Γιατί δεν θελήσατε τότε να προκηρύξετε κάποιο δημοψήφισμα; Μήπως αυτά δεν ήταν μείζονα θέματα για τα οποία ο λαός έπρεπε να έχει λόγο; Γιατί τότε τον αγνοήσατε; Το ίδιο κάνατε και για το Μάαστριχτ.

Θα σας πω κάτι το οποίο έχει και κοινωνική διάσταση και θα μπορούσε να προσαρμοστεί στις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος. Όταν κάνατε άνω κάτω την εσωτερική δομή της χώρας με τον περίφημο νόμο του «Καποδίστρια» σας δινόταν μια ευκαιρία αν ήσασταν υπέρ των δημοψηφισμάτων -κι εδώ συμφωνώ με το συνάδελφο του ΚΚΕ, ο οποίος είπε ότι δεν είστε υπέρ των δημοψηφισμάτων γιατί στα είκοσι χρόνια που ήσασταν κυβέρνηση ποτέ δεν σκεφτήκατε να κάνετε ένα δημοψήφισμα- να το κάνατε. Έρχεστε όμως τώρα να εκμεταλλευτείτε τη συγκυρία, επειδή τα άλλα δύο κόμματα ζητούν το δημοψήφισμα και να ενταχθείτε και σεις μαζί τους. Αυτά όμως είναι πιο καθαρά, φαίνονται πιο τίμια, διότι από την αρχή καταψηφίζουν τη Συνταγματική Συνθήκη, ενώ εσείς την υπερψηφίσατε και έρχεστε εκ των υστέρων και ζητάτε να γίνει δημοψήφισμα.

Είναι ανακόλουθη αυτή η πολιτική πορεία. Όταν το 90% του ελληνικού λαού, όπως εκπροσωπείται μέσα στο Κοινοβούλιο τάσσεται υπέρ της υπερψήφισής του Ευρωπαϊκού Συντάγματος διά του τρόπου αυτού, τι νόημα έχει μια κυβέρνηση να θέτει το δίλημμα στο λαό και να μεταθέτει σε εκείνον τις πολιτικές ευθύνες;

Στην ουσία πρόκειται πράγματι για μετακύλιση πολιτικών ευθυνών στις πλάτες του πολίτη, ο οποίος στο σύνολό του εκ των πραγμάτων και λόγω της ειδικής επιστημοσύνης και των ειδικών γνώσεων που απαιτούνται, δεν μπορεί να έχει ολοκληρωμένη άποψη. Και αυτό είναι λογικό. Όταν εμείς εδώ, ως εκπρόσωποι του λαού -νομίζω ότι το είπε και ο κ. Πολύδωρας- δεν γνωρίζουμε όλες τις διατάξεις του Συντάγματος, πώς είναι δυνατόν να περιμένει κανείς από το λαό να γνωρίζει πέρα για πέρα το τι σημαίνει Συνταγματική Συνθήκη. Άλλωστε αυτός είναι και ο ρόλος του Βουλευτή, του πολιτικού εκπροσώπου της κοινωνίας, να εκφράζεται και για λογαριασμό του λαού.

Θα διαφωνήσω εδώ με κάτι που είπε στο τέλος της ομιλίας του ο κ. Σκυλλάκος ότι δεν νοείται να ψηφίζεται η Συνταγματική Συνθήκη μέσα σε τέσσερις τοίχους.

Κύριε Σκυλλάκο, εδώ είναι η ψυχή του ελληνικού λαού, όπως εκπροσωπείται, είναι η καρδιά της δημοκρατίας. Δεν είναι τέσσερις τοίχοι. Είναι η καρδιά της ίδιας της δημοκρατίας. Και

αυτό τουλάχιστον μειώνει το κύρος όλων μας ως εκπροσώπων του λαού.

Είμαστε όλοι μάρτυρες το τι συμβαίνει στη Γαλλία. Η 29η Μαΐου που καλείται ο γαλλικός λαός να επικυρώσει τη Συνταγματική Συνθήκη, θα είναι μια μέρα πάρα πολύ δύσκολη, μία εφιαλτική ημέρα για όλη την Ευρώπη και για την Ελλάδα, όχι μονάχα για τους Γάλλους, εφόσον γνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχει μια εξάρτηση που απέκτησαν όλες οι χώρες, αφού είναι πλέον μονοδρομημένη η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μια αρνητική κατάληξη του γαλλικού δημοψηφίσματος, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων που θα έχει, θα απομάκρυνε την προοπτική ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση με συνέπειες στο εσωτερικό της μέτρω και στον εκδημοκρατισμό της. Αυτό ίσως προκαλέσει ένα κλίμα αστάθειας στις διμερείς σχέσεις και κυρίως στο Αιγαίο και ανάσχεση της προσπάθειας επίλυσης του Κυπριακού. Ταυτόχρονα ελαχιστοποιείται η δυνατότητα ένταξης της Κροατίας, αφού σύμφωνα με τη Συνθήκη της Νίκαιας δεν θα μπορέσει να λειτουργήσει η Ενωμένη Ευρώπη βάσει της εικοσιενεαμελούς σύνθεσης. Το ίδιο ισχύει και με την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Και βέβαια η προκήρυξη δημοψηφίσματος από το Γάλλο Πρόεδρο για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα δεν έγινε λόγω της υπέρμετρης δημοκρατικής ευαισθησίας, την οποία όλες οι χώρες της Ευρώπης διαθέτουν. Έγινε –και όλοι ξέρουμε γιατί– για να διχάσει τους σοσιαλιστές στη Γαλλία. Ενδεχομένως να το πέτυχε. Όμως, ο ίδιος αυτοπαγιδεύτηκε και τώρα αγωνίζεται να πείσει το λαό ότι πρέπει να υπερψηφίσει τη Συνταγματική Συνθήκη.

Κάτι ανάλογο επιχειρεί και το ΠΑΣΟΚ. Ενώ έλαβε την πολιτική απόφαση να υπερψηφίσει τη Συνταγματική Συνθήκη, δεν είναι βέβαιο για την ορθότητα της απόφασής του και ερωτά εκ των υστέρων το λαό, εάν και εκείνος συμφωνεί και μεταθέτει σε αυτόν τις τελικές ευθύνες.

Εάν, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, πιστεύετε ότι σφάλετε στην απόφασή σας αυτή, βρείτε τον τρόπο και το πολιτικό θάρρος να αναλάβετε τις ευθύνες σας. Τώρα είμαστε στη μέση του δρόμου. Η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ μαζί –έστω μετά από παλινδρομήσεις και καθυστερήσεις εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ– χαράξαμε μαζί το δρόμο για την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας. Ας μην ξαναζωντανέψουν σ' αυτήν την Αίθουσα οι παλιές μνήμες του «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ.....». Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση βγαίνει πλέον στην πραγμάτωσή της.

Εμείς είμαστε υπερήφανοι που η Ελλάδα θα είναι από τις πρώτες χώρες που θα υπερψηφίσει τη Συνταγματική Συνθήκη. Ελάτε να μοιραστούμε μαζί την υπερηφάνεια και τη χαρά αυτή. Και σε σας ανήκει και σε μας ανήκει. Εμείς είμαστε υπέρ της ψήφισης της Συνθήκης, η οποία ήδη ψηφίστηκε, αλλά είμαστε κατά της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ευθυμίου.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν διαφεύγει σε κανέναν ότι όταν ένα Κοινοβούλιο βρίσκεται σε μια διαδικασία απόφασης, έχει την απόφαση μπροστά του και έχει μια άμεση κρίση του λαού και έχει και την κρίση της Ιστορίας.

Οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας επιχειρηματολόγησαν ότι η Συνθήκη του Ευρωπαϊκού Συντάγματος δεν είναι τίποτε παραπάνω από τις παλιές συμφωνίες, οι οποίες συναρθώνονται σ' ένα νέο κείμενο. Άρα δεν υπάρχει κάτι καινούργιο, τουλάχιστον, αν όχι στην άμεση κρίση του λαού –που εγώ προσωπικά, κύριε Γιαννέλλη, πιστεύω και τώρα ότι ο λαός έχει ασφαλώς τη κρίση– στο μέλλον, όμως, θα υπάρχει πάρα πολύ έντονος σχετλιασμός.

Θα προκαλεί ένα γέλιο παράξενο στις μελλοντικές γενεές, όταν θα ακούει αυτό το γιγάντιο βήμα, που είναι η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, από ένα κόμμα στην Ελλάδα, που είχε μάλιστα κυβερνητικές ευθύνες, θεωρήθηκε ως άλλη Ευρωπαϊκή Συνθήκη, από τις πολλές.

Δεύτερον, υπάρχει μία σαφώς κρίσιμη διαφορά. Και παίρνω αφορμή από την τελευταία παρατήρηση του κ. Γιαννέλλη, ο οποίος απλώς συμπυκνώνει μία κυρίαρχη τάση των ομιλητών της Νέας Δημοκρατίας. Χωρίς να τον αδικώ, επειδή είναι παρών, υπάρχει μία διαφορά πολιτικής λογικής. Εσείς λέτε ότι

το ΠΑΣΟΚ θέλει να μετακυλίσει την ευθύνη της απόφασης στον πολίτη. Μα, εμείς λέμε ότι ο πολίτης είναι η βάση της λαϊκής κυριαρχίας. Ο πολίτης οφείλει να προσδιορίζει την τύχη αυτού του τόπου. Και δεν συμμερίζομαι καθόλου τις απόψεις σας τις παράδοξες ότι, «επειδή σε τελευταία ανάλυση οι πολίτες δεν είναι και πολύ ενήμεροι και δεν μπορούν να κρίνουν τέτοια πολύπλοκα θέματα, να τα κρίνει το Κοινοβούλιο εν τη σοφία του». Εμείς θέλουμε, ως ΠΑΣΟΚ, με βάση την αντίληψή μας ότι όλα ξεκινούν από τον ελληνικό λαό, ο ελληνικός λαός να κρίνει, να αποφασίσει όχι μόνο αν θα είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και έρχομαι στον πυρήνα της επιχειρηματολογίας μας για το πώς θα είμαστε στην Ένωση. Επειδή η Ευρώπη είναι μία μεταβαλλόμενη έννοια. Η Ευρώπη δεν είναι η Ευρώπη των κρατών, αν έτσι την θέλει η Νέα Δημοκρατία, ούτε η Ευρώπη των ελίτ, αν έτσι την προτιμάτε. Η Ευρώπη για το ΠΑΣΟΚ είναι η Ευρώπη των λαών.

Και για μας, για το ΠΑΣΟΚ, το να είμαστε στην Ευρώπη έχει πολύ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Πρώτα απ' όλα, πιστεύουμε ότι πρέπει να είμαστε στην Ένωση, γιατί διασφαλίζονται τα εθνικά συμφέροντα της χώρας. Δεύτερον, πιστεύουμε ότι πρέπει να είμαστε, γιατί στην παγκοσμιοποίηση χρειάζεται η ελληνική οικονομία να έχει την ασφάλεια του ενιαίου οικονομικού και νομισματικού χώρου της Ένωσης. Τρίτον και πιο σημαντικό, πιστεύουμε ότι η Ευρώπη είναι το μόνο μέρος σ' αυτόν τον πλανήτη που μπορούν να υπάρξουν ολοκληρωμένα οι αξίες όχι μόνο της ελευθερίας και της δημοκρατίας, αλλά και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Θέλουμε και παλεύουμε για μία κοινωνική Ευρώπη. Και σ' αυτό το σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος είναι το ευρωπαϊκό σοσιαλιστικό κόμμα και το ΠΑΣΟΚ που έβαλε τη σφραγίδα του, όταν από την διατύπωση της Νίκαιας για την «ανοικτή οικονομία της αγοράς» επιδιώξαμε και προσδιορίσαμε ως στόχο μέσα στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα την «κοινωνική οικονομία της αγοράς» και ότι στόχος όλων των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να είναι η «πλήρης απασχόληση των πολιτών της». Γιατί εμείς θέλουμε μία Ευρώπη που να απαλλάξει τους πολίτες από το φάσμα της ανεργίας, της φτώχειας, της ανασφάλειας, θέλουμε μία Ευρώπη που να διασφαλίζει την Υγεία, το μέλλον των παιδιών της, την Εκπαίδευση, την Ποιότητα της Ζωής.

Και όλα αυτά ακριβώς περιλαμβάνει η διαπραγμάτευση που γίνεται και από τον τρόπο που κάθε χώρα προσέρχεται σ' αυτήν την διαπραγμάτευση. Και είναι στη Γαλλία που χάρη στο δημοψήφισμα και στη μεγάλη δημόσια συζήτηση, χάρη στο γεγονός ότι η κοινωνία πήρε στα χέρια της τη διαπραγμάτευση του Συντάγματος ότι υπήρξε μία αποφασιστική και κατηγορηματική απόφαση να αποσυρθεί η οδηγία Bolgestein, η επιλεγόμενη και οδηγία Frankenstein, την οποία βεβαίως υπερψήφισε η Νέα Δημοκρατία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπερηφάνως και μάλιστα με ειδικά ελληνικά χαρακτηριστικά.

Άρα, αν θέλουμε το δημοψήφισμα είναι, όχι γιατί αναιρούμε ή θέλουμε να ανατρέσουμε τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι γιατί αντίθετα εμείς πιστεύουμε ότι ο ελληνικός λαός μετέχει στην Ένωση όχι ως παθητικός θεατής ούτε ως μαθητευόμενος, όπως έλεγε πριν ο κ. Πολύδωρας ότι «μαθαίνουν». Δεν ξέρω τι εννοεί. Αν ο κ. Πολύδωρας πιστεύει ότι κάποιοι πρέπει να μάθουν, βεβαίως πρέπει να μάθουν και από πολλά σεμινάρια. Εμείς, όμως, δεν έχουμε αυτήν την αντίληψη, ότι ο ελληνικός λαός είναι σ' ένα παθητικό άκρο της Νότιας Ευρώπης. Έχουμε τη βεβαιότητα ότι η Ελλάδα μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο σε μία πορεία μιας ορισμένης Ευρώπης με κοινωνικά χαρακτηριστικά, με πολιτισμικά χαρακτηριστικά, με χαρακτηριστικά πρωτοβουλιών. Και γι' αυτό θέλουμε έναν ενεργοποιημένο λαό, ένα λαό που να ξέρει γιατί μετέχει, να ξέρει ότι μπορεί να πετύχει πολλά και ότι μπορεί να πετύχει πολλά μέσα από τις πολιτικές της Ένωσης προς τη μία ή την άλλη κατεύθυνση.

Και εγώ προσπαθούσα να αναζητήσω γιατί άραγε η Νέα Δημοκρατία φοβάται τόσο το δημοψήφισμα. Στην πραγματικότητα ο φόβος έγκειται στο ότι δεν μπορεί να συγκαλύψει, όχι μόνο την αμηχανία της για την Ευρώπη, αλλά δεν μπορεί να

συγκαλύψει το φόβο της για μια διαφορετική εξέλιξη της Ευρώπης, που θα συμπαράσχει και τις δικές της αντιλήψεις στο εσωτερικό της χώρας. Γι' αυτό, λοιπόν, επειδή για κάθε πολίτη η λαϊκή κυριαρχία και η απόφαση του ίδιου του λαού προσδιορίζει και καθορίζει τις συμπεριφορές των πολιτικών δυνάμεων θέλουμε αυτήν τη γενικευμένη συζήτηση όχι σαν «ναι» ή «όχι» στο Ευρωσύνταγμα -γιατί για μας το «ναι» είναι δεδομένο- αλλά γιατί θέλουμε μια Ευρώπη συγκεκριμένη μέσα απ' αυτούς τους θεσμούς του Συντάγματος, μέσα από την πορεία που μόνο οι λαοί θα καθορίσουν και ποτέ οι κυβερνήσεις ή οι ελίτ σε κάθε χώρα. Υπάρχει, λοιπόν, μια διαφορά κοσμοθεωρίας, μια διαφορετική αντίληψη και για την Ευρώπη.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αυτή είναι η γνώμη σας. Αυτό κρίνεται και με τη σημερινή σας στάση και με τις συνολικές σας πολιτικές.

Γι' αυτό φοβάστε, γι' αυτό δεν θέλετε το άνοιγμα αυτής της συζήτησης όχι για το αν θα είμαστε στην Ευρώπη, αλλά για το πώς. Και αυτό κατανοεί και ο τελευταίος Έλληνας σιγά-σιγά ότι είναι ο πυρήνας της φοβίας σας και ο λόγος της αντίδρασής σας.

Από εκεί και πέρα υπήρξαν μια σειρά αυστηρές κριτικές στην υποτιθέμενη ασυνέπεια του ΠΑΣΟΚ. Ήταν ιδιαίτερα πλήρεις οι ομιλίες τόσο των πολλών συναδέλφων, όπως η επιχειρηματολογία του κ. Καστανίδη, αλλά θα επανέλθω σε κάτι που τραυματίζει βαθιά το πολιτικό σύστημα. Σε κάτι που μόλις πριν λίγο τόνισε ο ομιλητής Ανδρέας Λοβέρδος.

Όταν θεωρείτε ότι η ένταξη της χώρας σ' αυτό το νέο επίπεδο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι εθνικό θέμα, όταν θεωρείτε ότι δεν είναι μεγάλο κοινωνικό θέμα, και κατά συνέπεια δεν δικαιολογεί δημοψήφισμα κατά τη γνώμη σας, είστε εσείς οι ίδιοι, είστε το κόμμα που έχει έναν Αρχηγό που λέγεται Κωνσταντίνος Καραμανλής, που υπέγραψε για δημοψήφισμα για τις ταυτότητες; Δηλαδή οι ταυτότητες ήταν μειζον εθνικό θέμα και μειζον κοινωνικό θέμα, ενώ η πορεία της χώρας στην κρίσιμότερη απόφασή της δεν είναι, ώστε να αξίζει δημοψήφισμα; Αυτό ήθελα να υπογραμμίσω, όχι μόνο για την Ιστορία του μέλλοντος, αλλά για την υποκρισία του παρόντος, της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Ευθυμίου. Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριοι συνάδελφοι, δεν θα έπαιρνα το λόγο αν δεν υπήρχαν ορισμένες τοποθετήσεις, οι οποίες πραγματικά γεννούν απορίες. Είναι, λοιπόν, τόσο λίγα τα επιχειρήματα εκείνων που ζήτησαν να γίνει αυτή η συζήτηση περί δημοψηφίσματος, ώστε καταφεύγουν σε τέτοιες στρεβλώσεις; Διότι δεν μπορώ να φαντασθώ πως ένας Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου, ο οποίος έχει διατελέσει τόσα χρόνια Υπουργός, έρχεται και κάνει συνδυασμό της διαδικασίας δημοψηφίσματος του άρθρου 44 με τη διαδικασία, η οποία αφορούσε τις ταυτότητες. Αν είναι τέτοια η θεσμική και η πολιτική άγνοια, τότε από εκεί και πέρα είναι ένα άλλο ζήτημα. Αν, όμως, υπάρχει επίγνωση, αποτελεί μια συνειδητή διαστρέβλωση της πραγματικότητας, η οποία δείχνει ότι δεν υπάρχουν άλλα επιχειρήματα. Και πράγματι δεν υπάρχουν άλλα επιχειρήματα. Γιατί παρακολούθησα όλη τη συζήτηση, η οποία έγινε μέχρι τώρα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ποια είναι η διαστρέβλωση;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Για να μην τρώω το χρόνο των συναδέλφων, γιατί θα μιλήσω και την Πέμπτη, θα πω πολύ απλά το εξής. Καταλαβαίνω την Αριστερά η οποία δεν θέλει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και λέει ότι επιθυμεί δημοψήφισμα, γιατί θα είχε να προτείνει στον ελληνικό λαό ένα «όχι». Το ερώτημα είναι να είσαι Αντιπολίτευση, να είσαι κυβέρνηση όταν διαμορφώνεται το Σύνταγμα, να μην έχεις πει ποτέ προηγουμένως την εποχή εκείνη ότι αν έρθει η ώρα του Συντάγματος θα θέσεις το Σύνταγμα αυτό υπό δημοψήφισμα και να έρχεσαι

τώρα να λες «ναι» -και καλά κάνεις και λες «ναι», γιατί αυτή είναι η μοίρα και η πορεία του Τόπου προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση- στον κυρωτικό νόμο και μετά να λες «θέλω δημοψήφισμα».

Αφήνω το θεσμικό ζήτημα για το οποίο τουλάχιστον οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι ζουν και εξ άλλης αιτίας τη θεσμική μας πραγματικότητα, θα έπρεπε να ξέρουν ότι το άρθρο 28 το ψηφίσαμε κατά την Αναθεώρηση με αυτήν τη μορφή ακριβώς, για να διευκρινίσουμε ότι η συμμετοχή μας στην ευρωπαϊκή πορεία και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση γίνεται μέσα από τη διαδικασία του άρθρου 28, άρα μέσα από την κοινοβουλευτική διαδικασία.

Επίσης νομίζω πως αν δεν ήταν σε αυτήν την Αίθουσα και δίδασκαν σε αμφιθέατρο, πολύ δύσκολα θα μπορούσαν να εξηγήσουν σε ποια κατηγορία υπάγεται -αν υπάγεται- το όλο θέμα περί δημοψηφίσματος που θέτουν. Δηλαδή είναι κρίσιμο θέμα εθνικό ή είναι κοινωνικό ζήτημα;

Διότι εάν πραγματικά -και το λέω γιατί πρέπει να υπάρξει μία απάντηση σε αυτήν την Αίθουσα- είναι τόσο κρίσιμο εθνικό θέμα, ώστε θα έπρεπε να έχουμε δημοψήφισμα- το ότι κυρώνουμε αυτή τη Συνθήκη -που είναι η συμπύκνωση των Συνθηκών με αρκετές και σημαντικές τροποποιήσεις και με το Χάρτη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου- το ΠΑΣΟΚ θα είναι πάντοτε υπό-λόγο γι' αυτήν του την πρόταση -με την καλή του όρου έννοια «υπό-λόγο»- απέναντι στην πολιτική μας ιστορία, πώς, ενώ του δόθηκε η ευκαιρία -και το είχε υποσχεθεί στον ελληνικό λαό παραμονές των εκλογών του 1981- να κάνει δημοψήφισμα, δεν το έκανε ποτέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πήραμε τα Μεσογειακά Προγράμματα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεν ήταν μείζον θέμα η συμμετοχή μας στην τότε ΕΟΚ -περισσότερο και από τώρα- και γι' αυτό δεν βγήκε να κάνει δημοψήφισμα; Και καλά δεν έκανε. Και καλά εκείνο άλλαξε. Και πολύ καλά σήμερα η μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού είναι προσηλωμένη στην Ευρώπη και δεν έχει ανάγκη από τέτοιου είδους, αν θέλετε, τερτίπια για να μπορέσει να εκφραστεί ως προς ένα τέτοιο ζήτημα. Γιατί εκφράστηκε γι' αυτό το ζήτημα όταν ψήφισε και έδινε τη συντριπτική πλειοψηφία στα δύο μεγαλύτερα σε εκλογική δύναμη κόμματα, που έχουν τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

Λέω, λοιπόν, πολύ απλά το εξής: Αν πραγματικά κοιτάξει κανείς, θα δει ότι δεν υπάρχει καμία θεσμική ή πολιτική αιτία που θα επέτρεπε στο ΠΑΣΟΚ να ζητάει δημοψήφισμα. Αν στόχος του είναι πραγματικά να πει ότι ενημερώνει με τον τρόπο αυτό τον ελληνικό λαό καλύτερα, τότε θα με συγχωρέσετε να πω ότι είναι ένα επιχείρημα, το οποίο δεν στέκει πουθενά.

Ο ελληνικός λαός, όπως ξέρετε, πρώτον μπορεί και έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί. Διότι αν έλεγε το ΠΑΣΟΚ «όχι», τότε να το καταλάβαινα. Αν έλεγε ότι πρέπει να ενημερωθεί μέχρις ότου το Σύνταγμα μπει σε εφαρμογή, ξέρουμε πολύ καλά ότι είναι μία μακρά διαδικασία. Και είναι χρέος των πολιτικών δυνάμεων και της Κυβέρνησης -και το αναλαμβάνει και θα σας εξηγήσω την Πέμπτη ποιες πρωτοβουλίες παίρνουμε- η πλήρης ενημέρωση του λαού.

Αν μου έλεγε, λοιπόν, ότι το έκανε μόνο για να ενημερωθεί, είναι σαν να πίστευε το ΠΑΣΟΚ ότι η ενημέρωση του ελληνικού λαού είναι μία επετειακή, κατά κάποιο τρόπο, διαδικασία, που όσο διαρκεί η διαδικασία του δημοψηφίσματος γίνεται και από εκεί και πέρα το ξεχάσαμε. Πρέπει, όμως, να είναι διαρκής και ιδίως σ' επίπεδο μαθητών, σε επίπεδο κόσμου, που μπορεί να γίνει και θα γίνει. Και θα σας εξηγήσω την Πέμπτη ποια είναι η πρωτοβουλία για την οποία μιλήσαμε.

Άρα, λοιπόν, θα ήθελα να τονίσω για πολλοστή φορά το εξής: Από τη στιγμή κατά την οποία ουδέποτε, στα είκοσι χρόνια που κυβερνήσατε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, δεν βρήκατε ούτε ένα θέμα -από τα μεγάλα θέματα που χειριστήκατε- να θέσετε υπό δημοψηφισματική διαδικασία, από τη στιγμή που αρνηθήκατε να κάνετε δημοψήφισμα -και καλά κάνατε- για ένα θέμα που είχατε υποσχεθεί στον ελληνικό λαό ότι θα κάνετε δημο-

ψήφισμα, ε, τώρα να έρχεστε και να μιλάτε για δημοψήφισμα στην περίπτωση αυτή δείχνει κάτι. Ένα πράγμα: Δεν είχατε κάτι άλλο να πείτε, δεν είχατε κάτι άλλο να προτείνετε στην όλη διαδικασία. Θεωρήσατε ότι είναι ένα καλό μέτρο που θα κολάκευε την κοινή γνώμη και γι' αυτό το προτείνατε.

Αυτή η παράταξη, όπως ο Κωνσταντίνος Καραμανλής πήρε τότε την απόφαση -μία σημαντική απόφαση που ξέρετε πολύ καλά πόσο αμφισβητήθηκε και την πήρε πάνω του πολιτικά και είπε «την παίρνω πολιτικά επάνω μου και τη φέρνω σε πέρας»- και αυτή η Κυβέρνηση το ίδιο κάνει και τώρα. Ξέρει ότι η μεγάλη, η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού είναι προς την Ευρώπη. Παίρνει την πολιτική ευθύνη και λέει «ναι, κυρώνουμε τη Συνταγματική Συνθήκη, ενημερώνουμε τον ελληνικό λαό».

Η μεγάλη πρόκληση ποια είναι, κύριοι συνάδελφοι; Μία. Να μπορέσουμε να πάρουμε τις ευθύνες, ώστε αυτή η μεγάλη πορεία να γίνει μέσα από τις τομές, τις ρήξεις που χρειάζεται για να πρωτοπορήσουμε στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Αντί, λοιπόν, να μιλάμε για να κολακεύουμε ενδεχομένως αφτιά, που εσείς θέλετε να κολακίζετε, και που δεν κολακεύονται στην πραγματικότητα, ας κοιτάξουμε πώς δεν θα είμαστε οι τελευταίοι στην Ευρώπη. Αλλά σε αυτήν τη μεγάλη πορεία που ανοίγει η Συνταγματική Συνθήκη, που εύχομαι -και ευχόμαστε- να επικυρωθεί από όλους, να πρωτοπορήσουμε. Και εκεί και να ενημερώσουμε τον ελληνικό λαό, αλλά κυρίως να επιτρέψουμε, να δώσουμε τη δυνατότητα, με δική μας πολιτική ευθύνη, να ανοίξουμε τους δρόμους εκείνους πάνω στους οποίους οι επόμενες κυβερνήσεις, οι επόμενες γενιές θα προχωρήσουν για να πρωτοπορήσουν. Αυτό είναι το χρέος μας.

Ό,τι άλλα επιχειρήματα υπάρξουν ευχαρίστως -το είπα και πάλι, είναι και χρέος μας άλλωστε- και θα τα συζητήσουμε και θα τα δούμε εδώ. Αλλά, προς Θεού, όταν μιλάμε για δημοψηφίσματα εδώ -άκουσα και αυτό το επιχειρήμα τελευταία και από τον κ. Ευθυμίου- τουλάχιστον να ξέρουμε τι είναι δημοψήφισμα και τι σημαίνει το άρθρο 44 του Συντάγματος.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Υπουργέ, το ξέρουν όσοι υπέγραψαν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Λοβέρδο, σας παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Δεν υπάρχει θεσμός για λαϊκό δημοψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Λοβέρδο, σε λίγο θα ανέβει στο Βήμα ο συνάδελφός σας ο κ. Χρυσοχοϊδης, ο οποίος πιστεύω ότι θα σας καλύψει.

Το λόγο έχει ο κ. Βασιλείου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Άρα, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, μένει εκκρεμές για την Πέμπτη αυτό που είπε ο κύριος Υπουργός. Και είναι εσφαλμένη γνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μένει εκκρεμές, κύριε Λοβέρδο, για οκτώ λεπτά. Να έχετε υπομονή.

Ορίστε, κύριε Βασιλείου, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ δεν θα είμαι τόσο απαλός ούτε τόσο τρυφερός, όπως ορισμένοι προλαλήσαντες συνάδελφοι. Θα καταθέσω την αλήθεια μου, έτσι όπως εγώ την κατανοώ με τα χρώματα που της αναλογούν, με τα χρώματα που κατανοεί ο απλός Έλληνας πολίτης.

Είναι από τις λίγες στιγμές στο μεταπολιτευτικό κοινοβουλευτικό βίο της χώρας μας που το νομοθετικό Σώμα καλείται να νομοθετήσει ουσιαστικά δύο φορές για ένα νόμο. Η θεσμική αυτή πρωτοτυπία, πέραν του ερωτήματος εάν μπορεί να ενταχθεί στο τυπικό σκέλος του άρθρου 44 του Συντάγματος, προκαλεί όπως είναι εύλογο, πολλά ερωτηματικά. Δεν προκαλεί, όμως, μόνο ερωτηματικά. Αποτελεί θα έλεγα και μία προσπάθεια να προκληθεί αναστάτωση στην ελληνική κοινωνία. Μια αναστάτωση που ερμηνεύεται ως ανασφάλεια με διπλό πρόσωπο τόσο για τη μελλοντική πορεία της χώρας στην ευρωπαϊκή

οικογένεια όσο, όμως, και για την κρίση, στην οποίαν εισέρχεται το ίδιο το ευρωπαϊκό ιδεώδες πενήντα χρόνια περίπου μετά την ανατολή του.

Το ερώτημα που στον απλό πολίτη πλανάται είναι: Μήπως κάποιοι θέλουν να πείσει η αυλαία στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση; Μήπως η Ευρώπη εισέρχεται σε μια μεγάλη κρίση και μήπως άλλοι θα ωφεληθούν από αυτήν τη θολή κατάσταση; Μήπως τελικά βομβαρδίζεται η πανευρωπαϊκή ιδέα και μήπως αυτή η τακτική εξυπηρετεί αυτούς τους άλλους;

Το νομοθετικό Σώμα κλήθηκε να ψηφίσει τη Συνθήκη για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Και με τη σύμφωνη γνώμη τόσο της Κυβέρνησης όσο και της Μείζονος Αντιπολίτευσης ενσωματώθηκε με τη μεγαλύτερη, θα έλεγα, δυνατή κοινοβουλευτική πλειοψηφία στην ελληνική έννομη τάξη. Δηλαδή το 86% της λαϊκής αντιπροσώπευσης ψήφισε «ναι». Δεν είμαι νομικός, αλλά νομίζω ότι το Σύνταγμα στη διάταξη του άρθρου 44, παράγραφος 2, όπως έχει ερμηνευθεί από έγκριτους νομικούς, είναι σαφέςστατο.

Ας επαναλάβω, λοιπόν, κάποια πράγματα σήμερα εδώ. «Δημοψήφισμα προκηρύσσεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με διάταγμα και για ψηφισμένα νομοσχέδια που ρυθμίζουν σοβαρό κοινωνικό ζήτημα». Και για να καταδείξουμε το περιεχόμενο της αόριστης αυτής αξιολογικής έννοιας προσφέρεται η σύγχρονη και πρόσφατη κοινοβουλευτική μας ιστορία, αυτή τουλάχιστον που έγραψε το ΠΑΣΟΚ. Και δεν αναφέρομαι στα κόμματα της Αριστεράς. Αυτά παραμένουν συνεπή -συνεπώςτα, θα έλεγα- στην πολιτική τους τακτική και στις πολιτικές τους επιλογές.

Στο νομοθετικό Σώμα παρήλασαν με ΠΑΣΟΚικούς διθυράμβους όλες οι προγενέστερες ευρωπαϊκές Συνθήκες. Ας μην καταθέσουμε ψεύδη απ' αυτήν τη θέση. Η αλήθεια καταγράφεται έτσι ακριβώς. Μην παραποιούμε την αλήθεια. Μιλώ για τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ, της Νίκαιας, την ΟΝΕ.

Γιατί τότε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν προσέφυγε το ΠΑΣΟΚ σε δημοψήφισμα; Τότε δεν δημιουργείτο ένα πρωτογενές θεσμικό πλαίσιο, το οποίο αφορούσε την πορεία της Ευρώπης και της χώρας μας; Τότε για το ΠΑΣΟΚ δεν παρουσιάστηκε κανένα εθνικό θέμα. Σήμερα, η Συνθήκη -και αυτή είναι η αλήθεια για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα- ουσιαστικά συνιστά ένα κωδικοποιητικό κατά βάση κείμενο κανόνων δικαίου, δηλαδή εσσωκλείει αυτές τις ίδιες τις Συνθήκες του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ, της Νίκαιας, όλες αυτές τις προηγούμενες συμφωνίες, για τις οποίες το ΠΑΣΟΚ δεν προχώρησε τότε σε δημοψήφισμα. Γιατί λοιπόν διατυμπανίζεται σήμερα από το ίδιο το ΠΑΣΟΚ η προσφυγή σε δημοψήφισμα; Αυτά είναι ερωτηματικά που θέλουν απαντήσεις και οφείλτε να τις δώσετε στον ελληνικό λαό, όχι σε μένα.

Να σας θυμίσω ποιο ήταν το πολιτικό επιχείρημα του ΠΑΣΟΚ επί πρωθυπουργίας του κ. Κώστα Σημίτη για το ενδεχόμενο δημοψηφίσματος; Το ανέφερε η κυρία Υπουργός προ ολίγου και είναι πολύ σοβαρό: Είναι πάγια τακτική ότι στην Ελλάδα δεν αποφασίζονται τα θέματα των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με δημοψήφισμα, αλλά μέσα από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Σύνταγμα από τη Βουλή.

Και ας μην ξεχνάμε το γεγονός ότι, ενώ κατά την κύρωση της ένταξης μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια -να ακούγονται συνεχώς σε αυτήν την Αίθουσα αυτά- η Αξιωματική Αντιπολίτευση του τότε, αποχωρούσε σύσσωμη από την Αίθουσα αυτή και ενώ δεσμευόταν να προκηρύξει δημοψήφισμα όταν πήρε την εξουσία δεν είδαμε τέτοιο δημοψήφισμα.

Η σημερινή στάση του ΠΑΣΟΚ, αξιότιμοι συνάδελφοι, είναι τελικά ένα δριμύ κατηγορώ της ίδιας του της πολιτικής. Το ΠΑΣΟΚ καταγγέλλει το ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ εναντίον του ΠΑΣΟΚ. Καταγγέλλει την πολιτική του. Καταγγέλλει την πολιτική που τήρησε όλα τα χρόνια της κυβερνητικής του θητείας. Το ΠΑΣΟΚ τελικά διαγράφει και την ιστορία του και τις πολιτικές του επιλογές και τα πρόσωπα που κυβερνούσαν. Αυτό είναι το μόνο λογικό συμπέρασμα στο οποίο το ΠΑΣΟΚ οδηγείται από την τακτική του.

Το παράδοξο στην υπόθεση αυτή δε είναι ότι το ΠΑΣΟΚ

ψήφισε το σχετικό νόμο κατηγορώντας, όμως, τη Νέα Δημοκρατία για ευρωφοβία, ευρωλαγνεία και διγλωσσία. Και για να γίνω πιο σαφής διά στόματος του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, στο Βήμα αυτό, δηλώθηκε ότι η Νέα Δημοκρατία οδηγείται σε ευρωφοβική γωνία, ότι εμφανίζει τους ευρωπαϊκούς θεσμούς σαν εμπόδιο, ότι υποβαθμίζει την πολιτική σημασία του ευρωπαϊκού Συντάγματος. Και καταθέτω για τα Πρακτικά της Βουλής την ομιλία του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης από τη συνεδρίαση της Παρασκευής 15ης Απριλίου 2005 και επιτρέψτε μου να σας διαβάσω και το τέλος: «Εμείς ψηφίζουμε το Ευρωσύνταγμα, έτοιμοι να παλέψουμε με νέες ευθύνες, με νέους αγώνες και θέσεις απέναντι στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, με νέες ευθύνες για την Ελλάδα και το λαό της».

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Βασιλείου, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αν αυτά συνάδουν με τη σημερινή συζήτηση κάποιος σε αυτήν την Αίθουσα πρέπει να είναι από άλλον πλανήτη.

Επιτρέψτε μου να σας μεταφέρω πολύ παλιά στα μαθητικά μας χρόνια. Στο σχολείο όταν ο δάσκαλος μας έβαζε να διαβάσουμε ένα κείμενο από το αναγνωστικό μας έλεγε «αύριο θέλω να μου φέρετε το ηθικό δίδαγμα». Και επειδή εγώ είμαι αθεράπευτα παραδοσιακός τύπος, συνεχίζω ακόμη και σήμερα να βγάζω ηθικά δίδαγματα, μόνο που στην προκειμένη περίπτωση θα είναι ηθικό πολιτικό δίδαγμα και ας λειτουργήσει ως πολιτικό μήνυμα.

Η πολιτική στάση της Μείζονος Αντιπολίτευσης έχει τελικά δυο όψεις, όμως εντελώς αντίθετη η μια από την άλλη. Διπρόσωπη πολιτική στάση και ανευθυνότητα απέναντι σε σημαντικά ορόσημα όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και ολόκληρης της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Η Νέα Δημοκρατία κατηγορήθηκε ότι καλλιεργεί αντιευρωπαϊκό πνεύμα. Το ερώτημα, μα και σύναμα το ηθικό πολιτικό δίδαγμα, είναι ποιος τελικά επιδεικνύει αντιευρωπαϊκό πνεύμα. Ποιος επιδεικνύει πολιτική ανωριμότητα; Ποιος διαψεύδει τον ίδιο του τον εαυτό; Ποιος μέμφεται τον εαυτό του; Ποιος ομολογεί –διότι περί ομολογίας πρόκειται– ότι έπραξε λάθος; Ποιος είναι πολιτικά ανεύθυνος και ποιος είναι πολιτικά δίγλωσσος και διπρόσωπος;

Στα ερωτήματα βέβαια αυτά ποτέ το ΠΑΣΟΚ δεν θα απαντήσει, όπως και στο παρελθόν έπραξε. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το ΠΑΣΟΚ δεν διαπράττει απλώς ένα πολιτικό λάθος. Διαπράττει θα έλεγα ένα τεράστιο ιστορικό πολιτικό ολίσθημα. Και απάντηση εδώ χωράει μόνο στο ερώτημα αν ένα πολιτικό κόμμα με τέτοια χαρακτηριστικά μπορεί να ελπίζει κατ' αυτόν τον τρόπο ότι διεκδικεί το δικαίωμα να κυβερνήσει τη χώρα και να αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα του τόπου και να αντεπεξέλθει στα οράματα και τις προσδοκίες των Ελλήνων και του Ελληνισμού. Αν νομίζετε ότι οι Έλληνες πολίτες, ο ελληνικός λαός πείθεται με τον τρόπο που ασκείτε αντιπολίτευση και με την τακτική σας, κάνετε και άλλο λάθος.

Η πολιτική αλαζονεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποκόπτεται από την πραγματικότητα και ορισμένοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ –τονίζω το ορισμένοι– έχουν αποκοπεί προ πολλού, μόνο που συνεχίζουν αμετανόητοι. Αυτά τα μελανά σημεία του παρελθόντος του κυβερνητικού βίου, τα οποία ο ελληνικός λαός καταψήφισε και ανέδειξε νέα σελίδα στην πολιτική πορεία της χώρας μας, φαίνεται ότι το ΠΑΣΟΚ εξακολουθεί και να καλλιεργεί και να τρέφει.

Το πολιτικό αδιέξοδο στο οποίο το ΠΑΣΟΚ περιήλθε όλα αυτά τα χρόνια συνεχίζεται. Γιατί; Γιατί η πολιτική του τόσο ως κυβέρνηση όσο και ως Αντιπολίτευση ήταν, είναι και ως φαίνεται θα είναι πολιτικά κορώνα-γράμματα. Να, γιατί τελικά το ΠΑΣΟΚ θα χάσει και τις επόμενες εκλογές.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Βασιλείου.

Ο συνάδελφος κ. Χρυσοχοϊδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να υπενθυμίσουμε σε ορισμένους συναδέλφους ότι εδώ συζητείται μια πρόταση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Αυτό είναι το αντικείμενο της συζήτησης.

Εδώ ακούμε για μια φορά ακόμα φιλιππικούς κατά του ΠΑΣΟΚ και όχι απαντήσεις της Κυβέρνησης πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, που ετέθη από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Πρέπει να αποτιμήσουμε νηφάλια την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια και την πενήντάχρονη ευρωπαϊκή πορεία και να εκτιμήσουμε αυτήν τη διαδρομή για να αναζητήσουμε τα προβλήματα και το κοινωνικό αίσθημα των πολιτών απέναντι στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Για ποιο λόγο υπάρχει σήμερα σε πολλές χώρες της Ευρώπης ευρωσκεπτικισμός; Τι πρέπει να κάνουμε; Αυτά είναι τα ζητούμενα και αυτά πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης μεταξύ της πολιτικής και των πολιτών.

Αντ' αυτού εδώ έχουμε μία σκιαμαχία. Η Κυβέρνηση δεν έχει μία μεγάλη αντίφαση, η οποία συνίσταται στο ότι από τη μια αναζητά συναινέσεις και από την άλλη πλευρά αποφεύγει τις συγκλίσεις. Πρέπει να συμφωνήσουμε σε ορισμένα πράγματα και αν δεν συμφωνούμε να πούμε ότι διαφωνούμε. Η απάντησή σας στην πρότασή μας για δημοψήφισμα, ότι φταίει το ΠΑΣΟΚ δεν πείθει κανέναν.

Έχουμε μία Ενωμένη Ευρώπη που τα τελευταία πενήντα χρόνια έγινε πραγματικότητα με αργά και σταθερά βήματα και με προβλήματα. Σήμερα η ευρωπαϊκή ήπειρος απολαμβάνει μία μακρά περίοδο ειρήνης, δημοκρατίας, ευημερίας, ανεπανάληπτη στη σύγχρονη ιστορία της και για πολλούς αδιανόητη. Είναι γνωστό ότι το ευρωπαϊκό πρότυπο ζωής έχει γίνει εκλυκτικό για εκατομμύρια ανθρώπων εκτός Ευρώπης που επιθυμούν με οποιονδήποτε τρόπο να βρεθούν εδώ. Αυτό δημιουργεί το μεγάλο πρόβλημα της μετανάστευσης. Μόλις πρόσφατα η Ευρώπη έκανε πρόσθετα βήματα προόδου τέτοια που ούτε οι πιο αισιόδοξοι και οι πιο τολμηροί δεν μπορούσαν να προβλέψουν. Μετεξελίχθηκε σε μία Ευρώπη με κοινό νόμισμα, διευρύνθηκε προς ανατολάς, απέκτησε έναν χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων, έκανε τα πρώτα δειλά βήματα στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της άμυνας.

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση εξετάζει για τέταρτη φορά μέσα σε λιγότερο από δέκα χρόνια τη θεσμική της διάρθρωση και τις πολιτικές της. Σήμερα καλούνται τα κράτη-μέλη της Ευρώπης να θεσπίσουν ένα Σύνταγμα. Αυτή, λοιπόν, η πορεία της Ευρώπης περιλαμβάνει και την Ελλάδα τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια. Έχουν ομολογήσει όλοι ότι τότε έγινε μια στρατηγική επιλογή για τη χώρα. Σ' αυτήν την πορεία προς την Ευρώπη συμμετείχε ενεργά η Ελλάδα και οι Έλληνες. Πετύχαμε πολλά, και σήμερα έχουμε το προνόμιο να βρισκόμαστε σε μια ζώνη σταθερότητας, δημοκρατίας, ευημερίας που πραγματικά πολλά κράτη της γειτονιάς μας θα ήθελα να βρισκονται. Έχουμε εμπεδώσει σταθερότητα θεσμών. Έχουμε μία απaráμλλη πολιτική σταθερότητα κατά τη διάρκεια της τρίτης ελληνικής δημοκρατίας. Έχουμε προωθήσει τη συνεργασία και την ειρήνη στην περιοχή μας με ρόλο στην Ελλάδα. Αυτόν το ρόλο πρέπει να τον διατηρήσουμε και να τον ενισχύουμε διαρκώς. Έχουμε εμπεδώσει ένα υψηλό επίπεδο ευημερίας αφήνοντας πίσω την εποχή της οικονομικής καχεξίας, της αστάθειας και της υπανάπτυξης. Έχουμε πλέον αποκτήσει εθνική αυτοπεποίθηση. Είμαστε ισχυρή χώρα. Έχουμε εγκαταλείψει την πολιτική της «μικράς πλην εντίμου Ελλάδας».

Όλα αυτά δεν είναι τυχαία. Δεν είναι αυτό που λέγατε εσείς πριν από την εκλογή σας, ως Κυβέρνηση, ότι όλα αυτά έγιναν με τον αυτόματο πιλότο. Έγιναν με δουλειά, με σχέδιο, με τη συνείδηση, την προσπάθεια και τις θυσίες όλου του ελληνικού λαού.

Και όπως διακηρύσσουν με πολύ κακό τρόπο και πολλές φορές η παράταξή σας συμφωνεί με αυτές τις λογικές, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει στην πολιτική, την οικονομία και την κοινωνία είναι ίδιες με αυτές των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών και γι' αυτό πρέπει να βρούμε ένα κοινό πλαίσιο ώστε να αντιμετωπίσουμε αυτές τις προκλήσεις στην Ευρώπη. Αυτή η θετική εξέλιξη πέρα από τη συμβολή των κομμάτων και των

πολιτών αποτελεί ουσιαστικά ένα επίτευγμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση του ΠΑΣΟΚ για διεξαγωγή δημοψηφίσματος έχει ένα και μοναδικό στόχο, την ενημέρωση και τη συμμετοχή των πολιτών σε συζήτηση και λήψη απόφασης για ένα ζήτημα, που αφορά τη μελλοντική πορεία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, αλλά και της ζωής των πολιτών. Σ' έναν κόσμο που διαρκώς αλλάζει, αυτήν τη στιγμή, κατά τη γνώμη μου υπάρχουν δύο μεγάλα και κρίσιμα πολιτικά ερωτήματα που ζητούν απαντήσεις και μάλιστα ικανοποιητικές για το μέλλον. Το πρώτο είναι το φλέγον ζήτημα της ευρωπαϊκής ενοποίησης και συμβολής της χώρας μας ως προς αυτό και το δεύτερο είναι ποια θα είναι η εθνική μας πολιτική. Ποια είναι η πολιτική μας, ούτως ώστε να εξασφαλίσουμε κατάλληλες συνθήκες για την πρόοδο της χώρας σε μία έντονα ανταγωνιστική οικονομία και πρωτίστως την ευρωπαϊκή.

Στην αναζήτηση απαντήσεων η ευαισθητοποίηση, ο διάλογος και η συμμετοχή των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων είναι καθοριστικής σημασίας για την αναβάθμιση και τη συμμετοχή του πολίτη στη δημοκρατία μας, για την εμβάθυνση της λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών, τον κοινωνικό εκσυγχρονισμό, την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και τελικά τη διατήρηση ενός υψηλού ρυθμού ανάπτυξης για τη χώρα και κάθε πολίτη ξεχωριστά.

Σήμερα σε πάρα πολλά θέματα η κοινωνία είναι πολύ πιο μπροστά από την πολιτική. Το ξέρουμε καλά. Βλέπουν με καθαρότερο βλέμμα την αναγκαιότητα τολμηρών μεταρρυθμίσεων για την άσκηση μιας μακρόπνοης και επιτυχημένης εθνικής πολιτικής. Φαίνεται όμως ότι αυτήν την ευκαιρία η Κυβέρνηση δεν θέλει να την αξιοποιήσει αρνούμενη να αντιμετωπίσει τα μεγάλα πολιτικά ζητήματα, αρνούμενη να έλθει αντιμέτωπη με κεφαλαιώδη προβλήματα που απασχολούν τη χώρα και την ευρωπαϊκή της πορεία. Να προσδιορίσει δηλαδή ποιες είναι οι γενικότερες προϋποθέσεις για την άσκηση μιας εθνικής πολιτικής και αν είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά οποιοδήποτε ενδεχόμενο, ακόμα και κρίση. Για όλα αυτά πρέπει να είναι έτοιμη η χώρα μας και πρέπει να αντιμετωπίσουμε άμεσα τα μεγάλα ζητήματα.

Για να γίνει αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει μια χώρα να διαθέτει αξία, κύρος και ειδικό βάρος. Με άλλα λόγια πρέπει να διαθέτει ισχυρή οικονομία, να μπορεί να βασιστεί σε αξιόπιστες συμμοχίες, να έχει καλλιεργήσει ευνοϊκούς συσχετισμούς, που τελικά σκοπό έχουν την εξυπηρέτηση των εθνικών συμφερόντων. Στη σημερινή πραγματικότητα οι πολιτικές δυνατότητες προσδιορίζονται σε μεγάλο βαθμό από τις οικονομικές προϋποθέσεις, που έχει μία χώρα. Όταν αυτές αίρονται από μια σειρά άστοχων ενεργειών, όπως συνέβη πρόσφατα, και όταν δεν αντικαθίσταται από κάποιες νέες, τότε δημιουργείται κενό ισχύος. Ένα χάσμα δυνατότητων και προσδοκιών που είναι επικίνδυνο για τα συμφέροντα της χώρας.

Εύχομαι πραγματικά η Κυβέρνηση να αλλάξει συμπεριφορά κατά τη διάρκεια αυτής της συζήτησης στη Βουλή, να γίνει ένα γόνιμος διάλογος, γιατί το θέμα της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας μας είναι κεφαλαιώδες ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Λιντζέρης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα την πρόταση όλων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης για διεξαγωγή δημοψηφίσματος εν όψει του Ευρωσυντάγματος. Θα περίμενε κανείς να ακουστεί ανταλλαγή απόψεων πάνω σε αυτά τα ζητήματα. Δεν έγινε κάτι τέτοιο και αντ' αυτού ακούσαμε πολεμική από την Κυβέρνηση για τα παρελθόντα έτη. Ακούσαμε περιέργες θεωρίες περί δημοκρατίας και λειτουργίας των θεσμών και αυτή είναι η πιο επεικής ερμηνεία για να μην ακολουθήσω την οξύτητα, γιατί στις σκέψεις αυτών των ανθρώπων περισσεύουν τεχνοκρατικές και αριστοκρατικές αντιλήψεις, ελλείπει όμως η λαϊκή κυριαρχία.

Κυρίες και κύριοι, η υπεράσπιση της πορείας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αποτελεί σήμερα επιτακτικό χρέος του συνόλου των ευρωπαϊκών πολιτικών δυνάμεων, ανεξαρτήτως πολιτικού προσανατολισμού. Η εμβάθυνση και η διεύρυνση της Ευρωπαϊ-

κής Ένωσης μέχρι της ολοκλήρωσής της από τα Ουράλια έως τον Ατλαντικό, αποτελεί συμφέρον όλων των λαών της Ευρώπης, μιας Ευρώπης με απόλυτη ενεργειακή αυτάρκεια, παγκόσμια δύναμη οικονομικής σταθερότητας και προοπτικής.

Μια αυτόνομη πολιτικά και πολιτισμικά Ευρώπη αποτελεί συντελεστή ενός καλύτερου μέλλοντος για την ανθρωπότητα. Κάθε καθυστέρηση ή αναβολή αυτής της πορείας ενέχει κινδύνους, που θα επηρεάσουν το μέλλον των επόμενων γενεών σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη μας.

Σήμερα, η κύρια αντίθεση σε παγκόσμιο επίπεδο είναι ανάμεσα στις δυνάμεις που υπερασπίζονται έναν πλουραλιστικό κόσμο ισονομίας των λαών και των πολιτισμών και στις δυνάμεις που το αντιμάχονται.

Όλος ο κόσμος χρειάζεται μια Ευρώπη, που δεν θα ανταγωνίζεται στα πλαίσια του ιμπεριαλισμού και της αποικιοκρατίας, αλλά θα υπερβαίνει τον ανταγωνισμό για επικυριαρχία και θα προβάλλει το ρόλο μιας ηθικής, πολιτισμικής υπερδύναμης, ικανής να συμβάλλει στη θεμελίωση μιας ειρηνικής, παγκόσμιας έννομης τάξης, ικανής να επηρεάζει τους διεθνείς οργανισμούς αν όχι να λειτουργούν σ' ένα σύστημα παγκόσμιας έννομης τάξης, τουλάχιστον να εφαρμόζουν τις ειλημμένες αποφάσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Τα λέω αυτά χωρίς να παραγνωρίζω το ρόλο της οικονομίας στην παγκόσμια πραγματικότητα ούτε στην εξουσία που πολλές φορές ασκεί αυτή επί της πολιτικής.

Κατά συνέπεια, ο αγώνας για την αυτόνομη Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί προϋπόθεση του αγώνα για αριστερότερη –για εμάς– για δεξιότερη –για εσάς– πορεία της Ευρώπης.

Κάθε βήμα ενοποίησης της Ευρώπης αποτελεί βήμα εδραίωσης ενός ειρηνικότερου και δικαιοτέρου κόσμου. Όμως, η αυτόνομη Ευρώπη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με γραφειοκρατικές αποφάσεις πολιτικών ή επαγγελματιών της πολιτικής ξεκομμένους από τους λαούς.

Ουσιαστική και αποφασιστική εγγύηση της ευρωπαϊκής ενοποίησης και προοπτικής αποτελούν μόνο οι λαοί της. Μόνο αν το ευρωπαϊκό μέλλον καταστεί όραμα και πρόγραμμα που υπηρετεί τις ανάγκες, καθημερινές και ευρύτερες, των λαών της Ευρώπης, τότε μόνο το ευρωπαϊκό μέλλον θα είναι απαλλαγμένο από κάθε αχίλλειο πτέρνα.

Για το ΠΑΣΟΚ, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, το αίτημα του δημοψηφίσματος για την έγκριση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος δεν είναι βεγγαλικό. Αποτελεί συνέπεια της ιδεολογικής και πολιτικής μας δέσμευσης στην υπηρεσία της λαϊκής κυριαρχίας και της συμμετοχικής δημοκρατίας. Εκφράζει το σεβασμό στο αίτημα και την απαίτηση των λαών της Ευρώπης για περισσότερη συμμετοχή και λιγότερη γραφειοκρατία.

Βέβαια, περισσότερη συμμετοχή δεν σημαίνει υποκατάσταση του κοινοβουλευτικού διαλόγου, όπως ανέφερε ο προαλήσας συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας, ούτε υποκατάσταση του κοινοβουλευτικού διαλόγου από τα τηλεοπτικά παράθυρα. Σημαίνει θεσμοθέτηση, ενίσχυση και εμπλουτισμό του διαλόγου σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας.

Η περισσότερη συμμετοχή προϋποθέτει την κατοχύρωση του δικαιώματος στην πληροφόρηση ως βασικού ανθρώπινου δικαιώματος. Μόνο ο ενημερωμένος πολίτης μπορεί να συμμετέχει ουσιαστικά και αποφασιστικά.

Εάν, όμως, η πληροφόρηση αντιμετωπίζεται ως εμπόρευμα στο έλεος της αγοράς, τότε η κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας, την οποία ευαγγελίζεται η εποχή μας, θα είναι μια καθαρά ολιγαρχική κοινωνία.

Το αίτημα για δημοψήφισμα σέβεται απολύτως τις πολιτισμικές μας παρακαταθήκες για ισονομία, ισηγορία και ισοπολιτεία. Αξιοποιεί τη συγκυρία, ως ευκαιρία, για έναν ουσιαστικό πανεθνικό διάλογο.

Άλλωστε, κυρίες και κύριοι, μέσα από αυτόν το διάλογο θα προκύψει και η ελληνική συνιστώσα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, κάτι που αποτελεί καθήκον μας.

Αυτήν την ευκαιρία αρνήθηκε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να δώσει στο λαό μας. Υποτιμώντας τη νοημοσύνη του; Φοβούμενη τη βούλησή του; Ίσως επειδή έκρινε ότι δεν τον αφορούν αυτά και ότι αυτά είναι θέματα που αφορούν ειδικούς

και συνταγματολόγους;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ελληνικός λαός είναι βαθιά πολιτικοποιημένος. Διαθέτει πολιτικό αισθητήριο και είναι σε θέση να κατανοήσει απολύτως ότι το Σύνταγμα αυτό δεν αποτελεί την «θάκη» του νομικού πολιτισμού της Ευρώπης. Ίσως το Σύνταγμα να μην είναι αυτό που ο καθένας από εμάς θα επιθυμούσε. Είναι λογικό, αν λάβει κανείς υπόψη του την ποικιλία των λαών και των πολιτισμών, αλλά και την πολυσυλλεκτικότητα των κομμάτων. Αν, όμως, πρυτανεύσει στη σκέψη μας η φράση του συμπατριώτη μας Αριστοτέλη ότι η πολιτική είναι η τέχνη του εφικτού ή και η άποψη του Ελευθερίου Βενιζέλου ότι χώρες μικρές, σαν την Ελλάδα, θα επιβιώσουν μόνο αν συνδέσουν τα συμφέροντά τους με αυτά κάποιων μεγάλης δύναμης, τότε πρέπει να υπερψηφίσουμε ενσυνείδητα και αποφασιστικά το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Ο λαός μας κατανοεί ότι αυτό το Σύνταγμα αποτελεί έναν ακόμη θεμέλιο λίθο της ευρωπαϊκής αυτονομίας. Ο αγώνας για μια δικαιότερη και σοσιαλιστικότερη Ευρώπη αναμφίβολα συνεχίζεται.

Γι' αυτό, ως Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου, συμμερίζομαι απολύτως τη στάση της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού και τάσσομαι υπέρ της ψήφισης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Παράλληλα, όμως, καταγγέλλω την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας που αρνήθηκε στο λαό μας την ευκαιρία ενός πανεθνικού διαλόγου μέσω ενός δημοψηφίσματος.

Κυρίες και κύριοι, η Νέα Δημοκρατία στέρησε από τον ελληνικό λαό τη δυνατότητα να διατρανώσει τη θέλησή του για συνέχιση της πορείας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, να αποφασίζει ο ίδιος άμεσα για το μέλλον του, ίσως γιατί η πολιτική της καταβολή την οδηγεί στο να λαμβάνει αποφάσεις ερήμην του λαού.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Λιντζέρη.

Το λόγο έχει η κ. Άννα Διαμαντοπούλου.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Πολύδωρας απ' αυτό το Βήμα, πριν από λίγο, απεκάλεσε σουρεαλιστική την πρόταση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης για την πρότασή μας για δημοψήφισμα. Νομίζω ότι ο κ. Πολύδωρας με το χιούμορ που τον διακρίνει και το χειμαρρώδη λόγο του μας έδωσε μια πάρα πολύ καλή λέξη, για να χαρακτηρίσουμε το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Ένα κόμμα που όλο αυτό το διάστημα δεν μπορούμε να το κατατάξουμε πολιτικά. Με πλήρη έλλειψη στρατηγικής και με πλήρη σύγχυση σε όλα τα θέματα: Από τα μεγάλα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής μέχρι και τα καθημερινά ζητήματα, όπως αυτό της Πρωτομαγιάς. Ένα κόμμα, λοιπόν, που έχει φέρει το σουρεαλισμό στην πολιτική ζωή της χώρας θα μπορούσε να είναι λίγο πιο προσεκτικό, όταν κρίνει το σύνολο των κομμάτων της Αντιπολίτευσης.

Αν καταλάβαμε καλά αυτό για το οποίο κατηγορείται κυρίως το ΠΑΣΟΚ είναι γιατί, ενώ στο παρελθόν δεν ζήτησε δημοψήφισμα, το ζητάει σήμερα. Φαντάζομαι δηλαδή ότι απαγορεύεται όσο υπάρχει ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου να ζητηθεί δημοψήφισμα. Δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη το αντικείμενο που αλλάζει ούτε οι πολιτικές συνθήκες που αλλάζουν ούτε το εξωτερικό περιβάλλον. Επομένως υπάρχει μια πάρα πολύ απλοϊκή σκέψη: Αφού δεν το κάνατε στο παρελθόν, δεν δικαιούσε να το κάνετε ποτέ!

Σ' αυτό το εξαιρετικά απλοϊκό επιχείρημα νομίζω ότι μπορούμε να απαντήσουμε εξαιρετικά πειστικά. Το πρώτο ερώτημα είναι: Υπάρχει αυτήν τη στιγμή θεσμικό πλαίσιο, για να πάει η χώρα σε δημοψήφισμα; Προφανώς και υπάρχει. Δεν υπήρχε θεσμικό πλαίσιο, όταν ο κ. Καραμανλής υπέγραφε για την ιστορία των ταυτοτήτων, ξέροντας πολύ καλά ότι δεν προβλέπεται από το Σύνταγμα η διαδικασία συλλογής υπογραφών. Δεν υπάρχει μέσα στο Σύνταγμα η διαδικασία λαϊκού δημοψηφίσματος. Τότε το ξέρατε πολύ καλά. Λαϊκίσατε, όμως, και προσπαθήσατε να δημιουργήσετε κατάσταση και να επηρεάσετε την κοινή γνώμη, ξέροντας ότι πάτε κόντρα στο Σύνταγμα.

Σήμερα στην ερώτηση αν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο, η απάντηση είναι πάρα πολύ σαφής: Υπάρχει θεσμικό πλαίσιο. Προ-

βλέπεται από το Σύνταγμα. Γι' αυτό ακριβώς και το συζητάμε σήμερα στη Βουλή και είναι θέμα πολιτικής βούλησης το αν θα πάμε σε δημοψήφισμα ή όχι.

Το δεύτερο στοιχείο, για το οποίο μας κατηγορείτε, είναι ότι ενώ υπήρχε όλη η διαδικασία της συζήτησης για το δημοψήφισμα και κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας, δεν θέσαμε το θέμα τότε αλλά το θέτουμε τώρα. Μεγάλο λάθος! Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ έθεσε το θέμα ως Υπουργός Εξωτερικών το 2003 και τότε, για πρώτη φορά, ζήτησε δημοψήφισμα. Το ΠΑΣΟΚ τότε ήταν στην κυβέρνηση.

Βεβαίως αυτά που διαβάσατε για τον κ. Σημίτη ίσχυαν, δηλαδή για το πώς είχε χαρακτηρίσει σε διάφορες χρονικές περιόδους την ανάγκη ή όχι δημοψηφίσματος. Στη συγκεκριμένη όμως χρονική στιγμή, είναι Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ο Γιώργος Παπανδρέου, ο οποίος είχε διατυπώσει την άποψη για δημοψήφισμα, πριν τελειώσει η συνέλευση. Και εγώ όμως, ως ομιλούσα σ' αυτό το Βήμα, είχα διατυπώσει από τις αρχές του 2003 και είχα τεκμηριώσει με αρθρογραφία μου την ανάγκη δημοψηφίσματος, γιατί βεβαίως βλέπαμε αυτό που ερχόταν.

Και έρχομαι τώρα στα επιχειρήματα. Αφού συμφωνούμε ότι υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο, αφού συμφωνούμε ότι το ΠΑΣΟΚ είχε θέσει το ζήτημα του δημοψηφίσματος δια του Προέδρου του στην κατάλληλη χρονική στιγμή...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Όχι του Προέδρου του.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Δια του σημερινού του Προέδρου, ο οποίος την άποψή του την είχε εκφράσει από τότε...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ήταν προσωπική του άποψη.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Και τώρα, κύριε Παυλόπουλε, σαν Πρόεδρος του κόμματος επαναφέρει...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Γιατί είχε και άλλες προσωπικές απόψεις ο κ. Παπανδρέου.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: ... και νομίζω ότι δικαιούται πλέον να επαναφέρει μια πολιτική άποψη, την οποία είχε διατυπώσει τότε και η οποία έχει γίνει αποδεκτή από το κόμμα του.

Επομένως, δεν θα συζητήσουμε εδώ για το εάν το ΠΑΣΟΚ το είπε τότε ή τώρα. Είναι ένα πολιτικό κόμμα, που διαμορφώνει τις απόψεις του με βάση τα στοιχεία που είπα προηγουμένως και θα μιλήσουμε επί των επιχειρημάτων σχετικά με το γιατί πρέπει να γίνει δημοψήφισμα γι' αυτό το συγκεκριμένο κείμενο.

Το πρώτο επιχείρημα είναι ο χρόνος. Κύριε Βασιλείου, αναφερθήκατε στην ομιλία σας στο Μάαστριχτ, στο Άμστερνταμ, σε πολλές άλλες συνθήκες. Βεβαίως, δεν είναι τα ίδια δεδομένα. Σήμερα δεν έχουμε την Ευρώπη των δεκαπέντε. Έχουμε την Ευρώπη των είκοσι πέντε και σε λίγο θα γίνει η Ευρώπη των είκοσι επτά.

Σήμερα στην Ευρώπη έχουμε ένα μεγάλο αριθμό πολύ αδύναμων οικονομιών και πολύ νεοσύστατων δημοκρατιών. Η διαδικασία σύγκλισης είναι πολύ δύσκολη και πολύ διαφορετική. Οι πόροι κατανέμονται με διαφορετικό τρόπο. Οι αδύναμες οικονομικά χώρες δεν θα χρηματοδοτούνται με τον τρόπο που γινόταν στο παρελθόν. Οι συγκρούσεις αρχίζουν και αναπτύσσονται. Ένα ευρωσκεπτικιστικό ρεύμα διαμορφώνεται στην Ευρώπη λόγω των παραπάνω χαρακτηριστικών σε μεγάλο βαθμό. Γιατί βεβαίως και η συνολική οικονομική κατάσταση δεν βοηθά.

Και βεβαίως η κατάσταση σήμερα είναι διαφορετική. Δεν είναι μόνο οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ευρώπη, αλλά είναι και η Κίνα και η Ινδία κλπ., που διαμορφώνουν ένα διαφορετικό παγκόσμιο σύστημα. Η ενέργεια παίζει πια πολύ διαφορετικό ρόλο και η Ευρώπη πρέπει να παίξει άλλο ρόλο. Ισχυρό ρόλο στο παγκόσμιο σκηνικό.

Και χρειάζεται μια Ευρώπη με διαφορετικά χαρακτηριστικά, μια Ευρώπη η οποία δεν θα έχει Σύνταγμα –γιατί αυτό για το οποίο μιλάμε δεν είναι Σύνταγμα, είναι Συνταγματική Συνθήκη– μια Ευρώπη η οποία θα έχει τη δυνατότητα μεγαλύτερης πολιτικής ενοποίησης, πιο συγκεκριμένης και πιο σαφούς οικονομικής διακυβέρνησης, μια Ευρώπη η οποία θα μπορεί να έχει

λόγο σημαντικότερο στην εξωτερική πολιτική σκηνή. Και όλα αυτά τα στοιχεία θα πρέπει να επιβεβαιωθούν, ώστε να επιβεβαιωθεί και η πορεία της Ευρώπης, με τη λαϊκή επιβεβαίωση, γιατί βεβαίως αναπτύσσονται αυτά που είπαμε προηγουμένως σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Αυτά αφορούν το ευρωπαϊκό και το διεθνές περιβάλλον. Στη χώρα μας έχει αλλάξει κάτι; Και στη χώρα μας έχουμε αλλαγές. Το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, ένα κόμμα με ευρωπαϊκό προσανατολισμό, ένα κόμμα βεβαίως που στον ιδρυτή του οποίου, τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, η χώρα οφείλει πολλά για την επιλογή που έκανε τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, βρίσκεται σήμερα σε μια απόλυτη σύγχυση για το τι σημαίνει ευρωπαϊκός προσανατολισμός, αλλά και για το τι σημαίνει ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τι είδαμε τους τελευταίους τέσσερις μήνες; Είδαμε μια σύγκρουση δημόσια για το Ευρωσύνταγμα και για το ελληνικό Σύνταγμα. Ήταν ένα ανιστόρητο δίλημμα, το οποίο δημιούργησε ένα δημόσιο διάλογο εκ του μη όντος, για να φτάσουμε να ακούσουμε σ' αυτήν την Αίθουσα σήμερα για τους υπαλλήλους της Ευρώπης, οι οποίοι θα διατάζουν τους Υπουργούς, αλλά και διάφορες άλλες πολιτικές ανοησίες, οι οποίες ουσιαστικά τι σημαίνουν;

Σημαίνουν ότι η άγνοια και ο φόβος, η απομόνωση και η αδυναμία να αντιληφθούν το διεθνές περιβάλλον μετατρέπονται σ' έναν ιδιότυπο εθνικισμό και σ' έναν αρνητισμό, ο οποίος για πρώτη φορά παρουσιάζεται μ' αυτό το εύρος της συζήτησης στη δημόσια ζωή. Αυτή είναι μια ουσιαστική διαφοροποίηση, την οποία έφερε η Νέα Δημοκρατία με τους ατυχείς χειρισμούς της, τους οποίους προσπάθησε να ιδεολογικοποιήσει και να πολιτικοποιήσει.

Ένα δημοψήφισμα έχει κινδύνους; Βεβαίως έχει κινδύνους. Ένα δημοψήφισμα έχει υψηλό ρίσκο και αυτό το ξέρουμε όλοι πολύ καλά και υπάρχουν πάντα οι αεροπειρατές της δημοκρατίας. Όμως εδώ φαίνεται και η ωριμότητα και η δυνατότητα των πολιτικών κομμάτων να φέρουν στη δημόσια συζήτηση το πραγματικό πολιτικό διακύβευμα, ώστε να κατανοήσει ο λαός για ποιο πράγμα συζητούμε.

Κι εδώ, στη δημόσια συζήτηση, δεν τίθεται το θέμα της ενημέρωσης, δηλαδή αυτή η απλοποίηση του να ενημερώσουμε το λαό για τα άρθρα. Δεν είναι αυτό. Υπάρχει ένα μείζον πολιτικό δίλημμα, το οποίο θα πρέπει να συζητηθεί σε βάθος, να γίνει κατανοητό, γιατί έχει πολύ μεγάλη σημασία γι' αυτά που θα έρθουν τα επόμενα χρόνια, για να δούμε πώς θα πάει η διαπραγμάτευση για το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Για να δούμε πώς θα αντιδράσει η Κυβέρνηση, πώς θα αντιδράσει ο λαός σ' αυτά που θα πετύχει η Κυβέρνηση και τα οποία δεν θα είναι πολλά, δυστυχώς, με το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Υπάρχει λοιπόν και τίθεται το πολιτικό δίλημμα: Θα πάμε, ψηφίζοντας τη Συνταγματική Συνθήκη σε μια Ευρώπη πιο ισχυρή, πολιτικά πιο ικανή να διαχειριστεί το εσωτερικό της και το εξωτερικό της ή θα έχουμε ένα πισωγύρισμα, γυρίζοντας σε μία Συνθήκη, την προηγούμενη, η οποία είναι ανεπαρκής να διαχειριστεί την Ευρώπη των είκοσι πέντε; Αυτό είναι ένα βαθύτατο πολιτικό δίλημμα, που δυστυχώς και στις συζητήσεις που είχαμε τις προηγούμενες ημέρες πολύ λίγο αναλύθηκε.

Τέλος, υπάρχει ακόμη ένα επιχείρημα. Υπάρχουν χώρες, στις οποίες έχει μεγάλη πλειοψηφία το «ναι». Υπάρχουν χώρες, οι οποίες έχουν ακόμα πολύ θετικό ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Η χώρα μας ανήκει σ' αυτές τις χώρες. Είναι πολύ σημαντικό οι χώρες του «ναι» να επιβεβαιώσουν με τη διαδικασία της λαϊκής ψήφου το «ναι», να το κάνουν ισχυρό, να ισχυροποιήσουν την ευρωπαϊκή δυναμική στην Ευρώπη, ώστε να κάνουν ακόμη πιο δύσκολο το «όχι» σε χώρες, οι οποίες προετοιμάζονται προς αυτήν την κατεύθυνση. Είναι, λοιπόν, σημαντικό πολιτικά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο να προσεγγίσουμε το θέμα του δημοψηφίσματος.

Η Ελλάδα ιδιαίτερα σ' αυτήν τη φάση της νέας, μεγάλης Ευρώπης, με τα πολλά προβλήματα, δεν μπορεί να περιοριστεί στο ρόλο του καταναλωτή των πόρων και των μέσων. Πρέπει να παίξει ένα σημαντικό, πρωταγωνιστικό ρόλο, να συνεχίσει την πορεία την οποία είχε ξεκινήσει το ΠΑΣΟΚ, στο κέντρο των εξε-

λίξεων, στο κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιστεύουμε απόλυτα ότι μία ισχυρή Ευρώπη σήμερα, με τις είκοσι πέντε χώρες και τα τετρακόσια πενήντα εκατομμύρια πληθυσμό δεν μπορεί να βασιστεί απλά στη δύναμη των θεσμών της. Χρειάζεται τη δύναμη των λαών της. Και αυτό μπορούσαμε να το είχαμε πετύχει ή μπορούμε να το πετύχουμε, αν το αποφασίσουμε σ' αυτήν τη Βουλή με το δημοψήφισμα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η κ. Μιλένα Αποστολάκη έχει το λόγο.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητείται σήμερα η πρόταση του συνόλου των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, που αφορά στην πρόταση διεξαγωγής δημοψηφίσματος για την κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης.

Η Συνταγματική Συνθήκη αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα, συμφωνούμε σ' αυτό οι περισσότεροι μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, μιας ενοποίησης με πολιτικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, που έρχεται σ' ένα μεγάλο βαθμό να καλύψει το δημοκρατικό έλλειμμα, που εξακολουθεί να χαρακτηρίζει το ενωσιακό εγχείρημα.

Η σημασία της Συνθήκης για το μέλλον της Ευρώπης και των κρατών μελών της νομίζω ότι είναι, για τους περισσότερους από εμάς, προφανής. Οι θεσμοί της Ευρώπης και ιδιαίτερα η ενίσχυση του Κοινοβουλίου, η ευρωπαϊκή άμυνα, ο εκδημοκρατισμός της Ένωσης, αλλά και το ζήτημα της κοινωνικής Ευρώπης με τη συμπερίληψη του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στο Σύνταγμα -όπου κατοχυρώνονται τα κοινωνικά δικαιώματα- η εισαγωγή της κοινωνικής ρήτρας, μία υπόθεση για την οποία το ΠΑΣΟΚ πάλεψε και τα κατάφερε, η πλήρης απασχόληση ως βασικός στόχος της Ένωσης, αλλά και η κατοχύρωση της ισότητας των δύο φύλων ως θεμελιώδης αξία της Ένωσης, είναι μερικές μόνο από τις θέσεις που συμπεριλαμβάνονται στη Συνταγματική Συνθήκη, δίνοντας μια γνήσια προοπτική στην ενωσιακή πορεία και στην ευρωπαϊκή δημοκρατική ολοκλήρωση.

Θα περίμενε κανείς -δοθέντος και του γεγονότος ότι η ελληνική κοινωνία έχει έναν ξεκάθαρο και σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό, που δεν επιτρέπει την επιφύλαξη σε σχέση με ενδεχόμενες διχασμούς ή πισωγυρίσματα, που θα μπορούσε να εγκυμονεί η προσφυγή σ' ένα δημοψήφισμα -τη σύμφωνη γνώμη της Κυβέρνησης. Θα έλεγα δηλαδή όχι απλώς να συμφωνήσει η Κυβέρνηση, αλλά να είναι αυτή η δική της πρόταση, να είναι εκείνη που θα πρωτοστατεί σ' αυτήν τη διαδικασία.

Αντιθέτως, με επιχειρήματα που στερούνται πολιτικού βάθους και επιχειρηματολογίες που παραπέμπουν σε νομικούς, οι οποίοι παρ' όλα αυτά στερούνται -για όσους τουλάχιστον από εμάς έχουν μελετήσει Συνταγματικό Δίκαιο- ανάλυσης βάσης, όπως ότι δεν πρόκειται για Σύνταγμα αλλά για Συνθήκη ή οι οποίοι παραπέμπουν σε προηγούμενες κυρώσεις συνθηκών, η Κυβέρνηση αρνείται το δημοψήφισμα.

Ακούσαμε επανειλημμένως και από πολλούς ομιλητές την αναφορά σε προηγούμενες συνθήκες, στο Άμστερνταμ, στη Νίκαια και το Μάαστριχτ, λες και δεν είναι σαφές ότι δεν υπάρχει καμία σχέση ανάμεσα σ' αυτές τις προηγούμενες συνθήκες, όπου ουσιαστικά μιλάμε για επιμέρους αναθεωρήσεις άρθρων, σε αντίθεση με τη σημερινή Συνταγματική Συνθήκη, με την οποία ουσιαστικά επανιδρύεται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρόκειται για μία συνθήκη, με την οποία θεσπίζεται ένα Σύνταγμα, επανιδρύεται η Ευρωπαϊκή Ένωση που δεν θα θυμίζει σε τίποτα την Ευρώπη των δεκαπέντε, έτσι όπως λειτουργήσε τα τελευταία χρόνια και μέσα στην οποία η χώρα μας έδωσε συγκεκριμένες πολιτικές και διπλωματικές μάχες.

Πέρα από αυτά τα αντικειμενικά γεγονότα, τα οποία νομίζω ότι δεν τα αμφισβητεί κανείς, υπάρχουν και συγκεκριμένες στατιστικές μετρήσεις, τις οποίες θα ήταν καλό κανείς να δει με πολύ μεγάλη προσοχή. Σύμφωνα με το ευρωβαρόμετρο, η χώρα μας είναι μόλις η προτελευταία χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε ό,τι αφορά το επίπεδο της ενημέρωσης των Ελλήνων πολιτών σε σχέση με το περιεχόμενο και την ουσία της Συνταγματικής Συνθήκης.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι θα περίμενε κανείς, σε σχέση με όλα αυτά, μία κυβέρνηση που να πρωτοστατεί στην υπόθεση του δημοψηφίσματος, μία κυβέρνηση που, όπως σωστά θύμισαν συνάδελφοί μου, έσπευσε να πρωτοστατήσει σε ανάλογη πρόταση σε ό,τι αφορά στην υπόθεση των ταυτοτήτων. Δεν παρέπεμψε στο Σύνταγμα, δεν διάβασε προφανώς το άρθρο 44 του Συντάγματος, αλλά με πολύ μεγάλη «γενναιότητα», με «παρρησία», με «θάρρος», χωρίς δεύτερες σκέψεις, έσπευσε να καλέσει τότε η Κυβέρνηση τον κόσμο να κατέβει στο δρόμο για το δημοψήφισμα.

Σήμερα και ενώ πρόκειται για την Συνθήκη με την οποία ουσιαστικά μπαίνουν τα θεμέλια για την Ευρώπη του μέλλοντος, αλλά και για το ποιο ρόλο θα μπορεί να παίξει η Ελλάδα μέσα στη νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική, η Κυβέρνηση αρνείται το δημοψήφισμα. Λυπάμαι πολύ που πρέπει να ανατρέξει κανείς στο παρελθόν, για να δώσει τη μόνη πολιτική ερμηνεία που μπορεί. Πρέπει να θυμηθούμε αυτό, το οποίο πεισματικά πολλοί ακόμα υποστηρίζουμε, ότι τα πράγματα δυστυχώς για τον τόπο μας δεν άλλαξαν και ότι δεν είμαστε όλοι ίδιοι.

Θέλω με δυο λόγια να πω ότι ουσιαστικά η άρνηση της Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά την πρόταση για το δημοψήφισμα, έχει να κάνει με την ουσία και τον πυρήνα της ιδεολογίας της συντηρητικής παράταξης, μιας παράταξης που θέλει τον πολίτη στην άκρη, που θέλει τον πολίτη αμέτοχο, που θέλει τον πολίτη ανενεργό, μια παράταξη που έχει συνηθίσει να επιβάλλει, μια παράταξη που δεν μπορεί να πείθει, μια παράταξη που δεν έχει μάθει να διαλέγεται, μια παράταξη αυταρχισμού, μια παράταξη που δεν θέλει το διάλογο, γιατί τον φοβάται.

Έχω την εντύπωση ότι αυτό είναι το επιμύθιο. Η Κυβέρνηση δεν έχει μάθει να δίνει μάχες και παρά το γεγονός ότι ουσιαστικά έχουμε μία εκπεφρασμένη αντίληψη σε ό,τι αφορά τη συντηρητική πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας και των πολιτών, σε ό,τι αφορά τη δεδηλωμένη άποψη των δύο μεγάλων κομμάτων, των κομμάτων που ουσιαστικά εκφράζουν πάνω από το 80% του ελληνικού λαού, η Κυβέρνηση φοβάται.

Είναι ένας φόβος υποδόριος, ένας φόβος που έχει να κάνει με τα πολιτικά αντανάκλαστικά της συντηρητικής παράταξης στην Ελλάδα, που δεν θέλει τον ελληνικό λαό συμμετοχό, σε μία περίοδο και σε μία εποχή που γίνεται λόγος για το μεγάλο δημοκρατικό έλλειμμα, όχι μόνο στο ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και στο επίπεδο των εθνικών κρατών και της λειτουργίας των πολιτευμάτων τους. Η Κυβέρνηση αρνείται ουσιαστικά να είναι εκείνη που θα προάγει το διάλογο, να είναι εκείνη που θα δώσει βήμα στους πολίτες, να είναι εκείνη που θα αποφασίσει να τους κάνει συμμετοχούς.

Τους θέλει, λοιπόν, στη γωνία και στην άκρη. Τους θέλει ανενεργούς. Θέλει μ' αυτόν τον τρόπο ανεύθυνα να κάνει τη δουλειά της, γιατί έτσι έχει μάθει να κυβερνά, γιατί έχει μάθει ουσιαστικά να μη διαλέγεται, γιατί έτσι έχει μάθει να επιβάλλει τις απόψεις της: μ' αυτόν τον τρόπο, τον εξαιρετικά αυταρχικό και, θα έλεγα, χωρίς καμία προοπτική για τον τόπο αλλά και για το ίδιο της το μέλλον.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θα ήθελα να κάνω μια μικρή παρέμβαση για υπενθύμιση και αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας σχετικά μ' αυτά που άκουσα από την τελευταία αγοράτριά.

Θέλω να πω και να υπενθυμίσω ότι είναι αυτή η παράταξη «η συντηρητική», κατά την κ. Αποστολάκη, «που φοβάται», κατά την κ. Αποστολάκη, η οποία, όμως, είχε το θάρρος, όταν άλλοι λαϊκίζαν ασυστόλως, να πάρει την απόφαση για την είσοδο της Ελλάδας στην τότε ΕΟΚ και νυν Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα ήθελα να υπενθυμίσω στην κ. Αποστολάκη ότι καλό θα ήταν να θυμάται ποιες ήταν την εποχή εκείνη οι θέσεις του κόμματος, το οποίο σήμερα εκπροσωπεί και αν μπορεί πραγματικά να απο-

καλεί συντηρητική την παράταξη που πήρε στους ώμους της την απόφαση για να μπούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να μπορούμε σήμερα όλοι μαζί -ή οι περισσότεροι τουλάχιστον- να επιαιρέμαστε που είμαστε στην Ευρώπη.

Οι παρατάξεις, κυρία Αποστολάκη και κύριοι συνάδελφοι, κρίνονται από την ιστορική τους διαδρομή και από τα πεπραγμένα τους και όχι από τις κορόνες που βγάξει καθένας κατά τη συγκυρία, για να μπορέσει να κολακεύσει τ' αυτιά εκείνων στους οποίους απευθύνεται. Κι επειδή έτσι γράφεται η ιστορία, αυτή η παράταξη είναι υπερήφανη γι' αυτό που έπραξε και γι' αυτό που πράττει, ανεξάρτητα από τους κατά καιρούς κατηγορούς της, που άλλοτε μεν ήταν υπέρ του «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο» και άλλοτε, όπως αυτήν τη στιγμή, έρχονται να μας πουν, περίπου, ότι χωρίς αυτούς δεν θα υπήρχαμε στην Ευρώπη. Αυτό είναι που κάνει αναξιόπιστο τον πολιτικό λόγο. Και πολύ περισσότερο -για να χρησιμοποιήσω και φράσεις που ελέχθησαν προηγουμένως- αυτό είναι που κάνει την όλη πρόταση, την οποία έχει διαμορφώσει το ΠΑΣΟΚ -και το διαχωρίζω από την Αριστερά, τη συνέπεια της οποίας τιμώ- να μην αντέχει σε ουσιαστική πολιτική και θεσμική κριτική.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Παναγιώτης Σγουρίδης.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Τι ώρα θα τελειώσουμε, κύριε Πρόεδρε; Πόσοι είναι ακόμη να μιλήσουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Θα μιλήσουν, μετά από τον κ. Σγουρίδη, ακόμη δύο συνάδελφοι. Δηλαδή περίπου στις (00.20') με (00.30') θα τελειώσουμε.

Ορίστε, κύριε Σγουρίδη, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, η άμεση απάντηση του κυρίου Υπουργού στα όσα είπε η κ. Αποστολάκη, μου θυμίζει την παροιμία που λέει ο λαός, δηλαδή ότι: «όποιος έχει τη μύγα, μυγιάζεται».

Κύριοι συνάδελφοι, σαφώς στη σημερινή συζήτηση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο κανείς δεν προσδοκά να συζητηθεί η ουσία του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Και αυτό γιατί; Γιατί έγινε μια εξαντλητική συζήτηση στην ειδική επιτροπή, που ορίστηκε γι' αυτόν το λόγο και συστάθηκε από τη Βουλή και έγινε μια πολυήμερη συζήτηση επίσης στην Ολομέλεια για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, όπου όλοι σχεδόν οι Βουλευτές πήραν το λόγο και είπαν τις απόψεις τους. Συνεπώς η αξία της ύπαρξης ενός υπέρτατου νόμου για τη Βουλή των Ελλήνων, όπως το Σύνταγμα, στο υπερεθνικό, πολυπολιτισμικό σχήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κτίζεται με διαδοχικές προσεγγίσεις, έγινε κτήμα και γι' αυτούς οι οποίοι υπερψήφισαν τη Συνταγματική Συνθήκη απ' ενός, αλλά και γι' αυτούς οι οποίοι είχαν αντιρρήσεις.

Τι επιδιώκουμε, όμως, σήμερα με τη συζήτηση επί της αίτησης διεξαγωγής δημοψηφίσματος για την κύρωση του Συντάγματος και από τον ίδιο τον ελληνικό λαό; Ισχυρίζεται η πλευρά της Κυβέρνησης, που αρνείται το δημοψήφισμα -και κάνω μια παρένθεση εδώ, για να πω ότι κατά βάση κρατάει τα κλειδιά, σύμφωνα με το ελληνικό Σύνταγμα, για την ειδική πλειοψηφία που χρειάζεται, ώστε να προχωρήσουμε σε δημοψήφισμα- ότι η Αντιπολίτευση ζητάει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος προσχηματικά.

Αλλά έχει στο μυαλό της η Αντιπολίτευση συνολικά και άλλα έχει ειδικά η Αξιωματική Αντιπολίτευση, που στέκεται υποκριτικά. Είναι επίφαση αυτό το οποίο επικαλείται για πληρέστερη ενημέρωση του λαού, που χρειάζεται για να προχωρήσουμε σε ένα δημοψήφισμα, ώστε να γίνουν ευρύτερες συζητήσεις στην ελληνική κοινωνία και να γίνει κατανοητό το εγχείρημα της ψήφισης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

Αντιτάσσει, λοιπόν, η Κυβέρνηση δύο επιχειρήματα. Το πρώτο επιχείρημα είναι το εξής: Ουσιαστικά λέει ότι ο διάλογος για το Ευρωσύνταγμα θα εξελιχθεί όπως ο διάλογος για τις ευρωεκλογές, όπου όλοι αντί να συζητούν για το μέλλον της Ευρώπης και για το τι υπόσχεται η κάθε ευρωπαϊκή παράταξη, που θέλει να πάρει την ψήφο των Ευρωπαίων πολιτών για να μπει στο Ευρωκοινοβούλιο, συζητούμε τα εσωτερικά ζητήματα.

Έωλο επιχείρημα και θα σας εξηγήσω γιατί. Διότι η αρρυθμία της Κυβέρνησης είναι τέτοια, που ανά πάσα στιγμή δίνεται η ευκαιρία και η αφορμή στην Αντιπολίτευση, Μείζονα και Ελάσσονα, να θέτει επί τάπητος τα εσωτερικά ζητήματα της χώρας, ακρίβεια, ανεργία, φτώχεια, ουσιαστικά εξευτελισμός του κύρους της Κυβέρνησης στο εξωτερικό. Άρα, μας δίδονται άμεσα οι ευκαιρίες, για να κάνουμε τέτοια αντιπολίτευση. Δεν χρειαζόμαστε τη συζήτηση για το Ευρωσύνταγμα.

Το δεύτερο επιχείρημα είναι ότι το ΠΑΣΟΚ πέρασε –έτσι λένε– μεγάλους σταθμούς στον οδικό χάρτη για την πορεία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να διεξάγει δημοψηφίσματα. Εδώ όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, μιλάμε για κάτι διαφορετικό. Μιλάμε κατά βάση για μια επανίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την ψήφιση του υπέρτατου νόμου, που είναι το Ευρωσύνταγμα.

Είπαν κάποιοι συνάδελφοι ότι μέσα σ' αυτήν τη Συνταγματική Συνθήκη παρατίθενται όλες οι άλλες συνθήκες. Δεν είναι το ίδιο πράγμα. Οι παρατεθειμένες αποκτούν μια άλλη δυναμική διότι και το υδρογόνο και το οξυγόνο μπορεί να είναι ξεχωριστά στοιχεία, αλλά όταν βρίσκονται μαζί με τη σπίθα, δημιουργούν το νερό. Υπάρχει μία άλλη δυναμική. Άρα, στη συγκεκριμένη περίπτωση χρειάζεται να προχωρήσουμε σε δημοψήφισμα. Και η κατανόηση του Συντάγματος στα λαϊκά επίπεδα ανοίγει άλλους ορίζοντες για την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κλείνει το δημοκρατικό έλλειμμα.

Είναι γεγονός ότι η προσυνταγματική φάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ολοκληρώθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1991, του Άμστερνταμ το 1997, της Νίκαιας το 2000 και της Λισαβόνας το 2001. Σ' αυτές τις συνθήκες μπήκε πράγματι το σπέρμα της δημιουργίας μιας πολιτείας, θεσπίζοντας την αρχή της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου και παράλληλα της κοινωνίας των πολιτών. Όριζε όμως και στην τελευταία Συνθήκη της Λισαβόνας τις ειδικές πλειοψηφίες και τις αναστέλλουσες μειοψηφίες. Άρα, μπήκε το σπέρμα της πολιτειακής δομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι προηγούμενες Συνθήκες των Παρισίων του 1951 και της Ρώμης του 1957 απλώς διαχώριζαν αυτά που δημιουργούσαν την τότε Ένωση Άνθρακα και Χάλυβα και την ΕΟΚ. Και τις διαχώριζαν από τις διεθνείς οργανώσεις εν σχέσει με το υπερεθνικό σχήμα που δημιουργούνταν. Αυτή ήταν η διαφορά των πρώτων συνθηκών από τις επόμενες.

Κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτούς που μάχονται τη δημιουργία προϋποθέσεων για να προχωρήσουμε σε δημοψήφισμα, υπάρχουν και κάποιες άλλες διαστάσεις, που ουσιαστικά τις υποβαθμίζουν. Αυτές τις διαστάσεις θα τις αναφέρω επί τροχάδην.

Πρώτη διάσταση: Χάνεται μια μοναδική ευκαιρία να υπάρξει μια ευρεία συναίνεση στη βάση, κάτι πρωτόγνωρο για τα ελληνικά δεδομένα. Αυτή θα προέρχεται από δυνάμεις του λαού σε όλα τα επίπεδα. Επομένως, θα υπάρχει μια συμμαχία, που θα διαπερνά όλα τα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα. Οι μη αποδεχόμενοι αυτήν την ευκαιρία, λαϊκίζουν ανέξοδα, όταν μιλάνε σε άλλα ζητήματα περί συναινεσεως. Ιδού, μας δίνεται πεδίο δόξης λαμπρό για να υπάρξει συναίνεση στο ευρύ επίπεδο των λαϊκών στρωμάτων! Αν δεν εκμεταλλευτούμε αυτήν την ευκαιρία τώρα, τότε θα μας ξαναδοθεί μια τέτοια ευκαιρία;

Δεύτερη διάσταση: Χάνεται η δυνατότητα εκπαίδευσης του λαού στη συμμετοχική δημοκρατία, και η σφυρηλάτηση της ευρωπαϊκής συνείδησης. Άλλωστε, η πολιτική σύγκλιση με τους Ευρωπαίους ενέχει σε πολλά επίπεδα και τη δημοψηφισματική διαδικασία. Ενέχεται αυτή η διαδικασία μέσα στα πολλά επίπεδα της ευρωπαϊκής πολιτικής σύγκλισης.

Τρίτη διάσταση: Για πρώτη φορά ο λαός θα αποδεχθεί ένα άλλο τύπου Σύνταγμα, από τότε που ψηφίσαμε τα επαναστατικά Σύνταγματα της Επιδαύρου, του Άστρους και της Τροιζήνας, που ήταν προάγγελοι των εθνικών μας Συνταγμάτων. Για πρώτη φορά ο λαός θα αποδεχθεί συνταγματική κυριαρχία σε υπερεθνικό μórφωμα, που αποκτά πολιτειακά χαρακτηριστικά.

Τέλος, η τέταρτη διάσταση είναι ότι στέλνουμε ένα μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση, σε εταίρους και υποψηφίους εταίρους, δηλαδή ότι η Ελλάδα είναι χώρα που μπορεί να διενεργεί και δημοψηφίσματα και δεν θα φανεί κακόβουλο, παράξενο και

εσκεμμένο ένα δημοψήφισμα για ένα οποιοδήποτε άλλο σημαντικό θέμα.

Για όλους αυτούς τους λόγους, εγώ θα ψηφίσω την πρόταση και καλώ και τους συναδέλφους της κυβερνητικής παράταξης να την ψηφίσουν, ώστε να αποκτήσουμε τη δέουσα πλειοψηφία, για να προχωρήσουμε σε δημοψήφισμα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γιώργος Κοντογιάννης και θα κλείσουμε με τον κ. Κουτσούκο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το αίτημα για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος εκ μέρους των κομμάτων της Αριστεράς για την ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, είναι σύμφωνο με τη μέχρι σήμερα πορεία τους και τις θέσεις που κατά καιρούς έχουν εκφράσει. Άσχετα, λοιπόν, με την ορθότητα ή όχι του αιτήματος, κανείς δεν μπορεί να καταλογίσει στην Αριστερά έλλειψη συνέπειας, αφού όσα υποστηρίζει σήμερα, είναι σύμφωνα με το ευρύ διεκδικητικό πλαίσιο που έχει υιοθετήσει. Το γεγονός, όμως, ότι η πρόταση υπογράφεται και από το ΠΑΣΟΚ, μόνο συνέπεια σε θέσεις και σε αρχές δεν δείχνει.

Κατ' αρχήν θέλω κι εγώ να επισημάνω –επαναλαμβάνοντας αυτά που λέει η απλή λογική– ότι από τη στιγμή που το ΠΑΣΟΚ ψήφισε στην τελευταία συνταγματική αναθεώρηση προσέθηκε στο άρθρο 28 του Συντάγματος, η οποία αναδεικνύει αυτό το άρθρο ως «θεμέλιο για τη συμμετοχή της χώρας μας στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης», δεν χρειάζεται ίσως να προσθέσουμε τίποτα άλλο. Κάθε συζήτηση θα μπορούσε να σταματήσει εδώ. Αλλά το Βήμα της Βουλής προσφέρει για την ανάπτυξη δημοκρατικού διαλόγου και οι απόψεις που κατατίθενται, όποια θέση και αν υποστηρίζουν, εν τέλει θα ενισχύσουν τη δημοκρατία, γιατί τα επιχειρήματά μας αποτελούν και τον καθρέπτη για το πόσο ειλικρινείς είμαστε.

Δυστυχώς τα επιχειρήματα του ΠΑΣΟΚ μόνο ειλικρινή δεν είναι για τη στήριξη της θέσεως περί δημοψηφίσματος. Πότε έλεγε την αλήθεια το ΠΑΣΟΚ; Όταν αποχωρούσε από αυτήν την Αίθουσα κατά την κύρωση της ένταξής μας στην Ευρώπη των δέκα και δεσμευόταν πως, όταν έλθει στην εξουσία, θα προχωρήσει σε δημοψήφισμα ή όταν ξεχνούσε τις δεσμεύσεις του μετά την άνοδό του στην εξουσία το 1981;

Θα θυμίσω ότι η Νέα Δημοκρατία και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, με μεγάλο πολιτικό κόστος, το οποίο πλήρωσε η Νέα Δημοκρατία, πήρε την απόφαση και ενέταξε την Ελλάδα στην τότε ΕΟΚ.

Πότε έλεγε την αλήθεια το ΠΑΣΟΚ; Όταν το 1998 ο κ. Σημίτης δήλωνε αυτό που ειπώθηκε πολλές φορές σήμερα στην Αίθουσα, ότι είναι πάγια τακτική πως στην Ελλάδα δεν αποφασίζονται τα θέματα των συνθηκών στην Ευρωπαϊκή Ένωση με δημοψήφισμα, αλλά στη Βουλή ή σήμερα που ο κ. Γιώργος Παπανδρέου προτείνει, για δικούς του λόγους, δημοψήφισμα για την κύρωση της Συνθήκης;

Και μην επαναλάβετε ότι αυτά αφορούσαν τη Νίκαια, το Άμστερνταμ ή το Μάαστριχτ, γιατί με τη σημερινή λογική σας και για εκείνες τις συνθήκες, κατά μείζονα λόγο, έπρεπε να υπάρξει δημοψήφισμα, αφού οι μεταβολές που επέφεραν στην κοινωνική και οικονομική ζωή των πολιτών της Ευρώπης είναι ουσιαστικότητες, αφού εκχωρήθηκαν εθνικές πολιτικές στην Ένωση.

Η απάντηση σ' όλα αυτά για κάθε λογικό πολίτη είναι προφανής. Στο μόνο που υπάρχει σταθερότητα από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ, είναι η ασυνέπιά του: Άλλα να λέει ως κυβέρνηση και άλλα ως Αντιπολίτευση. Όλα τα υπόλοιπα για τον κυρίαρχο ρόλο του Έλληνα πολίτη, σαφώς δεν τα αμφισβητεί κανείς. Μόνο που ακούγονται λίγο υποκριτικά, αφού το ΠΑΣΟΚ –κυρίως τα τελευταία χρόνια– είχε ξεχάσει τον κυρίαρχο ρόλο και τα συμφέροντα του λαού και υπέρ άλλων συμφερόντων ενεργούσε.

Όλα αυτά, όμως, δημιουργούν κάποια ερωτήματα. Δεν εκτίθεται το ΠΑΣΟΚ με αυτήν την τακτική; Και ποιους σκοπούς εξυπηρετεί αυτή η στάση που τηρεί;

Την απάντηση βέβαια θα τη δώσει και πάλι ο λαός, όταν θα

έρθει η ώρα που θα κρίνει όλους μας για την αξιοπιστία μας. Αλλά είναι σαφές ότι ο λαός μπορεί να αντιληφθεί πότε ένα κόμμα θέτει πρόσκαιρα κομματικά οφέλη πάνω από εθνικές προτεραιότητες. Ο λαός μπορεί να αντιληφθεί ποιοι παράγουμε έργο και ποιοι ασκούν αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση. Ο λαός μπορεί να αντιληφθεί πόσο ειλικρινής είναι η δικαιολογία για την ενημέρωσή του, όταν την ίδια ώρα υπάρχει συστηματική προσπάθεια υποβάθμισης κάθε είδησης, που έστω και εμμέσως προβάλλει το κυβερνητικό έργο, είτε πρόκειται για είδηση που αφορά στην ανάπτυξη του τόπου είτε για μέτρα που διευκολύνουν την καθημερινότητα των πολιτών. Και, εν πάση περιπτώσει, εύλογο είναι το ερώτημα: Τι κάνατε για να ενημερώσετε το λαό από το 2001 έως το 2004;

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπως σας είπε ο κ. Παυλόπουλος, θα αναλάβει πρωτοβουλίες για την ενημέρωση του λαού. Κυρίως όμως, κύριε Υπουργέ, πρέπει να ενημερωθούν οι αυριανοί ενεργοί πολίτες, δηλαδή η νεολαία, οι μαθητές, οι φοιτητές.

Ο λαός, όμως, όλα αυτά τα αντιλαμβάνεται, γιατί έχει και μνήμη και κρίση. Και η μνήμη του δεν του επιτρέπει να ξεχάσει τις μεταμορφώσεις του ΠΑΣΟΚ σε ό,τι αφορά στις σχέσεις μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η δε κρίση του δεν του επιτρέπει να δεχθεί τίποτα άλλο πλην της ασφαλούς πορείας προς την ενίσχυση της Ενωμένης Ευρώπης.

Και κάτι ακόμα: Είναι δυνατόν με προσχηματικές αναφορές στο λαό και στη δύναμή του να αγνοούμε το επίσης βασικό στοιχείο μιας δημοκρατικής κοινωνίας, ότι μέσα από την ενδυνάμωση των θεσμών προστατεύονται τα συμφέροντα του ίδιου του λαού;

Οι Έλληνες, αγαπητοί συνάδελφοι -και ιδιαίτερα οι νέοι- έχουμε ταυτίσει την πορεία της χώρας μας με την Ενωμένη Ευρώπη και την ψήφιση της Συνταγματικής Συνθήκης τη θεωρούμε ως ένα σημαντικό βήμα προς την ομοσπονδιακή μετεξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι γεγονός ότι όλοι επιζητούσαμε μια Συνταγματική Συνθήκη πιο απλή και πιο τολμηρή. Είναι επίσης γεγονός ότι η Συνθήκη που ψηφίσαμε, αποτελεί κείμενο διαπραγμάτευσης και συμβιβασμού μεταξύ των κυβερνήσεων των λαών, που συναποτελούν την Ενωμένη Ευρώπη. Είναι, όμως, γεγονός ότι η Συνθήκη ανοίγει το δρόμο που χάραξαν οι μεγάλοι ευρωπαίοι οραματιστές. Φέρνει τον πολίτη πιο κοντά στα κέντρα αποφάσεων και προωθεί την ανάπτυξη, την ειρήνη και την ασφάλεια, προϋποθέσεις απαραίτητες για την επίτευξη της ευημερίας των πολιτών.

Και όλα αυτά ο Έλληνας πολίτης τα ξέρει, τα αναγνωρίζει και γι' αυτό στηρίζει με συντριπτική πλειοψηφία την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη. Δεν είναι τυχαίο ότι, σύμφωνα με την έρευνα του τελευταίου ευρωβαρόμετρου για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, μόλις το 11% των Ελλήνων πολιτών τάσσεται κατά της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης.

Συνεπώς στην περίπτωση της χώρας μας, όπου για τα δύο μεγαλύτερα κόμματα, τα οποία εκφράζουν την πλειοψηφία του ελληνικού λαού, δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης της πορείας προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, δεν υπάρχει νόημα να μιλάμε για επικύρωση ή όχι της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης.

Η Ευρώπη είναι για εμάς η μόνη προοπτική για εδραίωση των εθνικών μας συμφερόντων στο διεθνές στερέωμα. Ο βάσιμος ευρωσκεπτικισμός βρίσκεται έδρα μόνο εκεί που η Ευρώπη παραμένει ελλειμματική και αυτή δεν είναι η περίπτωση της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης, που με συντριπτική πλειοψηφία ψηφίσαμε Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ.

Και το κυριότερο: Η Ευρώπη για εμάς, για τη Νέα Δημοκρατία, είναι η βάση πάνω στην οποία οικοδομούμε το νέο ελληνικό όραμα. Η προσπάθεια που κάνουμε, έχει εθνικό χαρακτήρα και καλό είναι να μείνει έξω από κομματικές αντιπαραθέσεις, υπερβολές και σκοπιμότητες. Επιτέλους, το χρωστάμε στα παιδιά μας, το χρωστάμε στην ίδια την Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κοντογιάννη.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ιωάννης Κουτσούκος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί σ' αυτήν εδώ τη συζήτηση, είναι αν είναι χρήσιμο ή όχι το δημοψήφισμα, εάν υπάρχει δυνατότητα να γίνει αυτό το δημοψήφισμα και γιατί πρέπει να γίνει.

Η παρελθοντολογία, η μετάθεση των ευθυνών, η επίκληση απόψεων που έχουν κατατεθεί πριν πολλά χρόνια, δεκαετίες ολόκληρες, δεν τιμά και δεν αρμόζει σε μια υπεύθυνη κυβέρνηση. Είναι υπεκφυγές, προκειμένου να μην απαντήσει με ευθύ τρόπο στο ερώτημα που τίθεται, προκειμένου να δικαιολογήσει την άρνησή της.

Στη συζήτηση που έγινε για την επικύρωση της Συνθήκης, είχαν επισημάνει πολλοί ομιλητές ότι η συζήτησή μας έγινε σε κλίμα σύγχυσης και αποπροσανατολισμού -το ίδιο και στην υπόλοιπη Ευρώπη- λόγω των πολλών, των μεγάλων και οξυμένων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτά τα προβλήματα, όπως η ανεργία που εξελίσσεται στο μείζον ζήτημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τροφοδοτούν ρατσιστικές, ακροδεξιές και αντιευρωπαϊκές απόψεις και δημιουργούν ένα σκεπτικισμό για την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι βέβαιο ότι στο βαθμό που το λεγόμενο δημοκρατικό έλλειμμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιτρέπει να είναι οι Ευρωπαίοι πολίτες γνώστες του τρόπου λήψης των αποφάσεων, αυτοί ολοένα και περισσότερο νιώθουν την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσδιορίζεται όχι από τους ίδιους, αλλά από άλλα συμφέροντα, που πολλές φορές μοιάζουν να είναι μακριά από τα δικά τους.

Είναι αλήθεια ότι συντηρητικές και νεοφιλελεύθερες απόψεις, αλλά και η οξύτητα του ανταγωνισμού λόγω της παγκοσμιοποίησης, αμφισβητούν μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση τις κοινωνικές κατακτήσεις και υπονομεύουν το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο.

Είναι γεγονός, επίσης, ότι η κυριαρχία των προοδευτικών ή των συντηρητικών απόψεων κάθε φορά επηρεάζει, σε κάθε περίοδο, την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί είναι γνωστό, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι το Χάρτη των Κοινωνικών Δικαιωμάτων μπλοκάρει η Θάσσερ.

Επίσης, είναι γνωστό ότι χρειάστηκε να αλλάξει ο συσχετισμός δυνάμεων, για να πάμε από το Μάαστριχτ στο Λουξεμβούργο και μετά στο Άμστερνταμ, για να μπουν κοινωνικές παράμετροι για πρώτη φορά στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για να πάμε μετά στη στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα με κοινωνική συνοχή.

Το συμπέρασμα που βγαίνει, λοιπόν, είναι ότι η Ευρώπη πάει μπροστά, στο βαθμό που οι προοδευτικές πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις δημιουργούν τις προϋποθέσεις. Πάει μπροστά, όταν οι πολιτικές και οι κοινωνικές συμμαχίες μπορεί να ξεπερνούν τις αντιφάσεις και τις δυσκολίες αυτού του μεγάλου εγχειρήματος.

Έτσι, όταν έχει κανείς σχέδιο και στρατηγική για την πορεία της Ευρώπης, αλλά και για τη θέση της χώρας μας μέσα σ' αυτήν, είναι βέβαιο ότι θέλει το λαό συμμετοχο και πρωταγωνιστή στις εξελίξεις. Κατά τούτο, το άνοιγμα της συζήτησης στο λαό με αφορμή το δημοψήφισμα, θα έδινε τη δυνατότητα όχι απλά για μια διαδικασία ενημέρωσης, αλλά για μία πολυσύνθετη πολιτική και κοινωνική διεργασία, που θα στράτευε τις δυνάμεις στην υπόθεση της πορείας της Ευρώπης, αλλά και θα αξιοποιούσε τον προβληματισμό και τις ενστάσεις των πολιτών, για να ενδυναμώσει τις κοινωνικές συντεταγμένες και να διαμορφώσει καλύτερους όρους για τη διαρκή διαδικασία εξέλιξης και διαπραγμάτευσης, που θα οδηγήσει στο επόμενο πιο θετικό βήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμείς, το ΠΑΣΟΚ, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν θα είχαμε καμία δυσκολία να εξηγήσουμε στον ελληνικό λαό τα θετικά και τα αρνητικά αυτής της Συνθήκης, να δείξουμε την πρόοδο που υπάρχει σε σχέση με το προϋπάρχον καθεστώς, είτε αφορά την ενσωμάτωση του Χάρτη των Κοινωνικών Δικαιωμάτων είτε την κοινωνική οικονομία είτε την πλήρη απασχόληση είτε αφορά την κοινή εξωτερική πολιτική και άμυνα, αυτά τα μικρά βήματα που έγιναν και ιδίως τη ρήτρα της αμοιβαίας συνδρομής.

Επίσης, δεν θα είχαμε καμία δυσκολία, αλλά και θα επιθυμούσαμε σ' αυτήν τη συζήτηση να αναπτύξουμε το όραμά μας για την Ευρώπη της δημοκρατίας, της ειρήνης, της κοινωνικής συνοχής, ως ισχυρό πόλο σταθερότητας στον κόσμο, ως πρωταγωνιστή των εξελίξεων και όχι ως ουραγό των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Ακόμα, δεν θα λέγαμε «όχι» και δεν θα αρνιόμασταν την πρόκληση που πολλές φορές ακούσαμε και σήμερα από τους Υπουργούς και τους κυβερνητικούς παράγοντες δηλαδή να αποτιμήσουμε την εικοσιπεντάχρονη πορεία της χώρας μας στην Ευρώπη και να αναδείξουμε τη σημαντική συμβολή όλων των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ –και του Ανδρέα Παπανδρέου και του Κώστα Σημίτη- από το μνημόνιο του 1981 μέχρι την είσοδο στην ΟΝΕ.

Εκείνο, όμως, που δεν μπορούμε να αντιληφθούμε, είναι τι φοβάται η Νέα Δημοκρατία και αρνείται την πρόταση για δημοψήφισμα. Παρακολούθησα, κύριοι συνάδελφοι, την επιχειρηματολογία των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας, του Υπουργού, που αγαπητού κ. Βύρωνα Πολύδωρα και την προσπάθειά τους να ανακαλύψουν επιχειρήματα.

Δύο ειδών ήταν βασικά τα επιχειρήματα που ακούσαμε. Το ένα βασικό επιχείρημα είναι ότι η πρόταση είναι αντισυνταγματική, ότι δεν αφορά μείζον εθνικό ή κοινωνικό θέμα, λες και οι ταυτότητες, που οδήγησαν την ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας να σέρνεται πίσω από τον Αρχιεπίσκοπο, ήταν μείζον εθνικό ή κοινωνικό θέμα ή είχαν καλύτερη συνταγματική τεκμηρίωση απ' ό,τι αυτή η πρόταση που έχει κατατεθεί.

Ο δεύτερος άξονας των επιχειρημάτων της Κυβέρνησης για να αρνηθεί την πρόταση για δημοψήφισμα, αφορούσε μια επιχειρηματολογία κατά την οποία υπάρχει κίνδυνος να παρεκτραπεί η συζήτηση και με την παρεκτροπή της δεν θα συμβάλει στην ενημέρωση των πολιτών και μπορεί να αναδειχθούν άλλα διακυβεύματα. Δηλαδή, από αυτήν την επιχειρηματολογία βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι φοβάται η Νέα Δημοκρατία να συγκρουστεί με ρατσιστικές, με φοβικές και εθνικιστικές απόψεις, θέλει δηλαδή να τα έχει καλά με όλους, ακόμη και με ό,τι πιο αντιδραστικό. Εκτός αν και φοβάται η Κυβέρνηση την ουσία της συζήτησης που θα ανοίξει σε μια ενδεχόμενη περίπτωση δημοψηφίσματος, δηλαδή το ότι θα ανοίξουν ζητήματα κοινωνικού περιεχομένου, διαρθρωτικών αλλαγών, της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, του προσανατολισμού της χώρας και τότε θα φανούν τα κενά, οι αδυναμίες και στο βάθος η συντηρητική της πολιτική.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση προκειμένου να προφυ-

λάξει τον εαυτό της, από ενδεχόμενους κινδύνους και να αποκρύψει τις αντιφάσεις της πολιτικής της στερεί τη δυνατότητα ενημέρωσης, κινητοποίησης και στράτευσης του λαού μπροστά σε μια μεγάλη διαρκή αναμέτρηση και στον αγώνα που απαιτεί η προοδευτική πορεία της Ευρώπης. Αυτή η τακτική της Κυβέρνησης έχει ως αποτέλεσμα να χάνει η χώρα και είναι κρίμα. Ούτε το ΠΑΣΟΚ χάνει ούτε κερδίζει η Νέα Δημοκρατία από αυτήν την εξέλιξη. Δυστυχώς θα χάσουν οι Έλληνες πολίτες, ο ελληνικός λαός τη δυνατότητά τους να ενημερωθούν και να πάρουν μέρος ουσιαστικά και δημιουργικά σε μια νέα ευρωπαϊκή πορεία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουτσούκο.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση για σήμερα.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Τρίτης 19 Απριλίου 2005 και ερωτάται το Σώμα εάν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Τρίτης 19 Απριλίου 2005 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00.32' λύεται η συνεδρίαση για την Πέμπτη 12 Μαΐου 2005 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης και λήψη απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 116 του Κανονισμού της Βουλής, επί της προτάσεως, που υπέβαλαν ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Γεώργιος Παπανδρέου, η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Αλέκα Παπαρήγα, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξανδρος Αλαβάνος και οι Βουλευτές των κομμάτων τους, καθώς και οι ανεξάρτητοι Βουλευτές κύριοι Ανδρέας Ανδριανόπουλος και Στέφανος Μάνος, με την οποία ζητείται, σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2 εδάφιο δεύτερο του Συντάγματος και το άρθρο 116 του Κανονισμού της Βουλής, η διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το ψηφισμένο νομοσχέδιο: «Κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης», σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

